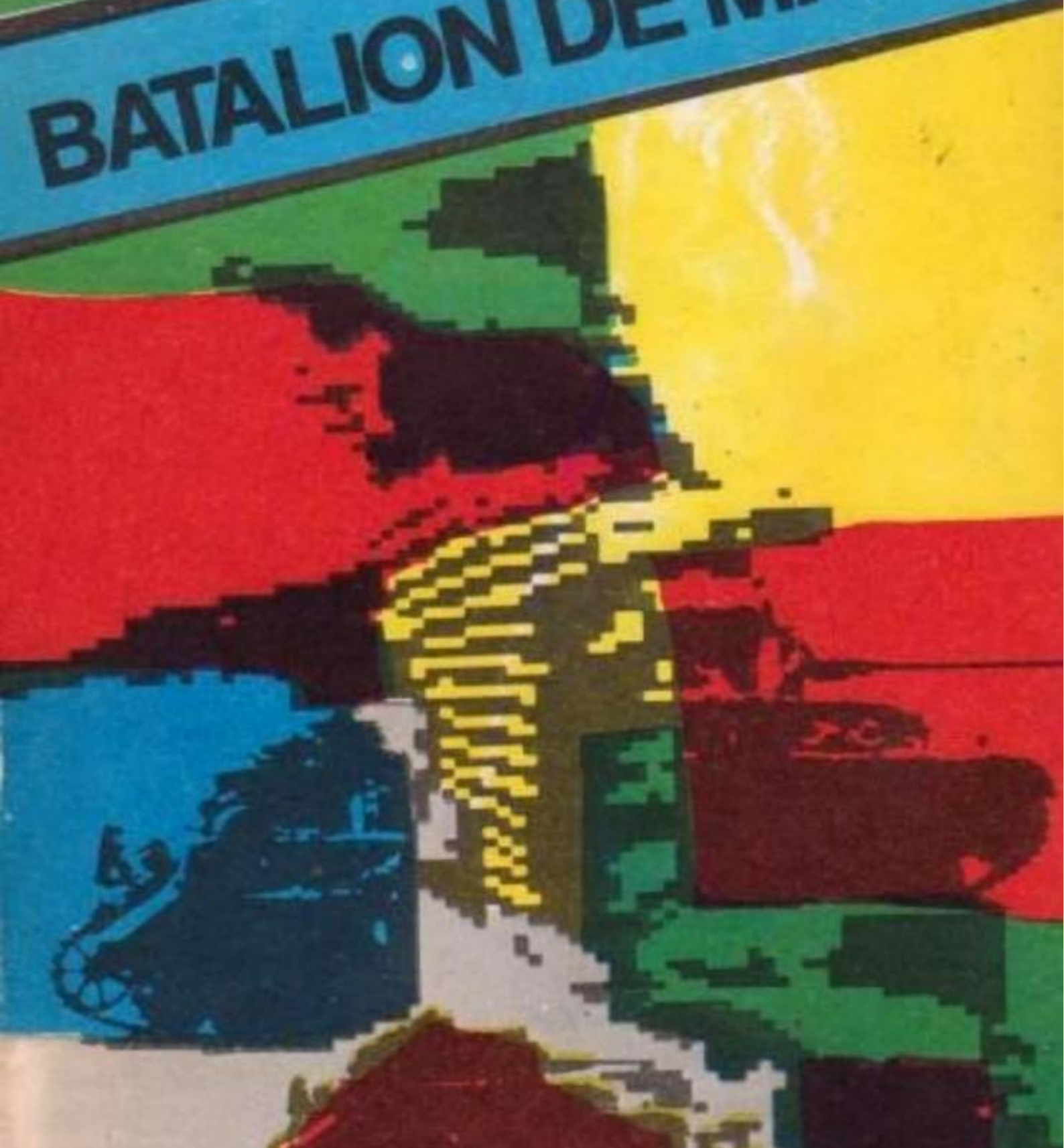

SVEN HASSEL

BATALION DE MARS

Sven Hassel

BATALION DE MARŞ

MARCHBATALION

Diferența nu-i chiar atât de mare pe cât ar putea părea, declară Barcelona Blom, scuipând prin oblonul tancului. După cum știți, războiul civil din Spania l-am început ca „miliciano” în Servicios Especiales¹. Cei bănuți că ar aparține coloanei a V-a sau c-ar fi fasciști erau duși, prin Calle del Ave Maria, până la zidurile abatorului. Nisipul era într-atât de uscat încât suga imediat sângele, de nu mai era nevoie să fie vânturat după execuție. Preferam să-i împușcăm stând în picioare, dar unii se aruncau pe jos și nu era chip să-i scoli. Mulți strigau: „Trăiască Spania!”

Când naționaliștii lui Franco, au pus mâna pe mine și m-au înrolat în Legiunea Străină spaniolă, am fost nevoit să le demonstrez că sunt un bun german, luat cu sila de oamenii generalului republican Miaja. Am fost vărsat la compania a 3-a, batalionul 2, ăia care aveau gulerul tunicii albastru. Aici, făceam același lucru ca și la Servicios Especiales ale generalului Miaja, numai că-i împușcam legați de scaune, cu spatele la noi. Și ei, ca și ceilalți, tot „Trăiască Spania!” strigau.

Când a venit sfârșitul războiului, nu mai pridideam cu atâta muncă. La Barcelona, îi înghesuiau în arenele destinate coridelor și-i seceram cu mitraliera. Eram ajutați de patru escadroane de mauri, apoi s-a amestecat și poliția care trăgea în morți de la un pas. După cum vedeți, toată lumea murea în același fel și nimeni nu era vinovat de nimic!

Ca să dovedești că ești bun patriot, trebuia obligatoriu să denunți pe careva. Judecătorii republicani ziceau: „Gura, porcule!” când vreun acuzat încerca să se apere, la aștilalți, la naționaliști, judecătorii ziceau: „Fleanca, porc de câine!” Aici era toată deosebirea!

— Destul despre război! sări Micuțul. Povestește mai bine despre luptele de tauri și despre frumoasele gagici scăldate în soare!

Barcelona își frecă pleoapele de parcă ar fi vrut să alunge de sub ele imaginea sângeroaselor execuții. Se porni să vorbească și uitarăm pe loc și gerul care ne ardea obraji, și troienele înghețate, acum nu mai vedeam altceva decât cerul albastru al Spaniei, nu auzeam decât vuietul entuziasmat al mulțimii.

Chiar și T-34, tancul rusesc în care ne aflam, asculta, uitând că nu mai are ulei, duduia încetitor și-și închipuia că e un taur, mare și negru.

COMANDO CU DESTINAȚIE SPECIALĂ

Zăpada se învărteja și se involbura peste nemărginirea stepei. Rafale de fulgi biciuiau tancurile ce se aliniaseră într-un șir compact de-a lungul a ceea ce ar fi trebuit să fie o șosea. Echipajele se înghesuiseră dedesubtul lor sau se adăposteau pe după ele, în partea ferită de vânt, protejându-și fețele de apriga mușcătură a Crivățului.

Micuțul se instalase sub tancul nostru, un MK-4. Tot acolo Porta își confecționase un soi de saltea și ghemuit cum stătea semăna cu o bufniță, avându-l și pe mărunțelul legionar, complet înghețat, între picioarele sale.

Impetuoasa noastră înaintare fusese oprită deodată, fără ca cineva să-și fi dat osteneala să ne explice pentru ce — de altminteri, ni se rupea-n

¹ Serviciile Speciale, recte Siguranța Statului

paișpe. Ce importanță avea pentru noi dacă stăm pe loc sau facem altceva? Julius Heide, care-și săpase o groapă în zăpadă, ne propuse o partidă de șestică, dar aveam degetele prea înghețate ca să putem ține cărțile. Legionarul avea degerături grave la mâini și la urechi. Pomada care ni se distribuise părea că face mai mult rău decât bine. De altfel, Porta o aruncase încă din prima zi, pretinzând că putea a caca de pisică.

Bătrânul se apropie de noi suflând din greu. Sosea de la comandant. *Schmeisser*²-ul îi lunecă de pe umăr și căzu în zăpadă, înainte ca proprietarul să-l fi aruncat singur.

— Ce-a vrut animalul ăla? se interesă Porta, privindu-și degerăturile purulente de pe mâini.

Bătrânul nu se grăbi cu răspunsul. Tacticos, începu să-și îndese pipa, vechea sa pipă din lemn, cu căpăcel de metal, fabricație proprie. Legionarul îi întinse bricheta. Cea mai bună brichetă din lume ce nu dăduse niciodată greș. O confecționase dintr-un tub de proiectil pentru mitralierele a.a., iască, o țandără de cremene și o bucată din lama unui brici. Scânteia aprindea iasca, bobul de jăratec era aproape invizibil noaptea și nici cea mai cumplită furtună nu-l putea stinge.

— Hai, zi-i, ce-a vrut? și Porta scuipe nerăbdător în zăpadă.

Micuțul se plesnea peste coapse ca să se mai dezmoștească.

— Christoase, ce frig! Își frecă cu grijă obrazul, care semăna mai degrabă cu un vechi pergament decât cu o piele omenească. Credeți că mai e mult până-n primăvară?

— Tâmpitul! rânji Porta. Peste trei săptămâni e abia Crăciunul. Cât despre daruri, singurul pe care l-ai putea căpăta ar fi de la Ivan, sub forma unui glonț în scăfârlie!

De sub vesta sa albă de camuflaj, Bătrânul extrase o hartă pe care degetele sale aproape rigide o întinseră direct pe zăpadă. Arătătorul murdar se opri în dreptul unui punct de pe caroiajul hârtiei.

— Uite, va trebui să ajungem cu plutonul ici-șă.

Ivit de după șenila blindatului, Micuțul se căzni să descifreze numele localității.

— Locul unde ne aflăm acum se numește Kotelnikovo, explică Bătrânul, privindu-ne pe rând. E la 30 kilometri de pozițiile germane cele mai îndepărtate de Stalingrad. Urmează să pornim în direcția unei așezări pe nume Obilnoie și să vedem cam ce concentrări de trupe sovietice au loc acolo, practic, e vorba de o misiune de recunoaștere pe direcția Sarpa și țărmul mării. Dacă întoarcerea ne e tăiată, avem ordin să căutăm o legătură cu Armata a 4-a română, care se află la sud-vest de Volga. Firește, dac-o mai exista în acel moment!

Porta izbucni în râs și trase un pârț zgomotos.

— Ia spune, Bătrâne, care dintre voi doi s-a țicnit: tu, ori animalul ăla de căpitan? Ivan nu-i nici prost, nici chior! O să ne vadă mașinile de la șapte poște! Ținte mai procopsite nici că se poate!

Bătrânul își frecă bărbia și-și miji ochii.

— Află, băiete, că toată chestia-i cu dichis. În primul rând, trebuie să transmitem zilnic un mesaj radio Corpului de armată și, în al doilea rând —

² Marcă de pistol-mitralieră, cu pat metalic rabatabil, calibrul 9 mm

Bătrânul se opri, scoase pipa din gură și se scărpină cu muștiucul după ureche —, în al doilea rând, ziceam, ne înțolim în uniforme rusești și ne imbarcăm în T-34-urile pe care i le-am julit lui Ivan!

— Asta-i sinucidere curată! sări Legionarul. Păi dacă Ivan ne prinde în trențele lui și cu fundul instalat în toracele personale cu stea roșie pe turelă, ștreangul ne paște!

— Ba eu prefer lațul unei morți lente în minele de plumb de la Kolima!

— Aiurea! şuieră printre dinți Legionarul. Dacă te-ar lăsa să alegi, află că ai întinde-o în pas alergător până dincolo de Cercul polar! Toate poveștile astea cu alesul sunt niște tâmpenii! Te lupți pentru viață, oricât ar fi ea de amărâtă și de păduchioasă! E vrerea lui Allah!

— Și vrerea lui Allah e să ne costumăm în hanțele lui Ivan și să ne îndesăm în coșciugele sale de oțel? rânji Porta.

— Allah le-a prevăzut pe toate, ripostă Legionarul.

— Ba să-mi fie cu iertare, strigă Micuțul de sub tanc. Zici că Allah e bun și când colo nu face decât să ne bage tot mai mult în rahat!

Legionarul se mulțumi să dea din umeri. Pentru el nu mai încăpea nici o discuție când era vorba de Allah. Bătrânul se ridică de jos și-și culese pistolul-mitralieră din zăpadă.

— Hai, mișcați-vă! Căpitanul Lander moare de dorul vostru!

Ne scularăm în silă și, aruncând armele pe umăr, pornirăm în gloată spre tancul comandantului de companie.

Căpitanul Lander sosise de puțin timp la batalionul nostru de marș și-l știam drept un nazist fanatic, originar din Schleswig. Nimerise pe front în urma unor istorii cam ciudate cu niște copii. Umblau tot soiul de zvonuri și Porta, ca întotdeauna, descoperise despre ce-i vorba datorită prietenului său de la statul-major, fruntașul Feders. Maltratarea copiilor. Băi forțate în apă înghețată practicate într-o casă de „reeducare” și alte asemenea „distracții”. Într-o bună zi, la fel ca și-n alte dăți, aveam să aflăm tot adevărul. Ne picau tot soiul de indivizi, care ne băteau pe umăr spunându-ne „camarade”, care împărțeau țigări cu nemiluita, care primeau din Danemarca pachete cu ditamai slăninii afumate în ele, care povesteau până le seca saliva din gură despre modul frățesc în care s-au purtat cu populația țărilor ocupate... Până la urmă însă, pe diverse canale întortocheate, porcăriile săvârșite de ei sfârșeau prin a ajunge la bănuitoarele și mereu neîncrezătoarele noastre urechi. Și atunci, Porta și Legionarul hotărau care le va fi soarta.

Pe unii îi împușcam pe la spate în cursul vreunui atac, pe alții îi pasam lui Ivan și nu mai știam de ei. Oricum, bine nu le era! Pe alții, în sfârșit, îi lăsam pur și simplu să crape de frig.

Căpitanul Lander ne aștepta lângă tancul său, cu picioarele crăcănate și mâinile înmănușate proțâpite în șolduri. Era un tip scund și dolofan, de circa 50 de ani, fost negustor de „delikatessen”. Porta îl poreclise „taie-slănină”. Ceea ce nu știam încă era faptul că, la el acasă, fusese un soi de epitrop al parohiei, și, totodată, președintele consiliului local de tutelă. Adora citatele biblice și când expedia pe careva în fața tribunalului militar de campanie, rostea cu onctuoasă părere de rău: „Sunt îndurerat că trebuie s-o fac, dar e voința Celui de Sus. Neștiute sunt căile Sale atunci când vrea să aducă îndărăt la turmă oaia cea rătăcită”.

Se ruga mai tot timpul, zicea „Binecuvântează, Doamne” înaintea fiecă-

rei mese, invoca Duhul Sfânt înainte de a semna ordinul de execuție a unor civili ruși pe care numai el singur îi considera partizani și doar că nu se lungea pe buze în fața trupurilor ciuruite de gloanțe. „Cel ce scoate sabia de sabie va pieri”, zicea el ridicând spre cer niște ochi de oblete fierți. Îl confunda pe Dumnezeu cu Adolf Hitler, dar de Iisus nu pomenea niciodată. De, un evreu!

Într-una din zile, când a executat cu propria-i mână o tânără rusoaică, i-a șoptit cu duioșie obligând-o să se așeze în genunchi: „În împărăția cerurilor te așteaptă o lume mai bună”, a mângâiat-o blând pe păr și a apucat să descarce de două ori pistolul în ceafa nefericitei înainte ca aceasta să se prăbușească.

Căpitanul se ținea întotdeauna cât mai departe de linia-ntâi. Crucea de fier era rezultatul unor matrapazlăcuri ordinare, dar când cei de la regiment au vrut să afle mai multe despre motivele decorării, locotenent-colonelul Hinka, comandantul nostru, a primit ordin de la persoane sus-puse să înceteze imediat investigațiile.

Bătrânul își făcu raportul și căpitanul Lander luă cuvântul:

— Războiul cere jertfe, e însăși voința Domnului. Un război fără morți nu-i război! Misiunea pe care v-am încredințat-o presupune, fără îndoială, moartea multora dintre voi, dar va fi o moarte pe câmpul de luptă, o moarte glorioasă!

— Rahat! făcu Micuțul destul de tare.

Lander amuți pentru o clipă. Privirea îi era dezaprobată, dar nu mânioasă. La Școala militară din Dresda învățase că un ofițer nu trebuie să-și piardă niciodată cumpătul. Elevul Lander umpluse o sută douăzeci și șase de caiete cu extrase din regulamentul și preceptele ofițerilor-instructori. Unul dintre ele, de pildă, conținea totul despre comportarea unui ofițer atunci când se deplasează cu bicicleta. Așa stând lucrurile, nu învrednici plutonul decât cu o privire disprețuitoare.

— Moartea poate fi frumoasă, continuă el cu intonații de predicator. Ea poate fi chiar dulce, mai strigă el, adresându-se pustiului înghețat din jur, gustând parcă adjectivul „dulce”. Datoria ostașului german este să lupte și să moară pentru marea sa Patrie, nu-i sfârșit mai frumos decât acela de a muri ca un erou!

— N-ai decât să sfârșești tu, băi cap de caracudă! fu comentariul Micuțului.

Căpitanul făcu un imens efort ca să stăpânească urletul de furie înțepenit în gât. Deschise și închise de câteva ori gura în timp ce fața, altminteri vânătă de ger, pălea și se înroșea succesiv.

— Caporal, te poftesc să-ți ții gura atâta timp cât nu mă adresez direct!

— Să trăiți, dom căpitan, răcnii Micuțul, îmi țin cu plăcere gura până când dom căpitan binevoiește să mi se adreseze!

Porta se hlizi, Legionarul așîșderi, Steiner scuipe nepăsător în direcția unui cadavru acoperit pe trei sferturi cu zăpadă, Bătrânul juca pe loc, plesnindu-se peste coapse.

Comandantul companiei își mușcă buza, săltă centironul care se cam lăsase sub greutatea pistolului purtat la șold și continuă cu glas ceva mai aspru:

— E însăși voința lui Dumnezeu ca voi să fiți cei desemnați pentru o

misiune în spatele liniilor roșii, o magnifică misiune de care puteți fi mândri!

— Băi, Legiune, Dumnezeu e cumva general? se auzi vocea Micuțului.

De data asta, Lander uită și de caiete și de tot. Din trei pași ajunse în fața matahalei și se porni să urle, improșcând cu stropi de salivă:

— Ticălosule! Jigodie! Porcule! Trei zile de carceră pentru obraznicie la adresa comandantului. Un cuvânt în plus și te curăț ca pe o jivină ce ești! Repetă ce-am spus!

— Da, să trăiți, numai să nu trageți dom căpitan, răspunse Micuțul ca la cazarmă, că dacă dom căpitan nu mă nimerește s-ar putea să fiu înaintat Tribunalului militar ca să fiu neîmpușcat!

Căpitanul deveni apoplectic, mâna i se întinse spre tocul pistolului și o clipă ne-am temut că va trage. Singurul care-și păstrase firea era huiduma noastră tâmpită care stătea în poziție de drepti și se holba la cer.

— Culcat! răcni căpitanul.

— Cine? Eu?

— Culcat! repetă Lander spumegând de furie.

Micuțul se prăvăli în zăpadă exact ca un sac cu cartofi care cade din pod. Grăsanul ofițer se uită la el, scuipe scârbit și continuă, adresându-se plutonului:

— Criminalul ăsta e o rușine pentru întreaga companie. Dacă v-a mai rămas un strop de onoare, aranjați-vă în așa fel încât să putrezească în cel mai scurt timp sub o cruce din crăci cu o cască ruginită-n vârf, dar vă garantez că zilele-i sunt numărate și că primul tribunal de campanie o să se ocupe de el!

Din fericire, băcanul din Schlesswig nu putea auzi ce mormăie Micuțul cu botul înfundat în zăpadă, așa că binevoi să ne pună la curent cu misiunea incredințată. Grupa urma să se echipeze în uniforme sovietice, să se imbarce în patru tancuri T-34 și să efectueze o recunoaștere în spatele liniilor inamice. S-ar putea ca în Germania lumea să aibă un respect deosebit pentru Convenția de la Geneva — de vorbit, în orice caz, se vorbea întruna, — dar ideea asta genială constituia o violare flagrantă a sus-amintitei convenții. După ce isprăvi ce avea de spus, căpitanul ne făcu vânt cu un gest disprețuitor. În ochii lui eram de pe acum dați dispăruți.

Lucrul cel mai greu a fost să găsim o uniformă sovietică în care să încapă cei doi metri de ciolane și mușchi ai Micuțului. Acesta din urmă zbiera cât putea că-i o porcărie ce se face cu el, că nimeni n-are dreptul să-l îndese în uniformă lui Ivan. Furibund, se zbatu să tragă pe el niște nădragi vătuiți, vru să bage o căciulă cu clape în gura tunului și răsturnă cu piciorul o pușcă-mitralieră ce se găsea în preajmă-i.

— Las că știu ce fac! răcni el deodată. O să cer executarea imediată a celor trei zile de carceră! Conform regulamentului, un pedepsit poate cere încarcerarea pe loc dacă e supus și unei alte pedepse suplimentare.

— Te-ai țicnit! ripostă Legionarul. „Taie-slănină” o să te împuște pe loc pentru refuz de executare a misiunii ordonate și încercare de dezertare în fața inamicului.

— Ba să știi că am dreptate! insistă colosul. Îți mai amintești ziua în care l-am ales pe Adolf ca Führer și m-am încurcat la votare?

Cei care eram veteranii companiei am izbucnit, fără voie, în răs aducându-ne aminte de faimoasa zi a votării. Era marele referendum „liber”

din 1930 care trebuia să demonstreze unitatea poporului german. Participa toată lumea, inclusiv soldații și deținuții din lagărele de concentrare. La noi — slujeam pe atunci la Regimentul de care de luptă din Eisenach — treaba a debutat prin lipirea pe toți pereții a unor prea frumoase afișe colorate, aparținând diverselor partide. S-au ținut discursuri prin dormitoare și sălile de masă, ba s-au organizat chiar și discuții „libere” în timpul orelor de instrucție. Unele dintre ele s-au dovedit a fi chiar furtunoase. În plutonul nostru existau patru comuniști și șapte social-democrați, toți ceilalți eram tufă în materie de politică, dar, după un anume timp, majoritatea dintre noi a ajuns la concluzia că e mai bine să votăm împotriva lui Hitler, chiar dacă nu știam prea bine de ce anume.

A venit și ziua referendumului. Pe străzi cântau fanfare, răpăiau tobe. Peste tot numai drapele, însă, deși votul era „liber”, nu le vedeai fluturând decât pe cele cu zvastică. La orele 15 trebuia să fim prezenți la cazarmă, fiecare grupă urmând să voteze în dormitorul ei. Aproape că ne luase cu friguri. Micuțul declara sus și tare că va vota numai pentru partidul care-l va trimite imediat acasă și, împreună cu Porta, se și apucase să-și strângă cazarmamentul și echipamentul ca să le predea la magazie, totul fiind, în viziunea lor, o chestiune de ore.

Ușa s-a deschis făcând loc locotenentului Pötz, poreclit „Călugărița”, care a pătruns ținând în mână un teanc de buletine de vot.

— Drept! a răcnit șeful de dormitor și i-a prezentat ofițerului raportul.

Acesta a salutat cu trei degete duse la vizieră, după care s-a uitat prin încăpere să vadă dacă totul e-n ordine. Sub talpa lui Porta a fost descoperit un pic de țărână, neglijență care l-a costat învoirea de duminică, iar Micuțul, al cărui deget rămăsese murdar de unsoare de armă s-a învârtit de un planton peste rând. Acum, disciplina prusacă era salvată.

„Călugărița” a ordonat repaus, cu gesturi solemne a înșirat buletinele pe masă, și-a netezit vestonul și ne-a cercetat cu o privire scrutătoare. Ceea ce a văzut l-a liniștit: eram cum trebuia să fim, o turmă disciplinată și supusă până la moarte. Tuși, dregându-și glasul, mai trase o dată de poalele vestonului de sub care spânzura, în cinstea acestei mărețe zile, stiletul de paradă și ne zâmbi ca o fecioară la prima împărtașanie.

— Camarazi! zbieră el. Astăzi, marea Germanie urmează să voteze. Trăiți o zi măreață. O zi măreață în timpul căreia se va petrece ceva cu totul deosebit!

Se opri brusc, constatând că Micuțul nu-l ascultă și-i cu privirea aiurea.

— Soldat Kreutzfeld, la ce te uiți?

— La muște, dom locotenent.

— Care muște?

— Ale două care se regulează acolo sus, pe lampă, dom locotenent. Și Micuțul arată cu degetul două muște încălecate pe abajurul becului din tavan.

— Idiotule! mârâi locotenentul. Repetă ce am spus!

Micuțul luă poziția de drepti, abandonând contemplarea muștelor.

— Dom locotenent a zis că e o zi măreață.

— Bine. Dar de ce e o zi măreață?

Huiduma îl privi cu un aer năuc, aproape se auzeau scârțâind roțițele

creierului său.

— Ei bine? întrebă, sec, ofițerul.

Chipul Micuțului fu iluminat de o subită inspirație:

— E o zi măreață pentru că avem învoire până la noapte, și ziua-i lungă.

— Cretinule! urlă locotenentul și-i cârpi o pereche de palme.

După ce-i reveni calmul, „Călugărița” își reluă discursul:

— Camarazi, vă ordon să simțiți până-n străfundul sufletului vostru emoția acestei mărețe zile! Dacă există vreunul care să n-o simtă, îi voi administra o asemenea chelfăneală încât fundul lui va frige atât de tare că se va putea face omletă pe el! Sper că m-ați înțeles, brutelor? — Își potrivi stiletul de paradă. — Führer-ul nostru, de Dumnezeu binecuvântat, Adolf Hitler, a îngăduit unor nenorociți ca voi să-l votați și mi-e greu să-mi închipui că, așa tâmpiți cum sunteți, v-ați putea gândi să votați pe altcineva!

Toată gașca, inclusiv comuniștii și social-democrații, am răcnit de trei ori „Heil!”. Apoi, primul din flancul drept fu chemat la masă. Locotenentul îi vârî un creion între degete și-i arătă buletinul:

— Pui o cruce aici!

Unul după altul, fiecare dintre noi se prezentă la masă și totul merse ca pe roate până veni rândul Micuțului. Tulburat și zăpăcit de ceea ce se întâmplă, brontozaurul nostru puse cruciulița altundeva. Unde? N-am aflat-o niciodată. Cert e că locotenentul Pötz a explodat mai ceva ca o bombă:

— Înaltă trădare! Porcule! Te mănânc de viu!

Micuțul fu expedit pe sub paturi și pe dulapuri, primi trei plantoane peste rând, după care întreaga grupă a fost pedepsită cu o oră de instrucție.

Seara, comandantul de companie l-a condamnat pe Micuțul la paisprezece zile de carceră pentru că întinase onoarea companiei.

— Dacă ar fi să capeți ceea ce meriți, te-aș trimite cu un șut în fund direct în fața plutonului de execuție! și scuipă la picioarele huidumei. Eu însă îndrăgesc oamenii și animalele, așa că scapi numai cu carcera.

Comandantul de batalion a transformat pedeapsa în trei luni de închisoare cu lanțuri la picioare.

— Și dacă te pune dracul, malacule, să ieși la raport la comandantul de regiment, te paște Tribunalul militar. Doamne, ce rău îmi pare că nu mai suntem în evul mediu! Singura ta șansă, bivole, e să ceri executarea imediată a pedepsei!

Zece minute mai târziu, Micuțul era la pârnaie și timp de trei luni s-a tot întrebat unde te pot duce voturile liber exprimate!

Bătrânul se apropie de noi cu mersul său legănat, atât de caracteristic, și ordonă pe un ton sec:

— Grăbiți-vă cu înțolitul în hanțele lui Ivan și pregătiți cele două T-34. Plecarea într-o oră!

N-au fost nici surle, nici tobe, pur și simplu am dispărut, cenușii și triști. Muți, comandanții de car ne priveau de la înălțimea turelelor. Bătrânul ridică o mână în semn de adio și cu asta se încheie totul.

— N-o să-i mai revedem niciodată, spuse un locotenent de la compania a 4-a. Dacă Ivan pune mâna pe ei, urmează ștreangul în cinci minute, iar

dacă încearcă să se întoarcă în liniile noastre în uniforme pe care le poartă și cu T-34-urile astea, se va trage în ei ca în ciori.

Și scuipă cu amărăciune.

— Iarăși suntem în rahat! comentă Micuțul, încercând să lărgască, folosind talpa cizmei, căciula prea strâmtă.

Tancul trudea din greu urcând panta, șenilele scrâșneau, țevicele de eșapament improșcau scurte flăcări albastre. Porta accelerează. Mugetul motorului se repercută de coastele munților. Barcelona-Blom, care, de regulă, nu se gândea decât la livada sa de portocali pe care-o va avea după război, deschise unul din obloane și scrută noaptea. crivățul aduna peste tot troiene uriașe.

— Munți și iarăși munți.

— Da, iar printre ei, Ivani și iarăși Ivani, completă Bătrânul.

— Am și trecut de liniile lor? se interesează Porta, ambalând motorul.

— Demult, murmură Bătrânul, sprijinindu-și fruntea de rama de cauciuc a periscopului și străduindu-se să străpungă noaptea prin sticla groasă, armată cu sârmă de oțel.

— Barem să nu nimerim peste mine! gândi el cu glas tare.

Legionarul chicoti, sarcastic. Micuțul renunțase să mai lărgască prea-strâmta căciulă, pe care de altminteri o și expediasse în decor, și acum trona cu melonul gri pe căpățână, melonul care, alături de jobenul galben al lui Porta, provocase nenumărate accese de turbare diversilor superiori.

— Băi Legiune, zise el ajustându-și melonul, crezi c-aș putea intra în grădina lui Allah? Știi, cu religia nu m-am descurcat niciodată prea bine.

— Închină-te și roagă-te lui Allah și el te va ierta, îl povățui Legionarul.

— Nici un fel de iertare pentru gorila asta! izbucni Porta. Fărădelegile lui depășesc chiar și puterea lui Allah!

— Dacă s-ar întâmpla așa ceva înseamnă că și SS Himmler și-ar găsi acolo adăpost, ceea ce e cu neputință! Allah n-ar trebui să accepte așa ceva!

— Destul! le-o retează Legionarul. Puțin îi pasă lui Allah de niște jigodii ca voi, dar asta nu înseamnă că nu-i datorati respect.

Strigătul înăbușit al Bătrânului ne trezi la realitate și într-o clipită redevenirăm ceea ce eram: fiare. Porta frână brutal și izbuti să nu dea peste o coloană de infanteriști sovietici. Soldații agitară brațele, strigară ceva acoperit de duduitorul motorului, apoi dispărură îndărătul nostru, înghițiți de vârtejurile de zăpadă stârnite de șenile.

Spre marea noastră ușurare, apăru și celălalt tanc, involburând la rândul-i zăpada, nimeni nu găsisse nimic suspect în apariția acestor două T-34 cu stea roșie pe turelă.

Glasul Bătrânului răsună, alterat, în căști:

— Păstrează distanța între vehicule.

Celălalt tanc încetini, deveni o umbră, apoi pieri în noapte, doar paraziții din căști îi mai trădau prezența.

— Dora unu către Dora doi, șoptea Bătrânul prin laringofon. Unghi de marș 216, viteza 30, indicativ 16. Terminat.

Paraziții dispărură.

— Crăp de frig, am gemut.

— Dă-te jos și fă un cros pe lângă noi, mă luă peste picior Porta. Ai putea chiar striga „Heil!” Atunci să vezi ce cald o să ți se facă!

— N-aș zice că-i o plăcere să rulezi așa, printre Ivani, făcu Julius Heide, scuturându-se. Dacă ar bănuî ceva...

— ...s-ar termina cu noi în doi timpi și trei mișcări, îi continuă Bătrânul gândul. Și nimeni pe lumea asta nu le-ar putea reproșa că ne-au căsăpit: încălcăm cu nerușinare legile războiului.

— Și atunci, de ce n-am zis nu? strigă Micuțul. De fiecare dată când m-au înhățat cei de la Kripo, de tot atâtea ori au pretins că am încălcat legea!

— Pentru că, dacă refuzam, tot ștreangul sau glonțul ne aștepta: neexecutarea ordinului pe câmpul de luptă.

— Nu mai pricep nimic, făcu, îmbufnându-se, Micuțul.

— Atunci execută și nu mai pune întrebări! conchise Legionarul.

Întreaga noapte am rulat pe drumuri troienite, înfundându-ne în zăpadă și patinând. Brusc, Bătrânul scoase un strigăt îngrozit.

— Ce s-a mai întâmplat? mugi Micuțul.

Nu-i răspunse nimeni, doar Legionarul avu un răs amar:

— Sfârșitul, băiețică, asta s-a întâmplat.

— Pregătiți-vă de luptă! ordonă Bătrânul.

— Zi-i mai degrabă de un corp-la-corp! rectifică Porta frânând.

Legionarul armă pistolul-mitralieră, eu înhățai o grenadă, Barcelona își lipi ochiul de ocularul periscopului. În lumina palidă a zorilor ce abia mijeau se distingeau contururile imprecise ale unor tancuri oprite pe un drum lateral. Lângă blindatul nostru se agita un tip, probabil un ofițer, care răcnea ceva în rusește. Bătrânul întredeschise chepengul și-i răspunse, amestecând alandala cuvinte letone, rusești și lituaniene. Între timp, apărură și cel de-al doilea T-34, care frână cu întârziere și ne tamponă zdravăn. Ofițerul se porni pe înjurături și, har Domnului, în limba lor sunt destule.

— Luați-vă după tancurile care vin! ordonă el, sărind pe blindaj.

Era un ofițer din trupele NKVD, poate chiar un comisar, cu o căciulă albă de blană și petlițe verzi a căror simplă vedere ne îngheță sângele în vine. Bătrânul, cu capul scos din turelă, încerca să se înțeleagă cu el în vorbirea lui stâlcită.

— Ești din țările baltice? îl întrebă rusul.

— Îhî!

— Se vede după cum vorbești. După victorie, să faci bine și să înveți limba noastră cumsecade!

Ne nimerirăm în capul unei lungi coloane de tancuri. Peste tot enkavediști în uniformă, care zbierau și se agitau, străduindu-se să pună în mișcare coloana.

— De unde dracu veniți? întrebă ofițerul enkavedist, oferindu-i Bătrânului tabachera sa cu mahorcă.

Bătrânul îndrugă ceva în legătură cu o misiune specială — ceea ce nici măcar nu era o minciună —, dar, spre fericirea noastră, atenția comisarului se concentrează asupra învâlmășelii care se produsese pe șosea și care bloca înaintarea. Sărind de pe blindaj, se îndreptă în fugă spre agenții de circulație, cerând prioritate pentru cele două tancuri ale noastre, de fapt pentru el, deoarece era în mod vădit grăbit și noi îi slujeam drept mijloc de transport. Răcnetele lui, înjurăturile și amenințarea cu Siberia dădură rezultatul scontat și ni se făcu loc.

— Mai repede! Mai repede! comandă el, sărind la loc pe blindaj.

Pe drum, îl complimentă pe Porta pentru modul magistral în care conducea mastodontul de oțel și-l întrebă pe Bătrânul dacă, la o adică, n-ar vrea să i-l cedeze ca șofer. Bătrânul îi promise că va vorbi cu comandantul unității noastre. După vreun sfert de ceas, comisarul, care înghețase bocnă stând afară, a cerut să i se facă un pic de loc în interior. Bătrânul se înghesui în Heide și prin chepengul deschis apărură cizmele cu carâmbi lungi ai ofițerului, apoi ateriză și el cu un „buf” sonor pe planșeul de oțel.

— Ce bordel mai e și aici! exclamă el, dând un șut raniței Micuțului. Aveți ceva vodcă, pui de cățea?

— Este, răspunse Bătrânul, întinzându-i bidonul.

La următoarea răspântie, alt baraj. Un sergent din trupele NKVD ne cere parola.

— *Papali turnant nad rekoi*³, răspunse prompt comisarul „nostru”.

— Tancurile fac parte din Regimentul 67 Blindate? îl chestionă sergentul

— *Niet*, răspunse comisarul. Misiune specială.

Sergentul ne rugă să așteptăm, fiind vorba de o misiune specială, trebuia să raporteze șefilor săi.

— Ei fir-ar să fie! înjură comisarul, sărind din turelă. Ne grăbim!

Bombănind, se luă după sergent și se îndreptă spre un brad, sub care un maior, tot de la NKVD stătea de vorbă cu alți câțiva ofițeri. L-am văzut pe comisar prezentându-și actele, maiorul izbucni în râs și-i spuse ceva comisarului, arătând spre un automobil tras puțin mai încolo. La rândul-i, comisarul râse și el, era clar că i se propusese un mijloc de locomoție nițel mai confortabil decât un T-34.

Sergentul reveni și-i întinse Bătrânului câteva foi de hârtie.

— Iată noile ordine de liberă-trecere. Pe alea vechi le puteți rupe. Se pare că ticăloșii de fasciști s-au strecurat cu niște tancuri în spatele liniilor noastre, dar le venim noi de hac! D-aia se și schimbă liberele-treceri și parolele. Aveți cumva un strop de vodcă?

Bătrânul întinse bidonul Micuțului. Conținutul dispăru fulgerător, mai abitar ca roua dimineții sub razele soarelui de vară. Sergentul icni mulțumit și zgomotos.

— Iată și noua parolă pe care nici un neamț n-o va putea rosti cum se cuvine și pe care voi, balticii, ar fi bine s-o pronunțați corect fiindcă la cea mai mică zbârceală se trage fără somație. Rețineți: *Rastvetali iabloni i gruși*. Răspunsul e: *Șumnaia ulița*⁴. Sper că știți că asta-i strada pe care e sediul NKVD-ului din Tomsk! Nici un neamț n-are de unde ști chestia asta. Cu un chicotit răutăcios, se cățăără pe blindaj ca să-i explice Bătrânului itinerariul: Te îndrepti în direcția Sadovoie, dar nu intri în localitate că acolo-i toată divizia a 14-a. O iei spre sud, către Krasnoie. Kommandatura de acolo îți va da noua parolă. Te prezinți apoi la unitatea specială din Elisa, unde ți se va încredința ce o să ți se încredințeze. *Panimaieși, tavoriști*?

³ „S-au pornit cețurile pe râu” — al doilea vers din binecunoscutul cântec *Kaliușa*.

⁴ * „Înfloreau merii și perii”, primul vers din *Katiușa*. Răspunsul: „Strada zgomotoasă”.

— Îhî, mormăi Bătrânul.

Amicul de la NKVD ne făcu semn să-i dăm drumul.

Ore în şir am rulat către sud, căutând să ocolim toate aşezările ivite în cale, ne-am încrucişat, de câteva ori, şi cu coloane în marş, dar nimeni nu ne-a cerut vreodată parola. Pe seară, am ajuns în inima munţilor. Tancurile au fost camuflate sub crengi de brad, atât de iscusit încât nu le vedeai de la un metru. Bătrânul ridică antena staţiei radio şi stabili legătura cu statul-major al Corpului de armată. Ordinul nu întârzie: „Misiunea continuă în direcţia Tuapse”.

— Tuapse? făcu Bătrânul, strângându-şi calabalâcul. Zău că ştabii noştri nu duc lipsă de imaginaţie!

— Dacă am avea bafta să dăm peste un bordel al tătucăi, ce faptă bună am putea face, se lăsa Micuţul pradă visării.

— Şi cam ce faptă bună ai putea face? îl întrebă batjocoritor Barcelona.

— Să aducem bietelor fete un pic de fericire. O partidă de craci în aer cu Micuţul e mai ceva decât sărutatul inelului Prea Sfântului Papa de la Roma pentru un credincios.

— Încetează să mai amesteci lucrurile sacre cu porcăriile tale! se stropşi Legionarul. Ți-am mai spus-o o dată! Priceput?

— Da n-am zis nimic de Allah al tău, băi şarpe al nisipurilor!

— E acelaşi lucru. Există un singur Dumnezeu, chiar dacă poartă nume diferite. Bagă-ţi asta în căpăţână şi să nu te mai aud hulind!

Heide, nazistul fanatic, deschise gura să riposteze, dar, întâlnind privirea aceea specială a Legionarului, preferă să tacă. O ştiam şi noi şi destui purtau pe trup diverse cicatrice făcute de pumnalul micului caporal în cadrul unor discuţii pe teme religioase. Nimeni nu-l uitase pe SS-istul care trăgea la ţintă într-un crucifix. Legionarul îi tăiasă beregata de la o ureche la alta, după care, ca de obicei, dăduse vina pe partizani.

Duduind din uriaşele lor motoare, tancurile porniră spre sud-vest.

— Carburantul e pe terminate, anunţă Porta.

— Asta-i bună! sări imediat Micuţul. Doar n-o să mergem pe jos. Maică Prea-Curată din Kazan! Am bătăături şi sufăr de hemoroizi!

Bătrânul aruncă, batjocoritor:

— Nu uita să le-o spui şi celor din escortă când te vor încolona direcţia minele de plumb din Ural!

Mănaţi din urmă de nori burduşiţi cu zăpadă, am reluat marşul spre apus. Munţii deveneau tot mai abrupti, mai sălbatici. Drumul, care pe hartă apărea ca o şosea largă, se îngusta întruna, mastodonţii de oţel patinau pe poleiul format şi era nevoie de întreaga măiestrie a mecanicilor noştri conductori, Porta şi Steiner, ca să nu se rostogolească în prăpastie. Sticla vizoarelor se acoperise cu un strat gros de gheaţă, trebuia să mergem cu obloanele deschise, dar crivăţul spulbera în asemenea hal zăpada că nu vedeam nici măcar unde se termină țeava tunului.

Pe neaşteptate, tancul condus de Steiner derapă şi se propti cu botul în coasta muntelui. Am coborât cu toţii şi l-am prins cu două cabluri zdravene de oţel de tancul nostru. La prima tracţiune, cele două cabluri, groase cât braţul, s-au rupt ca şi cum ar fi fost o biată sforică. Atunci, am recurs la lanţul cel mare. Treptat, tonele de oţel au prins să se așeze pe direcţia dorită, dar, brusc, vehiculul lunecă şi nu se opri decât pe buza prăpastiei, mai, mai

să tragă și tancul nostru după el.

Steiner sări din mașină, înșfăcă un baros cât toate zilele și se apucă să bată în disperare cu el în cârligul de remorcare. Ni s-a tăiat pur și simplu respirația când am văzut că și tancul nostru e tras spre genune. Porta a accelerat brutal, jerbe de scânteii au țâșnit de sub șenile, dar exact în momentul în care credeam că totul e pierdut, cârligul a cedat și tancul lui Steiner s-a prăvălit, cu zgomot sinistru, în vidul negru, ducând cu sine, coșciug de oțel, pe micul Müller, radistul-mitralior. De ce nu părăsise și el blindatul? Nimeni n-ar fi putut-o spune...

— Cât carburant mai avem? a întrebat Bătrânul.

— Cât să spălăm în el izmenele Micuțului, răspunse Porta.

— Păi, atunci sunt câteva sute de litri, interveni Heide. Izmenele Micuțului sunt mai împruțite decât o groapă de vidanjare!

— Încetați cu tâmpeniile voastre, se stropși Bătrânul. Vreau să știu exact câtă motorină ne-a mai rămas!

— Joja e la zero. Hai să zicem c-ar mai fi vreo cinci litri pe fundul rezervorului, comunică Porta.

— Stingerea-a-a! psalmodie Heide, imitând trompetul și aruncând un bulgăre de zăpadă în prăpastie.

— Bine, decise Bătrânul. Îi facem vânt în prăpastie. Demontați închizătoare tunului și ale mitralierelor, luați tot ce poate fi transportat și amintiți-vă că muniția e mai prețioasă decât vodca! Sunt vreo cinci, șase sute de kilometri până la pozițiile germane.

— Ai stofă de sportsman! se hlizi Porta. Un fleac de plimbărică de cinci, șase sute de kilometri!

Și se porni să fredoneze:

*„Sunt o păsărică plimbăreață,
care zburdă-n voia ei...”*

— Am bătături! se tângui Micuțul.

— Gura! porunci Bătrânul. Dacă vă ordon s-o faceți pe pifanii e pentru că asta-i singura șansă de a ajunge la ai noștri.

— Ne-au șters demult din controale, fii sigur, convinși că ne legănăm cu toții atârnați de o cracă, spuse în silă Heide.

Legionarul aruncă prin oblonul frontal ranița sa și trei pistoale-mitralieră și se uită la Porta care se sprijinea de blindaj.

— Facă-se voia lui Allah, murmură el.

Tancul fu golit de tot ce putea fi necesar, după care Porta puse levierul schimbătorului de viteză în poziția „marșarier”, blocă accelerația și sări afară cu sprinteneala unei maimuțe. Peste câteva clipe, colosul cenușiu dispărea în prăpastie.

— Hai, eroilor, direcția vest, spuse râzând Steiner și-și aruncă pe umăr *Schmeisser*-ul. Nu mă simt deloc la mine acasă în pustietățile de-aici.

— Ce departe e Reeperbahnstrasse, numărul 26, murmură Micuțul. Maică Precistă, cât e de departe...

— Da ce-i acolo de-i duci așa dorul?

— Un bordel nemaipomenit cu nouă corvete durde și țâțoase. Slujeam acolo pe post de om-sandvici, racolam turiștii. Ce timpuri minunate!...

Cu priviri nostalgice, gorila urmărea sarabanda fulgilor de nea.

— Dacă asta te-ar putea consola, îl luă Legionarul peste picior, până la Irkutsk e și mai departe, în schimb șansa de a ajunge acolo e mai mare decât la bordelul tău.

Pe seară, ne-am oprit să ne mai tragem sufletul.

— Ce viață de rahat! făcu Micuțul, scoțând din buzunar un pachet de mahorcă. Era unul din acele pachete turtite pe care le primeau soldații sovietici.

Cei care n-au făcut niciodată parte dintr-un comando, cei care nu s-au simțit părăsiți și, uitați în spatele liniilor inamice, aceia nu-și pot da seama de valoarea acestei mahorci atât de hulite în alte împrejurări. Neomenescul frig e dat uitării, pierde foamea care-ți răscolește mațele, măduarele nu mai sunt ca de plumb... stai în zăpadă, bine proptit pe picioare și tragi adânc în piept fumul puturos... Din timp în timp, câte un oftat de plăcere, un zâmbet care mijeste... Avem mahorcă și suntem liberi! Încă nu-i totul pierdut!

Porta se înviorase de-a binelea. Bidonul cu vodcă trecea din mână-n mână, râgâiam și scuipam în prăpastie, văzută prin volutele de fum, situația nu mai părea atât de disperată.

— Aia cinci sute de kilometri îi facem în doi timpi și trei mișcări, se împieptoșă Barcelona. Cel mai mișto însă ar fi să găsim un hodgeag de-al lui tătuca și să așteptăm acolo sosirea băieților lui Churchill.

— Ce ziceți, o să-i spânzure pe Adolf și pe Himmler de Poarta Brandenburg? se interesă Micuțul.

— Pentru niște jigodii ca ei e bună și o cracă din Grădina zoologică, ripostă, Steiner.

Mergeam și sporovăiam la nesfârșit despre ce-o să fie după război și despre proiectele noastre, amestec ispititor de golănii și răzbunări. În cea de-a șasea zi am scăpat de munți și am dat de câmpie. În față păseau Bătrânul, Steiner și Barcelona Blom. Porta, Legionarul și Micuțul rămăseseră mai în urmă și se certau pe un codru de pâine, ultimul de altfel. Eu mă băgasem după un mărăciniș și mă odihneam.

Brusc, răsună un strigăt, sfâșiind tăcerea ca o lamă de pumnal, un strigăt căruia dacă nu-i dădeai imediat ascultare, urma, invariabil, rafala:

— *Stoi! Kto tam?*⁵

Am sărit cu toții în picioare, nevenindu-ne să credem ochilor.

Coborând coasta unui deal, se îndrepta în goană spre noi o sanie lungă, trasă de câini, erau acei câini siberieni, mici și îndesați, capabili să alerge la nesfârșit. Sania efectua un viraj larg în jurul Bătrânului, al lui Steiner și al lui Barcelona, la fel de nemișcați ca niște oameni de zăpadă.

— *Stoi! Kto?* strigară doi soldați cu petlițe verzi, în cojoace albe, cu picioare la fel de scurte ca și cele ale câinilor. Schiuri, câte o balalaică⁶ de-a curmezișul pieptului, nelipsitul bici din fâșii de piele, denumit *nagaika*, prins sub epolet de o jurubiță de culoarea spanacului.

Gestul de a cere actele la control e același pretutindeni, chiar și-ntr-o stepă viscolită din Caucaz.

⁵ Stai! Cine-i acolo?

⁶ Poreclă dată pistolului-mitralieră PPS (Pistolet-pulemiot Șpaghina) din pricina încărcătorului în formă de disc

Unul dintre enkavediști rămase în acoperire, cu arma ațintită spre noi. Celălalt se apropie. Câinii se culcară în zăpadă, cu limbile scoase, suflând aburi pe nări.

Rămăseserăm cu toții ca hipnotizați. Așa cum ne aflam, era imposibil să tragem fără riscul de-ai răni pe cei trei camarazi. Singur Legionarul, călit în atrocele lupte dintre dunele și munții nord-africani, se pricepu ce să facă, invizibil, aidoma cobrei șerpuind spre prada ochită, el se apropie de cei doi sovietici. Iată-l ajuns. Se ridică brusc într-un genunchi, cu pistolul-mitralieră pregătit, și fluieră printre dinți cuvântul cel mai temut în această țară:

— *Stoi!*

Cei doi enkavediști se răsuciră pe călcâie, fixând înspăimântați uriașa cicatrice care brăzda obrazul Legionarului.

— *Mes amis*, pentru voi războiul s-a terminat!

Schmeisser-ul răpăi scurt. Unul dintre sovietici se prăbuși, fulgerat pe loc, celălalt dădu să fugă, dar baioneta Micuțului îl ajunse din urmă împlântându-i-se între umeri.

Bătrânul se repezi spre câini, îl înșfăcă de ham pe înaintaș și-l sili să rămână culcat, la început nervos, mârâind și încercând să muște, fiorosul dulău se potoli treptat.

Sania era plină de alimente și muniții. Dădurăm și peste două canistre cu vodcă. Cât ai bate din palme, cei doi morți fură dezbrăcați la piele, plăcuțele de identitate smulse de la gât și în cele câteva minute cât ne mai foirăm, aranjându-ne lucrurile în sanie, cadavrele lor erau de acum înghețate bocnă.

— O-ha! răcni Bătrânul, plesnind din nagaikă.

Căinele-înaintaș scoase un urlet prelung și sania se smulse din zăpadă.

Îi spuneam „Profesorul”. Era norvegian, student la Oslo, și se angajase voluntar în Waffen SS. Nici unul dintre noi nu-l putea suferi. Porta zicea că e un trădător scârbos, ca toți cei care pactizaseră cu SS-ul și că, odată revenit acasă, va fi spânzurat de primul copac de pe Gülbrandsdal, bulevardul principal din Oslo.

Bătrânul, în schimb, protesta, zicând că, înainte de a condamna pe cineva, e nevoie să cunoști motivele pentru care a făcut ce a făcut și că, poate, „Profesorul” avusese motivele sale.

— În cazul ăsta, a făcut-o din tâmpenie, nu se lăsă Porta, iar tâmpenia trebuie pedepsită.

— Ho-ho, se amestecă Micuțul, simțindu-se vizat, ia-o mai ușor!

Ciudat mai era și acest student din Oslo! Optase pentru cauza lui Hitler și avusese naivitatea să creadă că poate spune adevărul despre metodele celor din SS! Cât ai zice pește, s-a și trezit într-un KZ⁷. iar de aici, direcția regimentului disciplinar de PU⁸ și batalionul de marș. Micuțul i-a propus chiar să-i împrumute pistolul ca să se poată sinucide mai comod.

M-am apropiat de el — avea ochii încercânați și obrajii supti — și m-am apucat să-i vorbesc în daneză, limbă apropiată de norvegiana lui. S-a bucurat nespus și mi-a mărturisit că se simte condamnat și că scadența e pe undeva, pe-aproape. Am dat, nepăsător, din umeri. Erau atâția pe care-i aștepta moartea peste o oră, peste o zi, peste o săptămână... Regimente întregi! Ce mai conta un voluntar norvegian?

ZĂPADĂ, CÂINI ȘI VODCĂ

De fiecare dată când Micuțul cădea în zăpadă, imensitatea stepei se cutremura de fioroasele sale înjurături, „Profesorul” era la capătul puterilor, chiciura așternută pe lentilele ochelarilor îl făcea de-a dreptul orb, fața i se prefăcuse într-un soi de fulg mare și vinețiu, schiurile îi scăpau din legături, plângea convulsiv, cu sughițuri.

— Voluntar SS! îl batjocorea Porta, nu asta ți-ai dorit? Mai ai un pic de răbdare și vin ei, enkavediștii, să-ți înțepe nițeluș buclele cu baioneta! Până la Kolâma sunt încă 8 000 de kilometri, destul cât să înveți cum se merge pe schiuri! Și râsul său răutăcios se pierdea în vâjâitul furtunii.

Subofițerul Julius Heide alerga pe lângă atelaj și-l tot întărâta pe câinele-înaintaș, acesta, o fiară de culoare galben-ruginie, nu părea să nutrească sentimente mai tandre, mârâia, încerca să-l înhațe de picior și, neizbutind, își înfigea colții în propriul ham.

— Pocitanie! urla Heide. Hâr! Hâr! Mușcă! A-a, nu pricepi nemțește? *Ciortova sabaka*⁹ hâr-hâr! Acum ai priceput?

Heide lungi pasul și reuși să depășească atelajul. Câinele se încordă în ham, viteza spori, acum, între oameni și animale nu mai era nici o diferență:

⁷ * Lagăr de concentrare

⁸ Politisch Unsicher — nesiguri din p.d.v. politic

⁹ În rusește: câinele dracului

și unii, și alții, la fel de îndărătnici, la fel de înrăiți.

Heide trăgea cu coada ochiului la câinele galben:

— Javră ticăloasă! Ți-ar plăcea să-l muști pe Julius. Află, cotarlă, că Julius îi urăște pe jidani, câinii și zăpada. Băgat la tărtăcuță? Sunt Julius Heide, subofițer tanchist, ucigaș cu simbrie la stat și urăsc întreaga lume, lumea asta de căcat!

În aceeași clipă se împiedică și căzu. Dulăul scoase un urlet prelung, triumfător parcă, se avântă și mai tare, înverșunându-i și pe ceilalți. Sania porni ca din praștie.

Rămas o clipă în zăpadă, Heide sări în picioare și se repezi după câinele-înaintaș.

— Stai, potaie nenorocită, stai că-ți vin eu de hac! Nu scapi tu de Julius Heide, Unteroffizier¹⁰, coloana vertebrală a armatei!

Bătrânul, plesnea din când în când din nagaikă:

— Ho-ho! striga el. Ho-ho! și câinii fugeau din răsuputeri, trăgând după ei sania greu încărcată.

— M-am săturat!

Gâfâiam, alergând în rând cu Porta.

— Atunci, culcă-te în zăpadă și crapă! sună nemilosul său răspuns.

M-am apucat să număr pașii, fiecare făcea cam un metru, poate un metru și ceva. Nu, mai curând un metru. O mie de pași, un kilometru. În ritmul ăsta făceam un kilometru la fiecare opt minute. Am încercat să socotesc cât facem în douăzeci și patru de ore. Dar în trei zile? Dar în cinci? Cădeam, mă ridicam, uitam, numărătoarea... În paisprezece zile ar trebui să ajungem la liniile germane.... dacă vor mai exista până atunci...

Din timp în timp, Bătrânul controla busola ca să ne menținem pe direcția nord-vest. Departe, departe de tot, era Marea Baltică, iar dincolo de ea erau Suedia și Danemarca. Un bulevard luminat, vitrine scânteietoare, și tu, cu o pălărie moale pe cap, te plimbi de colo până colo, cu țigarea-n gură și mâinile în buzunare! Numai imaginându-mi așa ceva și simțeam că mă umflă râsul, dar iată, privirea îmi lunecă spre camarazii mei: obrații vineți de ger, buze crăpate, căutături de fiare încolțite, furișate pe sub streășina de oțel a căștilor. Și râsul pieri înainte de a se fi născut.

Brusc, „Profesorul” scoase un țipăt. I se rupsesse legătura schiului și fără schi era pierdut în zăpada asta afânată.

Bătrânul opri sania, se îndreptă de spate, își scoase mânușile cu două degete și se apucă să-și îndese pipa. O făcea pe-ndelete, tacticos, grijuliu să nu risipească tutunul. Făcuse o haltă și, pentru el, vârstnicul nostru comandant, haltă însemna o nouă pipă. Cu buricul degetului gros apăsă jăratecul din vatră, apoi zâmbi. Zâmbetul Bătrânului! Ne încălzea inimile, ne însenina privirile. De vreme ce Bătrânul zâmbea, însemna că amarul nu-i chiar atât de amar, că durerea nu-i chiar atât de dureroasă.

Micuțul se așeză în zăpadă cu picioarele larg desfăcute. Fulgii se așezau pe el și semăna cu o căpiță idioată, admitând că există asemenea căpițe. Istovit, Porta se sprijinea de marginea saniei. Heide se trântise cu burta în jos și părea mort. Eu abia mă țineam pe picioare. Legionarul se sprijinea de pușca sa mitralieră ca un cioban de băta și se uita într-un fel ciudat spre

¹⁰ Subofițer

răsărit. Barcelona și Steiner urmaseră exemplul lui Heide. Ochii ne fugeau mereu spre Bătrânul, care fuma calm, rezemat și el de sanie. Se insera.

Câinii se culcaseră cu botul ascuns între labe, înghesuiți unul într-altul, bulgări de blană pe zăpada neatinsă.

— Luați-vă după câini, spuse Bătrânul, ațintind spre ei muștiucul pipei. Camarazii noștri cu patru picioare. Cunosce muzica și știu ce e de făcut. Un câine de sanie nu moare niciodată de frig.

Ne-am apucat, așadar, să scormonim zăpada ca să construim un iglu. Micuțul muncea ca un buldozer, cărând câte patru blocuri de zăpadă, când noi abia ne descurcam cu unul singur.

— Fir-ar să fie de viață! izbucni el. Uite-mă și zidar! Mânca-i-ar lupii pe ruși! Câteva blocuri îi scăpară din mâini și, de furie, le strivi sub picioare. Ce-și închipuie ei? C-o să-l facă marț pe Micuțul? Și, în momentul imediat următor, fu cât pe-aici să-i crape capul lui Heide cu lopata Linemann¹¹ pentru că acesta îl luase drept cretin.

Porta se porni pe râs:

— Băi, apucaților, ce facem noi se cheamă sport! Cunosce barosani care ar plăti gras să se poată juca așa în zăpadă!

Ideea unor domni bine, picați printre noi, îl înveseli, pe dată, pe Barcelona, dar intervenția Legionarului îl potoli imediat.

— Nu auziți nimic? spuse acesta, uitându-se mereu spre răsărit.

— Ce-i de auzit? întrebă Porta, răsucindu-se în aceeași direcție, cu un aer năuc pe mutră.

— Ar trebui să auziți, mârâi Legionarul.

Brusc, câinii își săltară capetele și ciuliră urechile. Simțiseră și ei acel ceva perceput de omul dunelor și al nisipurilor.

Tăcuți și încordați, cu nervii întinși ca niște strune, ne întoarserăm cu toții, scrutând, pe cât era posibil, stepa.

— N-aud nimic, făcu Barcelona. Ți se năzare.

Neînvrednicindu-se să-i răspundă, Legionarul armă pușca-mitralieră, ca și cum, dintr-o clipă într-alta, înaintea noastră avea să se materializeze primejdia. Câinii începură, și ei, să scâncească. Săriseră în picioare și se uitau în aceeași direcție ca și Legionarul. Acum, nu mai încăpea îndoială. Undeva, departe în stepă, se petrecea ceva deosebit.

„Profesorul” își mîjgia ochii săi de miop, ascunși în dosul lentilelor bulbucate.

— Măcar de ți-ai pune niște pâlnii în urechi, poate așa o să fii și tu bun de ceva, șuieră veninos Steiner.

Norvegianul nu-i răspunse, se obișnuise, de când era la noi, să fie veșnicul țap ispășitor.

Privirea Bătrânului se aprinse deodată:

— Câini, spuse el în surdină. Băieți, în trăgători, la douăzeci de metri în față. Tu, „Profesore”, rămâi pe loc, dar să te ferească sfântul s-aud un câine lătrând. Voi, îngropați-vă în zăpadă, gata de luptă. Nu trage nimeni fără ordinul meu!

În câteva minute, eram perfect camuflați, cu armele pregătite. Fulgii care se cerneau de sus făceau camuflajul nostru perfect. Ca să fim

¹¹ Lopată de infanterie, individuală, purtând numele inventatorului

descoperiți, ar fi fost nevoie ca cineva să se împiedice de noi.

Acum îi puteam auzi. Lătrături de câini, strigăte. Apărură ca aduse de furtună, două sănii cu câte trei soldați pe fiecare și douăzeci de câini în ham. Veseli, furioși, sau poate doar beți, surugii zăpezii scoteau răcnete prelungi, îmboldind câinii, care și așa fugeau din răspuțuri. Ca niște năluci, cele două atelaje trecură la numai patruzeci de metri de locul unde, necutezând nici măcar să respirăm, terorizați de gândul că javrele noastre s-ar putea porni pe lătrat, ne adăpostiserăm noi, gata să ucidem și să fim uciși.

Nu s-a întâmplat însă nimic, săniile dispărură — viziune fugară — tot așa de brusc precum apăruseră.

— Dumnezeule, șopti Heide, scuturându-se.

— Îi râdeam cât ai zice pește, mârâi Micuțul. Nu erau decât șase.

— Da, interveni, acid, Barcelona, dar fiecare din ei face cât cinci de-alde tine! E de-ajuns să zbiere „stoi!” și-ai și făcut în pantaloni!

— Ba, mie nu-mi e frică de nimeni și nimic! se împieptoșă huiduma. Să încerce numai careva să mă împiedice să revin acasă! Am promis o cafteală strașnică la doi gagii și, aplecându-se spre Barcelona, zise amenințător: Micuțul nu-și uită niciodată făgăduielile, înțelesu-m-ai, băi Suge-Portocale?

— Păi, nu ți-am făcut nimic, tâmpitule! exclamă Barcelona.

— Țasta-i norocul tău! Altminteri, adio livadă de portocali!

Viscolul se întetea, acum nu mai sufla, ci urla, pârând că se inversunează împotriva noastră, a veneticilor. „Eu sunt însăși Rusia, șuiera și scrâșnea el, sunt Rusia și o să vă nimicesc!”

Tăria vântului smulse de pe sanie diverse lucruri și, cu plămânii gata, gata să plesnească, a trebuit să alergăm prin stepă ca să le adunăm. Cădeam, ne ridicam, le adunam de prin zăpadă și iar cădeam, injurând întregul univers.

— Aici ne lăsăm oasele, gemu Heide.

— Sunt istovit, istovit se văită „Profesorul”.

— Cretinule! îl apostrofă Porta. Cin-te-a pus să aterizezi la SS-iști, în loc să rămâi dracului în Norvegia ta? Ai vrut război, băiatule, ai vrut să devii erou, să fii un meterez în calea bolșevismului! Te-o fi îmbrățișat însuși Quisling¹² în persoană la plecare? Așteaptă numai să revii, și-ai să vezi cum te vor spânzura cu capul în jos!

— Nu vreau să revin, șopti „Profesorul”.

— Atunci, Ivan va fi acela care te va spânzura. N-ai ascultat la radio „Glasul Moscovei”?

— Nu, ce spun? E interzis să ascuți posturi străine...

— Sfântă Fecioară! exclamă Micuțul, plesnindu-se peste frunte. Auzi dumneata, „interzis”! Păi, nu vezi unde-am ajuns!

Norvegianul clătină trist din cap:

— Crezi că am pierdut războiul?

— Asta o sper încă din 1939! Uite acolo, departe de tot — și Micuțul arată cu degetul spre nord —, bubuie mii de tunuri, destule ca să facă praf

¹² Vidkun Quisling, premierul guvernului norvegian după ocuparea țării de către trupele hitleriste. După eliberarea Norvegiei, în 1945, a fost judecat și condamnat la moarte.

și pulbere toată Armata a 6-a. Ba și alte armate, exceptând un singur soldat. Știi care va fi acela, unicul supraviețuitor?

„Profesorul” clipea înspăimântat.

— Nimeni altul decât Micuțul! Printre ruinele Cancelariei Reich-ului, eu voi fi acela care voi stuchi peste ciolanele înălbite ale eroilor istoviți!

— Nici nu m-ar mira să se întâmple așa, mormăi Bătrânul.

Nu după mult timp, un răcnet scos de malacul nostru ne atrase atenția. Găsise ceva în zăpadă, și acum scormonea de zor. Legionarul îi sări în ajutor și de sub crusta albă apăru o mână, apoi o față vineție, doi ochi ca albușul unui ou răscopt, un rânjet sinistru. Dezgropăm astfel doi infanteriști germani, dintre care unul ne amenința cu mâna lui, parcă învinovățindu-ne. Micuțul dădu un șut în mâna aia moartă.

— Să-l ia dracu! Nu l-am văzut în viața mea!

— Vedeți dacă n-are ceva în sacul de merinde! strigă Barcelona.

— Ba uită-te singur! Îmi dă fiori tipul ăsta care mă arată cu degetul!

Mai puțin delicat, Legionarul întoarse cadavrul cu fața-n jos și tăie curelușa de care era prins un bidon. I-l întinse lui Heide, iar acesta mirosi conținutul.

— Pute a vodcă. N-am chef, și-i întinse bidonul lui Barcelona care deveni brusc alergic la alcool și-l plasă Micuțului, care nici el nu vru să-l atingă. Porta îl amușină cu precauție, dar Legionarul i-l smulse din mână.

— Idioților! exclamă el, ducând bidonul la gură.

Fascinați, îi urmăream fiecare zvâcnire a omușorului, așteptându-ne, dintr-un moment într-altul, să-l vedem prăbușindu-se fulgerat.

— Nu-i rău, zise crestatul, ștergându-se la gură. Nu-i vodcă, dar e fain și te încălzește.

Bătrânul trase și el o dușcă zdravănă. Atunci, Porta și Micuțul se năpustiră asupra bidonului prins la centironul celui alt cadavru, mai, mai să se ia la cafteală. Steiner îi scotoci prin buzunare, luând livretele militare și desprinzând de la gât plăcuțele de identitate.

Mai încolo, ne strecurară în igluul pe care-l construiserăm, și, îndeșându-ne unul într-altul, după exemplul câinilor, adormirăm instantaneu, nepăsându-ne de protestele Bătrânului. Nu era nimeni dispus să vegheze.

— De ce să mai punem sentinele când avem doisprezece câini de pază? protestă Micuțul și se băgă sub poala mantăii lui Heide. Parcă era un urs, gata de hibernare.

Subofițerul Julius Heide era copil de proletari. Întreaga sa viață fusese un șir interminabil de șicane, constrângeri și pedepse. La școală, învățătorii nu-l înghiteau, preotul îl puneă în genunchi pe coji de nucă, taică-su îl croia cu ce-i cădea la îndemână.

Își începea ziua la patru dimineața, făcând curat și spălând podelele la o brutărie. Din pricina asta, sosea la școală cam la un sfert de oră după ceilalți, motiv pentru învățător să-l tragă de urechi și să-l dea veșnic ca exemplu negativ.

Aceste neîntrerupte brutalități îl făcuseră dur, neîncrezător în nimeni. Dintre noi toți, era cel mai îngrijit îmbrăcat, oricât de crâncenă, de fioroasă ar fi fost lupta, nu-l vedeai altfel decât perfect pieptănat, perfect curat. Stătea ore în șir cu casca pe cap, dar când o scotea, cărarea era impecabilă și nici un fir nu părea deranjat. În linia-ntâi, ca și la cazarmă, ținuta îi era ireproșabilă.

„Eleganța, spunea el, îți aduce securitatea și considerația”.

— Ești mort după militărie, îl luă Porta peste picior, suflându-și nasul cu degetele.

— Nu, îi răspunse Heide, e doar o chestie de tactică. Chiar și la pușcărie, un ostaș îngrijit se bucură de mai mult respect. Unul îngălat e mai lesne pus la zid.

Povestea vieții sale ne-a lăsat pe toți cu gura căscată. Bătrânul s-a uitat lung la el și a spus:

— Dintre noi toți, tu ești cel mai înverșunat, Julius. Tu nu trăiești decât pentru răzbunare.

SCHMIDT CEL ROȘU

Făcuserăm o haltă. Frânți de oboseală, câinii suflau din greu scoțând vâlătuci de aburi din boturile lor deschise.

Barcelona încerca să mestece o bucată de pâine înghețată, tare ca piatra. Bătrânul fuma în tăcere, așezat pe tâlpica saniei. Deodată, Julius Heide se porni pe vorbit.

Vorbea fără oprire și, la început, nimeni n-a stat să-l asculte. Era un lucru atât de obișnuit ca cineva să se pornească pe spus fără ca cei din jur să ia seama la ce spune! De fapt, era nevoie de a-și comunica sieși ceva, și nu cuiva anume, din pricina zăpezii, a spaimei, a morții. Nu eram niciodată singuri, dormeam împreună, mâncam împreună, împreună ne căutam de păduchi, ucideam, ne lăsam uciși... Până și nevoile ni le făceam tot împreună fără sfială. Așa și cu Julius Heide, în clipa de față. Se adresa stepei, crenguțelor moarte și țepoase ale mărăcinișului, depărtării, neținând seama de noi ca și cum nici n-am fi existat.

— Babacul meu era un bețivan înrăit, spuse el, scuipând ca un tâmpit împotriva vântului. O butie fără fund! Doamne, cât mai putea suge! Porcul bătrân avea o centură a cărei cataramă înfățișa o gagică goală și un negru. O centură a naibii de lată cu care se încingea prinzând-o pe fata aia de negru. M-am întrebat adesea de unde și-a procurat nenorocita aia de pafta, mai tare ca oțelul.

Heide privea spre apus. Ochii îi erau incredibil de albaștri și limpezi, undeva, departe, ei zăreau un orașel din Westfalia, negru de funingine și o cocioabă infectă.

— Când era beat, Bătrânul ne croia cu centura aia, dând ca un sălbatic și, cum era aproape veșnic beat, bătaile astea se țineau lanț. Mama se ruga mult lui Dumnezeu și, așa cred, astea erau singurele sale clipe de bucurie. N-am știut niciodată ce anume cerea ea în rugile sale, pentru că abia le șoptea.

„Credeți cumva că vă bat din pricina băuturii? zbiera babacul. Vă înșelați! O fac din datorie față de marea noastră Germanie, din nevoia de disciplină! Cel mai bine înveți disciplina prin pedepsirea trupului cel păcătos!” După care, izbucnea în râs și rostea de vreo sută de ori „trup păcătos”.

Într-o bună zi l-au săltat niște polițiști și, puteți să mă credeți, au avut grijă să-i aranjeze cum se cuvine „trupul cel păcătos”. Mama l-a adus acasă, dar în ce hal! Toată carnea de pe el era numai vânătăi, verzi și albastre. Plângea cu capul pe genunchii mamei. Ea ședea pe singurul scaun pe care-l aveam, un scaun șchiop de un picior, pe care-l înlocuisem cu o lădiță, prea joasă, și un teanc de ziare vechi.

Mama îl mângâia pe păr și-l consola pentru bătaia primită la poliție, mai apoi, s-au culcat să se consoleze în continuare, iar pe noi ne-au dat afară, deși se făcuse târziu, nu ne privea cum aveau să se consoleze! De altfel, nu era prima oară când eram goniți, așa că și de data asta ne-am dus în parc unde se înălța un monument al Kaiser-ului. Un prea frumos monument, înfățișându-l pe împărat în uniformă de cuirasier, călare pe un cal uriaș. O aveam în brațe pe surioara mea cea mică, abia de un an, care încă nu știa să umble. Săptămâna asta o luaseră pe Bertha și au dus-o la spital într-o ambulanță Mercedes din cauza unei carii osoase. A murit peste cinci zile. Bătrânul a zis că se lasă cu o economie, pentru că ne puteam îmbrăca în ținutele ei. Bertha era cea mai mare dintre noi, așa că lucrurile ei se potriveau tuturor. Mai căpătase și la spital câte ceva. Eu am dobândit pulovărul ei de lână, un pulovăr aproape nou! Doamne, ce bun și călduros era. Îmi amintesc că i-am mulțumit lui Dumnezeu că a luat-o pe Bertha la el, în cer, unde-i atât de bine, iar eu m-am ales cu un pulovăr atât de călduros. Era singurul căruia mă pricepeam să-i mulțumesc.

Iarna a fost cumplită și eu n-aveam altceva decât pulovărul. M-a pus dracu să fur un paltonaș, dar ce dandana a ieșit din treaba asta! Învățătorul m-a bătut, inspectorul școlar care se nimerise pe-acolo m-a croit și el, iar pastorul, care era și președintele comisiei de supraveghere a copiilor, mi-a cârpit o pereche de palme atât de zdravăn încât m-a expediat direct în vitrina în care-și ținea bibelourile și alte marafeturi din porțelan. Din izbitură, s-au spart trei ceșcuțe, motiv pentru care am primit o nouă chelfâneală. Sfinte Sisoe, ce furios putea fi! O dată din pricina paltonului, dar, mai ales, din pricina ceșcuțelor. Zicea că sunt „veritabile”! (Heide se porni să râdă.) Auzi tâmpenie, ceașca-i ceașcă, cum adică să nu fie veritabilă? Cert e că s-a făcut atâta tâmbălău pe chestia asta cu paltonul încât l-am aruncat dracului.

Unul din frații mei și-a găsit scăparea în armată, ne-a scris o singură dată, trimițându-ne și o fotografie: el, cavalerist, într-o garnizoană de pe nu știu ce frontieră. De-atunci, n-am mai auzit nimic despre el, dar cred că a

sfârșit într-un lagăr de concentrare pentru că era comunist și n-a știut niciodată să-și țină gura. Trăncănea întruna despre victoria proletariatului și alte asemenea năzbâtii. (Heide răsese din nou amintindu-și de naivitatea fratelui dispărut.) A mai fost și fratele celălalt, Wilhelm, care s-a curățat când vatmanul tramvaiului de pe linia 4 a descoperit că s-a suit în vagon fără bilet. Și el, și eu o făceam atât de des! Ba ne mai și distram strigându-i vatmanului că-i un porc și sărind apoi din mers, iar el n-avea cum să oprească și să se ia după noi. În ziua aia însă, Wilhelm și-a calculat prost săritura și a nimerit pe șine, oamenii care au văzut s-au pus pe urlete de groază, dar când tramvaiul s-a oprit, în sfârșit, Wilhelm era făcut terci.

L-au adunat într-un lighean. Am sperat să-i pot moșteni saboții, care erau noi, dar s-au dovedit prea mici pentru mine, călcâiul îmi stătea afară. Wilhelm era destul de pirpiriu și sor-mea Ruth s-a căpătuțit cu ce-a rămas de la el. Pentru Ruth, lucrurile s-au aranjat de minune: a fost cumpărată — adoptată, cum se zice — de niște barosani din Linz. Taică-meu o bătea de-o snopea deoarece mititica plângea amarnic, nevrând să se despartă de noi. Până la urmă, de atâta bătaie, în ziua când au venit s-o ia, amărâta zâmbea cu gura până la urechi. Babacul o prevenise: „Ascultă, mucoaso, dacă nu te porți cum trebuie când porcii ăia de capitaliști o să vină după tine, te agăț de stîngia uscătorului de rufe și te bat până nu mai rămâne nimic din tine”.

Babacul a umflat cincizeci de mărci de la domnul cel bogat din Linz, care venise cu un notar, un ofițer de poliție, plus două tipese ultraelegante, numai blănuri și pene de struț. Astea urmau să fie martore că Ruth nu mai e a noastră. „Cât tâmbălău pentru o mucea ca asta! a comentat bătrânul meu. Dacă poftesc, pot să le fabric și altele pe deasupra!” și se porni pe răs, sub privirile năucite ale elegantei societăți.

Cele cincizeci de mărci le-a cheltuit pe băutură și când s-a întors era turbat rău. Karl și cu mine ne-am ascuns în podul familiei Schultz, până să-i treacă artagul. Doamne, ce-a mai putut să urle! A încercat el să ne ducă, promițându-ne marea cu sarea, dar cunoșteam placa și am rămas acolo, sus, chiar sub vârtelnița de vânt, urmărindu-l printr-o spărtură din acoperiș cum se rotește ca un rinocer prin curticică. La un moment dat, s-a împiedicat de copaia cu rufe a doamnei Schultz și a răsturnat-o. Madam Schultz a țâșnit afară din casă cu o tigare plină cu colțunași fierți în ulei și a proiectat-o drept în botul lui taică-meu. S-a încins o păruială de toată frumusețea, până când s-a amestecat și fiica lui madam Schultz, Eva, una care făcuse până atunci trei avorturi. Gagica dădea zdravăn, iar bătrânul meu s-a apucat să zbiere: „Ajutor, poliția!” până când a venit poliția și s-au reclamat reciproc, poliția l-a umflat pe babac și i-a tras un vajnic toc de bătaie, la înapoierea lui maică-mea și cu noi am avut parte de unul dublu.

A venit și ultima zi de școală. O zi minunată. De-a doua zi începea vacanța. Nici nu vă puteți închipui cât de fericit eram! Intrând însă în casă, am fost mirat că nu aud mașina de cusut a mamei, care la acea oră mergea, de regulă, din plin. Mama confecționa un soi de plicuri din pânză colorată pentru calendarele de buzunar pe care diversele magazine le distribuiau clienților în chip de reclamă. În locul țâcănitului mașinii am auzit un geamăt prelung, ca acela când o femeie naște.

Heide ridică privirea spre cerul plumburiu din care se cerneau fulgi mărunți de nea. Mângâia domol capul câinelui galben, mai să nu ne credem

ochilor, dar fiorosul dulău îl lingea pe obraz, iar fiorosul Heide îl scărpină, tandru, după urechi.

— Maică Precistă, ce spaimă am tras când am auzit geamătul mamei! Primul imbold a fost s-o șterg, dar n-am îndrăznit. Poate era bolnavă! Am deschis ușa odăii, ușa a scârțâit îngrozitor, pesemne că babacul n-o mai unsese demult cu zeamă de tutun. Mama era întinsă pe salteaua dinspre perete. Aveam patru saltele, dar nu erau de ajuns și Karl și cu mine dormeam pe niște saci vechi de cafea pe care-i șterpelisem dintr-o magazie. Erau grozavi sacii ăia și, deseori, de când mă aflui pe-aici, le duc dorul. Ochii mamei semănau exact cu cei ai ucișilor pe care i-am văzut în fabrica aia din Kiev.

Am revăzut într-o clipită cadavrele din fabrică. Fiecare, cu câte o gaură de glonț în ceafă, unele și cu cea de ieșire la rădăcina nasului. Nu asta însă ne-a îngrozit, văzusem destule... Nu, ceea ce ne-a îngrozit au fost ochii: larg deschiși, halucinanți, sperați. Am înțeles atunci cam ce putuseră resimți victimele în ultima lor secundă de viață.

Era întocmai expresia pe care am deslușit-o și în ochii mamei.

Privirea lui Heide se ațintise din nou spre norii vineții, buhăiți de zăpadă. Buzele erau o rană sângerie, din obrazul acoperit de chiciură nu se zăreau decât ochii, pe jumătate ascunși de pleoapele tumefiate, urechea stângă, degerată, abia se mai ținea.

„Tăticul o să se înfurie când o să se întoarcă”, gemu mama. Abia respira și răsuflarea ei șuiera ca un motor care stă să se înece. Nădușeala curgea de pe ea mai abitir decât de pe noi, în ziua când instructorul ne-a frecat ridichea, acolo, în spatele cazarmii de la Paderborn. Uite, de aici (Heide arată rădăcina părului) curgeau adevărate râuri. Îi ștergeam sudoarea cu podul palmei, alungând muștele. Era o puzderie de muște care roiau prin cameră, și dintr-acelea negre care se lipesc de om, și dintr-acelea verzi care stau numai pe putreziciuni. „Tata va fi mânios dacă mă găsește zăcând și nefăcând nimic”, mi-a zis și a dat să se ridice, dar n-a izbutit.

— Mama era foarte vrednică, n-am văzut-o niciodată stând de pomană, continuă Heide, scărpinând mai departe câinele galben pe după ureche. Băieți, poate că sunt al mai ticălos din toată armata asta de osândiți, un nime-n lume, bețivan, tâlhar, unul care nu face nici cât curul celui mai amărât dintre SS-iști, dar vă dau cuvântul meu de onoare că n-am văzut-o niciodată pe maică-mea pilită!

Roti de jur-împrejur o privire plină de mândrie, își frecă precaut obrazul, desprinse de pe el o coajă și o dădu câinelui.

— Mama era dintr-o familie foarte onorabilă, tatăl ei, ca și bunicul, de altfel, fuseseră brigadieri silvici. Aveau un apartament adevărat, două camere la etajul trei și un pian maro, cu picioarele terminate în capete de lei, iar sub ele, role ca să poată fi mutat fără să zgârie parchetul. O adoram pe mama, ea ținea toată păduchernița noastră: și maghernița, și câinele, și pisica, și pe babac, și pe noi, țăncii. Mama nu ne-a bătut niciodată și nici n-avea trăsău ascuns prin closet, ca madam Schultz, ori în cuptorul de la aragaz, ca madam Hinzberg. Sâmbătă seara, asta din urmă se îmbătă atât de rău că nu-ți venea să crezi că așa ceva e cu puțință, madam Schultz și alelalte putori cu care locuiam în aceeași curte se îmbătau și ele, dar nu chiar atât de tare. Se puneau pe cântat cântece porcoase și râdeau de sălta

cămașa pe ele, noi, puștimea, ascultam pe la uși, dar nu îndrăzneam să râdem, până nu le simțeam complet pilite. Odată, bețivanca aia de Hinzberg s-a dus de-a berbeleacul pe scară și atunci să fi văzut înjurături și râsete! Mama noastră nu se amesteca niciodată în gașca lor, sâmbătă seara, ea scărmana tot soiul de cârpe vechi ca să tragă din ele ața necesară cusutului ciorapilor noștri, care, de fapt, erau numai o cârpitură. Nici nu îți mai puteai da seama cum fuseseră ei de noi, dar, credeți-mă, era o cârpitură pe cînste! Mama era foarte îndemnatică, cum e și firesc pentru cineva care vine dintr-o familie bună.

Odată, babacul împreună cu madam Schultz au încercat s-o facă să bea, dar nu le-a mers. Cu mama nu ținea figura! Babacu s-a ales cu o împunsătură de cuțit în coapsă, iar madam Schultz cu o sticlă-n cap. Era o plăcere să le vezi pe căzăturile astea două sângerând ca porcii. Sigur, mai încolo, mama și-a încasat porția, că, de, ordinea și disciplina trebuiau menținute.

Heide scupă, iarăși, contra vântului, se șterse înjurând și mângâie tandru dulăul galben care-și sprijinea capul pe genunchiul noului său prieten.

— Doamne sfinte, cât de mult o iubeam pe mama! Nu vă pot spune ce era în sufletul meu când, șezând pe jos, mă uitam la mama care suferea întinsă pe salteaua ei. Îi mângâiam mâna și-i netezeam părul, exact cum fac acum cu animalul ăsta. Îi ștergeam fruntea. Făceam tot ce se poate face ca să arăți cuiva că-l iubești. Mă străduiam din răputeri să nu mă podidească plânsul, dar nu era ușor. (Heide zvârli în noapte bulgărele de zăpadă pe care-l frământase în palme, un bulgăre dur precum fierul.) Am adormit pe saltea, alături de mama.

M-am trezit în zori, când soarele abia trecuse de acoperișul grajdului din curte. Nu știu dacă vă este cunoscută senzația asta că între timp s-a petrecut ceva, ceva cumplit. Senzația asta am avut-o și am știut imediat că acel ceva s-a întâmplat. Odaia era îngrozitor de tăcută. Lipsea un anume zgomot. Am rămas nemișcat, plimbându-mi privirea prin încăpere și, deodată, mi-am dat seama că zgomotul pe care-l căutam era răsuflarea mamei. Mama nu mai respira. Am sărit în picioare și m-am uitat țintă la ea: „Mamă! am strigat. Mamă!” Avea ochii larg deschiși, dar ochii ei nu mai vedeau nimic. N-aveți cum pricepe, aveam zece, ba nu, nouă ani, sunt șaptesprezece de-atunci. Între timp, am văzut atâția morți încât spectacolul lor nu ne mai impresionează, exceptând cazul când primim o misiune „specială” și suntem nevoiți să împușcăm sau să spânzurăm pe careva. Sigur, cu așa ceva nu te obișnuiești niciodată pe deplin, dar, oricum, e mai puțin groaznic decât ce am trăit în acea dimineață lângă măicuța mea moartă. O iubeam atât de mult...

Ne uitam, pe furiș, la Julius Heide. Ședea pe zăpadă, cu spinarea sprijinită de un troian care ne adăpostea de viscol, plângea și ne istorisea o tragedie survenită în urmă cu mulți ani, la mii de kilometri de aici, într-un orașel minier, murdar și afumat.

— Am fost atât de înspăimântat încât m-am azvârlit peste trupul ei ca s-o trezesc. Totul însă se isprăvise. Între timp a apărut și babacul, beat criță, și, ca întotdeauna în asemenea ocazii, gata să muște. Venise împreună cu Schmidt-cel-Roșu, de la mina numărul 3. De fapt, Schmidt-cel-Roșu nu mai

era la mină, unde nici nu făcuse mulți purici, acum, lucra la azilul de nebuni, unde-i cafta pe internați. „Hei, zbieră taică-meu, e ceva de haleală pe-aici? Unde-mi ești, vrăjitoare bătrână? Auzitu-m-ai? Domnul și stăpânul tău vrea să mănânce!” S-a poticnit de o găleată și l-a apucat turbarea. La un moment dat, cei doi ticăloși m-au văzut și babacul, îndreptând un deget tremurător spre mine, a răcnit: „Tâlharule, uite, cu mâna asta o să-ți trag un toc de bătaie de-ai să te scapi pe tine! Stai numa' ca hoasca aia să-și ridice curul de pe saltea!” Și, zicând asta, a dat cu piciorul în mama: „Scoală-te, vrăjitoare! Azi nu-i duminică să tragi la aghioase!” Și a mai lovit-o o dată. Suna ca atunci când tragi șuturi într-un burduf din piele de capră, umplut cu vin.

„Mama e moartă”, i-am spus eu animalului. S-a uitat la mine, cu gura căscată, la fel ca și Schmidt-cel-Roșu. Se uitau ca tâmpiții, de parcă m-aș fi prefăcut în cal sau altă parascovenie. Schmidt văzuse destule chestii ciudate la el, la balamuc. Se zvonea chiar că a sugrumat doi furioși care-l atacaseră pe paznic și, dacă îi priveai lăboaiele, înțelegeai că nu i-a fost prea greu.

— Ce-nvârte la ora actuală Schmidt-cel-Roșu, se interesă Micuțul, pasionat de povestirea lui Heide.

— E gardian-șef la ospiciu și se ocupă de incinerări. Se moare pe capete la ospiciu, toată lumea vorbește de chestia asta, chiar dacă-i *gekados*.

— Păi, de ce-i secret faptul că mor? Ce, dacă tu sau eu crăpăm, e vreo taină în asta?

— Nu-i același lucru. La azil li se face câte o injecție, se numește „eutanasie”.

— Dumnezeule mare! exclamă Barcelona. Chiar sunt uciși nebunii?

— Da, o fac medicii, aparent e legal, dar strict *gekados*.

„Vrăjitoarele nu mor așa, cu una, cu două!” se băgă-n vorbă Schmidt-cel-Roșu și-i propuse lui taică-meu să-i tragă mamei câteva scatoalce zdravene. „Se preface, la fel fac și la azil. Arde-i câteva, Karl, putorii ăsteia și-ai să vezi cum își saltă imediat târțița și ne face ceva de mâncare!” De atunci, băieți, îl urăsc de moarte pe Schmidt-cel-Roșu și n-am să mă las până nu-l curăț!

— Asta se-nțelege de la sine, îl aprobă Micuțul. Trebuie lichidată javra. Cum ai să pui însă gheara pe el? La Münster, n-o să-ți fie prea lesne.

— Va pica el aici, afirmă răspicat Heide, cu un zâmbet diabolic pe buze. Știu precis c-o să-l avem printre noi.

— Ce-ai spus? făcu uluit Bătrânul. De unde știi?

Heide își dădu capul pe ceafă și izbucni într-un râs prelung și sinistru de ni se făcu la toți pielea de găină. El continuă:

— Porcul de taică-meu a înșfăcat atunci un făcăleț care se găsea la îndemână și s-a apucat s-o bată pe mama. Se clătina pe picioare, sughița, îi curgeau balele. Trupul mamei tresălta, aproape se ridica, atât de cumplite erau loviturile. Am sărit la el să-l mușc, dar s-a descotorosit de mine și m-a azvârlit de perete. M-am ales cu un braț rupt și cu creierii zdruncinați. Ca să nu rămână de căruță, Schmidt-cel-Roșu mi-a dat și el un picior în spate, așa că am acum o coloană vertebrală ușor deviată, tocmai ce trebuie ca să nu uit. Au bătut-o cu sălbăticie pe mama, după care s-au cărat înapoi la cârciumă. M-am repezit imediat la poliție, dar nu le-am spus că mama murise peste noapte. Caralii i-au ținut închiși vreo șase săptămâni, cotonogindu-i de

trei ori pe zi, până când m-am îndurat și le-am spus adevărul. Întors acasă, babacu a fost apucat de asemenea draci încât m-am ales cu o hernie de pe urma bății primite. După ce-am ieșit din spital, mi-am strâns boarfele și am întins-o.

— Aveai multe lucruri, se interesă, nitam-nisam, Micuțul.

— Se adună câte ceva, chiar dacă n-ai decât zece ani. Aveam un pulover din care rămăsese doar o mânecă și niște pantaloni scurți, cândva albaștri, dar decolorați complet de atâtea spălări. Mi-i dăduse gagica Gauleiter¹³-ului fiindcă-i aduceam balegă de cal pentru lălelele ei. Mai aveam și o pereche de teniși, foarte plăcuți vara, când se încinge piciorul în saboți.

— De ce puneu gagica Gauleiter-ului balegă peste lălele? se miră Micuțul.

— Își închipuia că-n felul ăsta vor avea culori mai frumoase, îl lămurii Heide și continuă: Babacul a fost încorporat într-o unitate de teritorialii. (Heide îndepărtă cu mâna chiciura care i se formase pe sprâncene). L-am cunoscut pe „Spiess”¹⁴-ul cu care a fost potcovit. Dracul gol! Am fost într-o vreme împreună la Regimentul 5 care de luptă și, când l-am revăzut, bestia s-a jurat că babacul o să ajungă negreșit fie la Torgau, fie la Glatz. Or, știți și voi, din pușcăriile astea nu există decât două ieșiri: una care te duce la stâlpul de execuție, ailaltă, direcția batalion de marș.

— Da de unde știi că Schmidt e în drum spre noi?

Heide rânji și-și șterse, din nou, chiciura de pe frunte.

— Când am slujit în 2 care de luptă și am intrat în Praga, am cunoscut pe unul Pabst. O făcea pe combatantul, dar, de fapt, era omul Gestapo-ului, pus să-i spioneze pe ofițeri. Mi-a mărturisit-o singur, în ziua în care ne-am îmbătat în cinstea victoriei. Dacă aveam chef ca vreunul să dispară, n-aveam decât să-i șoptesc la ureche, așa i-am aranjat soarta lui Schmidt-cel-Roșu. Pabst l-a căutat, l-a găsit și n-a fost nevoie de prea mult timp ca Schmidt, pilindu-se, să-i dezvăluie tot ce era *gekados* la azilul lui. Drumul spre Glatz era asigurat. Acolo, un Stabsfeldwebel¹⁵, prieten cu mine, l-a primit cu toate onorurile și, șase luni mai târziu, Schmidt-cel-Roșu pornea în niște cizme cu două numere mai mici către Batalionul disciplinar 937 de la Heuberg.

Barcelona Blom suieră:

— Ai aranjat lucrurile de minune, Julius! La Heuberg e Felwebel-ul Mirzenski, vechiul furier al companiei noastre, ăla de și-a pierdut ambele picioare. O să blesteme roșcovanul ziua în care a dat în mama ta moartă!

— Exact! confirmă Heide. O sticlă de Schnaps, și Mirzenski s-a ocupat la bani mărunți ca Schmidt să aibă parte de trai vesel și de un itinerariu potrivit. Întâi, bestia roșcovană a devenit un specialist de neîntrecut în curățarea latrinelor cu periuța de dinți și lingurița de ceai, nicicând n-au strălucit ele mai tare, deși, la îndemnul lui Mirzenski, toți cei care le foloseau făceau alături de gaură, scui-pau și-și suflau mucii pe jos.

¹³ În sistemul nazist, foarte asemănător din punct de vedere administrativ celui comunist, Gauleiter-ul îndeplinea funcțiile unui prim-secretar județean de partid

¹⁴ În jargon militar, subofițer însărcinat cu instruirea trupei

¹⁵ Feldwebel — plutonier, Oberfeldwebel — plutonier-major, Stabsfeldwebel — plutonier adjutant

Chipul Micuțului sclipea de plăcere.

— Acum, m-am prins! exclamă el. Al dracului, Heide! Curând, curând, va primi un bilet, numai dus, către Regimentul 27 tancuri. Aici, îl ai pe adjunctul Skauw care-l va repartiza batalionului 1, sergentul Hengst, furierul, care-i prieten bun cu adjutantul, îl va expedia pe numitul Schmidt direct la compania a 5-a, compania noastră, unde-l va lua în primire sergentul-major Bock, care Bock îi va face vânt spre plutonul întâi. Ei, și atunci, „misiunea mea va fi să-l aduc, frumușel, pe linia ta de ochire.

Porta rânji:

— Mișto de tot, Heide! Nici eu nu le-aș fi potrivit atât de bine. Vrei să-l cadorisești cu un glonț obișnuit sau cu unul crestat la vârf, ca acela pe care îl aveam rezervat pentru căpitanul Meyer?

— Ba cu unul crestat, plasat drept în boașe. Dar nu imediat, vreau, mai întâi, să trăiască un pic, să afle ce-l așteaptă și cum e viața la noi. Singurul lucru de care mă tem e ca nu cumva să fie repartizat la un alt regiment sau, ceea ce ar fi cu adevărat groaznic, Ivan să apuce să-l lichideze pe Schmidt înaintea mea. Zău dacă suport ideea asta!

Vestea a explodat precum o bombă: ne aflăm la doi pași de Turcia! Închipuirea noastră dobândi aripi.

Porta abordă tema sa favorită: bordelul de lux și perversiunile sexuale. „Ce naiba, zicea el, doar suntem oameni civilizați!”

— Și cu crăpelnița cum va fi? se interesă Micuțul.

— Specialitatea casei va fi piure de cartofi cu felioare de slănină prăjită, totul stropit din belșug cu vin roșu și boia de ardei iute.

Micuțul saliva de pe acum, gândindu-se la piureul lui Porta.

— Doamne, de-am putea să ne strecurăm peste frontiera asta!

Visul s-a spulberat repede. Turcia era aproape și, totodată, infinit de îndepărtată.

Am părăsit deci satul cu câini și cu enkavedistul nostru. Heide întărâtă din nou câinele galben.

UN GLONȚ ÎN CEAFA

Istoviți, câinii se întinseră pe jos. Oricine și-ar fi putut da seama că nu ne-am priceput să-i conducem. Chiar și Bătrânul, care, altminteri, știa multe, s-a dovedit, până la urmă, expert doar în două meserii: cea de tâmplar și cea de ostaș. Pe prima o iubea, pe cea de a doua o ura, iar cu atelajul făcuse ce putuse: oricum, nici unul dintre noi nu s-ar fi descurcat mai bine.

Țara asta, atât de ostilă nouă, străinilor, ne-a venit de hac. Am ajuns să ne luăm la bătaie între noi, să ne mușcăm, să ne scuipăm. De dimineată, Micuțul și Heide s-au mardit pe tăcute preț de vreo douăzeci de minute. Heide s-a ales cu nasul stâlcit și, dacă n-ar fi intervenit Bătrânul, dracu știe cum s-ar fi terminat încăierarea. Din fericire, în glasul potolit al Bătrânului e mai multă autoritate decât în corul reunit de răcnete al tuturor majurilor și generalilor. Pugilatul a încetat, dar adversarii au continuat încă multă vreme să se amenințe cu moartea. Ce-o fi și cu izbucnirea asta de ură?

Unul din câini a trebuit să fie sacrificat pentru că șchiopăta și nu mai putea trage la ham. Călău i-a fost Micuțul, care l-a înjunghiat cu un surâs de idiot pe buze. Când ne-a auzit că-l luăm drept sadic, s-a stropșit furios la noi:

— Mi-am închipuit o clipă că e vorba de beregata lui Julius, halitorul de jidani!

Murind, câinele scoase un urlet prelung. Micuțul îl privi stăruitor pe Heide:

— Uite așa o să urlî și tu când ți-oi despica gâtița!

Heide scuipă furios în zăpadă, dar caftul nu se reînnoi.

După un timp, Bătrânul opri sania lângă un soi de taluz.

— Pe Allah din ceruri, exclamă Legionarul, să fie oare marea? Totuși, e cu neputință!

Ne-am uitat pe hartă, ne-am uitat la busolă, ne-am uitat unul la altul, dar nu încăpea nici o îndoială: în fața noastră se întindea marea!

Pe Porta îl umflă râsul:

— Mamă, da grozavi mai suntem! Întâi, am făcut-o pe eschimoșii cu sania, acu va trebui s-o facem pe vajnicii marinari-ce-pe-apă-sunt-ștregari! (Flutură prin aer jobenul galben pe care-l purta îndesat peste căciula cu clape și scoase din buzunarul mantalei pisoiiul tigrat, mascota lui personală.) Stalin, bătrân, mârțan, ai poftă de-o scrumbie? Să știi însă că trebuie s-o pescuiești singur, undiță și cârlig am uitat să luăm!

Bătrânul se scărpină, nedumerit, după ceafă, declarând că nu mai pricepe nimic și că ar fi trebuit să fie mult mai departe.

— Înseamnă că avem cu toții halucinații, fiindcă eu o văd, uite colo, la treizeci de metri de noi! sări Porta.

— O fi un lac..., zise Steiner.

— Lac, lac, dar care anume?

Consultarăm împreună, harta, dar pe ea nu figura nici un lac.

— Nu mai pricep nimic, mormăi Bătrânul, privind cu stupefacție întinderea de apă înghețată.

— Poate că-i o mlaștină? își dădu cu părerea „Profesorul”, clipind mărunt din gene în dosul lentilelor groase de miop. Una din ele era crăpată, căzuse în ajun și susținea că Heide îi pusese dinadins piedică, ceea ce învinuitul nici măcar nu nega.

Treptat, descoperirăm conturul unui țărm îndepărtat.

— Înseamnă că-i un fluviu, glăsui Steiner. Care însă?

Legionarul examinează din nou harta, o orientă după busolă, se uită la cer, se uită de jur-împrejur și clătină, descurajat, din cap.

— Busola e bună și harta așijderi. Nu ne rămâne decât să traversăm gheața și s-o ținem tot spre vest.

— Stăm prost cu proviziile, spuse Bătrânul. Dacă rătăcim direcția, ne-a văzut sfântul!

Primul care s-a aventurat a fost Porta. Înainta pe burtă, cu mișcări lente și precaute. L-am urmat, cu inima cât un purice, îngroziți de ce s-ar putea întâmpla, pe frigul ăsta, o cădere în apă echivala cu moartea. Mai practic, Legionarul se lăsă în genunchi și tăie o copcă, folosindu-se de pumnalul său siberian, măsoară grosimea stratului de gheață și zâmbi mulțumit. Era suficient de groasă ca să reziste. Descoperirea asta ne dădu o bruscă bună-dispoziție, transformându-ne din războinici prudenți în niște puști dezlănțuiți, sărind în picioare, Porta și Micuțul se porniră s-o facă pe patinatorii, căzând, sculându-se și dându-se nebunește pe gheață.

— Ați căpiat de-a binelea! încercă să-i domolească Bătrânul. Uitați că suntem la sute de kilometri în spatele liniilor sovietice?

— Vax! ripostă, râzând, Micuțul. Dacă apare Ivan, îl invităm și pe el la joacă!

O pâraitură groaznică ne îngheță sângele în vine și stopă net zburdălniciile noastre. Ceva teribil zvâcnea și trepida sub picioare. Cu schiurile pregătite, gata să facem din ele opritori, înaintam pas cu pas. Bătrânul ne ordonă să ne răzlețim. După nu mai știu cât timp, ajunserăm în sfârșit pe malul opus, un mal plin de mestecăniș. Cât ai bate din palme, primul copac întâlnit a fost doborât, și un foc strașnic luminea înserarea.

— Grozavi mai sunteți! se răsti Bătrânul. Pălălaia asta se vede de la kilometri distanță. Chiar aveți chef de belele?

— Mi se rupe! ripostă, rânjind, Micuțul. Dacă apare vreun enkavedist, îl miruiesc cu un glonte, după care îl halim fiert! S-ar putea să fie chiar gustos. Vă amintiți de mâțele de la Dibuvilovka? Cine știe dacă, nu cumva, un enkavedist mai dolofan nu-i mai bun decât pisicile alea sfrijite?

— Mai ține-ți, dracului, gura! se oțărî Heide. Măine, poimăine o să ni se ducă buhul că suntem canibali!

— Uite, Julius, ca să nu zici că-s băiat rău, ție-ți cedez buca, se pare că-i bucățica a mai aleasă!

Focul nostru e un veritabil rug și flăcări imense urcă spre cer. Încercăm să le mai domolim, aruncând zăpadă, dar parcă cu asta le ațâțăm și mai tare. Fie și așa! Nu după mult timp, oameni și câini ne întreacă în sforăituri.

Un țipăt ascutit ne aruncă în picioare, cu mâinile pe arme și privirea încercând să sfredească noaptea. Țipătul se repetă, prelung și parcă tânguitor.

— Christoase, ce-ar putea fi? întrebă în șoaptă Barcelona, armând pistolul.

Focul se stinse, licăreau doar tăciunii și în lumina lor nesigură zărirăm, printre copaci, un monstru, Porta scoase un soi de chițcăit și se ascunse după Micuțul, care, în genunchi, privea înspăimântat fioroasa apariție. În întunecimea nopții răsună un nou strigăt. Legionarul izbucni într-un hohot de râs de-am crezut că înnebunise subit.

— E o cămilă, fie slăvit Allah! O cămilă! râdea el, țopăind pe loc. O cămilă sălbatică. Cu siguranță că nu-i singură.

Ne-am apropiat, prudenți, cu armele pregătite. Nu se știe niciodată de unde vine primejdia și-i preferabil să tragi un glonte în plus, decât unul în minus. Atunci văzurăm cămilele: trei sau patru se înghesuiau una într-alta, protejându-se de vântul glacial, altele se desprindeau din noapte și zăpezi.

— Maică Precistă! exclamă Steiner, sunt puzderie!

Întunericul era plin de ele. Careva se întrebă, cu glas tare, dacă-s cămile sau dromaderi.

— Cămilele au două cocoașe, afirmă Porta.

— Nici pomeneală! interveni Heide, batjocoritor ca întotdeauna. Dromaderii sunt cu două cocoașe. Oare pot fi călărite?

— Da, *mon ami*, confirmă Legionarul, care mângâia domol botul unuia din animale, cămilele pot fi călărite.

— Vorbeam de dromadere și fac ceva pe nasul ăluia care-mi pomenește de cămile! replică, țâfnos, Heide.

— Nu te-aș sfătui, dacă te referi la mine, i-o întoarse Legionarul, și află că există cămile și cu una, și cu două cocoașe.

— Ia stați puțin, se amestecă Micuțul. Păi fiarele astea trăiesc în Africa, știe oricine. Înseamnă că am ajuns la Mediterană și că Mediterana a înghețat ca să ne fie mai ușor să trecem dincolo!

Legionarul clătină deznădăjduit din cap:

— Doamne, cum ai putut zămisli un asemenea tâmpit? Cămile găsești până și-n China. Pesemne că trăiesc și aici, în Caucaz. Nu știi că Ivan are unități de mehariști?

Spre stupefacția noastră, dintre copaci apărură trei indivizi îmbrăcați în niște caftane făcute din blană de animal. Vorbeau într-o limbă care n-avea

nimic comun cu rusa, zâmbeau și arătau spre apus.

— Să nu faceți prostii, *tavarișci*, că altminteri vă radem, făcu, mereu calm, Bătrânul.

— Acum, pe loc, propuse Heide, ridicând pistolul.

— Termină cu idioțeniile tale! îl repezi Legionarul. S-ar putea să ne fie de folos.

— *Nemeț*, spuse Bătrânul, adresându-se celui mai vârstnic dintre ei.

Răspunsul fu de neînțeles. Bătrânul dădu din umeri și murmură:

— *Nix panemaiu*.

— *Ghermanski?*

Cum de ghiciseră? Ne vor denunța oare? Îmbrăcați în uniforme sovietice, eram tocmai buni pentru ștreang. Aborigenii păreau însă animați de sentimente prietenești și doar Micuțul, cu statura lui de uriaș, fruntea cât degetul și nasul stâlcit, le inspira o oarecare teamă.

Cămilarii ne oferiră niște turte cam jilave și lipicioase, dar care se dovediră de-a dreptul delicioase, și ceva alb pe care-l turnară în gamelele noastre dintr-un burduf din piele de capră, de fapt, laptele aceluiași animal. La rândul-ne, îi îmbiarăm cu mahorcă și o pagină de ziar în chip de foiță.

Râdeau întruna și, cum râsul e molipsitor, sfârșirăm și noi prin a râde cu ei. Vârstnicul se interesă, mai prin semne, mai prin vorbe, dacă n-aveam cumva și un strop de vodcă. Prevăzător, cum îi era obiceiul, Bătrânul mai păstrase câte ceva în bidonul său și-i cinsti generos. Dobândind deplină încredere, cei trei îl traseră pe Bătrânul mai deoparte și, prin gesturi și desene pe zăpadă, îi dădură de înțeles că așezarea lor e spre apus și că tot spre apus e și războiul: ba, unul dintre ei porni să alerge în cerc, strigând „bum! bum!”, după care căzu, făcând pe mortul. Spre marea lor bucurie, Bătrânul dădu din cap în semn că acceptă.

Două zile mai târziu, însoțiți de cămilari, intram într-un sat.

— Nu-mi prea miroase a bine, făcu Bătrânul. În sat sunt locuitori, iar unde-s locuitori, acolo sunt și enkavediști. Simplu ca bună-ziuă.

Cămilarii ghiciră din nou temerile sale și unul dintre ei exclamă vesel:

— *Niet politruk!*

Apariția noastră nu provocă cine știe ce interes. Starostele, pe care-l chema Feodor, ne introduse într-o colibă pustie, unul dintre oamenii lui se ocupă de cjinii, iar el îi făcu semn Bătrânului să-l urmeze afară. Văzând șovăielile acestuia, Feodor zise, râzând:

— *Niet politruk!*

Legionarul săltă pe umăr pușca-mitralieră și se offeri să-l însoțească pe Bătrânul. Aplecându-se să iasă prin scunda ușiță, acesta ne aruncă peste umăr

— Căutați-ne dacă n-am apărut într-o jumătate de oră.

— Nu-mi place deloc treaba asta, bombăni Barcelona. Tipii s-au prins că suntem nemți și, ajutându-ne, își asumă un risc enorm. Mă întreb de ce ar face-o? Pentru ochii frumoși ai Micuțului? Să vedeți voi dacă nu ne-om trezi cu un pluton întreg de enkavediști pe capul nostru!

— Hai s-o ștergem, propuse Steiner. Am văzut unde-s câinii și sania.

— Te-ai țicnit? Cum să-i lăsăm de izbeliște pe Bătrânul și pe Legionarul?

— Așa-i, nimic de zis, dar o să mă apuce cufureala așteptându-i. Par-

că-i o cursă de șoareci bojdeuca asta!

— Poate c-au și fost capturați, făcu nervos „Profesorul”. Urmează acum rândul nostru.

— Consideră-te fericit dacă te împușcă pe loc, interveni Porta, înveselit. De regulă, eroilor din Waffen SS le este rezervat un tratament mult mai special! Uite, de pildă, ai toate șansele să nimerești la Vorkuta. Știi ce-i asta?

— Nu, șopti scandinavul, mijindu-și ochii.

— E un loc minunat unde SS-iștii sunt puși să extragă plumbul cu unghiile și asta până când cade toată carnea de pe ei și putrezesc de vii.

Porta se și lansase într-o descoperire amănunțită a deliciilor pe care le oferă pensionarilor minele de plumb, când ușa se deschise făcându-le loc Bătrânului, Legionarului, lui Feodor și încă unui tip, mai pirpiriu, în uniformă germană cu petlițe de artilerist.

— Uitați-vă ce dar ne-a pregătit Feodor. Îl țin ascuns de trei luni. Zic că a fost împușcat.

Am holbat, uluiți, ochii la tinerelul cu obrazul ca de ceară, să fi avut cel mult optsprezece ani.

— Împușcat! exclamă Barcelona. Cum așa?

Micuțul, care se despăduchea așezat pe o mescioară, ridică privirea și-l cercetă, bănuitor, pe băiețandru în uniformă de tunar.

— Prietene, dacă ai fost cu adevărat împușcat înseamnă că ești mort, iar dacă ești mort și totuși ai venit înseamnă că ești un strigoi. Mie strigoi nu-mi plac deloc, dar deloc, așa că fă bine și întinde-o, altminteri te împușc eu și, crede-mă, atunci o să-ți piară chefu s-o mai faci pe fantoma.

— Termină odată cu tâmpeniile tale! se stropși Bătrânul și, întorcându-se spre băiat, îi întinse bidonul căpătat de la Feodor. Trage, flăcăule, o dușcă de rachi din porumb.

— Nu pot, răspunse soldățelul. Nu suport.

Porta își scoase capul de după soba unde se aciuisse:

— Și de ce nu suporti trăscaul, frățioare?

— Am o gaură în cap, zise acesta și, întorcându-se, ne prezentă o cicatrice roșu-sângerie pe care o avea la ceafă. M-au împușcat. De-atunci nu mai sunt același.

— N-aș zice că-i cel mai frumos lucru pe care l-am văzut, făcu Barcelona, fixând oribila rană, încă supurândă. Cum s-a întâmplat?

— Mă numesc Paul Thomas, din Regimentul 209 artilerie, începu băiatul, ștergându-și broboanele de sudoare de pe frunte. Am fost capturați într-o seară, în timpul retragerii. Mai toți din plutonul nostru erau boboci.

Se opri, de parcă cele câteva fraze spuse l-ar fi sleit de puteri. Feodor îi întinse o strachină plină cu lapte pe care puștiul o bău cu înghițituri lacome ca și cum s-ar fi temut să nu i-o luăm, apoi, aruncă o privire, lungă și recunoscătoare, scundului și măsliniului său protector:

— *Spasibo*.

Feodor îl bătu ușurel pe obraz, turuind ceva pe limba sa, alta decât rusa.

— Comandantul nostru de pluton, subofițerul Tauber, a zis că-i mai bine să ne predăm, pentru că, oricum, am fost încercuiți. Hans Bulow, eu și alți câțiva am fi preferat să continuăm lupta, dar Tauber a pretins c-ar fi un sacrificiu inutil. Poate că avea dreptate, despre Ivan se zic atâtea lucruri, dar

eu unul socoteam că-i preferabil să ne batem, atâta timp cât tragi mai ai o șansă să scapi, mai ales că aveam muniție și grenade din belșug. Am fi rezistat încă o bucată de vreme și, între timp, s-ar fi găsit o soluție de salvare. Tauber susținea însă că, dacă ne predăm, vom fi tratați omeneste. Chiar în acel moment, rușii ne-au strigat prin megafon că cei care se vor preda scapă cu viață, altminteri, masacru general. Până la urmă, Tauber ne-a amenințat cu pistolul-mitralieră, era subofițer și mi-am zis că, oricum, știe mai bine ce-i de făcut decât un simplu răcan ca mine. Deci, am ridicat mâinile sus.

— Dar unde era restul bateriei? întrebă, mirat, Barcelona.

— Se retrăsese mai demult, noi formam ariergarda. La început, rusnacii s-au purtat foarte bine: ne-au dat schnaps și țigări. Un gradat de-al lor ținea morțiș să aibă Crucea de fier a lui Tauber, și-n schimbul ei i-a oferit o pâine întreagă pe care am și împărțit-o între noi. Mai încolo, am fost duși în spatele frontului, la interogatoriu, așa cum facem și noi cu prizonierii. Ne-au întrebat dacă suntem din Hitlerjugend, la fel cum îi întrebăm și noi dacă sunt comsomoliști. Firește, am zis că nici pomeneală, dar au descoperit că-i mințim pentru că un idiot de-al nostru nu-și aruncase, pe șest, carnetul. Atunci s-a schimbat calimera și s-au pornit să ne înjure și să ne amenințe ca pe niște adevărați criminali de război, dintr-aceia care schingiuiesc populația pașnică. Sub escortă, am fost duși la câțiva kilometri în spatele frontului, într-un sat căruia, parcă, îi zice Daskoievo, sau ceva în genul ăsta. Când ai de-a face cu Ivan, îți cam pierzi mințile...

— Asta așa-i, confirmă Legionarul. Prefer întotdeauna să discut cu el, aflându-mă de partea unde-i trăgaciul mitralierei.

— Acolo, în sat, ne-au furat tot ce mai aveam, ceasuri, verighete, stilouri, brichete, bani, dar nu ne-au bătut.

— Uite, puștiule, răsucește-ți o țigară, și Bătrânul îi întinse punga cu mahorcă.

— Nu fumez, spuse Paul, zâmbind stânjenit. Din când în când mestec câte o foaie de tutun... Ne privi, scuzându-se parcă, și-și trecu mâna peste ceafă. Nu ne-au bătut, continuă el îngândurat, dar ne-au împușcat.

— Nu mai pricep nimic! explodă Micuțul. Am în față un artilerist care ar fi trebuit să fie mort, dar uite că nu-i, și nici nu pare strigoi. Alo, cine a îndrăznit să mă facă idiot?

— Ne-au lichidat pe rând, unul după altul, urmă băiețelul în uniformă. Stăteam la coadă cum stai la bucătăria de campanie când se distribuie ciorba. Rusnacul care comanda execuția mi-a spus să trec la urmă, deoarece, fiind cel mai tânăr, aveam dreptul să trăiesc un pic mai mult. Când mi-a venit sorocul, m-am lăsat în genunchi, așa cum îi văzusem pe ceilalți făcând. Culmea e că-mi era atât de frică încât nici nu-mi dădeam seama ce se întâmplă.

Îi zâmbi lui Porta care ieșise complet de după sobă și se holba la artileristul care ar fi trebuit să fie demult mort.

— Am ingenuncheat lângă grămada de bălegar, întocmai ca cei dinaintea mea, pe grămadă erau trei găini albe, care scurmau, și un cocoș zbârlit.

— Ciudat cum se rețin anumite lucruri tocmai în asemenea momente: trei găini albe și un cocoș furios.

— M-au împins ceva mai în față, dar nu brutal, aproape prietenește. Celui care urma să mă împuște nu i-a plăcut poziția capului și atunci mi l-a potrivit cum face frizerul când trebuie să te ia la spate cu mașina. Am simțit apoi țeava revolverului înfigându-mi-se în ceafă... Arată cu degetul locul. N-aveți idee cât poate să doară...

— Ba eu cam știu, interveni Micuțul, suflecându-și cracul pantalonului și descoperind o imensă cicatrice roșiatică brăzdându-i gamba spre genunchi. Mi-a făcut-o un negru din trupele coloniale franceze, cu baioneta, pe undeva pe lângă Arles, cu o secundă înainte de a-i crăpa tigva cu lopata Linemann. Doamne, ce durere! Ce-am putut să urlu! M-au auzit până-n Paris!

— Am dat să mă ridic... dar mai bine nu mă mișcam, pentru că am crezut că explodez. Undeva, în depărtare, auzeam focuri de armă, dar totul îmi devenise perfect egal, eram doar obosit, îngrozitor de obosit... Am închis ochii și mi-am pierdut cunoștința. Timpul și tot universul s-au oprit din mers. Mai târziu, când mi-am revenit, lucrul care mi s-a părut cel mai straniu a fost să-i văd pe ceilalți. Erau cu toții acolo, subofițerul Tauber, Willie, aceiași și, totuși, atât de diferiți de cum îi știusem. Nu știu dacă înțelegeți ce spun...

— Sigur că da, sări Micuțul. Semănau, probabil, cu niște baloane de cauciuc din care scăpase aerul și nu rămăsese decât învelișul.

— Cam așa ceva, confirmă Paul. Erau ei, cu câte o gaură în ceafă, și nu erau ei. M-am simțit atât de singur încât aproape aș fi preferat să fiu și eu mort, la fel ca și camarazii mei, dar uite că trăiam... M-am săltat de jos, am pornit-o târâș, m-am îndepărtat și m-am ascuns la căderea completă a nopții. Apoi, Fedor și ai lui au dat peste mine. Au țipat văzându-mă, eram înspăimântător, plin de sânge, cu obrazul schimonosit — și au luat-o la goană zicând că-s însuși dracul...

— Sau un strigoi, o ținu pe-a lui Micuțul.

— Pe urmă însă s-au întrebat ce-ar putea fi, totuși, chestia aia pe care o zăriseră târându-se și au revenit, ba chiar m-au împuns de vreo două ori cu cuțitul, dar n-am simțit mare lucru... Băiatul avu un râs jalnic. Câte nu suportă omul... M-au dus în satul lor, ăsta de aici. Un tip care fusese, pare-se, agent veterinar a scociorât prin țeasta mea de m-a durut chiar mai tare decât atunci când m-au împușcat și a scos glonte cu o foarfecă...

— O foarfecă? exclamă Barcelona.

— Una d-alea obișnuite, pe care le are orice femeie în gospodăria ei, ce, parcă e musai să posezi instrumente speciale ca să salvezi viața cuiva? Cel care m-a „operat” n-a scos o vorbă: pentru el, eram un animal ca oricare altul, puteam să trăiesc sau să crăp.

— Nu ți-au dat nimic să miroși sau să bei înainte de a-ți umbla în țeastă?

— Nu. M-au întins pe o masă, cu burta în jos, și m-au legat cu o curea de ham. După aia, m-au adăpostit într-un hambar și femeile din sat îmi aduceau de-ale gurii.

— Ce-i cu limba asta ciudată pe care o vorbesc? se interesă Heide.

— E turca.

— Turca! exclamarăm noi într-un glas. Asta-i bună! Păi, unde dracu ne-am pomenit?

— Destul de aproape de granița cu Turcia.

— Maică Preacurată din Kazan! zbieră Micuțul. Simt că-mi pierd mințile! Ori mă mințiți cu toții, ori am bătut recordurile de viteză! Întâi am fost în Caucaz, apoi în Africa, după aia în China, cu cămilele sălbaticе, iar acum în Turcia! (Se aplecă spre pipiriuл artilerist, care stătea pe jos, între Feodor și „Profesor”.) Ia spune-mi, puștiule, la ce oră-i primul tren pentru Hamburg-Altona? E singurul loc de pe lume care mă interesează. Odată ajuns acolo, mă spârcui în nasul lui Adolf!

— De aici nu pleacă nimic, răspunse încetișor Paul. Locurile astea n-o să le părăsim niciodată, singurul lucru care ne-a mai rămas e să ne pierdem printre localnici...

— Turcii, murmură Porta, și sări de pe cuptorul sobei. Ar fi ceva treabă de făcut... Cam cum se prezintă lucrurile într-o țară ca Turcia? Din câte știu, e un popor extrem de civilizаt și fiecare bărbat are propriul bordel, cu cel puțin trei dame ca personal. Nu-i așa, Bătrâne?

— Vrei, poate, să zici harem? ripostă, râzând, Bătrânul.

— Harem, dacă-ți place mai mult așa, dar pentru mine, dacă un tip are mai mult de trei gagici în serviciu, tot bordel se cheamă. În plus, turcii nu se războiesc cu nimeni, și dac-am putea răzbi pân la ei, țin-te viață, țin-te veselie!

Cu o surcică, Barcelona desenase pe podeaua de lut un soi de hartă ca să-i explice Micuțului unde se găsește Turcia.

— M-am prins! răcni, fericită, huiduma și, sărind în picioare, stâlci harta lumii. Turcia se învecinează cu China! Doamne-Sfinte, unde te poate mâna și războiul ăsta!

— Pentru niște eroi de calibrul nostru, trecerea frontierei n-ar trebui să fie un lucru prea greu, visa mai departe Porta.

Paul se strâmbă:

— Feodor zice că-i cu neputință. Mulți au încercat și pe toți i-a văzut revenind sub formă de cadavre.

Nimeni însă nu sta să-l asculte. Suntem electrizați cu toții de ideea unei țări neutre și atât de apropiate.

— Turcia asta, murmură Bătrânul, cam la câți kilometri e de aici?

— La vreo cincizeci. Dar numai până la zona interzisă. Urmează, apoi, alți douăzeci și cinci, împânați cu mine, cu foișoare peste tot și păzite de cel puțin cinci divizii de grăniceri și trupe ale NKVD-ului.

— Turcia..., șoptește, visător, Barcelona. Ajungem la Izmir, de-acolo luăm vaporul până la Valencia... Simt cum se apropie livada mea de portocali. Așa, cam în vreo patru săptămâni, aș putea asista chiar și la o coridă!

Amuțește, pierdut în reverie. Legionarul face arabescuri pe podeaua de pământ cu cuțitul său maur. E clar că ideea trecerii dincolo îl pasionează.

— Sfântă Madonă! Am la Ankara un vechi prieten, fost sergent-major în Regimentul 2 Legiunea Străină. Cu ajutorul lui aș putea trece în Siria, apoi în Algeria, unde m-aș prezenta la cazarma Legiunii de la Sidi Bel Abbes.

Auzindu-l, Porta rămase cu gura căscată:

— Doar nu vrei să fii iar soldat?

— E datoria mea. Sfântă. Franța continuă lupta. Deci moare Franța, mor și eu. Pricepi asta, *mon camarade*?

Nu, nici unul dintre noi nu poate pricepe așa ceva, dar nici nu cutezăm să-i spunem că s-a ținut de tot, pumnalul maur cu care se joacă ne îndeamnă la prudență.

— Turcia... visează, la rândul-i, „Profesorul”. Acolo aş putea găsi un vas suedez să ajung în Suedia, iar de acolo m-aş furişa în Norvegia, care-i la doi paşi, şi aş lupta pentru ea.

Ne pufni, pe toţi, râsul.

— Asta-i bună! se hlizi Barcelona. Să se bată pentru Norvegia! Păi, e tocmai ce faci! Şi, aruncându-i revolverul său, strigă: Înainte marş, erou voluntar!

Scălâmbăindu-ne, intonarăm în cor marşul Diviziei „Viking”¹⁶, ţopăind prin faţa voluntarului miop:

*Luptăm pentru onoare şi libertate!
Veniţi, voluntari norvegieni,
Zvastica-i mândria noastră,
SS, nu sunteţi singuri în luptă!*

Nefericitul nordic îşi îndesă capul între umeri, strivit de batjocură.

— Te vor spânzura compatrioţii tăi norvegieni, şuieră Porta, te vor atârna în ştreang şi, ah, ce frumos ai să te legeni drept în mijlocul bulevardului Carl Johann!

— Da, da, întări Barcelona. Spânzurat, fie ca spion, fie ca trădător. Rămâi în Turcia sau, şi mai bine, vino cu mine să creştem portocali. Când o să ajungem bogaţi, poţi să te întorci. Bogaţilor li se iartă totul, asta se cheamă justiţie!

— Vax! trâmbiţă Porta. Visul meu dintotdeauna a fost să deschid un bordel, pe principii cooperatiste, la Istanbul. Am citit într-o revistă pentru cucoane că-n ţara asta nu există poliţie de moravuri.

Se instalează pe masă, îşi scoase cizmele şi obielele, şi-şi plimbă degetele împutite pe sub nasul lui Barcelona. Aprinzându-şi o mahorcă, împunse cu ţigara în direcţia Micuţului care se holba, vrăjit, la el.

— Tu, tu ai să fii în fiecare zi în port ca să distribui turiştilor şi călătorilor prospecte colorate, scrise în toate limbile, cu poze porcoase şi gagici goale. Bordelul meu va funcţiona într-o vilă albă, deasupra portului. Calitatea-ntâi, serviciu ireproşabil, băieţi!

Şi se pierdu în paradisul visărilor sale.

— Bun, da eu? Eu ce fac în hogeacul ăsta al tău? întrebă, oarecum nesigur, Heide.

Porta împinse pe ceafă jobenul său galben şi-şi supse zgomotos singurul dinte care-i mai rămăsese în gură, şi ăla negru şi găunos:

— Tu ai să cânti diverse cântecele pe tema plăcerilor patului.” Steiner le va compune, trebuie să fie cât mai parşive, dar să nu se ia de religie, religia trebuie întotdeauna menajată.

În odaie se lăsă liniştea, noaptea cuprinse demult pământul, dar noi încă nu dormeam, furaţi de gândul la atât de apropiata Turcie, la vila albă a lui Porta, dominând Istanbulul.

¹⁶ Divizie formată din voluntari scandinavi, încadrată în Waffen SS

În zilele următoare însă, mirificele visuri s-au spulberat. Nici vorbă să se poată trece din Țara sovietelor în neutra Turcie. Porta se consolă primul, declarând că războiul e oricum pe sfârșite și că, în cel mai rău caz, va ajunge la Istanbul via Berlin.

Halimaua cea mare s-a petrecut peste câteva zile, când Micuțul descoperi o canistră plină cu spirt. De unde? Nu se știe și nici n-are importanță. Proptit în mijlocul uliței, săltă, precum un păhărel, canistra de douăzeci de litri și lăsă să-i curgă în gâtlej un pâraiaș de trăscau, apoi, scoțând un adevărat muget de plăcere, trecu recipientul lui Porta, care atât aștepta.

Urmă o scenă de demență. Steiner și Barcelona sosiră în goană în ajutorul celor doi și, cât ai bate din palme, tărăboiul pe care-l stârniră atrase întregul cătun. Canistra era marcată cu o stea roșie, semn că aparținea armatei sovietice.

— Jefuirea bunurilor armatei se pedepsește cu moartea, declară sentențios, într-o rusească aproximativă, Feodor, după care își lipi cu voluptate gura de cea a canistrei.

Numitul *samagon*, un basamac cumplit de tare, ne scosese pe toți din minți, iar larma pe care o făceam se auzea, probabil, de la kilometri distanță. Apăru și o flașnetă, relicvă venerată a întregului cătun, purtând pe una din laturi o inscripție cu caractere gotice, aproape ilizibile de vechi ce erau, din care rezulta că respectivul instrument fusese construit la Berlin-Moabit. Flașneta a fost imbarcată pe o sanie și nevasta starostelui porni să învârtă cu o mână vânjoasă manivela. De prin diverse ascunzători se iviră și alte sticle de vodcă și *samagon*. Porta apucase de acum să angajeze un corp-la-corp cu o jună locală. Mulțimea tălăzuia, beată și urlătoare, când, deodată, Bătrânul ridică o mână și ciuli urechea.

În liniștea care se instaură ca la comandă, se auzi glasul profund al unui bărbat care cânta. Cântecul se apropia, stârnind cotarlele satului, un cântec grav despre mormintele din stepă.

Lângă ultima izbă apăru, deodată, o siluetă în cojoc de blană, cu pistolul-mitralieră, zis balalaică, de-a curmezișul pieptului. Militarul se apropie de noi și se opri, crăcănat, în mijlocul uliței. Mănușa lui îmblănită atinse cu vădită tandrețe steaua roșie de pe canistră, noul-venit mirosi conținutul, duse recipientul de metal la gură, trase câteva înghițituri zdravene, icni de plăcere și expedie un lung scuipat în direcția lui Porta, care proptise fata de un troian de zăpadă.

— *Tovarișci*, zise el, ești un porc! după care duse din nou canistra la gură.

Sunetele săltărețe ale unei armonici se învârtăjiră în văzduhul înghețat, în ochii rusnacului se aprinseră scânteii, își încrucișă brațele pe piept, se lăsă pe vine, sări în sus, se răsuci în juru-i ca o sfârlează și se porni să bătucească zăpada cu tocurele cizmelor, într-un dans de o neasemuită și sălbatică frumusețe. Cercul nostru se lărgi, privirile se încinseră, palmele băteau ritmul. Plăcerea ne-o curmă cretinul de Micuțul, care, înșfăcând pistolul-mitralieră, se apucă să tragă, foc cu foc, la picioarele dansatorului, stârnind mici gheizere de zăpadă. Terminându-și încărcătorul, apucă toarta canistrei, o duse la gură, înghiți și dădu s-o întindă rusului, care se oprise din jucat.

— Crezi că mă sperii pe mine cu rahaturi dintr-astea! rânji sovieticul și,

ducând *balalaica* la ochi, grupă o serie lungă, dar mult mai strânsă, la numai câțiva centimetri de hornurile de vapor care-i slujeau Micuțului drept cizme.

— Nenorocitele! zbieră huiduma, destul de înspăimântată totuși. Habar n-ai cine sunt! Micuțul, din Sankt-Pauli, Hamburg! Ai priceput, odrasla lui Stalin? Ai priceput? Soldat ghermanski! Tankist! Bum, bum! Și vă bag în aia a mă-sii și pe tine și pe Tătuka! Iar bețivanul ăsta — Micuțul îl arată pe Porta care se apropia — e Joseph Porta, cuțitar din Berlin-Wedding¹⁷, și n-apuci să zici „păs” că ți le-a și tăiat pe amândouă!

Porta rânjea. Cu mânerul de lemn al grenadei ciocăni în pieptul rusnacului:

— Băiatul ăsta e cam tâmpițel din fire, dar acum că i-a ieșit porumbelul din gură poți să afli și restul, și zicând astea, îl apucă pe sovietic de reverul cojocului. Uite, tu, ruski, eu, ghermanski, deci inamici. *Panimaieși?* Eu, caporal, coloana vertebrală a armatei germane. El — Porta îl arată pe Legionar —, nici ruski, nici ghermanski, el franțuski. Te-ai prins?

Discursul lui Porta nu făcu însă nici un fel de impresie asupra rusnacului cu petlițe verzi de enkavedist. Trăgea voios la măsca din canistră, crăcănăt în zăpadă, cu pistolul-mitralieră atârându-i neglijent pe umăr. Părea chiar voios.

În acel moment, fără ca nimeni să fi putut bănui, Heide intră în acțiune. *Samagonul* își făcuse, pesemne, efectul. Venea în goană pe uliță, cu câte o grenadă în fiecare mână. Bătrânul încercă să-l oprească, dar Heide îl îmbrânci și se năpusti asupra sovieticului.

De data asta, enkavedistul săltă pistolul-mitralieră. Miji ochii, chipul aspru, cu pielea tăbăcită de vânturi, împietri. Întreaga lui atitudine deveni alta, nu mai era o cătană beată și veselă, ci cekistul neîndurător a cărui simplă vedere îi băga pe oameni în gaură de șarpe.

Porta și cu Micuțul țopăiau cu brațele petrecute pe după umeri, ca și cum ar fi fost pe altă lume. Rusnacul slobozi câteva focuri, gloanțele sale înfigându-se în zăpadă la numai câțiva centimetri de picioarele lui Heide care sosea în galop. Apoi lucrurile deveniră serioase. Rusul duse arma la ochi și ținti exact burta lui Heide, văzurăm cu toții cum degetul său comută pe „foc automat”. Bătrânul smulse pistolul din toc și se sprijini de umărul Legionarului, ținându-și respirația. Lovitura trebuia să fie precisă. Mortală. Exact între ochi.

În aceeași clipă, Heide îl lovi pe sovietic, a cărui armă zbură din mâini, ateriză în fața Legionarului, care o expedie cu un șut în afara uliței.

— Trage, șopti Feodor, alb la față. Trage! Ăștia de la NKVD sunt niște bestii. În ultima vreme au luat pe trei dintr-ai noștri.

Bătrânul lăsă în jos mâna care ținea pistolul. Cum dracu să tragi în amestecul ăsta de mâini și picioare? Din zăpada răscolită, țâșneau strigăte, înjurături, gemete.

— *Iob tvoiu mati!*¹⁸ Javră! Vino la Schwabing, în Köln, și-ai să vezi ce pățesc ticăloșii de-al de tine!

¹⁷ Cartiere rău-famate, cu maximă concentrare de infractori de toate genurile.

¹⁸ F... mama ta!

Heide își încheștase mâinile în jurul grumazului celuilalt și încerca să-l sugrume, dar nici rusnacul nu era un pirpiriu. O smucitură și o lovitură de genunchi bine plasată îl scăpară de încheștarea degetelor lui Heide. Privirea îi fugi după armă, dar ea nu mai era.

— Ticăloșilor! Pui de cățea! Ați îndrăznit să ridicați mâna asupra lui Piotr Ianov, locotenent în trupele NKVD! O să vă coste viața! Porci venetici, cine sunteți? Documentele la control! M-ați auzit, declasaților?

— Da n-ai vrea mai bine să te creștez puțin? zbiera Heide, spintecând aerul cu pumnalul său siberian, faimoasa *kandra*, cu două tășuri. Mă-ă, eu sunt din linia-ntâi, chiar de la început pe frontul de est, nu un fraier ca tine și dorința mea cea mai mare e să-ți retez beregata!

Pumnalul vâjâia prin văzduh:

— *Tovarășci*, bagă-ți în cap. noi nu suntem niște *voieno-plenâie*¹⁹ dezarmați și speriați!

Rusul, care nu mai pricepea chiar nimic, se holbă la uniforme noastre sovietice, săltă din umeri și ridică brațele în semn de totală nedumerire.

— *Nie ruskiie?* întrebă el cu un aer de comică perplexitate.

Bătrânul se apropie cu pistolul în mână, în vreme ce localnicii făceau cerc în jurul nostru, cum nu mai văzuseră niciodată un enkavedist atât de descumpănit, spaima se risipea. Murmurul sporea, se auzi chiar un râs sonor de femeie. Micuțul se ridică din nămetele în care căzuse, scutură zăpada rămasă în păr și, cu un gest grandios, întinse polițistului năucit bidonul cu basamac.

— Bea prietene, îl îmbie el râzând. Bea pentru bafta noastră și moartea cât mai grabnică a dușmanilor noștri!

Rusul bău. *Ghermanski* aici, în uniforme ale Armatei Roșii, într-o regiune atât de îndepărtată de linia frontului, așa ceva era cu neputință, așa ceva era de neconceput! Simpla idee a unei asemenea situații reprezenta un act contrarevoluționar ce trebuia, necruțător, stârpit! Dacă un atare fapt se putea întâmpla, atunci NKVD-ul n-avea decât să dispară!

Apariția unui berbec fript îl smulse din gândurile acestea atât de neplăcute.

— Proprietate colhoznică, băigui el. Tăierea interzisă. Ar trebui să fac un raport...

Ne așezară direct în zăpadă și ne apucară să smulgem, care cu degetele, care cu cuțitul ori baioneta, fâșii din carnea aburindă. Mâinile, buzele, bărbia, totul era numai seu.

— Să facem prezentările cum se cuvine, propuse hilar Legionarul. Oaspetele nostru sughite, or se știe că cel mai bun leac împotriva sughițului e să tragi o spaimă zdravănă.

— Feodor, povestește-i istoria flăcăului nostru împușcat în ceafă, îi propuse Bătrânul starostelui, care se frământa, întrebându-se ce belele îi va aduce pe cap această nefericită întâlnire.

— Piotr, sau cum te-o fi chemând, răcni Barcelona, aplicând rusnacului o strașnică palmă peste spinare. Prin tine trage părțuri un întreg sistem! Heil! *Tovarișci*, trăiască Moscova!

Rusul sughița de răsuna stepa, un răgăit bubuitor îi scăpă din gură,

¹⁹ Prizonier de război

înghiți o nouă dușcă de trăscau, râdea ca tontul și încercă să expedieze un scuipat în direcția Micuțului, care se străduia din răspuțeri să răstoarne în zăpadă o cumătră grasă, îmbrăcată într-o pufoaică jengoasă și o pereche de pantaloni bărbătești, suflecați peste genunchi și decorați cu câte un petic verde pe fiecare bucă.

— *Da zdravstvuiet Stalin!*²⁰ răcni enkavedistul, în culmea beatitudinii. Viață lungă lui Lenin, apărătorul proletariatului mondial! Se prăvăli într-o rână și Legionarul se opinti ca să-l reaseze pe fund. Sunteți arestați, mai strigă el. Arestați ca agenți ai lui Troțki!

Mai bolborosi ceva, îi declară Legionarului că Marx e un bețiv și un curvar, căzu din nou și se agăță de Porta, rotind o privire precaută de jur-împrejur, șopti misterios:

— Prietene, spune-mi unde ai învățat rusește?

— Acasă la mine, răspunse, senin, Porta.

Urmă un moment de tăcere, după care rusul izbucni în râs.

— Poate mă înveți și pe mine, ai? Da ordin de misiune, posezi?

— Îți jur că da, însă e fals, răspunse Porta cu toată seriozitatea.

Sovieticul se ridică împleticindu-se, căzu în genunchi, vomită, ca apoi, ștergându-și gura cu clapele căciulii, să-i mărturisească lui Porta că-i îndrăgostit de nevasta comandantului său. Urmă o nouă căzătură, de astădată pe spate, reuși să se salte și atunci îl zări pe „Profesor”, care zăcea nemișcat pe zăpadă după ce Heide îi turnase cu de-a sila pe gât o cană întreagă de *samagon*.

— Luați cadavrul ăsta de aici! zbieră el. *Davai! Davai!* Nu pot să sufăr să văd cadavre plutind în locuri publice!

— Nevasta comandantului tău are varice? se interesă Porta.

Sovieticul n-a prea priceput despre ce-i vorba, dar se porni să jure pe toți sfinții că ceva mai frumos nu există.

— Da târțița, o are ca lumea?

Un gest al rusului dădu dimensiunile pomenitei părți, însoțit de viguroase încuviințări din cap. *Krasivaia, krasivaia*²¹ repetă el euforic.

— Orice scroafă își iubește purceii, conchise Porta, ridicând din umeri. O târfulină rămâne veșnic târfulină. *Kurva, kurva, paniemaieși?*

— Animalule! Vită-ncălțată! mugi sovieticul. Las că faci tu cunoștință cu taigaua, las ca-i să vezi tu Kolâma și minele de plumb! Floarea mea de nufăr n-are nimic de-a face cu o *kurvă!*

— *Kurva!* necheză Micuțul. Cine-a zis vorba asta dulce?

Muierea în nădragi bărbătești profită de diversiunea creată și o zbughi de-a lungul uliței, în hohotele de râs și chiotetele copiilor. Fu însă harponată de Steiner, care o imobilizase în dreptul unei ogrăzi până la sosirea Micuțului. O luptă aprigă, dar scurtă, se încinse în fața cotețului din poiată și cei doi se strecurară în șubreda construcție, în ciuda protestelor orătăniilor dinăuntru. Răsunară icnete, oftături, injurături și cotcodăcit, din coteț țâșniră o găină albă, trei porumbace și, în final, un cocoș roșu. Peste poiată se lăsă liniștea...

Devenit pe neașteptate agresiv, sovieticul se apucă să strige tot ce-i

²⁰ Trăiască Stalin!

²¹ Frumoasă, frumoasă!

venea la gură, cam nesigur pe picioare, Porta se ridică totuși și, bine capsat, se stropși la el:

— Ba p-a mă-tii! Vorbește-ne politicos și nu mai zbiera atât! Nu suntem obișnuiți cu tonul pe care-l folosiți, stimat domn. Suntem niște gentelmen. Știți ce-i aceea un gentelman? O persoană distinsă care are credit nelimitat la *kurva*-târfulina. Barcelona, servește-mă, te rog, cu o bucățică de cârnat pe care acest domn prost-crescut o are cu siguranță în sacul de merinde.

Barcelona desfăcu sacul și răsturnă conținutul pe zăpadă.

— Taie la mijloc, acolo-i mai moale, capetele-s pentru câini.

— Are și niște cutii cu pateu din ficat de gâscă.

— Jumătate mie, jumătate nevoiașilor merituoși! ordonă Porta. Ai cumva și icre negre? îl întrebă pe enkavedistul care urmărea, căpiat, cum bunătațile sale își schimbau proprietarul.

Tăcut, rusul dădu din cap, ba chiar îl ajută pe Barcelona să descopere două cutiuțe cu caviar pe care i le întinse lui Porta.

— Dacă cineva nu-i deprins cu îngurgitarea acestor delicatese, riscă o cufureală zdravănă, ceea ce reduce considerabil capacitățile lui de luptă. Ca atare, faci bine că mi le cedezi, eliminând astfel o regretabilă întârziere ce s-ar produce în continuarea acestui război. (Deschise cu vârful baionetei una din cutiuțe și-i înfulecă, pe loc, conținutul.) Cam prea sărate, comentă el, plescăind din limbă.

În final însă, se declară mulțumit, regretând doar că nu-s decât două cutiuțe.

— Pe vremuri, când războiul nu era privit ca o glumă proastă, așa cum se întâmplă acum, continuă el, lansând priviri ucigașe unei găini care cotcodăcea călcată de cocoșul cel roșu, pe vremuri, zic, eram întâmpinați în fiecare gară de idioatele alea din Asociația femeilor naziste care împărțeau eroilor diverse bunătați. Într-o bună zi, în stația Berlin-Est s-a produs o indigestie generală provocată de consumul excesiv de caltaboși și ștrudel cu brânză încât toate căcăstoarele au fost umplute până sus, iar cei însărcinați cu curățenia, neavând altă soluție, dar și tâmpiți, au împrăștiat conținutul printre șine. Un prăpădit de căpitan de infanterie, rezervist, a fost găsit vinovat de toată această tărășenie și expediat urgent pe front, într-un batalion disciplinar. N-a apucat însă prea bine să ajungă în linia-ntâi, c-a și fost pus la zid și împușcat.

— Cum așa? întrebă, nedumerit, Bătrânul, aprinzându-și vechea sa pipă cu capac.

— Uite așa, bine. Un colonel l-a întrebat pe mangafaua de căpitan de ce a ajuns la batalionul disciplinar și prostul i-a răspuns sincer: „Din pricina căcatului de la Berlin”. Acest căcat s-a întins pe cele o sută optzeci și patru de pagini ale unui raport care se încheia astfel: „... fapt pentru care, căpitanului Kowski i s-au refuzat dreptul la viață și moartea cu onoruri militare ca urmare a discursurilor sale subversive referitoare la Führer și la conducerea superioară a Marelui Reich”.

Porta rânji, își desfăcu brațele și conchise:

— Aveți aici dovada cea mai elocventă în legătură cu opinia tuturor în legătură cu Marele Reich. Cum e pronunțat cuvântul „căcat”, cum se face imediat legătură cu mărețele idealuri pentru care luptăm!

Împunse cu un deget în direcția sovieticului care afișa expresia aceea

năucă pe care o întâlnești, în general, numai la cei care urmează a fi spânzurați:

— *Tovarișci*, alungă aerul ăsta de câine bătut. Suntem la tine acasă și, dacă ți se întâmplă ceva, va fi, crede-mă, doar din pură întâmplare!

Pe neașteptate, Feodor, care dispăruse de o bucată de vreme, se înapoie și se apucă să-i șoptească ceva la ureche Bătrânului, dând din mâini și arătând spre est. Bătrânul se răsuci spre mine:

— Sven, galop! Starostele zice că o patrulă de enkavediști e în drum spre noi. Trebuie s-o ștergem!

— Bun, fug să pregătesc sania!

Vestea se răspândi în sat cu viteza sunetului, șoptită de fiecare tufiș, purtată de fiecare fulg: vine NKVD-ul!

Toată lumea se puse pe treabă ca să grăbească plecarea noastră, pe Micuțul a fost nevoie să-l extragem cu forța din cotețul în care-și făcuse mendrele. Clătinându-se, matahala revărsă un torent de înjurături și obscenități:

— Când cineva are una ca a mea, e o crimă s-o dea la rațe! Doamnelor, poftiți, dar fără înghesuială. Fenomenul e la dispoziția dumneavoastră! Comisare, înainte marș! Facerea de bine e....

Trist și descumpănit, sovieticul urmărea scenele de demență din jurul său.

— Știi să dansezi *hopakul*²²? Vreau să dansez cu tine, frumoaso!

Și Heide, beat criță, încerca s-o tragă în mijlocul uliței pe o bătrânică ce abia se mai ținea pe picioare. Abandonând-o, înșfăcă o tinerică, își băgă labelle pe sub fustele ei și amândoi se rostogoliră în zăpadă. În nebunia generală, Micuțul slobozi în aer un încărcător întreg, smulse o bucată din carâmbul cizmei rusnacului și turnă *samagon* în căciula lui Feodor. Nimic însă nu mai impresiona pe nimeni, exceptând un singur lucru: iminenta sosire a enkavediștilor.

Cum ne-am echipat și-am încărcat sania? Habar n-am. Tot ce știu e că starostele ne-a cerut imperios să luăm cu noi pe sovieticul beat mort.

— Suntem pierduți dacă rămâne aici, ne implora el. Căsăpiți-l, dar mai departe de sat, e un ticălos. Faceți o copcă în gheață și aruncați-l în râu. Nu-l vor găsi decât la primăvară. Da mai întâi tăiați-i beregata ca să fie mai sigur! Și, cu un gest expresiv ne indică operația dorită.

— Am eu grijă de asta, îl încredință Heide, examinând de pe acum gâtul enkavedistului.

Pactul fu pecetluit printr-o strângere de mână și o nouă dușcă de *samagon*.

Paul, micul artilerist, a fost așezat pe sanie, Feodor îl îmbrățișă, recomandându-i să ferească rana de la ceafă. Localnicii își luau rămas-bun de la noi, plesnindu-ne prietenește peste spinare, râzând, dăruindu-ne care ce putea. Cel mai minunat cadou a fost un cort din piele, unul din acele corturi mici, ascuțite la vârf, pe care le folosesc nomazii și care pot înfrunta cel mai cumplit uragan de zăpadă. Am mai primit și un șirag de pești uscați, tari ca niște surcele, pe care l-am agățat de marginea saniei.

Urmă plecarea. Apatic, sovieticul venea după noi pe schiurile sale

²² Dans național ucrainean

scurte, după un „*lob tvoiu matil!*”, și acela rostit în scârbă, care voia să spună că de aici încolo totul îi era egal. Cum se pregătea să pună în bandulieră pistolul său mitralieră, Heide i-l smulse din mână râzând:

— Acum ești *voieno-plenâi*, drăgălașule, așa c-o să-ți duc eu pușcociul.

Enkavedistul dădu resemnat din umeri și bombăni ceva în care era vorba de Feodor și de spânzurătoare.

— *Niet!* replică cel vizat, rânjind.

Bătrânul plesni din bici și scoase un „ooo-hai!” salutat printr-un hămăit vesel de câinele roșcovan. Într-o involburare de zăpadă, sania părăsi satul. În urma noastră, localnicii cântau:

*Dosvidanie, dosvidanie*²³,
N-o să ne revedem niciodată,
E un drum lung, lung de tot,
Dosvidanie, dosvidanie...

Căsuțele joase dispărură în depărtare, ritmul era infernal, frigul și efortul alungaseră mahmureala, angajasem iarăși veșnica, inumană noastră bătaie.

A treia zi, în timpul opririi pentru înnoptat, se stârni vântul și, pentru prima oară de când plecasem, sovieticul ne vorbi, mai precis, se adresa Bătrânului, pentru că pe noi, aștilați, ne ignora pur și simplu.

— Vine furtuna, spuse el, cercetând cu privirea răsăritul. O furtună cumplită care va dura câteva zile. Trebuie montat cortul.

Bătrânul își aprinse, gânditor, pipa și, mijindu-și ochii, urmări îndelung goana norilor ce coborâseră jos peste apă.

— Asta-i părerea ta, Piotr? Se cade să te ascultăm, îți cunoști țara mai bine ca noi.

— Dă-i zor! exclamă el, agasat de calmul comandantului nostru. Peste un ceas a și venit peste noi și înghețăm dracului dacă nu-i gata cortul! (Își vântura mâinile, întărind prin gesturi spusele sale.) Uragan! Uragan! Va fi de groază, sunt treizeci și opt de grade sub zero!

— Are dreptate, să ne grăbim! interveni Legionarul. Cunoscut furtunile astea de pe vremea Saharei, nisip sau zăpadă, tot aia-i, te asfixiază!

— Doar n-o să dai crezare găinarului ăstuia! se amestecă Porta.

— Destul cu pălăvrăgeala! comandă Bătrânul. Montați cortul!

— Bine-e-e, scrâșni Porta, dar nu te baza prea tare pe faptul că te iubim...

Fără prea multă râvnă, ne apucarăm să desfacem sania, în vreme ce Heide îl suduia pe câinele galben-roșcat de parcă el ar fi fost vinovat de tot ce se întâmplă. Din senin, o pală cumplită de vânt mătură stepa, trântindu-ne aproape din picioare.

— Sfinte Sisoe, exclamă Porta, am impresia că rusnacul a avut dreptate!

Acum, nimeni nu mai suflă o vorbă și ne căzneam să ridicăm cât mai repede cortul, lopețile individuale intraseră în acțiune, tăiam blocuri mari de zăpadă înălțând un soi de meterez care să ne apere de vijelie.

²³ La revedere, la revedere!

Odată adăpostiți, se lăsă tăcerea și adormirăm aproape instantaneu, vegheați de „Profesor”, căruia veșnic îi venea rândul să stea de sentinelă.

— Ești voluntar în SS, i-a explicat Porta, deci îți place milităria. Dacă faci gură, te traducem în fața Consiliului de disciplină, e dreptul nostru. Micuțul va sluji drept spânzurătoare și o să te țină agățat în aer până crapi. Deci, gardă ușoară!

Ne-a trezit vijelia. Așa ceva nu mai întâlnisem până acum, era un veritabil ciclon de zăpadă cum poți vedea doar la cinema sau... În Rusia. Timp de patru-cinci ore a fost nevoie să ne agățăm și să ne proptim în cort ca să nu-l ia vântul, apoi suflarea lui nebunească se mai domoli. Rusul se trânti pe jos.

— Acum, se poate dormi, zise el.

— Să dormim? replică Bătrânul. Păi, în curând, se face ziuă, trebuie să ne urmăm drumul.

— Cu neputință, făcu sovieticul, cu un surâs istovit în colțul buzelor. Va mai dura cel puțin trei zile și dacă încercăm să ne mișcăm mai devreme, murim înzăpeziți.

— Gagiul ne trombonește, se amestecă imediat Porta. Își zice că dacă izbutește să ne țină pe loc, tovărășeii lui or să ne dea de urmă.

— Uite că nu cred, replică Legionarul. Pe o asemenea furtună, nimeni nu se poate deplasa. Principalul e să căscăm bine ochii și să tragem cum apare ceva.

— Ba eu vreau să mă deplasez! protestă Micuțul. Doar n-o să mă împiedice fleacul ăsta de vântuleț să ajung la ai mei!

Și, zicând acestea, se strecură afară, ridicându-se în picioare. În aceeași secundă vijelia îl înșfăcă, îl trânti în zăpadă, îl rostogoli, turbată de furie, matahala se zbatu, mușcă din zăpadă, urlă neauzit și, finalmente, reveni în cort, alb de sus până jos ca tăvălit prin făină. Aici îl întâmpină rânjetul batjocoritor al lui Porta:

— Să fie oare zefirul ăsta cel care te-a împiedicat să ajungi la tine acasă, la Reeperbahn?

Sovieticul a avut dreptate: viscolul a ținut trei zile. Eram nevoiți să răcnim din rărunchi ca să ne auzim unii pe alții și să dominăm mugetele de afară. Din când în când, ne strecuram ca să vedem și să hrănim câinii, făcuți colac în dosul meterezului ridicat. Întreaga stepă era un zid mișcător de zăpadă, spulberate de sus, spulberate de jos, miliardele de cristale de gheață tălăzuiau precum valurile unui ocean răscolit de taifun. Orele se scurgeau încet, leșios, iar noi deveneam tot mai isterici. Micuțul îl bătu de-l deznodă pe Steiner, Steiner îl cafti pe „Profesorul”, mai, mai să-l lase mort, nefericitul a fost salvat de Heide, care s-a încăierat ulterior cu Micuțul, care-l acuza că ia partea SS-ului. Urmarea a fost că Heide i-a repezit „Profesorul”, pe care tot el îl scăpase, un pumn atât de năprasnic încât bietul scandinav a rămas o jumătate de ceas fără cunoștință, ca apoi să-l trateze pe Micuțul drept „haznaua armatei”.

I-am potolit, dând în ei, fără deosebire, cu patul armei, dar pacea a domnit doar scurtă vreme, adică exact până în momentul în care Porta a declarat că Legiunea Străină franceză e „un balamuc ambulant”. Măruntul legionar găsi termenul jignitor și de aici porni una din acele bătăi care, de regulă, se termină cu omor. A fost nevoie de întreaga autoritate a Bătrânului

ca acești nebuni furioși să fie domoliți. Până la urmă, am căzut de acord să-l declarăm pe enkavedist vinovat de toate și lucrurile s-ar fi isprăvit, probabil, cu o judecată ad-hoc și o condamnare la moarte dacă viscolul nu s-ar fi ostit.

Am deschis cortul. Furtuna grămădise adevărați munți de zăpadă. O zbughim afară și, aidoma unor copii zănatici, ne tăvălim prin puful alb și ne batem cu bulgări de nea.

— Mămico! zbiară Micuțul, bolșevicul mi-a băgat zăpadă după ceafă!

Heide e apucat de un asemenea răs încât își scrântește falca și rămâne înțepenit pe loc, cu ochii holbați și gura căscată.

— Las-că ți-o aranjez eu, se oferă imediat Porta, și-i și expediază un pumn. Să știi însă că e nevoie de încă unul ca să treacă de tot!

Heide e apucat de o asemenea turbare, că roșcovanul e silit să-și ia picioarele la spinare ca să scape cu viață. Suntem nebuni, nebuni de legat.

Două săptămâni mai târziu ne aflam în apropierea frontului. Nu mai aveam nimic de mâncare și eram căpiați de oboseală. Hămesiți și ei, câinii refuzară să mai tragă și atunci i-am desprins din hamuri, lăsându-i slobozi, iar sania am expediat-o într-o râpă.

Enkavedistul nostru devenea, pe zi ce trecea, tot mai nervos, din ifosele lui inițiale nu mai rămăsese decât amintirea, era clar că se gândea cum s-o șteargă. Dar care dintre noi n-ar fi făcut la fel?

Într-una din zile, pe când ne apropiam de o pădure, o pădure mare judecând după hartă, și când tocmai ajunsesem la liziera ei, răsună oribilul strigăt:

— *Stoi!*

Cu viteza fulgerului, Porta pivotă pe călcâie și slobozi o rafală în direcția din care venise somația, Legionarul îl imită cu aceeași promptitudine. Câteva siluete, itite printre nămeți, se prăbușiră.

— Rapid în pădure! ordonă Bătrânul.

Heide și „Profesorul” se trântiră la pământ ca să ne acopere. Era momentul pe care-l așteptase enkavedistul. Alergând în zigzag, se repezi spre tovarășii săi, strigând:

— *Ne strleait! Ia vas!*²⁴

Julius Heide fixă bine în umeri patul puștii-mitralieră:

— Piotr, bătrân camarad de arme, i-am făgăduit lui Feodor să-ți fac vânt pe lumea ailaltă. Ai să te răzbuni, prietene, dacă nu mă țin de cuvânt. Așa că, *tovarișci*, adio!

LMG²⁵-ul clănțâni de câteva ori. Heide rânji:

— Doare, *tovarișci*? N-am ce-ți face. Julius Heide a jurat.

Sovieticul se poticnește, cade, se ridică, se poticnește iarăși. Heide continuă să rânjească, trimițând serii scurte, ucigăse. Trupul fugarului e literalmente secționat în două, de după troiene și metereze de zăpadă țâșnesc mici flăcări roșiatice, focul rușilor e dens, gloanțele şuieră furioase prin aer.

— Câinilor! urlă Heide. Arză-vă iadul să vă arză! Pușca-mitralieră trepidează în mâinile lui exersate, tirul e precis, ca la poligon. Mișcă-te mai

²⁴ Nu trageți! Sunt de-al vostru!

²⁵ Leichtes Maschinengewehr — pușcă-mitralieră

repede, erou al SS-ului! răcnește spre „Profesorul” care-i alimentează arma prea încet. Mișcă-te, că altfel te dau pe mâna fâtașilor din față! Un ostaș sovietic sare în picioare cu o grenadă în mână. Încasează-o, urâtule! zbiară Heide, și-l doboară cu o rafală. Grenada explodează sub el, făcându-l bucăți. Primiți salutul lui Julius Heide! Și alte rafale împroască meterezele albe, din spatele cărora câteva țipete atestă precizia tirului.

Între timp, din pădure se aude glasul, grav, inconfundabil, al unei SMG²⁶.

— Stop! comandă Heide. Tu, erou al fiordurilor, șterge-o cât scârba aia de piele ți-e încă negăurită! Acuși, acuși îi vezi pe amicii din față că se deprind cu muzica Legionarului!

Se rostogolește pe-o coastă, leagă trei grenade între ele și cu o mișcare de discobol le lansează spre meterezul cel mai apropiat. Explozie bubuitoare, gheizer de flăcări, mădulare omenești zburând prin văzduh.

— Superbă moarte de eroi! comentează cinic Heide și, sărind în picioare, o zbughește în pădure și-l auzim cum se apropie, cântând cu o voce găjăită:

*„Oh, Suzana, viața nu-i chiar grea,
Pentru un logodnic mort, găsești alți trei mii!”*

Heide e fericit. Îi place să ucidă. Dacă în timp de pace ar fi ajuns în fața instanței, acuzat de omor, specialiștii l-ar fi declarat psihopat sadic, cum însă ne aflăm în război, Julius Heide a dobândit reputația unui bun soldat, cu sânge rece, curaj, simț al situației și calități de comandant. A fost decorat pentru bravură și admirat pentru aptitudinile sale de combatant: a fost specializat în lupta corp-la-corp, căreia, în parte, îi datorează faptul că, până acum, a izbutit să scape teafăr din foarte multe încercări. O societate, fie ea civilă, fie militară are nevoie de-alde Julius Heide, dar, cel puțin în primul caz, preferă să-i utilizeze fără să aibă, direct, de-a face cu ei.

Suflând din greu, el se aruncă în zăpadă alături de Porta și Legionarul instalați în spatele mitralierei.

— Am ras cel puțin două duzini!

— Foarte bine! Să vadă și ei ce înseamnă să tragi în proprii camarazi.

— Probabil ne iau drept una din formațiile Brandenburg²⁷. Dacă-i așa, și dacă pun mâna pe noi, rămânem doar cu mila Domnului.

— Ne vor sugruma cu o bucată de sârmă ghimpată, prezise Steiner. Am văzut odată cadavrele a trei tipi din batalioanele Brandenburg: doi fuseseră gătuiți cu sârmă ghimpată, al treilea perpelit la proțap.

— Ce plăcere! exclamă Porta. Și eu care nu suport căldura!

— Retragerea! comandă Bătrânul. Om cu om!

²⁶ Schweres Maschinengewehr — mitralieră grea

²⁷ Unități cu destinație specială, formate pentru lupta în spatele frontului inamic, antrenamentul combatanților din aceste unități era mult mai complex decât acela al militarilor obișnuiți, comportând cunoașterea limbii adversarului, mânuirea tuturor tipurilor de arme de foc din dotarea acestuia, conducerea vehiculelor, transmisiuni radio codificate, interceptări telefonice, etc.

— La revedere, doamnelor și domnilor! pufni Porta. Iertați-mi graba, dar nu-mi place să pierd autobuzul! Și, zicând acestea, își luă picioarele la spinare.

Bătrânul și cu mine ne nimerirăm ultimii, când suflul unei explozii ne trânti la pământ.

— Slavă Domnului, n-a fost decât o grenadă, suspină ușurat Bătrânul, ridicându-se. Da asta ce mai e?

Ciulim urechea, încordați, aidoma unei sălbăticiuni care aude bocănitul hăitașilor. Scrâșnet de șenile. Tancuri! Cine poate scapă!

Legionarul, mai rapid ca o nevăstuică, dispare în dosul unor tufișuri. Heide îl urmează, apucând doar să strige:

— Blindate! Trei T-34!

— Adăpostiți-vă! comandă Bătrânul.

Primul T-34 a și apărut. Distingem clar steaua roșie vopsită pe turela lui. Dispărem într-o clipită. Un proiectil de tun vâjie printre copaci. Norocul nostru e că folosesc proiectile perforante, și nu explozive, altminteri am fi fost făcuți, cu toții, terci. Porta se furișează de-a lungul unui șanț îngust și nimereste drept în brațele unui sergent sovietic, dotat cu un aruncător de flăcări. Acesta, îl ia drept unul dintr-ai lor și de-aici i se trage pieirea: Porta îi descarcă drept în cap o jumătate de încărcător, apoi înhață sinistru sculă a morții pe care sovieticul o purta în spate.

— Acu să vă țineți, bestii roșii!

Din câteva salturi a și ajuns la șleaul de unde răsună cumplitul și atât de binecunoscutul clinchenit al șenilelor. Porta se lăsă în genunchi și, calm, ca la poligon, îndreptă ștuțul furtunului în direcția primului tanc.

„Deie Domnul să aibă destulă presiune”, mormăi el, ochind turela blindatului care se îndreptă exact spre locul unde s-a ascuns.

— Declanșează! Declanșează, pentru numele cerului aproape geme Bătrânul.

Legionarul își mușcă degetele.

— Ce dracu mai așteaptă! O să-l strivească!

Micuțul nu se mai poate stăpâni și urlă:

— Trage, Porta, trage!

Replica i-o dă mitraliera tancului, dar în aceeași clipă Porta acționează sistemul de declanșare, cu un șuier oribil, jetul ucigaș țâșnește, se aprinde, învăluie turela într-o mare de flăcări. Tancul pare să cabreze, încearcă să dea îndărăt, se oprește. Capacul turelei se deschide, unul din tanchiști dă să iasă, dar flăcările îl înhață, hulpave, strigătul lui nu mai are nimic omenesc, trupul se frânge peste bordajul de oțel, tresare într-o ultimă zvârcolire, apoi rămâne inert, carbonizându-se. În nări ne pătrunde mirosul greșos al cărnii arse.

Porta scuipe pe jos și pândeste, cu aruncătorul de flăcări pregătit pentru o nouă cremație. Dar celelalte două T-34 manevrează în marșarier și dispar printre copaci, tot de acolo izbucnesc câteva siluete care pier și ele în goană.

— Și-o fi închipuind că au dat peste o baterie de PAK²⁸-uri! rânjește Heide. Hai, roiul!

²⁸ Panzerabbruchkanone — tun anticar

A fost o goană dementă prin pădure până când, complet sleiți de puteri, ne-am prăbușit, înghițind în neștire zăpadă ca să potolim setea ce ne ardea măruntaiele. În jurul nostru, tăcerea era deplină, de departe însă ne parvenea, valuri, valuri, un huruit înăbușit.

— Acolo-i frontul, spuse Steiner, privind spre nord-vest.

— Doamne, de-am ajunge odată, gemu „Profesorul”. Sunt atât, atât de istovit...

Sărmanul de el, zăcea pe spate în zăpadă, ațintindu-și privirea spre creștetul copacilor. Cele petrecute cu el în ultima vreme depășeau cu mult resursele sale de energie și trupul său n-avea teribilul antrenament pe care lungii ani de război ni-l dăduse. Noi văzusem și altele, și mai și.

— Rămân aici, murmură el. Nu mai pot. Urâsc tot ce se petrece, urâsc toată această gigantică minciună. Părea atât de frumos când m-am înrolat, atunci, la Oslo.

Steiner avu un răs amar.

— În pas de defilare spre victorie,- cu steaguri în vânt și trompeți suflând din goarne, nu-i așa? Inamicii? Niște cretini, incapabili să nimerească un elefant de la zece metri! Pentru un SS, un tanc T-34 e mai puțin decât o roabă! Ceva în genul ăsta, nu?

— N-ar trebui să-ți bați joc, rosti, abia auzit, „Profesorul”. Camarazii mei au pierit ca muștele, habar n-aveam ce înseamnă un tir de baraj, nu ni se spusese nimic despre *katiușe*²⁹, iar dacă o făcuseră, fusese în derădere. Am fost făcuți harcea-parcea înainte chiar de a ne da seama despre ce-i vorba.

— Ce spui tu e adevărat, interveni Barcelona. Sigur, nu ne displace să vedem pe de-alde voi sub șenilele unui T-34, dar, oricum, mi-e milă: sunteți niște exaltați care ați crezut că războiul e un fel de petrecere la iarbă verde. Câtă instrucție ați făcut la divizia „Viking”?

— Șase săptămâni, dar șase săptămâni dure.

— Christoase! oftă Bătrânul. Noi, noi avem în cârcă trei ani, trei ani de război dur. Și când te gândești ce frumos a debutat totul în Polonia... Parcă eram pe poligon. După aia însă... Câți au mai rămas în viață dintre camarazii tăi?

— În compania mea, regimentul „Norvegia”, am fost două sute treizeci de voluntari, ulterior vărsați în divizia „Viking”. După prima zi de front, în Ucraina, o sută douăzeci și unu s-au dus. Nimeriserăm, habar neavând ce trebuia să facem, sub salvele unor baterii de *katiușe*. Pe când evacuum răniții, ne-a mitraliat aviația lor de vânatoare. Hauptsturmführer-ul SS, tot un norvegian de-al nostru, comandantul companiei, s-a sinucis. Două zile mai târziu, opt băieți au fost executați pentru „dezertare în fața inamicului”, alți nouă au fost expediați în regimente disciplinare pentru că au zis că ofițerii noștri de carieră sunt mai incompetenți decât noi, care n-am făcut niciodată armata și nu suntem decât niște prăpădiți de voluntari. Am fost biciuit câteva ore în șir la închisoarea disciplinară de la Lemberg pentru că

²⁹ Denumire dată instalațiilor de rachete sol-sol (pe vremea aceea într-o stare oarecum incipientă), autopurtate, capabile să lanseze 6-12 proiectile, cu încărcături diverse.

n-am denunțat un camarad care-l scuipase pe Obersturmbannführer-ul Gratwohl, președintele tribunalului disciplinar de la Lemberg. Camaradul meu a fost spânzurat, cu o plăcuță pe piept: „Porc de norvegian”.

— De ce l-a scuipat pe comandantul ăla? se miră Micuțul. Că noi o facem, e de înțeles: suntem ce suntem. Dar voi, voi erați de partea nazismului, de partea lui Hitler?

„Profesorul” nu răspunse imediat, de fapt, n-ar fi avut chef să continue, dar curiozitatea noastră era prea mare și-l înghesuiam cu întrebările. Începu, poticnit:

— Obersturmbannführer-ul Gratwohl ne-a declarat că a slujit în organizația Todt³⁰ când a fost cu construirea bazei navale secrete pentru submarine de la Trondheim și că, deci, îi cunoaște bine pe norvegieni, că ăsta-i un popor de adunătură, de pescari amărâți, leșinați în fața anglo-americanilor și nedemni să intre în sânul poporului germanic. Dar, lasă, după război o să învețe și norvegienii ce-i aia civilizație! Atunci, pe camaradul meu l-a apucat turbarea și l-a scuipat pe SS-ist. Acesta a ordonat imediat altor doi SS-iști să se „ocupe” de compatriotul meu. După un timp, a izbutit chiar să-l facă să ceară iertare, și, totuși, gândiți-vă, noi, norvegienii, suntem un popor tare, așa ne-au făcut munții și marea.

O clipă domni liniștea. Heide își petrecu brațul pe după umerii tânărului scandinav.

— Lasă astea. Acum, important e să-ți ții botul deasupra apei. Victoria ălorlalți se apropie, Norvegia va fi eliberată și toți Gratwohl-ii vor fi trimiși direct în iad, cu șuturi în fund. Sigur, cazul tău nu-i chiar faimos, dar să-ți eliberăm un certificat.

— De-aș putea să mă plimb măcar o singură dată pe Bulevardul Karl Johann, visă norvegianul. Sau să beau o cafea într-un bufetel, alături de o „jente”...

— O ce? întrebă, nedumerit, Porta.

— O „jente”, îl lămuri Barcelona, înseamnă fată, așa se spune în norvegiană.

— Ba mie mi se pare că sună mai civilizată „coardă”, declară Micuțul, scărpinându-se la ceafă cu vârful baionetei. „Coardă” — savură, plescăind din limbă, cuvântul. Mi-ar plăcea una atât de fierbinte în părțile de jos încât să faci bășici numai atingând-o.

Subiectul era de interes general. Steiner se legăna precum ursul, cu creierii în delir.

— Băieți! Să dai jos țoalele de pe o gagică măritată! se linse el pe buze. Am cunoscut odată una, la Heidelberg. Vulcanică muiere, trebuia stăpânită mai ceva ca un T-34. Motor cu năbădăi. Demarezi lent și grijă mare cum schimbi vitezele. Avea și un portjartier pe care nu i l-am scos ca cilindrii să iasă mai bine în evidență.

— Eu unul prefer alt gen, interveni Barcelona. De bordele te saturei până urmă. (Se lăsă în față, vizibil excitat.) Nu, la Viena, pe-nserate, în Park, pe la sfârșitul lui mai sau începutul lui iunie...

— Tu le consumi numai la dată fixă? se interesă Micuțul.

³⁰ Organizație nazistă de muncă — uneori voluntară —, dar de cele mai multe ori obligatorie

— Tacă-ți fleanca! îl repezi Barcelona. Ascultă ce spun. Deci, la Viena, în Park, vara, când damesele au rochii atât de transparente că vezi prin ele și când din baruri se revarsă o muzică lascivă..., iar tu, alături de o corvetă trăsnet, stai și ascuți cum doi lăutari țigani, dintr-aceia autentici, o iau pe coarda razachie:

*„Zi-i, țigane, zi-i,
Înnebunește toate femeile din lume...”*

Și Barcelona fredona, extaziat, tangoul altor vremuri.

Câteva împușcături sparseră liniștea începutului de noapte.

— Se țin scai de noi. Camuflați-vă și fiți gata! ordonă Bătrânul.

Întunericul sporea, focurile de armă se înteteau. Teamă ne înnodase mâțele, dar am fi putut jura că și celor din față li se întâmpla același lucru. Făceau un pas, se trânteau la pământ, trăgeau în toate părțile. Era clar că ar fi șters-o cu mare plăcere, dar în spatele lor erau politrucii cu naganele.

Erau băieți tineri de tot, probabil comsomoliști, și se aflau la prima lor înfruntare, posibil, nici măcar nu știau împotriva cui luptă. Sigur, comisarul le vorbise de „sabotori”, dar auziseră acest cuvânt de atâtea ori încât i se tocise sensul: sabotor putea fi și puștiul care se furișează într-o sală de cinema fără să fi plătit biletul, dar și generalul ori ministrul care sunt spânzurați pentru crimă de înaltă trădare, ca „dușmani ai poporului”. Năvălitorii fasciști erau și ei sabotori. L-am auzit pe unul din ei întrebându-l pe ofițerul care-i comanda dacă nu vede cumva pe unul din acești sabotori naziști.

— Mi-ar plăcea atât de mult să curăț pe una din bestiile astea! Și-și privi cu dragoste pușca sa mitralieră, nou-nouță, care nu țințise încă în nici o ființă vie.

Ofițerul mârâi ceva și trimise o rafală, la întâmplare, printre copaci.

— Dacă apuci să vezi un fascist, ești de-acum un om mort, *panimaieși?* În fascist trebuie să tragi de îndată ce-l simți, nu când l-ai văzut. Atunci e prea târziu.

Schimbul de cuvinte a fost cam tărișor și-am stabilit cu precizie direcția. Legionarul sări în picioare și mitralie în demență zona din care veniseră sunetele. Un snop de gloanțe întâlni pieptul „bobocului” care dorise atât de tare să omoare un fascist. Băietanul se prăbuși și îl distingeam, neclar, cum se zvârcolește în zăpadă. Ofițerul injură și se trase îndărăt, fără să-i mai pese de rănit. Dispăru în dosul unui măraciniș des, probabil cu toate simțurile la pândă. Se făcu liniște.

Mărunțelul legionar fixa întunericul așa cum o făcuse atât de des, împreună cu camarazii săi din Legiunea Străină, printre dunele Marocului ori djebelurile Algeriei. Heide se puse în mișcare. Se târa, neauzit, urmat de Porta și de Micuțul. Legionarul zâmbi: el îi învățase târâtul, după cum, la rândul său, deprinsese acest meșteșug de la dascălii săi berberi. Barcelona îi acoperea cu mitraliera pe cei ce se îndreptau spre ascunzătoarea ofițerului sovietic. Țineam armele pregătite, gata în orice clipă să deschidem focul.

Cu plesnet de harapnic, o cracă e ruptă. Sovieticul sloboade o rafală lungă în direcția din care venise zgomotul. Barcelona rânjește satisfăcut, mitraliera lui răpăie.

— Somn ușor, frumoasă doamnă! fredonează el.

Ofițerul rus lasă să-i scape arma și scoate un țipăt ascutit:

— Am orbit! Am orbit!

Îi invocă pe Dumnezeu și pe Stalin, se învârtă în cerc, se împiedică de rădăcini, se împleticește și, cu pași de om beat, se îndreaptă drept spre noi, ținând întruna. Legionarul sare în picioare, duce pistolul-mitralieră la ochi și sloboade o serie lungă în trupul nefericitului. Acesta cade în genunchi, apoi pe spate, acoperindu-și cu mâinile fața însângărată. Heide aruncă o grenadă, o grenadă milostivă, și strigătul se stinge. Printre copaci se întrezăresc siluete confuze luând-o la goană.

— Radeți-i! răcnește Porta.

Tot ce aveam ca armament intră fulgerător în acțiune. E o pradă lesnicioasă și râdem ca niște apucați, dar din pădure răzbat glasuri dure, glasuri care știu să comande.

— S-o ștergem! ordonă Bătrânul. Ăstora le e mai teamă de politrucii lor decât de gloanțele noastre!

Galopăm printre copaci, biciuiți de crengi, cu fețele și mâinile însângerate de spinii tufișurilor, dar nu simțim nici durere, nici usturime. La un moment dat ne trezim rostogolindu-ne, claie peste grămadă, pe fundul unei viroage destul de adânci. „Profesorul” își luxează încheietura mâinii și urlă când Porta reduce luxația printr-o smucitură brutală și seacă.

— Ia nu mai zbiera atât, capră de munte, sau te lăsăm dracului aici. Să vezi tu ce-o să mai zbieri când vor descoperi tovărășeii diploma de onoare pe care nen-tu Himmler ți-a pictat-o sub braț!

Rânjim cu toții, idee mai tâmpită decât aceea de a tatua la subțioara fiecărui membru al SS-ului grupa lui sanguină nici că se putea găsi! Vrei să știi cine-i SS-ist? Pune-l să ridice brațul!

Ajunși la mică distanță de pozițiile rusești, ne ascundem într-un crâng, așteptând noaptea următoare. Apoi, urmând planul lui Porta, ne îndreptăm cât se poate de firesc spre tranșeele sovietice, fiind, chipurile, un detașament de pionieri. La fiecare somație, Porta răspunde imperturbabil:

— Misiune de minare.

Nimeni n-a insistat să cerceteze mai îndeaproape, un câmp de mine e o centură de siguranță în plus. Dimpotrivă, eram chiar ajutați să trecem peste talazurile tranșeelelor, câte unul ne îmbia cu un hârleț, alții ne urau baftă. Ba un sergent-major, cărunt și cu mustață pe oală, ne-a și binecuvântat, ce-i drept, pe furiș. Cu mișcări de reptilă am pornit peste „țara nimănui” spre pozițiile germane. O mitralieră intră brusc în acțiune, smulgând cu un glonte căciula lui Steiner, care izbucni într-un puhoi de înjurături și blesteme. Cu puțin înaintea tranșeelelor noastre, ne-am adăpostit într-o groapă de obuz. Bătrânul a zis c-o ia înainte ca să prevină avanposturile și să nu ne ciuruiască văzând uniforme sovietice. La capătul unei adevărate veșnicii, un glas necunoscut strigă:

— Veniți, dar fără bancuri, proaste! Unul câte unul, la interval de cinci minute. Altminteri, tragem!

Se temeau, de bună seamă, de-o cursă, pentru că, imediat ce unul dintre noi ajungea în tranșee, i se și proptea o baionetă în piept. Interogatoriul ni l-a luat un locotenent de infanterie, cum nu se poate mai sceptic. Greu de crezut că spusele noastre reprezintă adevărul adevărat. Ostași germani în uniforme ale Armatei Roșii venind din spatele frontului sovietic? Basm curat,

nu alta!

— Așa ceva nu există! exclamă el la un moment dat.

— Ba există, dom'le locotenent, sări cu gura Barcelona Blom care nu prea știa să se stăpânească. Habar n-aveți câte există și câte se pot întâmpla în brava noastră armată germană!

Locotenentul tresări și vocea îi deveni răgușită:

— Feldwebel, taci din gură și așteaptă să fii întrebat! Or, acum, nu te întreb nimic! Te afli în fața unui ofițer german, nu a unui comisar bolșevic! Las că te învăț ce-i aia disciplina! Culcat! Drepti! Culcat! Drepti!

Și, ca să ne intre bine în cap disciplina, același lucru ni s-a ordonat și nouă.

— Nu mai încape îndoială că am ajuns acasă, mormăi Steiner. Patria își întâmpină fii.

Primirea pe care ne-a făcut-o comandantul Lander a fost la fel de cordială, dar, după trei zile, trupul lui, făcut strecurătoare, a fost descoperit în niște tufișuri. Firește, fapta a fost pusă pe seama partizanilor.

Ce-i drept, au planat niscaiva bănuieli legate de Micuțul și Porta, dar aceștia, ca să-și dovedească nevinovăția, au asistat cucernic la înmormântare, vărsând chiar o lacrimă.

Aterizase la noi, venind din închisoarea militară de la Glatz. Consiliul de război îl potcovise cu zece ani de regiment disciplinar pentru vina de a fi declarat că războiul e unicul mijloc ca un zugrav de nimic³¹ să fie luat drept un mare om.

Din general de divizie a fost retrogradat la gradul de maior. În Africa și-a pierdut ochiul stâng, în luptele din Finlanda o bucată de stomac. Un excelent ofițer de tancuri, capabil să comande o divizie sau un corp de armată, dar uite că nu învățase arta pupincurismului. De aia a și pătimit ce-a pătimit la sediul Gestapo-ului de pe Prinz Albert Strasse.

Chiorul era cel mai bun comandant din câți avuseserăm până atunci. Cocoțat pe blindajul unui tanc, în cămașă cu mâneci suflecate și încălțat cu saboți, ni s-a prezentat:

— Mă numesc Karl Ulrich Mercedes și sunt noul vostru comandant. La fel ca voi, mă aflu în rahat pân-la gât. Am 35 de ani și cântăresc 118 kilograme. Vă sfătuiesc să nu vă țineți deștu-n gaura curului și să vă folosiți brațele și mintea așa cum trebuie. În rest, faceți ce poftiți, dar să nu vă prind turnând!

A încheiat discursul inaugural salutându-ne cu două degete duse la vizieră. La Lugansk, a fost rănit și a avut jumătate de falcă smulsă. Obuzierul lângă care stătea a fost făcut arșice, din cei șase cai și nouă artileriști nu s-a ales mare lucru. Porta a oprit tancul, Heide ne-a acoperit cu mitraliera, Micuțul și cu mine am sărit afară din car, l-am înșfăcat pe Chior și, învelindu-l cu o manta, l-am instalat pe blindaj. L-am adus până la postul de prim-ajutor și, la cinci minute după aceea, Jabos³²-urile sovietice incendiau Tiger-ul nostru.

BĂTĂLIA DE TANCURI DE LA LUGANSK

Când am traversat Luganskul, în zgomotul asurzitor al motoarelor ambalate la maximum și în scrâșnetul șenilelor, orașul era o mare de flăcări. Pe străzi, unde vedeai cu ochii, cadavre și iar cadavre, abandonate ca niște gunoaie. Șiruri lungi de soldați, zdrențuiți și însângerați, se grăbeau să ajungă la adăpostul iluzoriu al caselor incendiate.

Bubuiturile se succed. Limbi de foc țâșnesc de pretutindeni. Obuziere, aruncătoare de mine, tunuri anticar, mitraliere, o monstruoasă mașinărie menită să ucidă a intrat în funcțiune.

În interiorul carului nostru de asalt — un *Tiger* de 62 de tone —, zăngănitul diverselor fiare e insuportabil: gamele, bidoane, scule, lanțuri de remorcare, tuburi goale de proiectil — totul se ciocnește, zornăie, păcăne, scârțâie. Porta accelerează. *Tiger*-ul se smulge spre înainte.

Soldați năuciți și plini de noroi își caută unitățile. Un maior de infanterie dă din mâini, urlându-și ordinele și stând drept în mijlocul străzii. E izbit de trenul posterior al unui *Tiger*, trântit la pământ, următorul, n-are cum să-l evite, îl prinde sub șenilă și din maiorul cel semeț nu se mai vede decât o

³¹ Aluzie la Adolf Hitler, care, pe când se mai numea Schicklgruber, era de meserie, zugrav

³² Jagdbomber — bombardiere de asalt și vânătoare de tancuri

pereche de picioare, încălțate cu cizme negre, lucioase, cu piteni la toc.

Nimănui nu-i pasă, nimeni nu zice o vorbă. Ce mai înseamnă un biet maior de infanterie strivit de șenile pe lângă tot ce se întâmplă la Lugansk în ziua aceea de 14 martie?

Un acoperiș se năruie, improșcând cu scânteii coloana de blindate lansată la atac.

— Oprește, Porta! Oprește! zbiară deodată Micuțul și, nemaiașteptând ca tancul să stopeze, sare afară prin oblonul lateral și pornește în galop pe strada cuprinsă de flăcări.

— Asta ce mai e? se înfurie Heide. Ne ia drept tramvai?

— Linia a 2-a, se maimuțărește Porta, prezentați biletele la control.

În căști răsună, alterată de paraziți, vocea locotenentului Ohlsen, comandantul nostru de companie.

— Înainte, fir-ar să fie! La ce dracu ați oprit?

Coloana s-a încurcat. Iată însă și pe Micuțul. Aruncă ceva prin chepengul turelei și sare pe blindaj. E un băiețel de trei-patru anișori. Porta izbucnește în râs și demarează.

— Ce nouă tâmpenie ai mai făcut? se răstește Bătrânul.

— L-am văzut prin vizor, explică huiduma, arătându-l pe țâncul ghemuit pe planșeul de oțel al podelei. A fugit, uite, din casa aia care arde. De-acum e al meu, *panimaieși*? Și, începând din clipa asta, fiecare din voi îi dă ceva din rația lui! Laba uriașă mângâie tandru creștetul pârlit de foc al copilului. De aici încolo, el și cu mine, suntem împreună!

— O să le facă mare plăcere Chiorului și lui Ohlsen. Ce-or să se mai bucure aflând că ai un fecior!

— Îi bag în mă-sa. Bag în mă-sa întreaga lume! (Râse, topit de fericire.) Gândiți-vă, băi, sunt tată! Am un băiat! Doamne, ce chinuit e! Cine ar putea să vrea răul unui asemenea copil? Hei, tovărășelule, tu *panimaeși*? (Avu un râs timid.) Eu, Micuțul, eu *otcenas*!

— Cretinule! hohoti Porta. Acum i-ai spus că ești „Dumnezeu-Tatăl”.

— Cretin ești tu! Atunci, fă bine și tradu-i fiului meu ce-am vrut să spun.

Porta dădu din cap și-l scoase pe copil din ungherul unde se refugiase, lângă cutiile cu benzi pentru mitralieră. În ruseasca lui destul de curgătoare, dominând zgomotul motorului, îi explică, zâmbind mereu, ce voia să spună Micuțul. Copilul clipi și păru mai liniștit, auzind limba cu care era obișnuit. Piciorușele lui prezentau multiple arsuri, o zgârietură adâncă și sângerândă mergea de la tâmplă până la baza gâtului. Legionarul scoase trusa individuală și-l pansă, Heide îi dădu un cartof fiert pe care țâncul îl înghiți pe nemes-tecate. Din păcate, n-aveam nimic altceva.

— Mă întreb dacă fiul meu fumează? făcu Micuțul, scoțând din buzunarul salopetei de tanchist un trabuc.

— Ce tâmpit! exclamă Legionarul, plesnindu-l peste mână.

În clipele următoare, copilul fu dat uitării. Asupra Luganskului s-a abătut o ploaie de proiectile explozive. Casă după casă, orașul dispare într-un ocean de flăcări tălăzuitoare. Ieșim din oraș și ocupăm poziții în fața unui larg drum de țară. Se lasă inserarea și înaintăm aproape orbește. Din niște ruine apar câteva siluete care se îndreaptă în fugă spre noi.

— Îi rad? exclamă Legionarul.

Abia după ce și ultima siluetă s-a prăbușit, observăm eroarea făcută: erau propriii noștri infanteriști, ascunși în dărâmăturile unei magazii și care s-au crezut salvați în momentul apariției noastre, dar de când s-au introdus bluzoanele astea de camuflaj e mai greu să le deosebești de uniformelee kaki ale sovieticilor.

Cu toată viteza, blindatele traversează suburbiile orașului. Virăm la stânga, trecem peste grădini și livezi, pulverizăm sub șenilele bazine de apă, chioșcuri, tot ce construiseră oamenii cu mâinile și truda lor. Înaintea noastră e o viermuială îngrozitoare de siluete kaki mânate din urmă de un singur imbold: să fugă, să fugă cât mai repede, să fugă cât mai departe de tăvălugul de oțel și foc.

— Înainte! Înainte! răsună în căști. Sunt Mercedes! Ordon: Înainte!

Motoarele urlă turate la maximum, șenilele se învârtesc demente, cincizeci de monștri improșcând moarte se năpustesc asupra turmei omenești cuprinse de panică. În plină câmpie e ceasul secerișului: un seceriș însângerat, făcut cu mitraliera, cu tunul, cu aruncătorul de flăcări, cu șenila.

În urma noastră vin în goană pionierii de asalt cu aruncătoarele lor ușoare de flăcări, cu grenadele lor cu fosfor. Infanteria sovietică își părăsește pozițiile, oamenii aleargă în dreapta, în stânga, se învârt înnebuniți în cerc, fug înainte, fug înapoi. Haosul e total. Se aruncă la pământ, scurmă țărâna, caută disperați un adăpost. Șenilele se învârt, îi prind sub ele, îi terciuiesc.

Mitraliera din turelă se blochează pe neașteptate. Calm, ca la manevre, Legionarul extrage cu baioneta cele două cartușe care pătrunseseră simultan în închizător, schimbă banda și reia tirul. Din ștuțul aruncătorului de flăcări, mânuit de Micuțul, țâșnesc, şuierând sinistru, lungi limbi de foc. Heide încarcă tunul numai cu proiectilele explozive. Și, deodată, liniște... Nimeni nu mai trage, coșmarul s-a isprăvit. *Tiger*-urile fac cale întoarsă, mânănd în fața lor, spre pozițiile noastre, cete de sovietici cu mâinile sus, la sud de Lugansk e un centru de triere a prizonierilor, urmând ca apoi aceștia să fie trimiși mai departe, în spatele frontului.

Înainte, spre pozițiile inamice! Ne înfundăm adânc în ele, îmbătați de sentimentul victoriei. E un sentiment straniu, ușor maladiv, care-i cuprinde chiar și pe cei mai lucizi.

Un sunet cumplit de fier izbind fierul ne perforează aproape timpanele, e un proiectil anticar care ne-a lovit cu atâta forță încât întreaga masă a tancului s-a cutremurat. Din fericire, obuzul n-a explodat, turtindu-se doar de blindaj.

— Înapoi! comandă Bătrânul, cu ochiul lipit de periscop.

Tunul anticar trebuie să fie pe undeva pe aproape și așteptăm, din clipă-n clipă, un nou proiectil. Porta accelerează și o ștergem spre liniile noastre, trăgând din mers cu tot armamentul de bord.

Imediat ce ajungem, suntem expediați să ocupăm poziție la o răspântie de drumuri la marginea Novoidarului. Chiar în acel moment zărim un rusnac sărind din pâlnie în pâlnie de obuz, cu o pușcă anticar în mână.

— Are, pesemne, mâncărimi în fund, exclamă Porta.

Îl urmărim din ochi, stupefiați de-a dreptul.

— Țsta-i nebun de legat! murmură Bătrânul.

Găsind o groapă pe placul său, rusnacul s-a oprit la vreo treizeci și cinci de metri de noi, a dispărut câteva secunde pe fundul ei, după care l-am

văzut reapărând și instalându-și pușcociul în poziție de tragere.

— Îl miruiesc? întreabă Micuțul, îndreptând țeava mitralierei spre țintă.

Suntem însă atât de uluiți, încât nu-i răspunde nimeni. Holbăm doar ochii. Un singur om, cu o pușcă anticar, bună cel mult pentru transportoarele blindate, vrea să înfrunte un *Tiger* de 62 de tone, tancul cu cel mai gros blindaj! Gloanțele trasoare ale Micuțului trec razant pe deasupra pâlniei de obuz. Cel din față ripostează, proiectilul lui izbește turela și, firește, se turtește de ea ca o lipie. Atunci, îl prind în luneta de ochire a tunului și apăs pe declanșatorul electric. La distanța asta, lovitura de plecare și impactul sunt, practic, simultane. Prin norul de fum și pământ răscolit îl vedem pe temerarul țicnit zburând prin aer, căzând și — o, minune! — târându-se, probabil numai rănit, sub o tufă. Micuțul îi mai trimite o rafală, dar Bătrânul îl oprește:

— Dă-i pace! Și-a luat porția! Dar al dracului de curajos tipul!

Curând, aveam să înfruntăm altceva, mult mai serios. În căști se auzi glasul locotenentului Ohlsen: „Formație de T-34 la ora 3³³, distanță 2 000 metri!”

— Dumnezeu mare! se tângui Porta, și în oraș, și la țară, războiul ăsta al lui Adolf devine de-a dreptul monoton!

Micuțul e ocupat să-și potolească fiul care plânge de ți se rupe inima. O companie de tancuri ușoare pornește să sprijine infanteria, noi, cu mastodontii noștri, rămânem în ambuscadă. Frigul e cumplit și dărdăim în salopetele noastre subțiri. Micuțul a sărit din turelă și aleargă în jurul tancului ca să se încălzească.

Brusc, se schimbă calimera, de jur-împrejur prind să explodeze proiectile de tun, niște case iau foc, răsună gemetele și țipetele primilor răniți. Micuțul sare în tanc, urlând ca din gură de șarpe, urechea dreaptă i-a dispărut.

— Ticăloșii! Bestiile! Mi-au smuls urechea! răcnește el cu fața inundată de sânge.

— Pagubă-n ciuperci! face Porta. Tot n-ascuți niciodată nimic din ce ți se spune!

— Te doare rău? întreb eu ca prostul, zgâindu-mă la rană.

— Vino-n'coa să-ți fac la fel și-ai să vezi atunci!

Motoarele duduie, văzduhul vibrează, șenilele scrâșnesc amenințătoare, obuzele explodează, flăcări și vălătuci de fum urcă spre cer. Înainte ca ele să se risipească, altă grindină ucigașă. E limpede, sovieticii au declanșat tir de baraj. Probabil, pregătesc ceva în stil mare.

— Se-mpute treaba, spune Bătrânul, rotind turela.

Când Bătrânul zice așa ceva e semn că situația e într-adevăr albastră. Veteran al tuturor fronturilor, presimte evenimentele, fiind, din acest punct de vedere, un veritabil barometru.

Vocea locotenentului Ohlsen răsună în căști: „Ce părere ai, Beier?” Bătrânul își drege glasul și sugerează din vechea sa pipă: „N-aș zice că-mi place. E clar că Ivan ne pregătește o porcărie. Dacă măcar am putea vedea ceva la o

³³ La trupele blindate, ca și la aviație, direcția e indicată de cadranul ceasului, ora 12 reprezentând linia perpendiculară pe direcția de mers a tancului, ora 3 înseamnă deci dreapta, ora 9, stânga ș.a.m.d.

sută de metri.”

Compania noastră se pune, zăngănind, în mișcare, înaintând de-a lungul drumului. Unul după altul, trecem pe un podeț de lemn care scârțâie și geme din toate încheieturile, în căști, zumzet de voci, oamenii discută despre atacul care se pregătește. Noaptea e impregnată cu o neliniște, o stare de nesiguranță care te scoate din minți.

Un atac de noapte e infernal pentru carele de asalt. Vizibilitatea, și așa nu prea bună, se reduce la zero. Avansăm acum pe un șleau îngust, de-a curmezișul unei mlaștini. Limbi lungi de foc țâșnesc din țevele de eșapament, orbindu-l pe conductorul ce vine din urmă. Pesemne, rușii ne-au reperat, pentru că tirul lor devine tot mai precis.

Tancurile ușoare ale companiei a 4-a iau formație de luptă, noi, ieșiți pe jumătate din turele, încercăm să distingem ceva.

— Ce mizerie! bufnește Bătrânul. Îți bagi degetele în ochi!

Unul din tancuri derapează și se innămolește. Cablurile cu care încercăm să-l tragem se rup ca niște sforicele. Sosește în goană maiorul Mercedes, cu un pistol-mitralieră bălăbănindu-i-se pe ditamai burdihanul. Cine ar crede, văzându-l, că malacul ăsta, în bluzon de camuflaj și cizme soldățești, comandă un regiment?

— Cretinilor! Ce moșmondiți aici?

Îmbrâncindu-l pe unul din tanchiști, Mercedes apucă un nou cablu și-l fixează de cârligul de remorcare. Poartă niște mănuși din piele scortoașă, dintr-acelea pe care le folosesc docherii în porturi. Rușii și-au reglat, în sfârșit, tirul, o grindină de proiectile de *katiușe* și artilerie se abate asupra noastră. Cu o vioiciune incredibilă pentru cele 118 kilograme ale sale, comandantul sare în primul tanc aflat la îndemână. Obloanele se închid, schije bat darabana pe blindaje.

— S-a pornit balul! țipă Porta ca să acopere vuietul. N-aș zice că Ivan duce lipsă de muniție!

Focul de baraj devine un uragan de explozii și metal încins, au intrat în joc toate calibrele, încercând să stopeze înaintarea noastră. Plodul cules de Micuțul se pune pe urlat.

— Fă-l să tacă! răcnește Bătrânul în laringofon. Mă țicnesc de-a binelea dacă mai zbiară și ăsta!

În cască, se auzi glasul lui Barcelona Blom:

— Tu vezi ceva, Bătrâne?

— Măcar de-aș putea! Habar n-am unde ne aflăm.

— Pe unde o fi Ivan? Se pare că toate tancurile companiei a 4-a au fost distruse.

Tăcere în căști. Nervoși, deschidem foc de mitralieră, trasoarele se însăilează prin noapte aidoma unor mărgele multicolore, încrucișându-se cu alte snopuri luminoase, venite de undeva, din față. Pozițiile infanteriei sunt, deocamdată, calme, așteaptă ce va urma. Se pare că inițiativa a trecut acum de partea rușilor.

Din ce în ce mai multe tancuri nu răspund la apel. Ohlsen se retrage spre compania de depanări, tunul turelei s-a blocat. Tensiunea crește, ca un foc de stepă, în vuietul și bubuitul din jur.

Pământul pare că erupe, aidoma unui vulcan, vârtejuri oblice de flăcări se înalță în văzduh, un uriaș tăvălug de foc se mută bezmetic, de colo până

colo, strivind totul în cale. *Katiușele* și-au lungit tirul, rachetele lor cu cozi de cometă răscolesc acum pozițiile noastre din linia a doua, totul e numai scrâșnet, bubuit, vuiet, explozii monstruoase smulg care întregi din pământ.

Nu mai suflam o vorbă. Tăcea până și Porta. Ne era frică, o frică animalică, dărdâiam ca de friguri, cu nervii stând gata-gata să plesnească, cu ochi de nebuni, injectați de sânge, cu gâtlejurile sugrumate. Ne simțeam atât de singuri, atât de părăsiți, jertfiți necruțător iadului acestuia. De câteva ori, tonele de oțel ale tancului au fost săltate de la pământ, recăzând, îi auzeam articulațiile gemând, mai-mai să se desfacă. O lovitură în plin și sute de litri de carburant explodează, gigantic gheizer de foc. O știam. O văzusem, și nu o dată. Orice iluzie era de prisos. Moartea cea mai firească pentru un tanchist sunt flăcările. Din toate armele, a noastră are cel mai mare procent de pierderi, din pricina asta, probabil, suntem și mai sălbatici. La ce fel de cruci putem noi aspira? La cea a diavolului și la una, dacă s-o nimeri, de lemn. Numai unu la sută din totalul echipajelor carelor de asalt a supraviețuit războiului.

Pământul țâșnește spre cer, tunetele nu mai vin de sus, ci de jos, gheara morții scurmă prin minți, spaima ne înnoadă intestinele. Am putea da în marșarier, am putea s-o ștergem, dar disciplina prusacă, o disciplină de fier, ne ține încătușați. Nu ne batem nici pentru Hitler, nici pentru Patrie, ne batem ca să ne salvăm pielea, căci teama de plutonul de execuție e mai puternică, decât cea pe care ne-o inspiră obuzele rusești. S-a întâmplat ca echipajul unui tanc să abandoneze, terorizat, vehiculul, dar cel târziu a doua zi dimineața escorta îl mână la locul execuției: „Lașitate în fața inamicului”, așa suna, invariabil, sentința. O sentință comunicată imediat celor din linia întâi, ca exemplu și ca să știe ce-i așteaptă!

O explozie mai apropiată îndoiaie lungă antenă de oțel și trimite în interiorul tancului un suflu dogoritor. Băiețelul se pune pe urlat, mușcă, dă din picioare, face spume la gură. S-a izbit de culata mitralierei și are tot obrazul năclăit de sânge. Pesemne și-a pierdut mințile.

Îl privim neputincioși, neștiind cum să-l ajutăm. Heide își tot pipăie tocul pistolului, disperat, Micuțul se dă cu capul de pereții de oțel, strângând copilul la piept, acesta, cuprins de convulsii, se îndoiaie și înțepenește, încordat precum un arc. Scos din minți, Micuțul răcnește:

— Ajutați-mă, porcilor! Ce trebuie să fac?

Deodată, plâpândul trupșor se-nmoaie, capul cade pe spate, ochii se înțețosează. Micuțul lasă din mâini firavul corp în zdrențe pârlite de foc și privește, năuc, copilul care a lunecat pe planșeul de oțel mânjit de ulei. Gigantica brută închide și deschide de câteva ori gura, pentru ca apoi să dea drumul unui urlat prelung, neomenesc.

— Copilașul meu, copilașul meu! A murit!

Înhățând copilul, Micuțul țâșnește afară din tanc, sare în mijlocul drumului și acolo, ținând cu o mână copilul la piept, smulge cu cealaltă pistolul din toc și îl descarcă în toate direcțiile.

— Veniți, ticăloșilor! Veniți, cotarle ale lui Hitler și Stalin! Veniți să vă căsăpesc!

Era înspăimântător la vedere, cu pansamentul plin de sânge fluturând la ceafă și cu copilul mort în brațe.

— A înnebunit! exclamă Porta. O să fie făcut bucăți!

Asemeni unui dihor, Legionarul se furișează din tanc și-l pocnește pe Micuțul cu coada de lemn a unei grenade, apoi, Porta și Heide îl cară, fără cunoștință, înapoi în vehicul. Pe drum a rămas trupul neînsuflețit al băiețelului.

Ne reluăm așteptarea, trăgând mereu cu urechea... Cerul se luminează treptat, pâclele umede și reci plutesc pe deasupra pământului. Lăudat fie Domnul! Acum, măcar, putem vedea. Dinspre liniile sovietice se înalță câteva rachete de semnalizare, albe și verzi. Am înțeles: urmează atacul.

Micuțul își revine în fire și-și smulge pansamentul.

— Nu scapă nimeni viu din mâinile mele! Vreau cadavre! (Acum, mâna care ținuse copilul mângâia mitraliera). În burtă, fetițo, numai în burtă! Să doară!

Atacul se declanșase. Marea infanteriei sovietice pornită să se reverse peste tranșeele noastre putea fi acum urmărită cu ochiul liber. Auzeam până și strigătele lor de „ura-a-a!” Frontul semăna cu un ocean pământiu răscolit, lanțurile de trăgători inamice tălăzuiau cât puteai cuprinde cu privirea, mii și mii de oameni în uniforme kaki se năpusteau la asaltul pozițiilor germane. Ce reprezentau trupele noastre în fața acestui puhoi nimicitor? O picătură de apă într-un ocean. Un petic de hârtie într-o vijelie. Și iată-le părăsindu-și tranșeele, aruncând arme, lepădând căști și fugind ca să-și salveze pielea.

Gloanțele trasoare țeseau pânza lor ucigașă, moartea juca sarabanda printre tunete și bubuituri. O dimineată cenușie, leșioasă, spectrală, ultima pentru mii și mii de oameni din acest sector al frontului. Nu se va ști niciodată numărul exact al morților din aceste douăzeci și patru de ore. Și într-o tabără, și în cealaltă, listele au fost arse din pricină că bătălia pentru Lugansk a costat prea mult. Mai târziu, un comunicat avea să declare: „Atac local în sectorul Lugansk stopat de artileria noastră. Pozițiile au fost păstrate”.

În căști, glasul lui Mercedes:

— Compania blindate grele, atenție! Direcția rambleul de cale ferată. Distanța 400 metri. Atacați cu tot armamentul de bord! Înainte!

Rambleul și calea ferată propriu-zisă sunt un haos de butoaie metalice ciuruite, de vagoane și locomotive răsturnate, de, șine smulse și răsucite, înălțându-se spre cer ca niște degete acuzatoare. Într-una din ele, rotindu-se încetișor precum o giruetă, e corpul unui grenadier german, explozia unui obuz l-a proiectat în sus și, căzând, a nimerit în șina aceea, ca într-o țepușă.

De sus, de pe taluz, privirea cuprinde, ca dintr-un balcon, întreaga câmpie. Lanțurile infanteriei inamice se pierd la orizont, peste tot numai soldați în uniforme kaki, un imens furnicar omenesc vânzolit, cei înhămați la tunuri de câmp, la tunuri anticar și antiaeriene, baterii de aruncătoare de mine, servanți trăgând după ei faimoasele mitraliere Maxim, cu scut și roțițe.

— Cu neputință, îngăimă Bătrânul. Dumnezeu, e cu neputință să fie atât de mulți...

— Martor mi-e Allah că, în comparație cu ce văd, atacurile kabililor din Atlas erau o joacă de-a-puia-gaia! întărește Legionarul.

Pământul, pietrișul, tăblăraia, traversele din lemn, totul e scurmat de uriașele noastre șenile, totul e pulverizat, monștri preistorici, *Tiger*-urile se desfășoară în formație de luptă. Cu ochiul lipit de vizor, tragem ca nebunii, trasoarele țes o urzeală atât de densă încât nici un proiectil nu se pierde în

van, găsește un corp, două, trei...

Primul val se poticnește, izbit de ferocele nostru berbece, marea omenească șovăie, dă să se retragă, dar e cu neputință, din spate vin alte valuri pe care obuzele noastre de 88 și 105 milimetri le spulberă, le împuținează, le risipesc.

Înlăuntrul tancului, vaporii de cordită ne sufocă, ventilatorul, pus la turație maximă, nu apucă să primească aerul, ochii ne lăcrimează, gâtlejurile ne ard, tuburile fierbinți ale cartușelor de mitralieră și ale obuzelor zăngăne asurzitor și dispar prin oblonul de evacuare. Heide e servant-încărcător la tun. Muncește ca un apucat, culața, pe care o închide împingând-o cu fruntea, înghite nesățioasă proiectil după proiectil, sudoarea șiroiește pe fața înnegrită de funingine, ochii lucesc ca ai unui vârcolac, repetă întruna: „Ce scârnăvie! Ce scârnăvie!” Mănușile lui ignifuge miros a ars, de altfel, și salopetele noastre s-au aprins de câteva ori și le-am stins cu mâinile, fără să simțim durerea.

Tancul vibrează, se prăvale când într-o parte, când într-alta, turbarea vânătorii ne-a cuprins pe toți, o cunoșteam de-acum, dar, de fiecare dată, e ceva nou. Uităm și primejdia, și spaima morții, chiar și motivul pentru care ne aflăm aici și nu aiurea, ne stăpânește un singur gând: SĂ UCIDEM! Cei din fața noastră, cei în kaki, nu mai sunt oameni, soldați ca și noi, nu, sunt demoni, fiare de pradă ce trebuie strivite și noi le strivim, îmbătați de sălbatică plăcere, fiindcă și noi nu suntem decât alte fiare care ucid din plăcerea de a ucide! Au de ce să fie mândri instructorii noștri de pe poligoanele de luptă!

Râdem în hohote, râdem ca niște scoși din minți. Ce exaltant e să vezi semeni de-ai tăi prinși sub șenile! Îi zărim, ghemuiți în gropile lor ca niște bieți iepurași înspăimântați și atunci zvâcnim cu tancul peste ei, patinăm pe dreapta, pe stânga, un pic înainte, un pic înapoi... Șenilele scurmă, strivesc, improșcă țărâna. Ne-am scos vestoanele, ne agităm cu priviri de demenți, rânjetul buzelor dezvelește dinți ca de cretă, fețele lucesc de nădușeală și ulei. Micuțul urlă ca un lup. Ucidem, ucidem cu tunul, cu mitraliera, cu aruncătorul de flăcări. Înnebuniți de masacru, rușii aleargă care încotro, alții se bat cu înverșunare, chiar și răniții continuă să tragă, cu revolverul, cu pușca, cu mitraliera, dar astea nu-s arme cu care să înfrunți tancurile. Până și tunurile lor anticar sunt eficace abia sub o sută de metri. Cuprinși de fanaticism, se reped la noi cu sticle incendiare, cu grenade de mână, cu mine magnetice, acestea din urmă, redutabile altminteri, nu pot fi fixate pe un *Tiger* al cărui blindaj e acoperit cu un strat de ciment, tocmai pentru a fi neaderent. Ar trebui ca mina să fie prinsă de un lanț, răsucit la rândul său în jurul turelei, dar nu-i chiar atât de ușor să sari pe ditamai mastodontul, și, oricum, forța exploziei e sensibil diminuată.

În urmă cu vreo trei luni, încă ne mai feream ca de dracu de luptele corp-la-corp, acum, nici că ne pasă, las-să sară pe noi demenții ăștia fanatici!

— Înainte! Înainte! urlă în căști vocea Chiorului. Scoateți-vă deștele din gaura curului, goniți-i în fundul iadului! Înainte, găozarilor!

Motoarele sunt ambalate, duduitul lor a devenit infernal, peste stepa cenușie se revarsă masa noastră cuirasată. Pâlcuri, pâlcuri, pifanii sovietici fug, cu capul vârât între umeri, fug dar proiectilele noastre explozive sunt

mai rapide, trupuri sfârtecate zboară prin aer, mădulare smulse cad, cu zgomot sec, pe carcasele de oțel, tancurile noastre parcă-s tejghele de măcelar. Ventilatorul vâjâie neîntrerupt, dar duhoarea sângelui și-a viscerelor e mai puternică, mai persistentă. Bătrânul vomită, mă stropește pe față, dar nici că-mi dau seama.

— Ultimul proiectil! anunță Heide, manevrând închizătorul tunului.

— Nu mai am bandă pentru mitralieră! răsună vocea Micuțului.

— Mai sunt doar treizeci de litri de motorină! comunică Porta.

— Înapoi! ordonă Bătrânul.

Cisternele ne așteaptă în dosul gării de mărfuri. Facem plinul într-un timp record, burdușim fiecare colțișor liber cu proiectile de tun. S-au îngrămădit atâtea încât Micuțul, nemaiaivând loc, se așază direct peste unul din rastele. Porta rânjește:

— Ei, și acum ajunge un singur bobârnac de-al lui Ivan și te trezești în cer!

— Călătoriile lungi se fac cu mijloace rapide, replică, senin, huiduma și se instalează mai confortabil.

O luăm îndărăt. Piuit în căști. E Chiorul care-și zbiară ordinele cu glas răgușit:

— Formație inamică de tancuri la ora 9! Distanța 1 200 metri. Trageți la grămadă, numai cu perforante! Înainte, pui de lele, șo pe ei!

De astă-dată, nu mai aveam de-a face cu tancuri izolate, ci cu aproximativ un batalion de T-34, ale căror pânțe negre se și iviseră deasupra rambleului. M-a cuprins o dărdăială din cap până-n picioare. În asemenea cazuri nu-i o fericire să te știi închis într-o cutie de fier plină de exploziv.

— Foc! comandă Bătrânul.

Într-o clipită, primele T-34 sunt cuprinse de flăcări, dar și din rândurile noastre uriașe ruguri își trimit vâlvătaile către cer: sunt tancurile noastre MK-3 și MK-4, strivite ca niște coji de nucă de teribilele tunuri sovietice. Pe tot întinsul stepei se zăresc acum epave de oțel, aduse la incandescență, răspândind în jurul lor duhoarea îngrozitoare a cărnii arse. Exploziile se țin lanț, blindatele sar în bucăți în clipa în care focul atinge muniția și rezervoarele de carburant.

Obuzele mele țâșnesc spre țintă. Avem, până acum, 28 de lovituri în plin. Heide îmi ia locul la luneta de ochire. E un țințaș de primă forță și știu că, dacă scăpăm teferi, țeava tunului nostru se va împodobi cu noi cercuri albe, semne ale victoriilor repurtate. De câte ori vede un T-34 sărind în aer, Porta urlă ca un apucat:

— Arde-i Julius, halitor de jidani! Arde-i și nu-i lăsa!

Cu ochiul lipit de vizor și mâna pe declanșator, Heide scuipe și scrâșnește:

— Uite înc-un cep pentru curul tău, Ivane!

Și obuzul plecă, șuierând, spre țintă. În fața *Tiger*-urilor, blindatele inamice sunt neputincioase. Toată încheștarea durează o oră și ceva. N-a scăpat nici un T-34. Atacul sovietic s-a terminat în foc și sânge, dar și toate tancurile noastre ușoare, MK-3 și MK-4, au fost nimicite.

— După o asemenea bubuială, n-aș vrea să fiu în pielea inginerilor proiectanți ai tizului meu de la Kremlin, făcu Joseph Porta. O să-i țină numai în șuturi pentru că n-au fost în stare să conceapă un tanc ca *Tiger*-ul

nostru!

— Așteaptă nițel și-ai să-i vezi cum ne ajung din urmă, îl potoli Bătrânul. Siberia nu-i numai pentru deportări. N-apucăm noi să zicem „uf!” că și-au și completat menajeria cu vreun leopard, crocodil sau altă vietate care mușcă.

— La vremea aia sper să fiu la pensie, și Porta își aprinse o *grifas*, țigările noastre cu opiu.

În ziua aceea, sovieticilor le deveni clar că străpungerea frontului în sectorul Lugansk era imposibilă. Pe noi însă acest aspect tactic ne interesa prea puțin, deschiseserăm toate obloanele tancului și aerul proaspăt, care zvânta nădușeala de pe fețele noastre, ne îmbăta ca un vin dintre cele mai bune. În jur, morții, răniții, vehiculele incendiate păreau secvențe dintr-un film suprarealist, dar care nu ne privea.

Bătrânul i-a observat primul... Un lung șir de T-34, gonind de-a lungul rambleului, pe partea opusă nouă. Ce urmăresc? Simplu de înțeles: vor să ne taie retragerea, să procedeze la o manevră de învăluire, operațiune în care rușii excelează datorită extraordinarului sânge rece al echipajelor lor.

Nu mai e de stat pe gânduri. Bătrânul ia imediat legătura radio cu comandantul care ordonă replierea. Formație în V și înapoi cu toată viteza! Nu mai e o cursă contra cronometru, ci contra moarte. Trecem de-a dreptul prin casele cuprinse de flăcări, grinzi aprinse cad peste noi, țiglele sfărâmate răpăie pe blindaje, nu mai păstrăm nici ordinea, nici distanțele, fiecare tanc zorește pe cont propriu spre pozițiile noastre salvatoare.

Blindatele inamice și-au schimbat direcția, acum se năpustesc de-a curmezișul câmpiei, tăind calea ferată și căutând adăpostul colinelor ce se ondulează la vest de ea. Laringofoanele intră în acțiune: înălțător 800, proiectil perforant, foc!

În luneta mea de ochire, liniile telemetrice s-au încrucișat pe imaginea tancului inamic, o apăsare pe declanșator, o flacără la gura țevii și proiectilul pleacă mugind. O fulgerare la baza turelei primului T-34, urmată imediat de o imensă ciupercă neagră. Urmează explozia care sfârtecă, deopotrivă, oțel și trupuri omenești.

Electromotoarele zumzăie, turela se rotește, lungă țevă a tunului meu de 88 mm caută, lent, o nouă pradă.

— Înălțător 700, aud glasul Bătrânului.

În telemetru, cifrele se succed vertiginos, apare „700”, liniile s-au încrucișat din nou, altă flacără, altă detunătură asurzitoare, altă turelă inamică proiectată în sus ca o minge.

— A mai sărit în aer un membru de partid! rânjește Porta.

Situația e însă gravă, trecem în goană pe lângă tancuri germane incendiate, cu echipajele prefăcute în mumii carbonizate. Încetăm ca să permitem câtorva grenadieri să se cațere pe blindaj. Însângerați, răniți, fără arme... Se agață de turelă, de blindaj, unii mai și cad, dar nu putem opri. N-avem cum să-i ajutăm, trebuie să-i dăm bătaie, să fugim cât mai iute. Fiecare secundă își are prețul ei în sânge. Mâini disperate încearcă să se prindă de apărătorii șenilei, de cârligul de remorcare, de orice...

— *Kammeraden!* Luați-ne cu voi! Nu ne părăsiți, *Kammeraden!*

Porta reduce viteza. Furios, Bătrânul îl zgâlțâie de umăr.

— Dă-i drumul, idiotule!

— Gura, Bătrâne! Dacă am chef opresc și stau aici până prindem rugină! *Panimaeși?*

— Porta! E un ordin!

O izbitură formidabilă în turelă, tancul se poticnește, cei de deasupra urlă.

— Pornește! Vrei să încasăm încă unul? Bine că n-au tras cu un perforant!

Porta rânjește, aparent nepăsător, dar accelerează, cu jobenul galben dat pe ceafă, manevrează calm levierul. În toată divizia nu mai găsești un conductor ca el.

— E unul care a nimerit sub șenile, auzim în căști glasul stins al Legionarului. Facă-se voia lui Allah.

Dacă ar fi cu puțință, și-ar întinde, probabil, covorașul de rugăciune și s-ar închina cu fața spre Mecca.

Locotenentul Ohlsen, unul din puținii ofițeri pe care-i iubim și-i respectăm, a zis într-o zi că singura slăbiciune a Legionarului e credința în Allah, în rest, nu-i pasă de nimeni și de nimic, își bate joc de toți și de toate, dar sunt două subiecte tabu: Allah și Franța. Sigur, etnic vorbind, e neamț, dar lungii ani petrecuți în Legiunea Străină au făcut din el, prin sângele vărsat, un autentic francez. Sub uniforma neagră de tanchist poartă, de-a curmezișul pieptului, tricolorul francez, iar în buzunarul vestonului, alături de livretul militar, păstrează fotografia unui ofițer francez, căruia nu-i spune altfel decât „domnul general”. Locotenentul Ohlsen ne-a spus că se numește Charles de Gaulle, că e tanchist și că el comandă forțele franceze care se bat în Africa. Heide a încasat-o, și încă rău de tot, într-o zi când l-a tratat pe acest de Gaulle drept „căcănar al deșertului”. Fulgerător, înainte ca vreunul dintre noi să poată interveni, Legionarul i-a și crestat obrazul cu pumnalul său maur și Heide a trebuit să galopeze până la infirmerie ca să i se pună copci. De atunci, de câte ori se înfurie, cicatricele devin purpurii, de parcă are o cruce pictată pe mutră.

Un pic mai târziu, Legionarul a declarat:

— Puteți trata de porc pe oricare ofițer poftiți, dar să nu vă aud spunând o vorbă urâtă despre *mon général*. Nici unul dintre voi nu-i demn să-i pronunțe numele. M-ați înțeles?

Tancurile gonesc cu toată viteza prin stepă, peste tranșeele năruite, peste grămezile de moloz ale fostelor locuințe, peste gardurile vii, peste șanțuri și taluze. Tot ce ne iese în cale e strivit sub șenile. Alte *Tiger*-uri se ȋtesc ȋnainte noastră. Doar tancul lui Barcelona se ține alături, cu o claie de infanteriști, care teferi, care răniți, pe el.

— Podul! De-am ajunge la pod! șoptește Bătrânul.

Știm și noi că totul depinde de pod. Dacă-l atingem după sosirea sovieticilor, ne-am ars. Gonim cu toată viteza de-a lungul digului, dincolo de pădure se ȋnvoburează fumul incendiilor: e Luganskul care se mistuie ȋn flăcări.

Acum am dat peste o mlaștină, situația devine și mai critică. *Tiger*-ul lui Barcelona derapează, șenilele nu mai au priză, ȋncetul cu ȋncetul, mastodontul de oțel se cufundă ȋn smârc, ȋncercăm să-l tragem afară cu ajutorul unui cablu, dar cum tracțiunea se execută oarecum oblic, rezultatul e zero, mai facem o tentativă, dar singurul ei efect e că și ȋeava tunului ajunge ȋn infecta

mocirlă care bolborosește și aspiră.

Bătrânul ia legătura prin radio cu regimentul și Mercedes ordonă aruncarea tancului în aer. Îl imbarcăm pe Barcelona, echipajul și pifanii înghesu-iți pe blindaj și Porta, înjurând și blestemând de mama-focului, demarează ca un nebun.

După scurt timp, motorul începe să facă nazuri, viteza descrește, distanța dintre noi și restul companiei devine tot mai mare. Porta și Micuțul trudesec încordați.

— Ce se întâmplă? întreb cu glas gâuit.

— De unde vrei să știu? Ce-s eu, ghicitor în stele? se stropșește Porta, pompând de zor motorină în carburator.

Bătrânul încearcă să ia legătura cu locotenentul Ohlsen, dar fără succes. Vedem cum ultimele noastre tancuri dispar după coama dealului. Cu totul pe neașteptate, motorul dă două, trei rateuri asurzitoare, după care pornește să duduie într-un ritm regulat. Ce muzică divină! Ce muzică încântătoare! Pentru a nu știu câta oară, Porta s-a descurcat. De bucurie, ne burdușim spinările cu ghionturi.

— Porta, ești regele supapelor!

Porta nu ne învrednicește cu vreun răspuns, scuipe, debreiază și începe să schimbe vitezele. Micuțul și-a lipit palmele a rugă și-o face pe măscăriciul:

— Suntem eroi, ne batem până la ultimul cartuș! Heil Adolf! Ce baftă pe noi să ne fi născut la timp pentru război!

— De fapt, pentru ce dracu ne batem ca chiorii? întrebă Barcelona Blom, care s-a culcat sub culata tunului ca să nu ne încurce în spațiul acela și așa îngrozitor de strâmt.

— Uite ce griji îl f... pe el! sare Micuțul. Nu ne batem pentru ceva anume, ne batem pur și simplu! Heil, Micuțule, cel mai chipeș bărbat din Hamburg!

— Ne batem ca să nu fim spânzurați, intervine Bătrânul. Țasta-i adevărul. Ori porți uniformă, ori te legeni într-un ștreang sau putrezești prin lagăre. Așadar, bateți-vă fraților ca niște eroi, în felul ăsta vă mai rămâne o șansă.

Într-o involburare de țărână amestecată cu zăpadă, atingem podul. Cei câțiva infanteriști ruși care-l păzesc n-apucă să zică „păs” că au și fost striviți sub șenile, unul dintre ei, cu un braț smuls, e proiectat pe blindaj și pasagerii noștri îi fac vânt de acolo cu lovituri furioase de picior.

Podul trosnește din toate încheieturile, trăgând nebunește cu tot armamentul de bord, traversăm cu viteză maximă un sătuc aflat de partea cealaltă a râului. Drept în fața noastră, un T-34. Trage. Proiectilul lui ne izbește frontal, acolo unde blindajul e cel mai gros, în plus, e un proiectil exploziv, neputincios când, e vorba de un *Tiger*. În schimb, toți amărății agățați de turelă și capotă sunt măturați ca niște paie. Bătrânul manevrează turela, acum îl am pe rus în luneta de ochire. Săgețile se apropie, dar când să trag, Porta accelerează năprasnic și intră berbecește în tancul inamic. Suntem zvârliți de pe locurile noastre și eu mă aleg cu o jupuitură zdravănă pe frunte. T-34 e într-o rână, Porta bagă în marșarier, se trage câțiva metri îndărăt, apoi trece în viteza întâi și se repede din nou. Doi dintre tanchiștii sovietici care tocmai încercau să iasă sunt literalmente retezați în două în

momentul în care oblonul turelei lor, sub impactul tonelor noastre dezlănțuite, li se închide peste șolduri.

— Băi, șoferu' lu' pește! zbiară Micuțul la adresa lui Porta. Nu știi că depășirile se fac numa' prin stânga?

Ajungem din urmă infanteria noastră care se retrage în dezordine, abandonând pozițiile măturate de uraganul rusesc.

— Unde-i Ivan? strigă un locotenent, alergând pe lângă tanc.

— Drept în curul nostru, îi răspunse Porta, scoțându-și capul prin oblonul din față și salutându-l cu jobenul său galben.

Dăm și de o puzderie de alți infanteriști, rătăciți, năuci, aparținând unor unități străine, pesemne, întregul sector al frontului a fost făcut harcea-parcea. Sunt frânți de oboseală, pământii și murdari, cu pansamente însângerate. De sub căști, ochi de halucinați în orbite adânc săpate. Mâini care se întind, glasuri care imploră:

— Luați-ne cu voi, camarazi, luați-ne!...

O facem pe surzii și ne continuăm drumul, nesimțitori la blestemele lor, gata-gata să-i prindem sub șenile.

— Lașilor! Ticăloșilor! răcnește un căpitan care-și smulge pistolul din toc și trage în noi, înnebunit de furie.

Un Oberfeldwebel dintr-un regiment de pionieri se proțăpește în mijlocul drumului, agitând o pușcă-mitralieră și somându-ne să oprim, nu se ferește la timp și ajunge sub șenile. În urma noastră auzim urlete de mânie. Ce să-i facem?!

În sfârșit, dăm peste echipajele noastre. Compania se adăpostește într-o pădure, ceva mai la sud de Lihnovskaia și noaptea se lasă, zăbranic protector, peste noi. Mecanicii se reped să cerceteze tancurile avariate, scotocesc prin motorul nostru, înlocuiesc niscaiva piese, pun câteva patine noi la șenile și, după trei, patru ore de muncă înfrigurată dispar cu camioanele de depanare.

Barcelona Blom capătă un *Tiger* al cărui tun avusese țeava plesnită de un obuz rusesc, țeava a fost rapid schimbată cu una nouă, cu un sistem de frânare hidraulică mai perfecționat. Porta se îndeletnicește cu pictatul cerculețelor albe pe țeava tunului nostru, fiecare din ele reprezentând un blindat inamic distrus.

— Sunt chiar mai multe decât ai învățat tu să socotești! îi strigă el Micuțului.

— Mai mult de cinci? întreabă huiduma, pipăind cu degetul vopseaua proaspătă și mișcându-și, laborios, buzele. Ajuns la cifra 27, holbă, neîncrezător, ochii:

— Douăzeci și șapte, de tancuri! Fiecare cu câte un tun și cinci mame-luci de-ai lui Stalin înăuntru! Ar cam fi ceva de plătit!

— Las că nu achiți tu nota de plată! i-o întoarce, râzând, Bătrânul.

— Păi de la mine să ia doar praful de pe tobă! Până și cațaveica mea cea găurită e tot a lui Adolf!

Legionarul scoase armonica și o melodie tristă, neștiută de noi, pluti printre copaci, apoi, trecu la „Marseieza”, bătând tactul cu piciorul. Ochii îi străluceau.

— Încetează cu porcăria asta de cântec revoluționar! strigă o voce din întuneric, dar posesorul ei nici că îndrăzni să se arate. Era arhicunoscut în

tot regimentul că, pe anumite teme, cu Legionarul nu-i de glumit. Porta își scoase și el trișca. Pădurea se umplu de note. Apăru și locotenentul Ohlsen care se așeză lângă noi, împărțindu-ne țigări.

— Cântă-ne ceva, ceru el.

— Ce anume? întrebă Legionarul.

— Ceva frumos.

— *Horst Wessel*³⁴, propuse „Profesorul”.

— Cretinule, era vorba de ceva frumos! se stropși Porta, punând în circulație un bidon cu vodcă. Beți și-o să vedeți cum găsiți ce să cântați.

Bidonul trecu de patru ori din mână în mână. Obrajii ni se aprinseră, râsetele noastre se auzeau până hăt-departe, vocea găjăită a lui Porta sfredelea noaptea.

— Hai să cântăm *M-am născut într-un tractir*, propuse el, scărpinându-se între picioare.

— Porcule! mormăi locotenentul Ohlsen.

— Aveți perfectă dreptate, confirmă Porta. Haideți: un, doi, trei, și!

Obscenitatea cântecului declanșă euforia generală. Bidonul dădea roate, roate, Porta râgăia de plăcere.

— Ehei, dac-ar sosi și un tren cu putori..., visă Micuțul.

— Nici un fel de putori, toate-s cu centura de castitate pe ele! Aici unde ne aflăm, avem dreptul doar la ceva plumb în târtiță din partea curvelor lui Ivan.

— Ce-i aia o centură de castitate? se interesă Micuțul care-și administra dușcă după dușcă.

— Un soi de chiloți cu lăcățel, erau folosiți pe vremuri împotriva unor porci de-alde tine, îl lămuri Porta.

Încălzindu-ne, vodca ne înfierbânta și creierele.

— Împușc tot ce-mi iese în cale! afirma, sughitând, Julius Heide. Ca pe niște câini! Îi urăsc pe ruși!

— Heil! Nazistule, lupti pentru Hitler și spațiul lui vital! Și Porta scuipe în direcția lui Heide.

— Țap scârbos! mugi Heide și aruncă cu coada de lemn a unei grenade în Porta. Pe cine faci tu nazist, vierme socialist?

— Pace, pace! ceru locotenentul Ohlsen cu glas încleiat.

Predică în deșert. În următoarea secundă urmă o cumplită învălmășeală de brațe și picioare. Micuțul profită de faptul că Porta e ocupat în încăierare ca să șterpească bidonul cu vodcă. O înghițitură zdravănă, apoi, culegând de pe jos o lopată individuală de infanterie, îl pocni pe Heide cu latul ei drept peste ceafă. Acesta se prăbuși fără cunoștință. Porta îi mai dădu un șut.

— Javră râioasă! făcu el, gâfâind. Auzi dumneata, să te rezezi așa, nitam-nisam, asupra unei ființe pașnice, într-o pădurice liniștită, păi asta-i curată ticăloșie!

— Eu unul, interveni Steiner, îi dau dreptate lui Heide. Îi urăsc și eu pe ruși. E groaznic ce pot născoci ca să-i tortureze pe prizonieri.

³⁴ Horst Wessel — fanatic nazist, împușcat de autorități în timpul primului puci hitlerist, cântecul compus în memoria sa a devenit imnul Partidului nazist.

— Nu poți urî un popor întreg pentru bestialitățile câtorva, spuse locotenentul. Eu unul, de pildă, nu-i urăsc pe englezii care m-au hăituit ca pe un iepure în 41, în munții Macedoniei.

— Da ei nu-i asasinau pe prizonieri cu un glonte în ceafă! strigă enervat, Steiner.

— Și ce-i cu asta? sări Barcelona. Dacă ai fi fost și tu cu Rommel în Africa, ai fi văzut că nici cu ei nu mi-e rușine!

— Cert e că nouă ne este rezervată o moarte glorioasă, cu sau fără ură, rezumă Bătrânul problema.

— Bravo! exclamă Heide care-și venise în fire. Principalul e să crăpăm conform regulamentului. Ridicându-se, aruncă o privire furibundă Micuțului, care fuma stând turcește: Ucigașule! Să dai cu lopata într-un camarad! Puteai să mă omori!

— Nici măcar nu-i vorba de ură, se pronunță Barcelona. Esențial e să fii primul care trage. Numai așa rămâi în viață.

— Înțelepte vorbe, Suge-Portocale! aprobă Porta. Asta-i și teoria mea. „Profesorul” deschise și el gura:

— Alaltăieri, am omorât nouă sovietici, zise el, roșindu-se ca o fată mare sub privirile noastre convergente. N-a fost vina mea... De emoție, își scoase ochelarii și-și miji ochii de miop de parcă s-ar fi ferit să se uite la noi. Alergau drept spre pușca mea mitralieră, drept în snopul de gloanțe. Credeți-mă, nu uram pe nici unul dintre ei. Se poticni, apoi continuă, aproape tipând: Am tras de frică... numai de frică!...

— Te credem, te credem voluntar SS! certificară, într-un glas, Porta și Heide, izbucnind totodată în râs. Credem chiar că nu ești nici măcar înțăr-cat! Cine dracu te-a pus să te angajezi?

— Ce subiect de rahat! protestă Micuțul. Parc-am fi la ședința Academiei. Ce-ar fi să vorbim și despre altceva?

— De pildă, despre curve? rânji Porta. Despre pipițele cu dantele la păsărică. Află, băiatule, că din când în când, un pic de conversație intelectuală n-a făcut rău nimănui.

— Mă... pe conversația ta! Hai, mai bine, să bem! Ia gândește-te că ne-am putea trezi cu o bombiță d-a lui Ivan înainte să fi golit bidonul! Babacu meu s-a îmbătat prima oară când avea șaispe ani și de-atunci nici că s-a mai trezit vreodată. D-aia am apărut și eu pe lume.

— Ce legătură are una cu alta? interveni Barcelona. Ce legătură are faptul că tac-tu era veșnic beat cu prezența ta la Regimentul 27 Panzer?

— Cretinule! Da ce-ți închipui că, dacă n-ar fi fost beat cui, se mai suia babacu în patu lu madam Kreutzfeld? Treaz, ar fi fugit rupând pământul!

— Cum era tătâne-tu?

— Ăl mai ticălos bandit din tot Reeperbahn. L-au descăpățânat în '37, la închisoarea de la Fuhlsbüttel pentru două omucideri. Se pare c-a fost nevoie de cinci gealați ca să-l târâie până la butuc și că lu nenea călău i-a sărit jobenul din cap.

— Care va să zică, babacului tău i-au făcut frizura cu briciul ăl mare? se miră Heide. E chiar adevărat? Se pare c-au pățit-o și alții..., și simulă cu mâna căderea unei securi.

Clinchet de arme, zgomot de cizme. Un pluton de infanterie trece tăcut pe lângă noi. Apare un altul. Pielăria echipamentului scârțâie subțirel.

Șoapte înfundate... siluete confuze printre copaci. Se ivește o companie, încă una, coloane interminabile se scurg una după alta. Baterii de obuziere, baterii de tunuri de câmp se înșira de-a lungul șleaului nisipos. Ordine înăbușite, sforăituri de cai, clefăit de roți.

— Mamă, măicuță, geme Barcelona. Uite-i că nu se astâmpără! Și uite că s-a pornit și ploaia...

Un ordin străpunge noaptea:

— La tancuri! Încălziți motoarele!

Primele au și început să duduie. Flăcări lungi țâșnesc din țevile de eșapament.

— Mișcă-te odată! îi strigă Bătrânul lui Porta care continuă să sufle, indiferent, în trișca lui.

— Las-o mai moale, Bătrâne. Ți s-a făcut de moarte eroică?

Pe-ndelete, își desprinde de copac făptura sa deșirată, scutură frunzele moarte prinse de pantalonii negri de tanchist, soioși cât cuprinde, se cațără la locul său, pornește motorul.

— Dați-i bătaie! se aude în căști ordinul locotenentului Ohlsen.

N-apucăm să pornim, că iată-l pe Mercedes, zis Chiorul. E lac de nădușeală. Ne salută cu două degete duse la casca de tanchist, din piele groasă, se cațără pe o buturugă și-n aceeași clipă dă cu ochii de jobenul galben al lui Porta, ieșind aidoma unui burlan prin oblonul frontal.

— Să fiu al dracului dacă nu mi se face rău numai când văd potcapul ăla galben! Echipaje! Scoateți-vă deștele din găoaze! Comandantul diviziei are mâncărimi undeva și vrea să isprăvim, odată și odată, cu tot bâlciul ăsta! La treabă!

Sare de pe buturugă și dispăre, așa cum a apărut. Habar n-avem ce căuta de fapt, dar ăsta-i Chiorul. O teroare pentru cei care n-au apucat să-l cunoască.

— Porniți! comandă locotenentul nostru.

Pădurea forfotea. Vehiculele se îngrămădesc, unul într-altul, pe îngusta șosea forestieră. Sunt de tot felul, de la *Kübelwagen*³⁵ amfibii, până la giganticele camioane Horsch. Coloanele se scurg către răsărit, ploaia se întetește, dar nu se produce nici o gătuitură în puhoiul continuu de tancuri, artilerie, infanterie și pionieri de asalt.

— Ce menajerie! exclamă Heide.

Ajungem curând la destinație, adică în fruntea formației. Porta își scoate capul prin oblon.

— Nu vă supărați, prieteni, strigă el unui grup de infanteriști, fiți buni, spuneți-mi dacă aici e războiul? Ne-au trimis să luăm și noi parte.

— Ai s-o afli cât de curând! îi răspunde o voce arțăgoasă.

— Mulțam pentru informație! și Porta salută cu jobenul său galben. Nu de alta, dar dacă ne-am rătăcit și am nimerit la Conferința de pace?

Din depărtare se rostogolește până la noi tunetul exploziilor, pionierii au minat și acum aruncă în aer poduri, depozite și alte obiective. Pe deasupra creștelor copacilor tălăzuiește o geană violetă de lumină. Pe bolta

³⁵ Mașini pentru orice teren, neblindate, folosite ca vehicule de comandament și, uneori, de recunoaștere. Fabricate de firma Volkswagen.

neagră a cerului, gloanțele-trasoare și exploziile *Flak*³⁶-ului trasează capricioase arabescuri multicolore.

Așteptăm. O lungă coloană de *Tiger*-uri.

Porta și Micuțul s-au furișat printre copaci, urmați instantaneu de Legionar și Heide, au încins acolo, pe jos, o partidă de zaruri folosind paharul bidonului drept recipient pentru amestecarea babaroaselor.

— *Cameron*³⁷! jubilează Porta, de i se aude glasul de la o poștă. Fă-te-ncoace cu cuiele alea de coșciug, neamule!

Bombănind, Micuțul scoate trei *grifas*. Glasul strident al lui Porta se face iar auzit:

— Am baftă! Din nou *cameron*! Așa-i când te-ai căcat în scăldătoare! Viperă a nisipurilor, adă țigările!

Rapid ca o maimuță, Legionarul a pus mâna pe zaruri, examinându-le minuțios. Porta îl privește, rânjind batjocoritor.

— Domnul își închipuie cumva că trișez?

— Chiar așa! face, întărâtat, Micuțul.

— Asemenea afirmații calomnioase trebuie dovedite, replică, suav Porta.

— Uf, n-am încotro, suspină Legionarul și scoase trei țigări cu opiu.

— Mă lași să joc pe datorie? imploră Heide.

— Da, cu dobândă de 80%.

— Păi ăsta-i jaf curat! geme Heide, dar apucă, totuși, paharul metalic.

— Nimeni nu te silește, halitor de jidani!

— Da știi bine că nu mă pot stăpâni, suspină Julius.

Un timp, au jucat în tăcere, nu se auzea decât zornăitul zarurilor, scuturate în cana de metal, apoi însă răsună țipătul Micuțului care fusese pocnit peste degete cu teaca baionetei, fiind prins în încercarea de a ciupi ceva din maldărul de bani și țigări care se adunase în fața lui Porta.

— E o rușine să te porți așa cu un camarad! se porni să protesteze matahala, masându-și încheieturile îndurerate.

— Băiete, ești prea tâmpit ca să iasă un hoț ca lumea din tine. Nu-i de mirare c-ai stat atât la pârnaie.

— Ce, tu nu furi?

— Ba da, dar nu mă las prins, aici e toată diferența.

O bubuitură de tun, seacă, colțoasă, răsună în imediata apropiere. Am tresărit cu toții.

— T-34, preciză Bătrânul. Colegii din față bat la ușă.

Cu o mișcare sprintenă sări în tanc.

— Ticălosule! îi trimise din urmă Porta, adunându-și tacticos câștigul.

— Porniți motoarele! se auzi comanda.

În zăpăceala generală, Porta se căznea și nu izbutea să îndese în buzunare zaruri, bani, țigări, din care pricină înjurăturile sale acopereau duduitul motoarelor diesel.

— *Tiger*, înainte!

Undeva în adâncul pădurii răpăiau puști-mitralieră și plesneau grenade de mână.

³⁶ Flugzeugabruchanone — artilerie antiaeriană

³⁷ Formație maximă la un anumit joc de zaruri, de exemplu: cinci de șase dintr-o aruncare.

— Se-ncege tărăța! ne strigă Barcelona din turela tancului său și dispăru în interior, trăgând oblonul.

Rachete de semnalizare albe și verzi urcau spre înaltul cerului. Atacul. Instinctiv, mâinile noastre lunecară peste uniforme. Avem tot ce ne trebuie? Pistolul cu cordeluța lui de piele prinsă la umăr, gata să fie smuls din toc, baioneta, grenadele de mână în buzunare, grenadele cu coadă rânduie lângă scaunul fiecăruia, pușca-mitralieră cu cele zece încărcătoare, apoi încă un pistol mai mic și pumnalul vârâte în carâmbul cizmei? Uf, toate-s la locul lor. Nu-i deloc reglementar, dar sunt acolo unde trebuie. Când ești pe front, în interiorul unui tanc, gata să intri în luptă, regulamentul izvorât din creierii cine știe cărui conțopist nu face nici două parale. Experiența, practica sunt cele care contează aici, unde în fiecă zi afli încă ceva nou, ceva ce n-ai învățat la cazarmă. Când e vorba de ucis, cunoștințele noastre în materie de anatomie a corpului uman ar lăsa cu gura căscată orice chirurg. Nu s-a întâmplat niciodată ca lama pumnalelor noastre să pătrundă aiurea!

Încetișor, ne facem loc spre liziera pădurii. Brazii și mestecenii întâlniți în cale se frâng ca niște scobitori. Tunurile noastre de 88 și 105 mm bufnesc scurt. Un T-34 sare în aer și bucăți de metal încins zboară peste coroana copacilor. Șuieră proiectile anticar, pătrund în pădurea muiată de ploaie și explodează izbindu-se de trunchiuri. De câte ori le auzim, vâram mașinal capul între umeri. Știm ce le poate pielea! Răspundem cu o ploaie de obuze explozive, trăgând oarecum la nimereală. Din când în când însă, dibuim amplasamentul tunului și atunci servanții zboară în toate părțile ca niște păpuși dezarticulate.

Brusc, tirul artileriei se oprește, rămâne doar răpăitul armelor automate și un lung „ura-a-a!” se revarsă peste câmpuri. Infanteria sovietică a pornit la atac.

— *Tiger*, înainte!

Ne năpustim impetuos, copacii sunt smulși din rădăcini, suntem ca o turmă de elefanți dezlănțuiți, oprim pentru câteva momente ca să-i lăsăm pe grenadierii s-o ia înainte, motoarele sunt ambalate, duduital lor atinge note acute, văzduhul vibrează, șenilele scurmă pământul, improșcând cu noroi, crăci moarte și pietriș.

Înaintăm în triumghi cu vârful înapoi și-n noi dospește, crește, sporește, se revarsă binecunoscuta febră, vechea febră a vânătorului pornit după pradă. Dar cine-i acum vânătorul? Noi sau ei? Răspunsul este încă necunoscut.

Cu scurte opriri și porniri, ne apropiem de un târgușor, nod de cale ferată, pe care infanteria noastră e pe punctul de a-l ocupa. Tirul e dens. Aruncătoarele de flăcări își scuiță limbile lor învăpăiate care se termină în vâlătuci negri de fum uleios și înecăcios. Grenadele de mână explodează cu zecile. Răcnete și chemări în germană, în rusă, în toate limbile uriașei Țări a sovietelor. Purtat de vânt, fumul nenumăratelor incendii se prelinge peste stepa răscolită.

Depozite de muniții sar în aer făcând pământul să se zgâlțâie casele incendiate ne luminează drumul. De-a curmezișul lui a fost construit un baraj de sârmă ghimpată, protejat de două tunuri anticar. Piese sunt făcute arșice și-ntr-o secundă n-a mai rămas nimic din baraj. O betonieră, suflată de cine știe ce monstruoasă explozie, s-a răsturnat peste o baterie de

aruncătoare de mine și un căpitan rus, cu ambele picioare prinse sub mașină, urlă neauzit, cu gura larg-căscată. Peste tot, echipament aruncat, arme părăsite, oameni și cai morți, camioane ciuruite sau calcinate, un haos de cârnuri sângerânde, tăciuni, fragmente informe.

Strivim tot ce ne iese în cale, fără să gândim, fără să ne pese. Răniții, cei care pot, se târăsc, ferindu-se de șenilele noastre. Cei care nu pot... Suntem inundați de o adevărată ploaie de funingine, pătrunde pretutindeni, fierbinte, lipicioasă de parcă străbatem cuptorul unui gigantic crematoriu. Gâfăim, ne frecăm la ochi, dar vai de bieții infanteriști: urlă de durerea arsurilor, leapădă armele, aleargă bezmetici de colo până colo, acoperindu-și fețele cu palmele.

Am scăpat și de ciclonul de foc. Acum suntem chiar în centrul orașelului, prinși într-o sarabandă a morții. Un colonel de grenadieri ne strigă ceva, se pare că ne și amenință, dar nimeni nu stă să-l asculte. Flăcări prelungi țâșnesc din țevile noastre de eșapament, motoarele mugesc întăritate. Înainte, blindate, înainte!

Sub impactul a 62 tone de oțel în delir, o căsuță trosnește și se desface ca un fruct răscopt. Pe pat, între două femei moarte, o fetiță de câțiva anișori țipă terorizată. Poartă o cămăsuță de noapte cu dungi roșii, iar în cărlionții ei bălai o fundă care s-a desfăcut. Privirea noastră, îngrozită și ea, înregistrează întreaga scenă într-o fracțiune de secundă, dar Porta nu mai poate frâna și totul dispare sub pântecul de oțel al tancului. Nu scoate nimeni o vorbă... Încercăm să ne amăgim cu tăcerea... Nu îndrăznim să spunem că am văzut ceea ce am văzut... Așa ceva nu mai e război, e asasinat pur și simplu, e odios, e oribil.

Localnicii au pierdut și bruma de lucruri pe care au avut-o. Din toată agoniseala lor n-a mai rămas nimic, nimic în afară de cioburi, țândări, bucățele arse, scorjite, strivite. În mijlocul unei grămezi de așchii, cândva, poate, un pat, o masă, un dulap, stă o bătrânică, adusă de spate, cu părul despletit și cu arsuri pe brațe și pe picioare. Nu mai are decât un singur pantof și, împietrită, fixează uriașul tanc și interminabila țeavă a tunului. În drum, trei civili morți. Unuia dintre ei, un bătrân, careva milos i-a încrucișat mâinile pe piept. Proiectate de suflul unei explozii, între crengile unui copac, spânzură două cadavre, al unui copil și-al unui infanterist german. Din ambele picură sânge, roșu, fierbinte, proaspăt.

Fără să știm bine de ce, oprim în capătul străzii, acolo unde e o mică piațetă, cu o veche fântână în mijloc. Un infanterist german urinează în ea. Curelușa căștii îi atârnă sub bărbie, pușca îl stânjenește, pesemne, s-a ținut vreme îndelungată pentru că nu mai termină. Îl privim în tăcere de parcă ar săvârși cine știe ce ciudățenie. În fond, de ce să spurci o apă bună de băut? Întrebat, cu siguranță n-ar ști ce să răspundă. Uite, așa... Când termină, scoate un oftat de ușurare. E un bărbat trecut de patruzeci de ani, un simplu soldat fără decorații, are prinsă de manta doar medalia „Campania din est”, cea pe care o au mii și mii de alții ca el.

De partea cealaltă a fântânii, un copil se joacă în nisip. Soldatul se apleacă, îl ajută pe copil să-și umple cu lopățica găletușa, apoi se îndreaptă de șale, își potrivește mai bine pușca pe umăr, aprinde o țigare, ne face un semn cu mâna și traversează, fără grabă, piațeta. Se întoarce însă din drum și-i aruncă țăncului ceva pe care acesta îl vâără, lacom, în gură. Trăgând cu

nesaț din țigare, soldatul dă să plece, dar în același moment îl vedem că se frânge de mijloc și cade, zvârlind spasmodic din picioare. Din gură țâșnește un val de sânge. La doi pași de el zace copilul.

Nimeni dintre noi n-a auzit venind mina de mortier. Explodând, n-a făcut mai deloc praf, cel mult, atât cât se adună pe o aripă de înger... Câteva găini, ivite ca prin minune, s-au strâns pe locul exploziei și se ciondănesc acum pentru o rămă scoasă la iveală din pământ.

Infanteria se regrupează, atacul continuă. Pornesc în salturi scurte sub focul încrucișat al tancurilor.

Siluate în uniforme kaki se agită printre case și grădini, izgonite de prin adăposturile lor de grenadierii noștri.

— Ivane-e-e! răcnește Porta, scoțându-și capul prin oblon. Speli putina, ai? Las că ne revedem la Moscova! Câteva gloanțe se turtesc de blindaj, chiar lângă capul lui. Mitocanilor! zbiară el, trăgându-se precipitat îndărăt.

Artileria rusă intră în acțiune. Infanteria noastră încearcă să se adăpostească, dar fără prea mare succes. Schije incandescente scurmă în cărnuri, de pretutindeni răsună strigăte și vaiete.

Nu-mi dezlipesc ochiul de luneta de ochire. Ceea ce văd e un veritabil film. Un film de groază. Ventilatorul hârâie îngrozitor, măcinându-ne nervii. Heide dă cu pumnul în carcasa lui, dar hârâitul devine și mai strident. Turbat de-a binelea, Heide bagă coada de lemn a unei grenade între pale, care, firește, se rup. Bravo ție, Heide!

— PAK inamic la ora 9! Înălțător..., comandă Bătrânul.

Turela se rotește, servomotoarele bâzâie, țeava tunului se îndreaptă amenințătoare spre o fermă, acolo unde niște jeep-uri, ce par mai curând jucării, trag scunde tunuri anticar. Dușmanii noștri cei mai feroce. Trei sau patru *Tiger*-uri își concentrează focul asupra lor. Din tufe după care se amplasaseră țâșnesc flăcări. Duelul nu durează decât câteva minute, după care blindatele se năpustesc, strivind totul sub șenile. Servanții, cei care au scăpat, o iau la goană, dar sunt secerăți de mitraliere.

Tancul locotenentului Ohlsen primește patru proiectile în plin, încărcătorul, sergentul Keiler, moare în flăcări, agățat de oblonul turelei. Alte patru *Tiger*-uri explodează. Nu scapă nimeni. Focul artileriștilor ruși e nimicitor. Din compania întâi scapă doar șase mașini, compania a patra e distrusă în totalitate.

Terorizați, o luăm din loc.

— Lașilor! ne strigă un locotenent infanterist înainte de a muri, ciuruit de gloanțele inamicului.

Ne oprim la câțiva kilometri. Comandantul diviziei, general-locotenent Keller, face o rapidă trecere în revistă, în picioare într-o mașină decapotată. Câteva ordine și, dintr-o trupă în debandadă, redevenim o unitate combatantă. Din spate sosesc alte formațiuni blindate. Motoarele uruie, tancurile se pun în mișcare.

Pământul se zguduie sub canonadă, în interior gazele ne sufocă. Heide, tocmai el care stricase ventilatorul, e primul care nu rezistă. O clipă se rezemă de culata tunului, apoi căzu, leșinat.

— Pipiță, nu soldat! mârâie Micuțul și-l îmbrânțește, luându-i locul. Acum, zice el adresându-mi-se, punct ochit, punct lovit, *panimaieși?*

În stânga, de după plopii care mărginesc șoseaua, apare o lungă

coloană de monștri cenușii.

Strig în laringofon: „T-34!” și simt cum pe șira spinării se prelinge o sudoare rece.

— Ce seară delicioasă, comentează, sarcastic, Porta. Ce-ar fi dacă ne-am întoarce acăsică?

— O mie două sute de metri, anunță Bătrânul. L-ai prins în lunetă? Dacă ratezi ne-am arsi!

Abia dacă respir... Pe scala de distanță cifrele se succed. Săgeata centrală întâlnește firul vertical. În centru, blindatul inamic, perfect clar. Apăs pe declanșator aproape mașinal.

Din țeavă țâșnește o flacără lungă, tunul lunecă și revine pe leagănul lui, culata înghite un nou proiectil.

— În plin! urlă Porta, plesnindu-se peste coapse. Formidabil! N-a scăpat unul!

Altul la rând! Coloana s-a oprit. Surprinși, tanchiștii sovietici nu și-au dat seama de unde a venit lovitura. Tunurile lor se rotesc în direcție opusă nouă, căutând să dibăcească bateria anticar ascunsă, probabil, pe undeva.

În ocularul lunetei de ochire, din nou dansul cifrelor și al săgeților. Aceiași 1 200 de metri.

— Foc! comandă Bătrânul, mușcându-și buzele.

Perforantul pleacă vuind. Tancul inamic se ridică din față ca un cal care cabrează, țâșnesc flăcări, bucăți de oțel se învârtesc pe deasupra plopilor. O uriașă ciupercă neagră plutește pentru o clipă în văzduh, apoi totul recade precum apa unei fântâni arteziene căreia i-a fost, brusc, închisă vana.

Tancurile inamice sar în aer, unul după altul. Pe locul lor, un șir de cratere fumegânde. Aproape nimeni n-a izbutit să scape. Echipajele au pierit în flăcări.

— Nu mai sunt artificii! anunță Micuțul. *Kaput!*

— Vrei să spui că nu mai avem muniții? face, mirat, Bătrânul.

— Nici o bobiță. Și Micuțul se instalează pe jos, lângă Heide, care-și revine în simțiri. Bălciul s-a isprăvit, băiețică! Acum ne-ar trebui o cârciumioară și un pahar țeapăn de trăscau!

Bătrânul cere prin radio muniție, sosesc două tancuri de aprovizionare și, la adăpostul unui pâlț de copaci, transbordăm în grabă lungile proiectile de tun. Apoi, zorim din nou spre locurile unde se moare.

Trecem printre ruine, printre copaci mutilați și dăm, în sfârșit, de câmpie. Doamne, ce spectacol! Pe o fâșie destul de îngustă de teren, 200 de *Tiger*-uri se deplasează în formație strânsă. Impresia de forță e colosală! Pesemne, toate tancurile grele ale diviziei au fost concentrate pentru a fi strânse în acest gigantic pumn de oțel.

Din turela unui tanc aparținând Diviziei SS „Das Reich”, unitate considerată ca fiind cea mai arogantă din toată armata germană, un lungan de SS-ist scuipă disprețuitor văzându-ne trecând. Porta își scoate capul prin oblon, îi dă cu tifla și găliganul e cât pe-aici să cadă din turelă văzând jobenul cel galben.

— Ia-n te uită ce societate aleasă! Mare recepție, mare! S-au adunat toate cotarile lui Heinrich³⁸! Bidonul cu vodcă trece din mâna lui în laba

³⁸ Heinrich Himmler, Reichsführer, șeful suprem al SS-ului

Micuțului. Trage o dușcă, măi bese-n cizmă și fă ceva pe nasul lor! Când halimaia asta se va isprăvi, îți găsesc una grasă și țâțoasă de-ai să te pierzi în ea...

Micuțul însă nu mai apucă să zică ceva pentru că dintr-o văioagă țâșnește un tanc inamic, pesemne rătăcit. Aidoma unei găini bezmetice care a nimerit pe autostradă într-o zi de duminică, tancul încearcă s-o șteargă, făcând un slalom disperat. Turela lui Barcelona se rotește rapid, o scurtă detunătură și din blindatul inamic izbucnesc flăcări. Suferința neroadei găini a fost de scurtă durată!

Escaladăm malul abrupt al unei râpe. Cei șase metri de țeavă ai tunului împung cerul ca un deget acuzator. Ajuns pe creastă, vehiculul oscilează, se stabilizează și iată-ne dominând orizontul. Ordinul e să înaintăm spre sud-est, în direcția localității Sinegorsk unde o *Kampfgruppe*³⁹ a fost încercuită. Cleștele inamic trebuie sfărâmat pentru ca ai noștri să poată scăpa din ceaunul în care fierb. Prindem în căști apelurile lor radio, situația pare într-adevăr disperată.

Divizia mixtă de tancuri pornește impetuos. Orice obstacol e spulberat. În spatele nostru și pe flancuri aleargă grenadierii. Moralul e excelent. Prizonieri nu se iau. Oricine, fie că ridică mâinile, fie că nu, e curățat pe loc.

— Ce lucru ciudat, filozofează Porta. Cu cât un soldat e mai curajos, cu atât e mai porc.

— Ba p-a mă-tii! sare Micuțul. Eu sunt foarte curajos, nu mă tem de nimic, da nu-s porc!

Porta rânjește, dar nu suflă o vorbă. Pe neașteptate, rafale de mitralieră bat darabana pe flancurile noastre blindate, grenadierii se refugiază punând între ei și gloanțe masa noastră de oțel, iar noi expediem câteva proiectile explozive în tufișurile de unde pornise focul. Mitraliera amuțește.

Încercuirea inamică e străpunsă și-ntr-o pădurice de pini dăm peste primele elemente din *Kampfgruppe*. Ce primire! Ce delir! Sunt beți de fericire! Porta însă, scuipă scârbit.

— De astă-dată chiar că-mi vine să borăsc. Ați văzut pe cine am salvat?

— SS-iști! geme Micuțul.

Un *Unterscharführer*⁴⁰ lung de doi metri se apropie de noi și-i întinse, râzând, mâna lui Porta, care-și scosese jumătate din deșirata-i făptură prin oblonul frontal.

— Mulțumesc, camarade, că ne-ați scos din belea.

Porta întoarse capul ca și cum n-ar fi văzut, n-ar fi auzit nimic

— Am spus mulțumesc, camarade, că ați venit, repetă SS-istul, punând mâna pe brațul lui Porta.

Acesta expedie un scuipat peste capul „camaradului” și-și scutură mâneca.

— Dacă știam cu cine avem de-a face, nu mai veneam, *panimaieși?* Și acum întinde-o că n-am chef să-ți, văd mutra! Și Porta îl împinse cu țeava

³⁹ Grupare de luptă (de izbire, de asalt), formată din elemente mixte: blindate, artilerie de câmp și anticar, infanterie, pionieri.

⁴⁰ În *Waffen SS* (trupele SS) denumirea gradelor diferea de cea practică în cadrul *Wehrmacht*-ului (armata de uscat), *Unterscharführer* corespunde gradului de sergent

pistolului-mitralieră, după care șterse grijuliu cu o cârpă țeava armei.

— Miroase a căcat pe aici! comentă cu glas tare Micuțul.

Unterscharführer-ul se făcu precum sfecla și se răsuci pe călcâie.

— O să iasă cu tâmbălău, prezise Bătrânul văzând un Obersturmführer⁴¹ venind spre noi cu pași repezi și energici și oprindu-se drept în fața lui Porta.

— *Bonjour!* îl salută acesta, scoțându-și jobenul.

— Ești cumva idiot? răcni Obersturmführer-ul.

— Nu dom locotenent. Da dumneavoastră?

— Cum îndrăznești! Răspunde la întrebare!

— Dom locotenent m-a întrebat dacă sunt idiot și am răspuns reglementar: „Nu, dom locotenent”, făcu Porta, blând ca un mieluşel.

— N-o fă pe tâmpitul, caporal! Ai avut obrăznicia să mă întrebi dacă nu-s idiot! Și nici locotenent nu sunt, cretinule, ci Obersturmführer, bagă la cap!

— Am înțeles, dom locotenent, fiindcă, știți, la noi în unitate când ai așa ceva la petlițe — și Porta arată cu țeava pistolului-mitralieră gulerul ofițerului — se cheamă că ești locotenent.

— Ajunge! Te trimit direct la Tribunalul militar și-o să văd când ajungi în fața plutonului de execuție dacă-ți mai arde s-o faci pe deșteptul, câine de scroafă ce ești!

— Ce-i aia câine de scroafă? îl întreabă Porta pe Micuțul care-și scosese capul prin celălalt oblon.

— Adică e ceva gigea la SS-iști, răspunse gorila.

— La ștreang cu voi! răcni ofițerul, complet scos din minți. Drojdia armatei îndrăznește să insulte SS-ul!

— Audiența s-a terminat, rânji Porta și dispăru în interiorul tancului, ca un mușunache pe arc, trăgând oblonul după el.

În același moment, radioul transmise un ordin:

— Regruparea pe șosea. Retragere!

N-am apucat să ajungem prea departe, când întreaga șosea se prefăcu într-un vulcan în plină erupție, o escadrilă de IL-2 ataca sectorul cu bombe și tunurile de bord. Ne-am năpustit la adăpostul copacilor, în timp ce bombardierele sovietice pustiau totul. Au dispărut spre est, lăsând în urma lor un adevărat dezastru. Pretutindeni, morți și răniți. Mai grav era însă faptul că rușii se pregăteau de atac, prin binoclu puteau fi văzute coloane nesfârșite de infanterie înaintând de-a curmezișul câmpiei.

Chiorul, care comanda gruparea blindată, a cercetat rapid harta, apoi a ațintit asupra locotenentului Gaun, aghiotantul său, privirea unicului ochi.

— O ștergem, Willi. Repede, repede! Grenadierii să urce pe tancuri, cât mai mulți. Rânji și scuipă în direcția rușilor. Ivan vrea să ne prindă în clește, asta se vede cu ochiul liber, dar nici noi nu suntem veniți cu pluta! Trase încă un scuipat. Așadar, Willi, să-și scoată toată lumea deștele din gaura curului și fiecare companie să se descurce cum poate.

— Dar răniții?

Chiorul mai aruncă o privire înspre câmpia de unde veneau rușii, se

⁴¹ Locotenent

răsuci pe călcâie și se îndreptă spre SPW⁴²-ul care-i slujea drept post de comandă. Se cățăără înăuntru și zise:

— Cine nu poate să meargă să fie abandonat.

— Domnule comandant, protestă tinerele aghiotant, dar nu putem părăsi răniții. Vor fi lichidați cu toții cu un glonț în ceafă!

— Zvântă-ți lacrimile, Willi. Facem numai ce putem face. Apoi se aplecă spre conductor și ordonă scurt: Dă-i drumul, Bernard, direcția Lugansk. Și apasă bine pe accelerație, că aici se-mpute treaba!

Aghiotantul urmărește o clipă cu privirea blindatul care se îndepărta, după care se uită în jurul său. Pretutindeni, răniți, izolați sau în grup, cei mai mulți abia pansați. Sărmanii de ei, încă mai credeau că vor fi îmbarcați și transportați la spital. Unul chiar îi spunea camaradului său:

— Pentru mine s-a terminat cu războiul. Un picior mi s-a dus, dar zău că face! Trăiască spitalul!

— Da, gemu un altul. Infirmiere, paturi, zaci și nu mai tremuri de frică, mănânci zilnic...

Aghiotantul grăbi pasul. Văzduhul vibra de duduitul motoarelor. Vehiculele demarau, cu ciorchini de infanteriști pe ele, peste tot pe unde oamenii găsiseră ceva de care să se agațe. Atunci, răniții pricepură că sunt lăsați de izbeliște și un imens strigăt de groază și durere porni din pădure.

— Camarazi, nu ne părăsiți! Camarazi, luați-ne cu voi!

Sprijinindu-se unii de alții, folosind puștile drept cârje, mulți dădură năvală spre tancurile care se pregăteau să demareze, unii încercară să se, prindă de cârligele de remorcare, dar, târâți pe pământ, renunțară curând. Trei SS-iști săriră înaintea vehiculelor, încercând să le oprească. Au fost striviți. Nu mai exista loc pentru milă. Așa este războiul!

— Luați-ne! Camarazi, ajutor!

Ce ajutor să le dăm? Fiecare tanc e un mușuroi de oameni. Cei care încearcă să se mai suie sunt respinși cu patul puștii. Praful stârnit de șenile plutește peste scene de coșmar. Ultimul adio sutelor de răniți. Recunoștința patriei. Heil Hitler, care ne-a făcut ceea ce suntem!

Începe o cursă contra cronometru. Știm precis că paralel cu noi, tancuri sovietice gonesc ca să ne taie retragerea.

Relativa noastră securitate încetează brutal, comete cu lungi cozi de flăcări se abat asupra coloanei. *Katiușele!* Deasupra noastră e un soi de boltă de foc. Să fie acesta sfârșitul? Pentru mulți, sigur că da. Trebuie să fi trecut măcar o dată prin acest iad ca să știi ce înseamnă un atac al teribilelor lansatoare de rachete sovietice. Dar, odată depășit primul șoc, o luăm din loc cu toată viteza. Anii de front ne-au călit, ne-au ascuțit reflexele, ne-au robotizat mișcările.

Coloana se reface, dar nu trece mult timp și alarma e dată.

Jabos! strigă careva și toți cei de pe tancuri sar și-o iau la fugă, căutându-și adăpost.

Jabos!

Țâșnind din nori, se năpustesc vijelios asupra noastră. Pe aripi și ampenaj strălucesc mari stele roșii. Bătrânul trage după sine oblonul turelei și îl blochează. Aproape în aceeași secundă, cele 62 de tone ale *Tiger*-ului

⁴² Schützenpanzerwagen — transportor blindat, pe roți sau șenile, fără turelă

nostru sunt ridicate de la pământ ca de mâna unui titan.

O bombă a explodat chiar lângă noi. Cioburi de sticlă provenită de la aparatele de ochire și periscoape ne împrășcă obraji. Smulși de pe locurile noastre, ne pomenim cu tot soiul de obiecte în cap, cablurile electrice se încolăcesc aidoma unor șerpi, tunul a fost smuls și Bătrânul a rămas cu picioarele întregi numai datorită uluitoarei sale agilități. Gloanțele armamentului de bord, e drept, inofensive, răpăie pe blindaj, pământ, bucăți de metal, trupuri omenești zboară în toate părțile și se învârtesc prin văzduh.

Cu motoarele urlând, *Jabos*-urile revin, de această dată din spate. Grenadierii, pe care-i aveam ca pasageri, s-au volatilizat care încotro. În interiorul tancului, vaporii de acid proveniți din acumulatori, probabil sparte, amestecate cu gazele de eșapament, ne ard ochii și gâtleurile. Ne vine să urlăm, să urlăm, să ne izbim cu capetele de oțelul pereților, să deschidem toate obloanele acestui coșciug, să plonjăm în oceanul de schije și explozii, orice numai să nu murim asfixiați.

Totul se termină la fel de brusc cum începuse. Avioanele dispar. Nici unul dintre noi n-ar fi fost capabil să spună dacă îngrozitoarea frică pe care o trăiserăm durase secunde, minute, ceasuri... Măinile tremură, nervii stau să plesnească, gurile-s ca de iască. E oare cu putință să mai fim în viață?

Multă vreme nimeni nu scoate o vorbă. Peste infernul de afară și peste cel dinăuntru se lasă o incredibilă tăcere. Inimile pompează, febrile, sânge în artere, sângele curge dintr-o rană larg-căscată pe care o are Porta pe față, din mâna sfârtecătă a Micuțului... Nici unul nu schițează măcar gestul de a-l șterge. Împietriți, stau și privesc în gol cu ochi care nu văd.

Cu mâinile, cu umerii, cu capul, împingem obloanele și ne rostogolim afară. Cu înghițituri hulpave, tragem în plămâni un aer ce ni se pare nemai-pomenit de proaspăt și, sleiți, ne rezemăm de blindaj.

Clătinându-se ca un om beat, vine spre noi Barcelona Blom, urmat de echipajul său. Locotenentul Ohlsen, singurul supraviețuitor al tancului său, e rănit la gât. Bătrânul îl pansează îndemânatic, unul după altul, apar cei care au avut norocul să scape.

Tiger-ul nostru e o epavă: patinele șenilelor au sărit în câteva locuri, galeții au fost smulși, blindajul e scrijelit, din rezervorul găurit se scurge carburantul, tunul arată ca un tirbușon.

Porta scutură, neputincios, din cap.

— Niciodată nu mai iese tanc din ăsta...

Rămășițele regimentului de tancuri au fost trimise la refacere în Germania. Aveam nevoie de odihnă. Aveam nevoie de întăriri.

Compania noastră a primit misiunea să asigure garda închisorii militare de la Torgau. Închisoarea asta n-avea decât două uși: una ducea la stâlpul de execuție, plantat în curtea numărul 5, cealaltă spre batalionul de marș.

Rezemați de zidul popotei, priveam la un pluton SS care venea de la lagărul KZ sub comanda unui june Untersturmführer⁴³.

Deținuții pe care-i escortau au fost mânați pe șoseaua de centură într-o viteză care-i făcea să găfâie și pe cei mai viguroși. De fiecare dată când vreunul din ei cădea, SS-iștii izbucneau în hohote vesele de râs și asmuțeau câinii asupra nefericitului. Apoi, deținuților li s-a ordonat să se alinieze pe două rânduri, față în față, și să angajeze un meci de box. Nici unul dintre ei nu și-a lovit camaradul, au avut însă grijă SS-iștii s-o facă.

— Neexecutare de ordin! a răcnit Untersturmführer-ul.

Câtiva s-au prăbușit sub lovituri. Câinii i-au pus, rapid, pe picioare. Din nou pas alergător pe drumul de centură. Pe marginea lui, așezate din vreme, bâte și lanțuri.

— Rândul unu ia bâta! Rândul doi, treci la poceală!

Rândul unu a cules de pe jos ciomegele și lanțurile. Nu le-a folosit însă. Atunci au intervenit, din nou, băieții din SS.

S-au înregistrat doi morți. Erau, de altfel, aproape morți chiar în ziua sosirii la faimoasa închisoare Torgau.

ÎNCHISOAREA TORGAU

Totul era cenușiu. Zidurile ce se înălțau spre cerul innourat, poarta păzită de doi gardieni în uniforme pământii, zăbrelele din șase bare de fier verticale și șase orizontale, zeghea deținutului cu mâinile strânse în cătușe.

Paznicul, un sergent, salută cu două degete duse la vizieră subofițerul venit să ia deținutul. Omul cu cătușe aruncă peste umăr o privire speriată, auzind poarta cea grea închizându-se în urma lui.

— S-a terminat... murmură el. N-o să mai ies niciodată de aici, sunt doar un cadavru viu.

— Gura! se stropși la el Feldwebel-ul care-l escorta. Aici nu deschizi gura decât atunci când ești întrebat. Iar ultima întrebare care o să ți se pună va fi dacă vrei sau nu să fii legat la ochi.

Și Feldwebel-ul izbucni într-un hohot de râs. Așa râdea mereu Feldwebel-ul Schmidt, gardianul-șef. Uneori se mira și el de ce o fi râzând, și încă atât de tare. Camarazii săi din compania 378 jandarmerie, Hamburg îl porecliseră „Șugubățul”. La fel îi spuneau și deținuții din închisoarea Tribunalului excepțional din Hamburg, unde era de serviciu la fiecare opt săptămâni, și tot „Șugubățul” îi ziceau cei care, într-un fel sau altul, ajungeau să-l cunoască. Feldwebel-ul Schmidt nu râdea niciodată de ceea ce ar putea înveseli niște oameni normali, dar Schmidt nu era normal, cum, de

⁴³ Echivalentul gradului de sublocotenent în Wehrmacht

altfel, nu era normal nici un gardian german.

— Niște dulăi turbați, spunea despre ei Bătrânul, și Bătrânul nu arunca niciodată o vorbă în vânt.

Feldwebel-ul Schmidt apăsă butonul soneriei și țârâitul ei strident răsună în îndepărtata „sală de recepție” a Hauptfeldwebel⁴⁴-ului Dorn . Un scârțâit prelung și îngusta ușă, cenușie și ea, se deschise automat.

Escorta și prizonierul se strecurară înăuntru. Cu același scârțâit, ușa se închise în urma lor.

— Heil Hitler! răcni Feldwebel-ul Schmidt în fața Hauptfeldwebel-ului Dorn, care ședea în spatele unui birou acoperit de maldăre de hârtii și dosare.

Era obligatoriu ca el să arate așa pentru că era obligatoriu ca Hauptfeldwebel-ul Dorn să pară copleșit de muncă, dosarele se îngrămădeau unele peste altele, pe rol fiind cel puțin cinci cazuri ce se cereau rezolvate, dovadă că numitul Hauptfeldwebel nu se omora deloc cu lucrul, dar, totodată, dovadă de netăgăduit că, dimpotrivă, muncește pe rupte în cazul în care s-ar fi găsit vreun netrebnic care să pretindă că el, Hauptfeldwebel Dorn, nu face altceva decât să taie frunză la câini.

În ultimul sertar al biroului, ascunsă sub un teanc de exemplare din „Volkischer Beobachter”⁴⁵, pe care nimeni n-ar fi fost ispitit să le răsfoiască, se afla o sticlă de culoare verde-închis, cu o etichetă pe care scria „Lipici”. De conținut, conținea coniac, excelent întăritor în rarele momente în care, cu totul accidental, Dorn mai și muncea. Hauptfeldwebel-ul nu catadicsi să răspundă la salutul subordonatului său. Preț de vreo zece minute rămase așezat, cufundat în lectura unui dosar pe care scria, cu majuscule, GEKADOS. În realitate, era vorba de o poveste porno, bătută mărunt la mașină.

Feldwebel-ul Schmidt hârșâi ușurel talpa cizmei de dușumea ca să-și semnaleze prezența.

— Liniște! zbieră Dorn. Nu vezi că sunt ocupat?

Unicul zgomot din încăpere era doar foșnetul hârtiei, atunci când Dorn întorcea paginile acestui interesant dosar *Gekados*. Într-un târziu, ridică privirea și-l fixă pe cel cu cătușele. Fără să scoată un cuvânt, întinse mâna spre Schmidt care-i remise documentele prizonierului.

Dorn le aruncă, nepăsător, pe masă, împinse scaunul, se ridică, ocoli biroul și se proțăpi în fața prizonierului.

— Ei bine? M-ar interesa să aflu motivul prezenței domniei-tale la Torgau.

Deținutul luă poziție de drepti, cu degetul mijlociu lipit de vipușcă.

— Locotenentul Heinz Berner, din Regimentul 76 Artilerie, s-a prezentat la închisoarea militară Torgau pentru executarea pedepsei.

Hauptfeldwebel-ul Dorn făcu mâna pâlnie la ureche, de parcă ar fi fost surd, și rămase astfel câteva minute, apoi căscă gura și zbieră de zornăiră geamurile:

⁴⁴ Feldwebel — plutonier, Oberfeldwebel — plutonier-major, Hauptfeldwebel — plutonier-adjutant.

⁴⁵ „Observatorul poporului” — organul central al Partidului național-socialist german.

— Și pentru care motiv, pot să știu? Zbieretul deveni șoaptă. Poate că-i *gekados* motivul ispășirii, ai, porcule?

— Locotenentul Heinz Berner din Regimentul 76 Artilerie raportează: am fost condamnat la moarte pentru omucidere.

— Ia te uită-ă-ă, o făcu pe miratul Dorn. Un ofițer, ucigaș de rând? Scuipă zgomotos. Ce grozăvie! Poate că domnul locotenent va avea bunătatea să-mi dezvăluie și cine a fost victima?

— Logodnica mea, răspunse arestatul.

Dorn scoase un nechezat de mulțumire:

— Asta-i cea mai bună poantă din câte am auzit în ultima vreme! Auzi dumneata, să-ți bagi în mormânt propria-ți salteluță! Ei las c-ai să-i urmezi la iuțea! Am eu grijă ca actele tale să fie rezolvate cât mai rapid. N-avem nevoie de bandiți ca tine! Asta-i o închisoare militară respectabilă, bagă-ți bine în cap, asasinule!

Ochii lui Dorn se împăcliră, pupila se strânse ca la pisici. Se instală pe colțul mesei, bălăbănind un picior.

— Ia spune-mi, băiețică, rosti el agale, apăsând pe cuvinte, nu-mi cunoști gradul? N-ai văzut niciodată un Hauptfeldwebel, coloana vertebrală a armatei, pe timp de pace, ca și pe timp de război?

Prizonierul tresări, dar, înainte de a fi putut îngăima ceva, Dorn răcni:

— Culcat! Drept! De douăzeci de ori broasca în jurul camerei! Sări!

Deținutul se porni să sară pe vine. De fiecare dată când cădea — cătușele îl stânjeneau și-l făceau să-și piardă echilibrul —, Dorn răcnea că asta-i neexecutare de ordin. Apoi îl puse să se cațăre pe un fișet și-l ținu acolo, ghemuit sub tavan, preț de vreo douăzeci de minute, timp în care tăifăsuî cu Schmidt. Într-un târziu, un soldat primi ordinul să-l escorteze pe prizonier.

La etajul trei, locotenentul Berner a fost închis într-o celulă având trei metri lungime și un metru și jumătate lățime. Avea senzația că-i prins într-o menghină. Lăsându-se să cadă pe taburetul de lemn, îl podidiră lacrimile și plânse îndelung, cu sughițuri. Totul se sfârșise, era, de-acum, mort. Cei mai mulți dintre prieteni se lepădaseră de el. În fiecă clipă, ușa se putea deschide, va vedea luciul amenințător al căștilor de oțel, îl vor conduce undeva, în afara clădirilor, va auzi zgomotul închizătoarelor vârând cartușul pe țeavă... Oare câți vor fi? Unii ziceau că-s șase, alții că-s doisprezece... Locotenentul se cutremură și lacrimile-i țâșniră din nou.

Sosise acasă, în permisie, venind de la Școala militară numărul 3 din Potsdam. Era permisia acordată cu prilejul avansării în grad. Terminase cursurile. Ce mândră era maică-sa, ce mulțumit tatăl! Feciorul lor era locotenent, locotenent de artilerie! La gară îl întâmpinase întreaga familie, venise și Else, mândră nevoie-mare. Plecaseră, apoi, să se plimbe pe Monckgebergstrasse, ce superb se reflectau în vitrine eghileții săi roșii! Parcă erau niște zâmbete! Pe străzi au întâlnit un număr imens de soldați și subofițeri. Făcuse aproape crampă la mână răspunzând la saluturi, dar ce îmbătătoare senzație. Nu după mult timp, își îngăduia chiar un salut nonșalant, de adevărat ofițer, ca acela al căpitanului Hasse, cu două degete, ușor curbate, duse alene la cozorocul caschetei. Și ce plăcut e să simți cum apasă, pe șoldul stâng, tocul pistolului!

— Acest pistol, îi spusese instructorul în ultima zi de școală, e pistolul

unui ofițer german. Dacă se găsește careva să întineze onoarea ta de ofițer, nu sta la discuții, folosește-l!

Atunci chicotise, stânjenit, dar acum tare ar fi vrut să se ivească prilejul. Ce-ar mai sări în sus toți civilii ăștia dacă el, locotenentul artilerist Heinz Berner, și-ar smulge pistolul din toc și l-ar găuri pe individul care, să zicem, l-ar ponegri pe Führer! Se și vedea cum, cu un aer indiferent, bagă pistolul la loc, în tocul său de piele. Poate c-ar fi cazul să-l și scuipe pe ticălosul întins pe caldarâm? După aceea, îi va oferi Elsei brațul și se va îndepărta ca și cum, din acel moment, povestea nu-l mai privea. Nimeni însă din cei întâlniți nu manifesta dorința să-l insulte pe Führer, la butoniere nu vedeai decât insigne cu zvastică.

Taică-su îi dăruise o caschetă cu bandă roșie, îngustă, și cea mai superbă cordeluță de prins sub bărbie din toată armata. Pantalonii de călărie gri-deschis — chiar prea deschis pentru a fi reglementar — erau cadoul mamei. Pintenii cu roțițe veneau de la Else. Cravașa din piele galbenă, lungă de peste un metru, și-o cumpărase singur. De fapt, regimentul căruia îi aparținea, Regimentul 76-Paderhorn, făcea parte din artileria motorizată și, ca atare, nu i se cuveneau nici pintenii, nici cravașa. Dar aici, la Hamburg, erau puține șanse să dea tocmai peste cineva făcând parte din același regiment. Ba poate că și alți camarazi de-ai săi se plimbau, împintenați și cu cravașa sub braț, atunci când veneau în permisie? Ce plăcut zornăiau pintenii și ce elegante erau toate aceste accesorii destinate, în realitate, artileriei hipotractate. Ce ghinion că n-a fost repartizat unui asemenea regiment! Și-ar fi putut bazona pantalonii cu piele de căprioară și să-și trântască un veston crăpat la spate și cu buzunare oblice... Erau grozave uniforme ale călăreților! În fine, să ne mulțumim doar cu pintenii și cravașă....

Seara a fost agasantă. Casa era plină de musafiri și unchiul Ernst strigase după prostul lui obicei:

— Ia zi, Heinz, de când te-au vărsat la artileria călăreață?

Else intervenise, cu voce tare, înainte ca el să poată răspunde ceva:

— Heinz a fost numit la Regimentul de artilerie de câmp „Gross Deutschland”.

— Zău? replicase unchiul Ernst, râzând și arătând cu degetul cifra 76 de pe epoleții proaspătului ofițer. Vezi, băiatule, că ai un număr greșit pe umăr!

Else îl privise mirată:

— Ești la „Gross Deutschland”, nu-i așa?

Încuviințase cu capul.

— Perfect, făcuse Else. Atunci, mâine-dimineață, la prima oră, trebuie să aranjăm și chestia asta.

A doua zi au mers într-adevăr la magazinul Fahnenfleck de unde au cumpărat două litere aurite, „GD”, care au fost imediat cusute pe epoleți, pentru a atesta că aparține Regimentului de gardă „Gross Deutschland”. Cele reale, ascunse bine în buzunar, urmau să fie puse la loc imediat după terminarea permisiei. Ce-i drept, de fiecare dată când zărea, chiar și de departe, vreun ofițer de artilerie, întorcea grăbit capul de teamă să nu fie recunoscut, iar întâlnirile cu patrulele Feldgendarmerei îi dădeau răcorile morții. Isprava asta putea să-l coste șase săptămâni de arest sever și o plimbărică într-un regiment disciplinar.

Din măruntaiele închisorii porni un țipăt. Un țipăt lung, ascuțit, încheiat cu un horcăit. Îl percepură urechile sale, dar nu și creierul. Zăcea buimac, cu capul pe brațele sprijinite de tăblia zgrunțuroasă a mesei. Se gândea la literele acelea, două litere mari, aurite, iscusit împreunate. Din pricina acestor litere putea ajunge într-un regiment disciplinar. Auzise că există unul, poate 37, poate 17, în orice caz ceva cu 7. Ce-o fi regimentul acela din Dortmund căruia i se spunea că-i de „neoameni”? O adunătură de indivizi numai buni de scuipat. Disprețuise întotdeauna elementele acestea criminale, nedemne să respire același aer cu adevărații ostași, dar, demne ori nedemne, acum nu cerea nimic de la viață decât să ajungă la regimentul disciplinar de la Dortmund. Acolo, încăltea își mai rămâne o șansă. Va fi curajos și, drept răsplată, va fi, în scurt timp, eliberat. Rapid, o scrisoare către Inspectorul general al Artileriei și, de asemenea, mareșalului Keitel, șeful Comandamentului armatei, și el tot artilerist. El n-o să îngăduie ca un ofițer aparținând aceleiași arme să moară asasinat de niște declasați, de niște nedemni. Auzise spunându-se că cei însărcinați cu execuțiile la Torgau și prin alte pușcării proveneau tocmai din aceste regimente disciplinare.

TORGAU! Numele îl izbi ca un pumn năprasnic. Doamne, să fie oare adevărat? Să fie chiar la Torgau? Denumirea asta însemna iadul, tortura, moartea!

Reizbucni în plâns și, involuntar, își pipăi epoleții. Da, era în continuare locotenent și va fi împușcat ca atare. Însă nu voia să moară, dorea să lupte, să se bată pentru Führer și Patrie! Se îndreptă de spate și privi cerul ce se zărea prin gemulețul mătuț al ferestrei. De ce să-l omoare? N-avea decât 20 de ani. Mai bine să-l lase să lupte, să-i permită să ucidă cât mai mulți barbari, bestiile acelea care siliseră pașnica Germanie să intre în război. Era ofițer, primise o formație excelentă. Ar fi aberant să-l împuște. Da, va scrie de îndată Generaloberst-ului Haider, șeful Marelui stat-major. Îl va ajuta cu siguranță. Era de datoria lui să-i scrie.

Locotenentul țintui o clipă geamul murdar și opac prin care, sleindu-se, lumina zilei se pregătea să-și ia rămas-bun de la sinistru închisoare și, dintr-o dată, îl cuprinse panica.

— Vreau să scriu, să scriu, să scriu! se porni el să urle.

Pe coridor, cineva izbi ușa cu o legătură grea de chei și se răsti: Liniște!

Un ochi se lipește de vizetă, un ochi viu, un ochi liber. Un ochi care nu se va uita în găurile negre a douăsprezece țevi de pușcă. Acum știa cui trebuie să scrie: lui Baldur von Schirach, Reichsführer al organizației Hitler Jugend, pe care-l cunoștea personal. Îl va ajuta fără doar și poate, pentru că în adolescență locotenentul fusese cel mai bun din tot detașamentul 15, n-avea decât cincisprezece ani când fusese făcut mai mare peste 89 de HJ, cu cele mai bune note, așa cum fusese și în Școala militară. Știa toată lumea că pentru el național-socialismul reprezenta o religie. Nu luase el întotdeauna partea Führer-ului, a Reichminister-ului dr. Goebbels și a tuturor activiștilor importanți de partid? Nu el fusese cel care-și îndemnase camarazii să semneze un raport împotriva maiorului Voenn, raport în urma căruia individul acela defetist fusese îndepărtat? Își amintește perfect de noaptea în care a fost ridicat maiorul și când ofițerul NF⁴⁶ l-a bătut prietenește pe umăr. Erau

⁴⁶ Nazional sozialistischer Fürsorgeoffizier — locțiitorul politic al

trei polițiști în civil și unul în uniformă, toți de la Gestapo. El și camarazii săi l-au scuipat pe maior când a fost să urce în mașină și unul dintre ei i-a strigat: „O să te scurteze de-un cap!”

Trecuseră de atunci cam trei luni. Unde ar putea fi acum maiorul Voen? Cine știe, poate chiar în celula vecină? Nu, prea ar fi de tot... Îl va întreba pe careva dintre paznici. Majoritatea sunt simpli soldați. Ba, după cât i s-a părut, a văzut și câțiva aparținând regimentelor disciplinare. În fond, e locotenent, ce naiba, își poate permite să pună întrebări.

Amintirea faptului că e ofițer îl făcu să-și îndrepte spinarea. Exclus să nu fie grațiat, da, trimis poate într-un regiment disciplinar, dar nu pentru mult timp. Era nazist convins, mai avea și ceva relații și, oricum, omuciderea nu fusese premeditată. Dimpotrivă. Ce deplorabilă eroare. Se străduise, însă în van, să le explice celor de la Tribunalul militar cum au stat lucrurile, dar ce să priceapă imbecilii ăia bătrâni? Niște dobitoci! Dar va veni ea, victoria, și toți acești ramoliți vor fi măturați ca niște gunoaie ce sunt. Atunci vor guverna HJ și SS-ul, Führer-ul aproape o promisese.

Se ridică, curajul îi reveni, se simți chiar mai liber. Se puse pe mărșă-luit, cinci pași într-un sens, cinci în celălalt. E clar că nu-l vor împușca. Cui i-ar trece prin minte așa ceva? El locotenentul Heinz Berner, va obține dreptul de a lupta pentru Marele Reich!

Înveselit, chicoti. Dacă dă Dumnezeu și războiul mai durează vreo cinci ani, de pildă, va ajunge la gradul de căpitan, cu două stelute aurii pe epoleți și cu viziera caschetei tivită cu frunze, tot aurii, de stejar. Ideea îl însenină.

Într-una din zile, el și cu Else, luaseră o cafea la braseria Wiene, unde cânta și o orchestră de țigani. Pe culoarul care ducea la toaletele pentru femei, o sărutase pe Else. O sărutase strecurându-i limba printre buze, așa cum citise în cartea aceea interzisă celor din HJ și SS. O carte extraordinară, închiriată de toți colegii cu preț bun de la proprietarul ei. Da zău că făcea! Aflai din ea totul în legătură cu felul în care trebuie să procedezi cu o fată. Cum îl chema pe autor? Un nume american parcă? Miller? Exact Henry Miller! Dar ce scandal a fost când Bannführer⁴⁷-ul Haxer a dat peste ea! Mai-mai să ajungă cu toții într-un lagăr pentru PU⁴⁸. O scriitură jidovească, degradantă, țipase atunci Haxter și-i amenințase cu toate chinurile iadului. Timp de trei luni, întregul detașament 19 a fost tratat de parcă ar fi fost ciumați. Au fost izolați și cartea a fost arsă pe rug într-o noapte, în timp ce, încremeniți în poziție de drepti, cântau:

Țâșni-va sânge de evreu!

Modul în care fusese sărutată o înfuriase cumplit pe Else, care-l considerase un porc. Două zile nu-și vorbiseră, apoi trebui să-i promită că n-o va mai săruta niciodată. În cadrul Organizației BDM⁴⁹, din care făcea ea parte, i se spusese că e o infamie, că un ofițer nu face niciodată așa ceva, că un ofițer și logodnica lui, dacă e membră a BDM, trebuie să rămână puri până

comandantului, echivalentul politrucului sovietic

⁴⁷ Șeful de detașament

⁴⁸ Politisch Unsicher — politic nesiguri (dubioși politic)

⁴⁹ Bund Deutscher Mädel — Liga fetelor germane

în momentul căsătoriei: Ce, Führer-ul umbla pe străzi pupând femeile? Într-adevăr, o asemenea situație era greu de admis. A urmat apoi tâmpenia aia de zi: aniversarea lui Käthe. S-a îmbătat criță, ca toți ceilalți de altfel, uitând că e ofițer și că trebuie să rămână cast și pur. S-au apucat să joace o partidă de pocker pe dezbrăcatele și, până la urmă, totul s-ar fi terminat printr-o tăvăleală generală la pielea goală dacă Else n-ar fi făcut o criză de isterie.

— E o porcărie ce faceți aici! țipase ea. O infamie jidovească, dezonorantă!

Nu mai avea pe ea decât slipul, sutienul și un singur ciorap. În această ținută, ridicase brațul, strigând: „Heil Hitler!” Scena era atât de comică încât izbucniseră cu toții în râs, iar Bernhardt Müller, locotenent de infanterie, o povățuise pe Else să nu mai facă atâtea fasoane, asigurându-o că și marele Adolf se dedă la destule chestii „jidovești”. Else l-a scuipat în obraz și a dispărut fără ca cineva să fi prins de veste.

A doua zi, Bernhardt a fost arestat de Gestapo: doi tipi mărunței, în haine de piele neagră, însoțiți de Else în uniformă BDM.

Cu un deget acuzator, Else l-a arătat pe Bernhardt:

— Iată sluga iudeo-masōnilor care a cutezat să terfelească numele Führer-ului prin acuzații erotice!

Indivizii în piele neagră au pus câte un braț pe umerii lui Bernhardt și l-au invitat pe un ton suav:

— Hai frățioare, vino să facem o plimbare, avem de vorbit împreună.

Bernhardt a devenit alb ca varul.

— E, cu siguranță, o greșeală, a spus el.

Unul din cei doi a chicotit:

— Întotdeauna-i o greșeală, frățioare. Totu-i o imensă greșeală.

L-au împins pe Bernhardt în Mercedes-ul cenușiu, ale cărui portiere se închiseră cu o pocnitură seacă. Else, care a vrut să vină cu ei, a fost brutal îmbrâncită:

— Hai, cară-te!

Revoltată, a făcut tipilor de la Gestapo un raport pentru insultă adusă unei BDM. Urmarea a fost că a primit o invitație la o anumită adresă și că la întoarcere s-a trântit pe o canapea și a plâns în neștire. Tot ceea ce el, Heinz, a putut scoate de la ea a fost că n-o să mai calce niciodată pe la Gestapo și că-l sfătuiește să procedeze la fel.

— Aia nu sunt ființe omenești, sughița ea. Cu siguranță că Führer-ul nu știe ce sunt capabili să facă!

După aceea a scos o sticlă de coniac, apoi o alta. Taică-su avea o frumoasă colecție, adunată de pe vremea când fusese la Kommandatura din Parisul ocupat. Daruri ale populației franceze pentru bunele și lealele servicii aduse acesteia, comentase el, râzând cu poftă. Darnici, francezii ăștia: cele patru covoare persane, mobila rococo din salon, pianul cu intarsii de fildeș, toate erau daruri.

Tocmai călcau în picioare unul din covoarele-dar, bând coniac și încercând să danseze. Se împleticiră însă și căzură pe jos. Un nou sărut, gustat de data asta de Else. Atunci, deveni mai îndrăzneț. Sub fustă, purta chiloți foarte strâmți, cu elastic, dar Heinz era ostaș, deci obișnuit să nu-i pese de obstacole. O auzise șoptind: „Un ofițer nu face așa ceva...” Dar cum dracu făceau ofițerii? La Școala militară nu-i învățase nimeni cum să se descurce

în atare situații.

— Bun, ce face un ofițer?

— Așteaptă să fie căsătorit, i-a răspuns ea.

— Atunci, hai să ne căsătorim. Te poți considera nevasta mea din momentul în care ne vom aparține.

Îl îmbrățișase cu foc:

— Heinz, dragostea mea!

S-au sărutat îndelung, așa cum descria Henry Miller în faimoasa sa carte, dar deodată ea l-a împins, cu o privire dementă în ochi:

— Doar nu mă iei de nevastă numai pentru că ți-e poftă de mine? Am oroare de chestia asta scârboasă! Pe una din fetele mele din BDM am băgat-o la pușcărie pentru că întreținea raporturi sexuale cu un bărbat!

Se grăbise s-o asigure că nu-l interesa câtuși de puțin problema asta și-n seara aceea nici nu se întâmplă nimic.

L-a întrebat dacă va rămâne în cadrele armatei și după victorie, iar el i-a promis solemn că nu va părăsi armata și că va sfârși ca general. General de artilerie. Ea însă ar fi preferat SS-ul. Din nefericire, nu măsură decât 1,78 m, prea scund ca să facă parte din garda, Führer-ului. Ar putea intra însă în Regimentul de artilerie al diviziei SS „Der Führer” care, chiar dacă nu face parte din garda personală, e totuși un regiment de elită. Sau ar putea opta pentru Divizia SS „Totenkopf”⁵⁰. Sunt mari șanse de avansare rapidă în această unitate însărcinată cu paza și supravegherea lagărelor, mai ales că, după victorie, va fi mult de lucru în lagărele de” concentrare, faimoasele KZ. Subdezvoltații trebuiau lichidați, trebuiau să dispară. Chiar Führer-ul spusese că orice pată care ar putea mânji chipul frumos al *Herrenvolk*⁵¹ -ului trebuie ștersă necruțător.

A doua zi s-a dus la Direcția SS ca să depună cererea de transfer, iar seara a venit la Else.

Cum s-au putut petrece cele ce s-au petrecut? Era un lucru atât de îndepărtat, atât de neînțeles... Se simțeau atât de bine împreună... Brutele de la Kripo n-au vrut nici o clipă să admită că nu-și amintea de nimic. Îl snopiseră în bătai și-l amenințaseră că-l vor scoate la plimbare cu mașina, dar nu înțelesese de fel ce vor să spună cu asta. Probabil vreo șmecherie de-a lor, că prea rânjeau spunând-o.

— Ești o bestie perversă, un țap lubric! îi strigase un inspector.

— Cine, pe câți ai mai omorât? zbierase un altul, pocnindu-l cu o riglă.

— Hai, vorbește-ne despre ei, ca să-ți putem face și noi o favoare și să propunem judecarea cazului tău aici, la Hamburg, și nu la Berlin. Aici suntem băieți de treabă, nu ca cei de la Berlin care pentru orice fleac te încadrează la „sabotajul intereselor Reich-ului”.

Au măturat podeaua cu el, l-au rostogolit prin toate colțurile încăperii, l-au pocnit cu picioarele în burtă până a vomitat sânge, după care l-au pus să-și lingă sângele, i-au făcut și multe altele, de a uitat complet că e ofițer. Apoi, l-au transferat la Gestapo. Acolo, a avut parte de vizita lui Paul Bielert, supranumit și „Frumosul Paul”, șeful local al sinistrei instituții. Acesta a

⁵⁰ „Cap de Mort”, unitatea furniza *Sondercommando-urile* (comandouri cu destinație specială) însărcinate cu represalii, execuții în masă, deportări.

⁵¹ „Popor de stăpâni” — definiția rasistă a națiunii germano-saxone

intrat în camera în care i se lua un nou interogatoriu, l-a privit fără să deschidă gura, apoi a plecat. Din clipa aceea, cei care-l interogau au devenit și mai zeloși. Ca și cum le-ar fi fost frică de ceva, atunci a descoperit el că, în pofida aerelor pe care și le dădeau, nu erau, de fapt, decât niște amărâți de ȣucălari. A urmat detenȣia preventivă. Aici, gardienii i-au sfărâmat două degete, câte unul de la fiecare mână, mijlociul, cel care te durea până în rărunchi și care putea fi spart în trei locuri diferite. Se serviseră nu de un ciocan, ci de ȣeava pistolului-mitralieră, fredonând tot timpul:

În zori, când cântă cocoșul...

Medicul care-l examinase răsese din toată inima:

— Dumnezeu! încă unul care a căzut! Coridoarele astea sunt mult prea alunecoase, zău așa! și-l povățuise să bage de seamă pe unde calcă.

Ieșind din cabinet, îl auzise însă spunând:

— Să vezi ce-o să mai chiȣăi când ăla cu joben o să-ȣi facă frizura pe butuc!

Infirmerii se amuzau copios și, în primul moment, nu făcuse legătura cu călăul și securea acestuia.

Se scutură ca de friguri. O să-l decapiteze oare? Imposibil. Ofiȣerii sunt executaȣi prin împușcare. Însă gardianul care-l escortase de la Hamburg la Torgau îl asigurase că nimic nu-i mai plăcut decât securea. Rapid ca lumina. Nu tu lovitură de graȣie, nu tu rateu, cum se întâmplă adesea în cazul spânzuraȣilor, de-i mai atârnă o dată. Sigur și curat, garanta cu mâna pe inimă experimentatul paznic de pușcărie.

Amintindu-ȣi de toate acestea, locotenentul fu pe punctul de a începe să urle și trebui să-ȣi bage pumnul în gură. Îi era frică, înspăimântător de frică. Oare când vor veni să-l ia? Pe coridor se auzeau pași și zângănit de chei lovite de gratii. Sunetul stăruia îndelung, îȣi măcina nervii, dar ce-i păsa soldatului care-ȣi făcea rondul, un soldat venit de pe front, un soldat dintr-un regiment disciplinar, un soldat care văzuse altele și mai și decât ce se petrecea aici, la Torgau! El și camarazii săi vor rămâne în garnizoană o lună, două, trei pentru un soi de convalescenȣă. Plăcută convalescenȣă: nouă ore de gardă, noaptea liberă. Cum să-nȣtelegă el că zgomotul unor chei te poate scoate din minȣi?

Tânărul locotenent artilerist îȣi iubea logodnica. N-ar fi vrut pentru nimic în lume s-o ucidă. Atunci, cum de se întâmplase? Cei de la Kripo l-au considerat sadic, și obsedat sexual, cei de la Tribunalul militar s-au căinat că nu-l pot executa de zece ori la rând.

A smuls hainele de pe ea, da, de acest lucru îȣi aduce aminte! Era beat, beat criȣă, dar într-un mod ciudat, o beȣie lucidă și, totodată, incontrolabilă.

— Lasă-mă! Lasă-mă, porcule! ȣipa ea.

Și de asta îȣi aduce aminte. Urla, dar n-o auzea nimeni. Se ȣipa atâta de jur-împrejur, încât li se astupaseră tuturora urechile. Vina era a războiului.

Îl pocnise de câteva ori în fluierul piciorului, dar, în ciuda durerii, el răsese și-i încheștase și mai tare încheieturile mâinilor.

— Lasă-mă!

Dar uite că n-o lăsase. Se lupta cu o furie, ca o fiară sălbatică, îl făcea porc, sălbatic, jidan. Erau insultele cele mai usturătoare din repertoriul ei. Îl

lovea cu pumnii în față, scuipa ca o pisică. Bătaia lor se încingea tot mai tare. Un mare vas de Sèvres, alt cadou al francezilor, era de-acum numai cioburi, îi urma un altul, din porțelan albastru de Dresda, o oglindă și o puzderie de pahare. Din acel moment, probabil înnebunise și nu-și mai amintea nimic. Nici că pisase sticlăria sub picioare, nici că-i smulsese părul, că-i mușcase sânii, că o trântise pe jos și că trăsese cu revolverul în portretul înrămat al Kaiser-ului două gloanțe drept în frunte. Nu-și amintea nici că strigase de durere când unghiile ei îi zgâriaseră fața și nici că-și înfipsese dinții în gâtul ei, sorbind ca un dihor flămând, deopotrivă propriul sânge și pe cel care țâșnea din beregata ei.

Acum, din gura ei ieșea un gălgâit, un gălgâit straniu, ireal. Nu se mai zbătea, devenise toată moale și inertă. Continua s-o sărute brutal, sălbatic, simțind pe limbă gustul dulceag al sângelui.

Cuprins de o bizară beție, se ridică în picioare și-și roti, uluit, privirea prin odaie. Apoi, se apucă din nou s-o sărute, dar ea rămânea nemișcată, culcată într-o poziție ușor grotescă.

Îl podidi plânsul, lacrimile îl orbeau, nu mai pricepea nimic. O luă pe Else în brațe, capul fetei căzu pe spate, nefiresc, ca acela al unei păpuși din care s-au scurs tărațele. Peste tot numai cioburi, sticlă pisată și sânge, sânge pe cuvertura divanului, sânge năclăindu-i părul. Lăsă trupul fetei să-i scape din brațe și se prăbuși alături de ea, ascunzându-și fața în mâini, plângând și suspinând.

— Else, nu-i cu puțință! Else, spune măcar ceva! Else, jur că n-am să mai fac!

O luase din nou în brațe, strângând-o la piept.

— Else, pentru numele lui Dumnezeu, spune ceva!

Brusc, îl năpădi spaima.

— Else, doar n-ai murit? Else, tu nu ești moartă!

Îl zgâlțâi un hohot de râs dement:

— Else, trăiești! Te prefaci! Ai uitat de serbarea BDM-ului? O să valsăm împreună, Else...

Strigătul se prefăcu în geamăt.

Treptat, își dădu seama că e moartă. N-o să mai valseze niciodată. Ar fi vrut s-o mângâie pe obraz, dar groaza îl ferecase, stătea în genunchi, paralizat, cu gura întredeschisă.

S-a smuls de acolo și a luat-o la goană, fără centiron, fără caschetă, fugind așa cum era, mânjit de sânge, prin Eppendorf Baum, în direcția Dammtor. Patru jandarmi într-o micuță DKW cenușie stopară și-i cerură actele la control. Erau calmi și politicoși. Răspunsul lui era unul singur:

— Else e moartă. E moartă. Nu-i vina mea...

Și fixa, hipnotizat, semiluna de metal care lucea pe pieptul jandarmilor. Comandantul patrului, un Oberfeldwebel, își ciocăni fruntea cu degetul.

— Încă un tăcănit! le spuse el celorlalți.

L-au suit în mașină și l-au dus la Comenduire. Întreaga noapte și-a petrecut-o așteptând pe o bancă. Unicul lucru pe care l-au putut scoate de la el a fost adresa Elsei. Sleit de puteri, privea buimac la jandarmii care veneau și plecau, părând să fi uitat de el. Erau aduși tot soiul de oameni, unii se zbăteau, țipau ca apucații, alții rămâneau blegi, indiferenți. Abia în cursul după-amiezii veniră să-l caute: doi tineri în haine de piele, lungi,

cenușii. Gestapo? SD⁵²? Chipuri dure, inexpresive, cioplite parcă în cremene.

— Ei bine, locotenente, vino frumușel cu noi să stăm puțin de vorbă despre ciudățeniile existenței.

I-au pus cătușe, dintr-acelea care se pot strânge ca să-ți pătrundă bine în carne și le strânseseră la limită. În mașină, unul din ei îl întrebă pe locotenent dacă-l interesează filosofia și, fără să mai aștepte răspunsul, continuă:

— Filosofia e un lucru foarte important, în jurul ei se învârt toate. Ai studii superioare, locotenente? Râse glacial: Nu-i pot suferi pe cei cu studii. Îmi plac indivizii rudimentari. Țștia cu carte nu știu decât să dea din gură, să-și bâtaie târțița și, în majoritatea cazurilor, sunt niște fleoarte, cu toată știința lor. De regulă, nu-mi trebuie nici trei ore ca să scot totul dintr-un scârța-scârța pe hârtie. Cu cei de jos, cu ăia rudimentari, altfel stau lucrurile. Am avut de-a face cu unul pe care l-am frecat șaptesprezece zile în șir, i-am sfărâmat toate oscioarele, da n-a scos o vorbă și, până la urmă, a crăpat. Gustav, se adresa el celui de la volan, nu ești de părerea mea? Troglodiții sunt mai curajoși.

Gustav nu răspunse, se mulțumi doar să dea din cap.

— Acu vreo cînșpe zile a trecut pe la noi un maior. Doctor în aia, în aialaltă, dar în douăzeci de minute s-a muiat ca piftia. Și când te gândești că nu m-am servit decât de un trabuc. Nu trebuia decât să apropii nițel jăratecul de nasul lui că spunea și laptele pe care l-a supt de la mă-sa. Așa sunteți voi, ăștia cu studii, și tu, locotenente, o să ne povestești ce-ai făcut și ce n-ai făcut. Am și eu filosofia mea, alta decât aia pe care o învățați în universitățile voastre mucegăite. Eu nu-s decât un troglodit — spunând asta, se lăsă pe spătarul banchetei, cu o lucire fanatică în privire —, dar pe noi, ăștia de jos, ăștia primitivii, se clădește noul stat național-socialist, noi suntem cei care smulgem neghina omenească. După ce vom sta de vorbă acolo, la RSHA⁵³, o să găsești că e perfect normal să fii lichidat, o să descoperi singur cât de lipsiți de importanță sunt intelectualii.

Între timp, ajunseseră sub portalul impunătoarei clădiri de pe Karl Munch Platz. Interogatoriul a fost lung și chinuitor. A mărturisit tot ce i-au cerut.

Un zgomot infernal venit dinspre, culoar l-a smuls din gânduri. Tropăiau cizme țintuite pe tablăria pasarelei și careva înjura de mama-focului, ceea ce în armată devenise, de la o vreme, monedă curentă.

Poate că vin să-l caute pentru ultimul său drum, îi trecu locotenentului prin minte. Atinse ușor cu degetul butonul soneriei. Oare s-ar înfuria dacă ar suna ca să întrebe ce se petrece? Imediat însă își spuse că-i mai înțelept să nu sune și-și reluă pendularea prin celulă. Pe coridor, zgomotele se stinseseră: gândurile i se învălmășeau în cap ca un pumn de confetii multicolore azvârlite de la o fereastră. Se pomeni din nou în fața ușii. Să sune, să nu sune? Cine va veni? Probabil, un răcan oarecare. Or, el e, totuși, ofițer.

⁵² Sicherheitsdienst — Siguranța statului

⁵³ Reichssicherheitshauptamt — Direcția generală a Serviciilor de siguranță ale Reich-ului

Auzi cum pe coridor e târât ceva greu. Poate că leșinase cel după care veniseră ca să-l ducă în ultima sa călătorie? I se va întâmpla și lui când o să-i sune ceasul? Vor luci căști de oțel, vor zăngăni arme... Nu, probabil, nu va izbuti să-și păstreze curajul. Vor trebui să-l târască, la fel ca și pe ăsta de acum. Poate că, încordând bine auzul, ar putea auzi și salva?

Rămase nemișcat, ciulind urechea. Se repezi la fereastră, se săltă cât putu, dar geamul lăptos nu lăsa privirea să răzbată. Reveni pe podeaua de ciment și-n aceeași clipă inima îi încetă aproape să bată: cineva băgase cheia în broască. Veniseră după el...

— Mamă, gemu el, mi-e frică.

Prin ușă își făcu loc un gigantic Obergefreiter în uniformă neagră de tanchist, cu un cap de mort cusut pe mânecă. Doi ochi mici, sfredelitori, se ațintiră asupra lui, apoi Obergefreiter-ul dădu din cap, găsind pesemne că totu-i în ordine.

— Ai zbârcit-o, locotenente. Nu-i nici o scofală să fii ofițer. Uite, eu nu-s decât un pârlit de Obergefreiter, dar o duc mult mai bine ca tine. Am chiar câțiva sclavi cărora le-am acordat dreptul să mă cinstească, regulat, cu bere și ai avea și tu dacă ai fi liber și nu locotenent.

Tânărul ofițer privi cu gura căscată la temnicerul său care se lăsă, greoi, pe laviță și-l îndemnă să-i urmeze exemplul. Un ofițer să stea la taifas cu un simplu răcan? De neimaginat! Unde mai e respectul pentru grad? Privirea îi lunecă peste propria-i uniformă, de parcă ar fi vrut să se asigure că e, în continuare, ofițer de artilerie. Și-atunci, cum de-și permite buhaiul ăsta de Obergefreiter... Pentru prima oară în scurta sa viață îl încercă îndoiala în legătură cu toate adevărurile ce-i fuseseră inoculate de-a lungul anilor.

— Uite, băiete, începu Obergefreiter-ul, expediind un stuchit pe cimentul podelei...

„Băiete”! El, un locotenent! Fu pe punctul de a protesta, dar amintindu-și de situația în care se afla, renunță și, sleit de puteri, se așeză lângă muntele acela de carne. Deodată însă observă că clapa tocului de piele al pistolului e întredeschisă, patul negru și lucios al *Parabellum*⁵⁴-ului cazon lucea îmbietor, făcându-i, parcă, cu ochiul. O mișcare rapidă și arma va fi a lui. Se zice că malacii sunt greoi și înceti... Mai e și inelul cu chei... Ispita îl electriza. Ce perspectivă i se oferea! Libertatea era la îndemână! La ora asta, în închisoare nu-s decât soldați și gradați, niște idioți cu frica galoanelor, cărora le-ar veni lesne de hac... Valul speranței îi făcu inima să bată repede. Dumnezeu...! O treabă de numai câteva secunde, cât să-l pocnească o dată zdravăn cu patul pistolului pe buhaiul ăsta nerod și să-l lase lat. Chiar dacă ar crăpa, omenirea n-ar pierde, oricum, mare lucru... Respirația locotenentului devenise precipitată, emoția îl sufoca.

— Vezi tu, locotenente, continua în vremea asta Obergefreiter-ul, de curaj ai nevoie în permanență. S-ar putea nici să nu bagi de seamă când o să-ți facă vânt pe lumea ailaltă. Ba poate izbutești să te aranjezi cu doctorul să-ți dea ceva înainte ca să-ți plece mintea cu sorcova și să nu știi nimic. Așa s-a întâmplat ieri, când l-am avut ca client pe un general de brigadă. I-

⁵⁴ Marcă de pistol automat (denumirea completă e Luger P - 38) calibrul 9 mm, aflat în dotarea armatei germane

au făcut o simplă injecție și dom general a luat poziția de drepti înaintea noastră și n-a zis nici „păs”, când Julius, halitorul de jidani, l-a legat de stâlp și nici măcar atunci când locotenentul Ohlsen a comandat „la ochi arm„! De regulă, ăsta-i momentul când îi apucă bățul și zbiară tot soiul de chestii de parcă amărății de noi am putea face ceva. Noi nu suntem decât niște musafiri, așa zice „Mergi-ori-crapă”⁵⁵, care are totdeauna dreptate. Nu-l cunoști pe „Mergi-ori-crapă”? Un gagi formidabil, poți să mă crezi. Mamă, mamă cum ne-am chitrofonit la prima noastră întâlnire! A stat doișpe ani în legiunea aia a franțujilor de-i căsăpea pe tuciurii. Povestește că se cafteau ca chiorii printre nisipurile alea încinse de soare, da și când isprăveau treaba, țuști direct la cârciumă și la bordel! Acu, de bordel nu-i mai arde fiindcă ai noștri, când s-a întors, l-au păgubit de boașe drept pedeapsă că a luptat pentru broscari. Asta s-a întâmplat la închisoarea din Fagen, și i-au făcut-o cei din Divizia „Cap-de-Mort”. Am stat și eu la pârnaie — huiduma își aținti privirea în tavan, concentrându-se, și se apucă să numere pe degete: va să zică, o dată la Fuhlsbutten, o dată la Fagen, ca să nu mai pun la socoteală casele de corecție, asta când eram puști. La Fagen erau numai brute, toți SS-iști. M-au bătut de m-au deznodat și un ticălos de Unterscharführer mi-a smuls cu cleștele un deget de la picior. Pe ăsta, când s-o termina războiul lui Adolf, nu mă las până nu-l găsesc! A fost apoi ăia de la Moabit. Gaborii erau gigea, polițiști de meserie, nu javre din SS. Mai departe... a, mai departe a fost Sorgen-ul. Lagărul disciplinar de la Sorgen. Maică Precistă, parcă eram la mănăstire, lipsea doar rugăciunea de seară. Izbucni în răs amintindu-și șederea la Sorgen. După aia însă a venit Luneburg-ul. Acolo, m-au cam trecut nădușelile. Nenorociții, ne țineau numai-n șuturi de-mi luase curul foc. Foști din SA⁵⁶ care-și spălau păcatele hingherindu-ne pe noi. A venit, la rând, cazarma-lagăr de la Paderborn. Era acolo un Oberfeldwebel din cavalerie, complet chel, care semăna cu ăia de-s ca oamenii, cum naiba le zice? Știi, locotenente, ăia care te pândesc din copaci în țările calde... Degetele sale butucănoase băteau darabana pe genunchiul deținutului. Brusc, mutra lui de brută pocită se luminează: Aha, mi-am adus aminte! Ură... urănitani se numesc!

— Vrei să spui, urangutani, îl corectă locotenentul, furat de povestire.

Fără să ia în seamă intervenția, Micuțul continuă:

— Îl poreclisem „Popa-tunsu”. Mamă, ce fiară! Mai rău ca o grenadă care-ți explodează drept sub târțiță! După Paderborn, am fost la închisoarea regimentară. Acolo spălam podelele. Cât îi ziulica de mare, frecam podele și pereți. La un moment dat însă s-au săturat de spălătura mea și mi-au făcut vânt afară. Ah, am uitat de Grafenhaus, Braunburg și Loke, asta-i pe lângă Bielefeld. Mai e și lagărul de la Heideblume. Acolo, în loc de bună-ziua, căpătai una peste țeastă. M-am nimerit și la Sonnenheim. Auzi, dumneata,

⁵⁵ Poreclă dată celor din Legiunea Străină, puși mereu în fața acestei alternative

⁵⁶ Sturmabteilung — grup de asalt, formație paramilitară înființată de Hitler în 1923 (oarecum în paralel cu SS) și desființată în 1934, când șeful ei, Röhm, și o serie de alți comandanți au fost acuzați de complot și executați. Concomitent, o serie de grade mai mari sau mai mici din SA au fost supuse presiunii.

cică-i „Casa soarelui”! Soare n-am prea văzut, da numai eu știu ce mi-au pătimit oscioarele! Paișpe zile m-au ținut legat călare pe o capră de lemn. (Glasul Micuțului scăzu, devenind șoaptă.) Las c-o să mă întorc eu la Sonnenheim cu o steluță roșie la caschetă și un pistol-mitralieră subțioară și-o să le arăt eu soare! Acu, revenind la tine, știu cum devine cazul și cam ce-i în inima ta. Dar, mai ales, nu le arăta bestiilor astea că ți-e frică. „Cocostârcul” vine adesea și se ginește prin vizetă. E dracul gol. De când „Cocostârcul” a ajuns comandant, viața de aici, de la Torgau, a devenit de zece ori mai parșivă. Dacă îți dorești ceva, zi-mi mie, dar dacă te prinde „Cocostârcul”, mucleș, nu suflă o vorbă. Dacă intru și eu în rahat, tot ție o să-ți fie mai nasol.

În aceeași clipă, ofițerul smulse pistolul din tocul lui și sări spre ușă.

— Măinile sus!

Micuțul se ridică încet de pe laviță, holbându-se la pumnul locotenentului. Pipăi coburul gol, nevenindu-i să creadă că e propriul pistol cel care acum era ațintit asupra lui.

— Ie-te-te..., se minună el.

— Cheile! Mișcă! ordonă locotenentul.

— Ochii Micuțului deveniră două vârfuri de ac și, întinzând cheile, își strâmbă buzele într-un soi de zâmbet. Lovitura fu scurtă și fulgerătoare. Locotenentul căzu grămadă, revolverul zângăni pe ciment și dispăru la loc în tocul său. Cu vârful cizmei, Micuțul împinse trupul inert al ofițerului.

— Vai de capul tău, amărătule! Credeai că-i poți face figura Micuțului? Păi, dac-ar fi după mine, și tu, și ăilalți candidați la „pac-pac” ați zburda demult în libertate. Numa' că n-am nici un chef să-ți iau locul. Are dreptate „Mergi-ori crapă”, principalul e să nu fii înhățat. Or, dacă tu ai roi-o, aș lua-o eu pe coajă, și așa ceva nu-mi convine. Pe barba lui Moise, o să te pună la zid fain-frumos, ești prea bleg ca să scapi!

Încheindu-și discursul, Micuțul trânti zgomotos ușa și o porni fluierând pe coridor, ciocănind cu legătura de chei în zăbrele.

Rezemați de balustradă, el și cu Porta, căscară o vreme ochii la un grup de deținuți, în uniforme cenușii și murdare, de corvoadă la spălatul gamelelor. Înainte de a fi puse sub robinet, fiecare din ele era conștiincios linsă, rațiile din închisoare fiind mai mult decât mizerabile.

— Cel de la 389 a încercat să mă fraierească, da nu i-a mers, anunță Micuțul, după care propuse o partidă de 14-21. Locul era closetul din fund care, datorită unei oglinzi de colț, te pune la adăpost de surprize, îngăduind supravegherea coridorului. Porta scoase din buzunarul uniformei un pachet de cărți de joc slinoase și-și aprinseră fiecare câte un chiștoc, fumau dinadins chiștoace ca, în cazul apariției vreunui superior, să le poată ascunde instantaneu în gură. Fumatul era „strict-interzis”, cum îi plăcea „Cocostârcului” să spună. „Cocostârcul” — Oberstleutnant Vogel⁵⁷ — subînțelegea prin „interzis” întotdeauna „strict-interzis” și cineva prins în ofsaid încasa invariabil pedeapsa maximă, „Cocostârcul” făcând râie pe mațe când n-avea pe cine sancționa.

— Douășunu! exclamă Porta, înșfăcând câștigul.

— Auzi, tu, mormăi Micuțul, împărțind cărțile și aproape neremarcând

⁵⁷ În germană, Vogel - pasăre

că pierduse potul, auzi, să mă pocnească în diblă cu propriu-mi pistol!

— Paișpel! trâmbiță Porta. Te rad, băiete! Ai făcut rost de basamac?

— Pupa-mi-ai... Am trei litri. Mi i-a dat babacu ăluia de-a răposat miercuri ca să-i dau lui fi-su o scrisoare și-o carte de rugăciuni.

— Trei litri pentru un asemenea fleac! Păi, în prețul ăsta, îi făceam rost și de-un dric cu cai mascați! Uite că iar ți-am umflat potul! Și Porta întinse cărțile pe scândurica ce le slujea drept masă.

— Să fii cumva într-atât de javră încât să trișezi? mârâi Micuțul.

— Eu? Nu ți-e rușine să gândești în felul ăsta despre cel mai bun prieten?

— Hâmmm, făcu Micuțul, măgulit totuși de expresia „cel mai bun prieten”.

Porta amestecă, dezinvolt, cărțile, cu acea dezinvoltură a jucătorului de profesie, Micuțul le tăie și Porta le mai amestecă o dată.

— L-am trosnit cu legătura de chei și a căzut ca o balegă. Pun pariu că nu s-a sculat nici acuma.

— Visează, pesemne, că-i o păsărică și zboară vesel peste ziduri, mormăi Porta, împărțind cărțile.

— Ce cărți de căcat! se oțărî Micuțul.

— Ba nu-s deloc! replică Porta. Uite douășunu!

— Sfinte Părinte, gemu Micuțul, m-ai lăsat fără o lețcaie!

— Popa cu spovedania a trecut azi pe la marinarul ăla torpilor, se pare că-i pentru mâine.

— Care marinar? Cel înalt?

— Da, ăla care i-a făcut de petrecanie unui Unterscharführer.

— I-au dat bice. Abia dacă sunt opt zile de când l-au adus. Nu i-am văzut niciodată atât de grăbiți. Nu i-au lăsat nici măcar timp pentru cererea de grațiere.

— E praf în ochi grațierea asta! Mai bine i-ar curăța imediat după sentință.

— Nu vorbi așa, ripostă Micuțul. Chiar și atunci când ești la zdup vrei să mai tragi de timp.

— Iarăși douășunu, jubilă Porta, etalând cărțile. Acu, pui la bătaie o sticlă de basamac, iar eu trei *grifas* și cizmele pe care mi le-a dat nevasta generalului când i-am adus boarfele rămase de la bărbat-su.

— Da-mi vin cizmele alea? se îngrijoră Micuțul, cercetându-și picioarele.

— Încă nu-s ale tale! rânji Porta și expedie un scuipat precis pe bombeul huidumei.

În același moment, un strigăt prelung sfâșie tăcerea închisorii, făcându-i pe cei doi să sară ca arși în picioare.

— Ce naiba ar putea fi? exclamă Micuțul, aruncând o privire în lungul coridorului pustiu.

— Cel de la 368.

— Doamne, ce m-a speriat dobitocul ăla! Trebuie că a făcut pe el de frică!

— Popa cu iertarea păcatelor a trecut la prânz pe la el. S-ar putea să fie pentru la noapte.

— În cazul ăsta, n-o să fim noi plutonul de execuție, ci cei din al 3-lea.

Un timp, jocul continuă în tăcere. Brusc, pași grei răsunară pe trepte.

Chiștoacele și cărțile se volatilizară. Ținuta, rectificată fulgerător, îi transformă pe cei doi cartofori în veritabile modele ale ostașului prusac, disciplinat și corect.

De apărut, apăru, hlizindu-se, subofițerul Julius Heide.

— Vi s-a dus inima-n izmene, căcănarilor! izbucni el, hohotind de râs și instalându-se pe unul din closete. Sunteți atât de reglementari că-ți vine să borăști!

Un zgomot fără echivoc răsună de sub el.

— Măgarule! îl apostrofă Porta.

— Păi nu suntem la budă? Ce-o faci pe nebunul?

Era limpede că Heide era pus pe arțag.

— De ce-ți plimbi botul pe-aici? Nu-mi aduc aminte să fi sunat după tine!

— Scoate cărțile. Pun la bătaie o manta de piele tip SS.

— O manta adevărată? se miră Micuțul.

— Da, tolomacule, una adevărată, cu dublură din blană de oaie și epoleți detașabili: Una din alea pe care le saluți numai când le vezi atârinate de cuier.

— De unde ai zulit-o?

— Am relațiile mele.

— Singura ta relație cu SS-ul a fost când te-au găbjit și ți-au muiat oasele în beciurile lor. Zii, de unde o ai?

— Ce-ți pasă, răsfertule? O am și gata!

Cu o mișcare uluitor de rapidă, Porta îl înșfăcă pe Heide de gât.

— Julius, halitor de jidani, de unde ai mantaua asta SS? Ai furat-o, nu-i așa?

— Și ce dacă? E important?

— Deloc. Dar mă interesează de la cine și cum.

— Idiotule! se stropși Heide.

Degetele lui Porta se strânseseră ca o menghină.

— Julius, halitor de jidani, de unde ai mantaua?

Heide gemu și deveni vânăt la față. Încerca, disperat, să tragă puțin aer în piept. Ochii i se bulbucară, frica morții i se citea în privire. Porta slăbi strânsoarea.

— Ce vă interesează, păduchioșilor? Am primit-o de la vrăjitoarea aia bătrână care a venit să-l vadă pe SS-istul de fecioru-su, Oberjunkerul⁵⁸, ăla de i s-a făcut vânt pe lumea ailaltă sâmbăta trecută.

— Ai primit-o? Nemaipomenit! chicoti Porta. Auzi, Micuțule, zice c-a „primit” de la măicuța îndurerată o manta nou-nouță și îmblănită pe deasupra! Ei hai, hai băiețică, nu te mai sfii atât și spune-i lui nenea adevărul. Ce i-a venit născătoarei de SS-ist să-ți dăruiască mantaua! Simt că-i ceva putred aici, ucigaș de duminică!

Încercarea de a-l înhăța din nou pe Heide de gât eșuă și cei doi se încăierară pe-nfundate, nu se auzea decât bufnitura pumnilor și câte un icnet când ținta era atinsă.

Din fericire, dinspre coridor se auzi zgomot de pași. Cafteala încetă instantaneu, uniforme fură aduse rapid în ordine, doar privirile rămaseră

⁵⁸ Echivalentul aproximativ al elevului-plutonier din școlile noastre de ofițeri

ucigașe. Micuțul fu primul care ieși pe coridor, aici, dădu nas în nas cu „ângerul morții”, duhovnicul închisorii, preotul militar von Gerdesheim.

— Domnul fie cu voi, spuse acesta, dând să treacă mai departe.

Micuțul plecă cucernic capul și murmură:

— Și cu dumneavoastră, părinte.

Duhovnicul se opri, surprins de acest salut neobișnuit, și aținti o privire dezorientată asupra malacului ce-și ținea pleoapele în jos și palmele împreunate ca pentru rugă.

— Crezi în Dumnezeu, fiule? întrebă preotul.

Era un bătrân înalt, roșcovan, cândva misionar în nu se mai știe ce colț al lumii, unde-și făcuse cu râvnă datoria și unde fusese socotit drept locțiitorul Domnului pe pământ.

— Crezi în Dumnezeu, ostașule? reluă el, privindu-l onctuos pe Micuțul. E o mare bucurie să întâlnesc oameni ca tine într-un batalion disciplinar, dar nu-mi aduc aminte, fiule, să te fi văzut la slujbă.

Micuțul fixa oberlihtul din perete ca și cum ar fi așteptat ca întreaga Sfântă Treime să-și facă apariția prin el.

— Nu te-am văzut nici la spovedanie, continuă preotul, apropiindu-se de matahală, pregătit să-i dea binecuvântarea.

Micuțul zâmbi timid și-și plecă țeasta pe-o parte.

— Domnule părinte, Obergefreiter-ul Kreutzfeld raportează că merge regulat la biserică în fiecare 15 august.

Preotul căscă ochii, dar se stăpâni și întrebă de ce merge ostașul la biserică numai pe 15 august.

— În cinstea Prea Sfintei Fecioare, născătoarea lui Dumnezeu, răspunse mastodontul, înălțând ochii spre cer.

Preotul rămase cu gura căscată, mai ales că Micuțul semăna mai curând a soldat roman, gata să zvârle în groapa cu lei niscaiva creștini, decât cu un cucernic adorator al Fecioarei.

— Domnule părinte, Obergefreiter-ul Kreutzfeld cere permisiunea să-l întrebe pe domnul părinte dacă domnul părinte crede în adormirea Maicii Domnului?

— Ce-e-e? izbucni preotul, făcându-se ca sfecla în obraz. Îți bați joc, hulitor de cele sfinte?!

— Irod a fost un porc, proclamă Micuțul. Iar Sfânt Bernard bea răchie dintr-un butoiăș pe care-l găsisese în zăpadă, că d-aia și câinii botezați de el poartă la gât o ploscuță cu rom și...

Toată această erudiție teologică avea, în capul Micuțului, menirea să-l epateze pe preot și să-i atragă bunăvoința.

— Te-ai țicnit de-a binelea, răcni acesta, dar, făcând un vizibil efort, continuă cu blândețe: Hai, ostașule, spune-mi de ce îmi mărturisești toate acestea?

Micuțul era tot un zâmbet:

— Când eram mic — și arătă cu palma cât era de mic — doream foarte tare să pot intra în mănăstirea Ursulinelor din Eger pentru că se zvonea c-ar păstra câțiva litri din laptele Sfintei Fecioare și, întrucât Fiul Său răposase cam de mulțisor, voiam și eu să văd cum se prezintă acest lapte și să...

— Destul, nenorocitul! zbieră duhovnicul, săltându-și sutana. Cum te numești, Obergefreiter?

— Să trăiți, domnule părinte, sunt Wolfgang Kreutzfeld, din Regimentul 27 tancuri, batalionul întâi, compania a 5-a, momentan de gardă la închisoarea militară Torgau, secția C. Camarazii îmi zic însă, fiindcă-i mai simplu, Micuțul.

Curios, colosul se aplecă să vadă ce scrie pastorul în cărticica pe care o ținea în mână, cu stupoare, descoperirăm că nu era altceva decât liturghierul pe care duhovnicul îl folosea și ca blocnotes. Privirea pe care ne-o aruncă ar fi trebuit să ne expedieze direct în cazanul cu pucioasă al Gheenei. Cu pași repezi se îndreptă spre ușa unei celule, urmat de un ultim răvaș smerit al Micuțului:

— Și să știți, domnu părinte, că înainte de a porni la căsăpeală mă mărturisesc întru totul Sfântului Duh!

Preotul tresări atât de tare încât fu cât pe-aici să cadă., Uită cu desăvârșire pentru ce anume venise, astfel încât deținutul Kraus, ex-Schutzpolizei, muri împușcat fără sprijin duhovnicesc. La drept vorbind, Kraus nici nu ceruse așa ceva și ultimele sale cuvinte au fost:

— Moarte lui Hitler!

Toată aiureala asta l-a costat pe Micuțul opt zile de pârnaie, odată eliberat, s-a îmbătat groaznic, împreună cu Porta și, beți criță, s-au dus acasă la pastor și l-au bătut de l-au zvântat.

Slujitorul Domnului a zăcut cât a zăcut, după care, băiat isteț, a obținut mutarea sa la închisoarea militară de la Glatz. Acolo au pus rușii mâna pe el, în mai 1945, mai târziu, a fost găsit spânzurat într-o celulă din aripa B a clădirii.

Jern Gustav — zis și „Gustav-de-Fier” — aparținea, de treizeci și unu de ani, corpului subofițerilor, iar de douăzeci și opt de ani îndeplinea funcția de gardian-șef al închisorii militare.

— Ești un exemplu pentru toți subofițerii invincibilei noastre armate, declarase Hauptfeldwebel-ul Dorn cu prilejul ultimei aniversări a sus-pomenitului.

Jern Gustav s-a lăsat însă ucis, un etaj mai jos, și, culmea dezonoarei, de către un deținut! Dorn a ordonat ca numele său să dispară imediat de pe tabloul de onoare al subofițerilor și a aruncat eticheta în primul coș de gunoi întâlnit. După aceea, s-a spălat pe mâini, înjurându-l copios pe cretin. Tot ce-i aparținuse defunctului a fost ars. Nimic nu trebuia să mai amintească de acest nenorocit care s-a lăsat sugrumat de un prăpădit de deținut, de acest netrebnic furișat în glorioasele rânduri ale subofițerilor, care, după cum știe o lume întreagă, constituie coloana vertebrală a armatei germane.

Singurele obiecte pe care Dorn le-a păstrat au fost două sticle de vodcă și patru de coniac. Ele au fost confiscate ca fiind proprietatea statului și încuiate în fișet în prezența furierului-șef, Stabsgefreiter-ul Krone.

— Aceste sticle sunt dovada de netăgăduit a descompunerii morale a răposatului Jern Gustav, a declarat Dorn. Niciodată nu le-ar fi putut dobândi pe cale legală.

În aceeași seară, Dorn deschise fișetul și rase una din sticlele de coniac. Pierdut în propriile-i gânduri, fumă una după alta patru trabuce braziliene din rezerva „Cocostârcului”, negre, lungi, cu inel roșu.

RUȘINOASA MOARTE A LUI JERN GUSTAV

Era o dimineată înghețată, învăluită în pâcle umede. În curtea închisorii, prizonierii alergau în cerc, încercând să se încălzească. Rezemat de ușcior, Bătrânul se uita la ei.

Îi lăsa întotdeauna să fumeze în timpul „plimbării”, chiar dacă regulamentul interzicea așa ceva, privirea sa, istovită de câte văzuse, urmărea hora celor șaiszeci și șapte de candidați la moarte.

Într-un colț, lângă intrarea în vechea sală a dușurilor, acum dezafectată din cauza războiului și a lipsurilor de tot felul, stătea, înstrăinat de toți și de toate, Feldwebel-ul Lindenberg. Căta la cer, de unde, printre norii cenușii, scăpa din când în când câte o rază timidă de soare. Ținea, ascunsă în căușul palmei, țigara pe care i-o dăruise Porta, un dar care-l putea costa șaiszeci de zile de carceră.

Ceilalți prizonieri trăgeau cu coada ochiului la el. Vestea se răspândise de acum: va fi mâine. „Îngerul morții” apucase să-l viziteze, iar la afișier, o mână trecuse: „Plutonul 1, grupa 2, prezentare pentru distribuirea muniției la orele 4 și 15 minute”. Însemna câte zece gloanțe de căciulă, gloanțe cu vârful rotunjit, nimeni dintre noi nu izbutise să afle de ce, la execuții, sunt folosite gloanțele astea demult ieșite din uz.

Locotenentul artilerist, cel care-și sugrumase logodnica, se scutură de frig, era, de-acum, de patru săptămâni la Torgau și fiecare zi putea să-i

aducă vizita duhovnicului. După aceea, îi mai rămâneau de trăit cam treizeci și șase de ore. Nici o putere pe lumea asta nu mai putea schimba nimic. „Îngerul morții” reprezenta punctul final. În acea clipă, hârtiile venite de la instanță se găseau într-un dosar roz, pe biroul Hauptfeldwebel-ului Dorn, semnate și contrasemnate, așa cum se cuvine într-o bine organizată administrație cazonă.

Tânărul locotenent artilerist cunoștea acum o groază de lucruri de care, habar n-avusese la sosirea lui la Torgau. Știa, de pildă, unde sunt împușcați condamnații și că execuțiile intră în atribuțiile unei companii de disciplinari. Putea povesti o sumedenie de lucruri în legătură cu moartea când ești pus la zid, de fapt, la stâlp, lucruri pe care nu le înveți în nici o școală militară.

Se așeză lângă junele teritorial, întemnițat de mai bine de șase luni, cu două cereri de grațiere respinse și o a treia în curs. Ai fi zis că cei de sus se distrează cu cererile de grațiere ale acestui țăran nătâng din Mecklemburg care-și petrecuse toți cei optsprezece ani ai vieții sale numai cu vacile. Fusesse din cale-afară de mirat când, într-o zi, se pomenise chemat la un regiment oarecare și că nu se poate întoarce de la cazarmă acasă, la fermă, unde ar fi fost atât de necesar la muncile de primăvară.

Ca atare, într-o vineri, a șters-o de la cazarmă luând cu el pușca și ranița. Le-a ascuns în podul casei, în dosul unor grămezi de cartofi. Jandarmii care au venit după el le-au găsit în doi timpi și trei mișcări. El, băiatul, i-a întâmpinat cu mare bucurie în crama în care trebuia dregând o butie.

— Grüss Gott, le-a urat el.

— Heil Hitler! a răspuns Feldwebel-ul care comanda patrula. Îl căutăm pe Kurt Schwartz. Ești, cumva, dumneata?

— Da eu sunt, dar să știți că am multă treabă că acuși dă ploaia.

Jandarmii schimbă priviri nedumerite între ei. Un asemenea specimen nu întâlnești în fiecare zi.

— Trebuie să vii cu noi. Curtea Marțială tânjește după tine.

— Curtea Marțială? Da ce treabă are ea cu mine?

Feldwebel-ul îi puse mâna pe umăr

— Fără prostii, Kurt. Dacă încerci să fugi, tragem. Unde ai ascuns pușca?

Pe Kurt îl trecură fiorii, nu-i prea inspirau încredere acești patru militari cu căștile lor de oțel și semilunile din metal strălucitor atârinate pe piept. Poate că n-ar fi trebuit să plece fără să-și ia rămas-bun. Căpitanul care-i era comandant, de pildă, părea un om de treabă și, pesemne, s-o fi supărat că a întins-o așa, fără măcar un bună-ziua. Cel mai bine era, deci, să vină cu jandarmii și să explice cui trebuie că muncile de primăvară nu stau să aștepte. Însă unde a ascuns pușca, asta n-o să le spună. Poate că de-aia se burzuluiau la el, de când cu războiul, era nevoie de arme pentru lupta împotriva Roșiilor. Se îndreptă, fără împotrivire, spre mașină.

— Mă, tăntălăule, i se adresă jandarmul. De ce ai roit-o de la cazarmă? Zi măcar unde-i pitit pușca? O să fie mai bine pentru tine.

Kurt însă nu-i crezuse. Nu pricepea deloc care-i deosebirea între o absență fără permisiune și dezertare, ba încă înarmat. De unde să știe el că prima se lasă cu închisoare și, poate, un regiment disciplinar, dar că cea de-a doua înseamnă, invariabil, moartea?

Și uite că acum se afla la Torgau și-și aștepta sfârșitul, laolaltă cu alți șazeci și șase de condamnați. Avea, totuși, un avantaj asupra celorlalți: nu-și dădea deloc seama că urmează să fie executat și, de fiecare dată când Micuțul deschidea ușa celei ca să-l scoată la plimbare, întreba:

— S-a hotărât?

Iar Micuțul răspundea:

— Nu-i pentru azi.

Kurt se gândea la eliberare, Micuțul, la stâlpul condamnaților!

Pe lângă zid alerga un Oberleutnant, blond, cu pieptul plin de baretele decorațiilor primite. Se afla închis de două luni. Cu ocazia unui atac aerian asupra Berlinului își pierduse întreaga familie: soția și cei trei copii, arși de vii într-o pivniță în care nimerise o bombă incendiară. Permisia îi fusese refuzată. Atunci își fabricase singur documentele necesare, venise acasă, dar la Berlin îl și așteptau jandarmii. Curții Marțiale nu i-au trebuit decât nouă minute ca soarta omului să fie pecetluită: dezertare, fals în acte militare — pedeapsă capitală.

Pe treptele scării, un bătrân locotenent-colonel aspira cu toți porii firavele raze de soare. Încălcând ordinul, își retrăsese regimentul de pe pozițiile debordate de ofensiva sovietică. Curtea Marțială: lașitate în fața inamicului, sabotarea ordinelor — pedeapsă capitală.

Bătrânul îl atinse cu mâna pe umăr

— Aveți o vizită, domnule colonel.

— Eu? murmură, uluit, ofițerul.

— Da, confirmă, zâmbind Bătrânul. Soția dumneavoastră.

— Soția?

— Întocmai, domnule colonel, urmați-l pe planton, o să vă conducă la vorbitor.

Alb ca varul la față, tremurând din toate măduarele, bătrânul colonel se luă după planton. Se opriră în dreptul cancelariei închisorii. Hauptfeldwebel-ul Dorn își făcu apariția și-i aruncă deținutului o privire scârbit-miloasă:

— E o plăcere, ai, tataie, să mai vezi și-o fustă? Zgâiește-te bine la ea că-i ultima oară când o mai vezi, crede-n vorba mea!

Îi făcu semn ostașului că poate duce deținutul până la vorbitor. Tăcuți, cei doi porniră pe lungul coridor, urmăriți de privirea scrutătoare a temnicerului-șef.

Nu exista motiv pentru condamnarea la moarte care să nu figureze aici, la Torgau. Unul jefuise în timpul alarmei aeriene, doi erau asasini, slăbănogul ăla de genist îl bătuse de-l deznodase pe comandantul său de companie, rebeliune, la zid cu el!

— Nu vă e nu știu cum să ne împușcați acum că ne cunoașteți? îl întreabă pe Julius Heide un ofițer de cavalerie.

— La ce întrebarea asta tâmpită?

— Pentru că mă interesează. Pe front, când îi improșcam pe fărtații din față cu aruncătorul de flăcări, mă durea în cot fiindcă nu-i cunoșteam. Aici, la pușcărie, lucrurile stau cu totul altfel. Omul își împinse ușurel boneta pe ceafă. Suntem, într-un fel, camarazi: ne aduceți haleala, stați de vorbă cu noi, sunteți și voi, ca și noi, împotriva ticăloșilor de-alde Jern Gustav și gașca. Și, totuși, știți că tot voi o să ne curățați. M-am întrebat, deci, ce

simțiți?

— Da multe-ți mai umblă prin cap! exclamă Heide, vizibil descumpănit. Ce-ți pasă ce simțim noi? Ce, eu te întreb ce simți?

— Poți s-o faci, răspunse încetișor cavaleristul. Mi-e frică. O frică atroce. Sunt zile când îmi vine să-mi crăp capul de zid. În fiecare dimineață, la deșteptare, Satana îmi șoptește: „E pentru astăzi”. Nici măcar pe front nu mi-a fost atât de frică.

— Tacă-ți gura! răcni Heide, scos din țâțâni. Nu vreau să știu nimic despre frica ta! Nu te cunosc și nici nu vreau să te cunosc!

— Ba da, mă cunoști, camarade, și n-ai să mă uiți niciodată, cum n-ai să uiți pe nici unul din robii de la Torgau.

— Maică Precistă, zbieră Heide, ești mai rău ca o placă de patefon! Vino mai bine să jucăm niște zaruri ca să mai uiți de frică!

— Crezi că-i în curând? insistă omul. Buzele îi tremurau mărunt.

— De unde să știu?

Porniră, împreună, spre dușurile dezafectate unde nu-i vedea nimeni, la scurtă vreme, sosi și Porta însoțit de alți doi deținuți. Partida se încinse, punctată, din când în când, de câte un strigăt de bucurie al celui care izbutise un „cameron”. Jucau pe țigări, pe tutun de mestecat, pe hârtie de ziar pentru răsucit, pe cioturi de creion, adevărate comori într-o închisoare.

Fluierul Bătrânului puse capăt jocului. Neprețuita oră se scursese. Candidații la moarte se încolonară în șir câte doi.

În aceeași clipă își făcu apariția și Jern Gustav. Proțăpît în cadrul ușii care ducea spre celule, ascultă în tăcere raportul Bătrânului, în vreme ce ochii săi, mici, sfredelitori, cercetau coloana. Pe tunica sa cenușiu-deschis strălucea Crucea pentru merit, clasa I, răsplata statului pentru lungii ani de vrednice servicii în închisorile militare.

Stabsfeldwebel-ul Gustav Dürer, zis Jern, era personificarea răutății și ticăloșiei omenești.. Nu pierdea niciodată prilejul să lovească un deținut și chiar un soldat din gardă. Se zvonea c-ar avea pile mari la Gestapo și comandantul însuși părea să se teamă de el. Scund, îndesat, îi putea gura și de la distanță și arăta ca și cum nu s-ar fi spălat niciodată ca lumea.

Fără grabă, trecu de-a lungul coloanei și se opri în dreptul Feldwebel-ului Lindenberg, pe care-l arătă cu degetul.

— Tu, cel de colo, vino cu mine.

Lindenberg păli îngrozitor și se clătină atât de tare încât camarazii de-alături trebuiră să-l sprijine. Cu toții, chiar și cei din pază, crezură că Lindenberg va fi dus la stâlpul de execuție, în pofida regulamentului, acum, pe loc, în plină dimineață. Ar fi fost pe deplin în nota practicilor lui Gustav, care adora să-i înnebunească pe prizonieri, împingându-le spaima până la paroxism.

Cu privirea fixă și pași târșâiți, Lindenberg îl urmă pe Gustav până la vorbitor, unde îl aștepta o femeie în uniformă brună. Era prototipul activistei de partid, plină de propria-i importanță.

— Feldwebel Lindenberg? întrebă ea, răsfoind niște hârtii.

Mut, Lindenberg confirmă cu capul. Groaza pe care o încercase nu pierise încă. Activista, o blondă spălăcită, cu părul strâns în coc la ceafă, repetă întrebarea, pe un ton ceva mai răstit.

— Da, sunt Hermann Lindenberg.

— Bine că ți-ai regăsit glasul. Sunt de la Asistența publică. Iată câteva documente pe care urmează să le semnezi astfel încât statul să se poată însărcina cu educația fiului dumitale. Nevasta dumitale nu e aptă de așa ceva. O femeie germană care ascunde un dezertor și un sabotor e o ființă nedemnă. Semnează și nu te mai izmeni!

Rânji, dezvelind un șir de dinți ca de cal și împinse, autoritară, hârtiile.

Lindenberg se șterse pe față. Plesnea de dorința s-o cârpească, dar se înfrână. Întrebă însă:

— Și dacă n-o fac?

— E un ordin! croncăni activista de partid. Cuvântul „ordin” fu, aproape strigat. Ești un om dezonorat și fiul dumitale trebuie să te uite, la fel ca și pe mama sa, doi indivizi excluși din comunitatea național-socialistă! Băiatul va fi crescut în instituția pe care o conduc în așa fel încât să poată deveni un bun cetățean al Reich-ului. Hai, semnează odată, trebuie să plec, sunt grăbit!

Lindenberg sări de pe scaun.

— Mă cac și pe tine, și pe instituția ta! Și-i expedie un scuipat drept în obraz.

Muierea scoase un țipăt de furie și se trase îndărăt.

— O să te coste capul, ticălosule! Am un unchi la Gestapo, să vezi ce pățești!

Feldwebel-ul Lindenberg râse batjocoritor:

— Nu-mi mai poți face nimic, chiar de-ai fi ibovnica paiaței ăleia de Hitler!

Bastonul de cauciuc al lui Gustav vâjâi prin aer, abătându-se pe spina-reă deținutului care scoase un geamăt.

— Semnezi?

— Nu! șuieră Lindenberg. Nu mă puteți sili.

— Zău? chicoti Gustav. Avem niște metode de nici cu gândul nu gândești. Extra-gekados.

Odată ieșiți din vorbitor, Gustav scrâșni:

— Ți-au mai rămas câteva ceasuri înaintea veșniciei, dar te asigur că vor fi cele mai neplăcute din viața ta.

Deschise fără zgomot ușa care dădea spre coridorul celulelor. Nimeni nu se pricepea să deschidă o ușă mai pe furiș, specialitatea lui era să pân-dească la ușa unei celule până când cel întemnițat, simțind că se întâmplă ceva, dar neștiind ce anume, îndrăzne să arunce o privire prin vizetă. Într-o fracțiune de secundă, Gustav băga cheia în broască și descuia, vinovat de încălcarea regulamentului, deținutul era dus în celula de pedeapsă și biciuit până la sânge chiar de gardianul-șef.

— O să-ți fărâm os cu os! șuieră Gustav. O să rogi moartea să vină!

În acel moment, Lindenberg își pierdu capul. Se năpusti asupra odiosului majur și-l apucă de beregată. Acesta fu atât de surprins încât căzu pe spate cu un zgomot surd. Legătura cu chei îi scăpă din mână și zornăi pe ciment. Degetele lui Lindenberg strângeau precum o menghină. Hârâituri ciudate răsunară din gâtulejul gardianului-șef, ochii, injectați cu sânge, deveniră sticloși. Se zbătea, disperat, dar Lindenberg era ca o stâncă. Cu fiecare icnet, viața părăsea trupul puhav al odiosului temnicer.

— Ba o să crăpi înaintea mea! mârâia Lindenberg, strângând și mai

tare.

Aflat la etajul trei, Micuțul auzi zăngănitul cheilor și bufnitura celor două corpuri căzând. Aruncă o privire în jos, peste balustradă, și pricepu imediat despre ce-i vorba. Pe tăcute, alergă până la closetele unde Heide și Porta disputau o partidă de zaruri.

— Faceți cât mai mult scandal! le strigă el, surescitat la culme. Lindenberg îl gâtuie pe Jern Gustav!

Cei doi rămaseră o clipă cu gurile căscate, uitându-se năuci la Micuțul, apoi se porni o hărmălaie de nedescris: Porta trânti de ciment două găleți din tablă, Micuțul izbea în pereți cu ce-i cădea sub mână, Heide trăgea apa, declanșând adevărate cataracte.

— Cred că a apucat să strivească ploșnița, făcu, după câteva minute, Porta și aruncă o privire precaută în jos.

Pe coridorul etajului de dedesubt, Lindenberg ședea pe pieptul lui Jern Gustav, ai cărui ochi țâșniseră aproape afară din orbite. Fața îi era vânătă, limba scoasă. Temnicerul Dürer isprăvisese cel de-al douăzeci și optulea an de slujbă penitenciară și, de aici încolo, niciodată nu va mai avea prilejul să schilodească în bătaie un deținut, nici să-l inunde cu apă rece în toiul iernii.

Fără grabă, Lindenberg se ridică. Cu o mișcare mașinală își rectifică ținuta și, aruncând o privire în sus, îi văzu pe cei trei care, tăcuți, se uitau la el peste balustradă. Cu vârful cizmei împinse trupul chircit pe ciment, aproape incapabil să facă o legătură între masa asta inertă și bruta detestată ce fusese până nu demult gardianul-șef Jern Gustav. Iată-l acum mort, sugrumat de un deținut căruia îi mai rămăseseră doar câteva ceasuri de trăit.

Feldwebel-ul Lindenberg culese de pe jos legătura cu chei și, cu umerii ușor aduși, urcă domol scara.

— L-am gâduit, îi spuse el lui Porta, întinzându-i cheile.

— Îți mulțumim, camarade, făcu Micuțul, dându-i o palmă prietenească peste spinare. O s-o pățești însă.

— Va trebui să raportăm, îl preveni Heide. Înțelegi, nu? N-avem încotro, suntem obligați să te denunțăm lui Dorn.

— Sigur, asta-i situația. Nu vă faceți probleme cu mine.

— N-o să te uităm niciodată, camarade. Ar trebui să fii grațiat c-ai scăpat lumea de o așa jigodie.

Lindenberg râse istovit și se îndreptă spre celula sa. Din ușă, se răsuci și-l privi pe Heide.

— Grăbiți-vă cu raportul, să nu aveți încurcături după aia.

— Cred că asta-i soluția, zise Porta. Are dreptate, Julius, și, cum ești subofițer, ție-ți revine să raportezi.

— Ba ai să te duci tu, replică Heide. Știi bine că nu-mi pot părăsi postul.

— Atunci, trimite-l pe Micuțul.

— Nu, zău? sări imediat acesta. N-am văzut nimic, nu știu nimic, n-am nici un Lindenberg în sectorul meu!

— Nu ține! rânji Porta. Tu ai fost primul care l-a văzut sărindu-i la beregată.

— Ba p-a mă-tii! Să spun numa' ce tărăboi ați făcut ca să nu se audă cum o mierlește Gustav și ai să vezi cum te mai legeni în ștreang! Eu, o știe

toată lumea, sunt cretin din naștere, da nu și voi. Voi sunteți normali, voi o s-o încasați.

— Destul! răcni Heide, umflându-se ca un adevărat Unteroffizier prusac ce era. Îți ordon să te duci imediat și să raportezi Hauptfeldwebel-ului Dorn că Jern Gustav și-a dat duhul!

— Poți să te beși și pe gură, că tot nu-mi pasă! replică Micuțul, fără pic de respect pentru ierarhie. Mă faci să râd!

Știința sa militară era concisă și clară: „Ferește-te cât poți de superiori, nu te prezenta niciodată înainte de a fi chemat de cel puțin trei ori”. Se strâmbă elocvent la Heide, care-l privea furibund, neștiind cum să procedeze în fața acestui evident act de nesupunere. Tare ar fi vrut să-l cârpească, dar își aminti la timp că așa ceva ar fi fost echivalentul unei sinucideri.

Micuțul fornăi zgomotos și expulză peste balustradă tot conținutul nasului său, nimerind cu precizie extingtorul agățat pe peretele opus.

— Ei, poftim! strigă Heide, trăgând de poalele vestonului, dar nimeni n-avea să afle dacă această exclamație se referea la refuzul Micuțului de a executa ordinul primit sau la gestul lui huliganic vizavi de un bun al statului.

— Termină odată cu urletele, îl povățui, calm, Micuțul. Vezi bine că trebuie să te descurci cu hoitul ăsta!

— Cur pictat! răcni Heide scos din pepeni. Ce-ai vrea, să las rahatul ăsta de cadavru să zacă acolo până la Judecata de Apoi?

— De ce nu? întrebă huiduma cu aerul cel mai indiferent din lume. Nu-i cadavrul nostru.

— Sfinte Sisoel! Știu și eu că nu-i al nostru! Da ucigașul e al nostru, uite-l acolo! (Și-l arătă cu degetul pe Lindenberg care se zărea, prin ușa rămasă deschisă a celulei, cum șade pe taburet cu capul între palme.) Of, Doamne Dumnezeu, ce trebuie făcut? gemu, disperat, Heide.

— Vrei să spui „ce trebuie să fac”? îl corectă, malițios, Porta. Tu ești subofițer, nu noi. Noi suntem niște amărâți de subalterni, fără atribuții. (Tacticos, își aprinse o țigare, uitându-se cu mult interes la afișul roșu pe care scria „Fumatul interzis”.) Ești în budă, Julius. În noaptea asta, Jern Gustav o să-ți cam deranjeze nănica.

— Nu admit să fumezi! răcni, negăsind altceva de zis, Heide și se plesni peste tocul pistolului care-i atârna de centiron.

— Ie-te, fleoșc! Ia nu te mai umfla atâta în pene. N-ai să apuci să zici „păs” c-o să te trezești la pârnaie și Micuțul o să te ducă, sub escortă, la căcăstoare.

— Ți-ai găsit timpul să faci bancuri tâmpite, mârâi Heide și se răsuci spre Micuțul care pălăvrăgea cu Lindenberg în celula acestuia. Tu, ăla de-acolo, îți ordon — apăsă pe cuvântul „ordon” —, îți ordon, zic, să te prezinți la cancelaria închisorii și să-i raportezi lui Dorn că Lindenberg i-a făcut de petrecanie lui Gustav. Hai, Micuțule, du-te înainte de a mă înfuria de-a binelea. Du-te și-am să uit că de două ori ai refuzat să execuți ordinul.

Calm, Micuțul extrase din buzunarul pantalonilor un capăt de cârnat, îl curăță conștiincios de scame, îl rupse în două, îi întinse una din jumătăți lui Lindenberg, după care se întoarse spre Heide.

— Da mult îți mai place să f... oamenii la cap!

— Galop, vită-ncălțată! mugi Heide, scos din fire. Și încetează să te

îndopi! Ești în serviciu comandat, idiotule! Căcat cu ochi! Rămă împutită!

Și, cum nu mai găsea nici o înjurătură potrivită, bâigui:

— Obergefreiter Kreutzfeld, nu mă enerva până-ntr-acolo încât să uit că ne cunoaștem!

— Hai, plimbă ursu', replică, imperturbabil, Micuțul băgând în gură ultima îmbucătură de cârnat.

Heide deschise și închise de câteva ori gura, dar nu-i scăpă nici un sunet, pur și simplu, nu mai știa la ce să recurgă, ce-ar mai putea urla.

— N-o mai lălăi și fă-ți raportul, îl sfătui, perfid, Porta îndreptându-se în buiestru către closete, urmat aproape imediat de Micuțul. Ai să vezi, dacă n-o faci o să iasă nasol.

Cei doi cumetri se instalară confortabil pe câte o găleată răsturnată cu gura în jos și începură o partidă de 14-21.

— În momentul ăsta, Julius ar fi fericit să le dea dracului de galoane. Ce bine de mine că toți mă consideră prea tâmpit ca să devin gradat! Nu tu răspundere, nu tu rapoarte... Idiot din naștere. Nu pricepe nimic, trebuie să i se explice mereu de trei ori. Te-am ras, Porta, viața-i frumoasă!

— Băi, ai trișat! bombăni Porta, examinând atent cărțile Micuțului.

Matahala o făcu pe indignatul:

— Mai trebuie și dovedit, camarade. Las-o mai moale cu insultele... Bun, fie, te iert de astă-dată.

Un moment jucară în tăcere, dar fără chef. Gândurile lui, Porta se roteau în jurul crimei. Era clar că povestea asta putea lua o întorsătură nasoală. Ar fi fost, deci, preferabil ca reacțiile ștabilor să vizeze un singur personaj. Îi aruncă Micuțului o privire piezișă, dar constată cu neplăcere Că ochisorii acestuia îi ghiciseră intențiile.

— Joseph Porta, te previn dinainte: nu-ți fă planuri cu mine. Știi că sunt sfios și nu-mi place să mă arăt în lume.

Porta dădu din cap. Pricepea și el: cu Micuțul n-o să iasă nimic. O clipă se gândi la el însuși, dar imediat își zise că e cu neputință. Ar rămâne Steiner, dar Steiner era un tolomac care n-ar fi știut să scape printre ochiurile năvodului. Julius Heide? Nici o moarte nu i se părea îndeajuns de blândă pentru animalul ăla, dar era totuși un camarad, din cale-afară de curajos, în plus, foarte prost văzut în acel moment de jigodia de Dorn.

Porta lepădă cărțile și-și pocni degetele.

— Am găsit! Micuțule, destupă-ți urechile, scăpăm basma curată. O întinzi în galop până la Bătrânul, îi povestești totul așa cum s-a întâmplat și-i spui, din partea mea, să-l trimită pe Barcelona Blom să-i raporteze lui Dorn trădarea. M-ai înțeles?

Îl zgâlțâi de poalele vestonului său verde-cenușiu.

Ochii Micuțului se învârteau ca două bile în orbite, aproape se auzea cum scârțâie roțile ruginite ale creierului său.

— Nu-mi place chestia asta a ta. Eu, unul, nu vreau să am nici un amestec, nu vreau să am de-a face nici cu răposatul, nici cu ăla de l-a gătit.

Porta îl luă de după umeri patern și se porni să-i explice că nu există nici o primejdie pentru el, că totul va fi bine, că lucrurile se vor aranja de minune. Malacul se sculă și începu să-și rotească tigva precum taurul care nu știe dacă trebuie să se repeadă și să împungă sau să lingă mâna

toreadorului.

— Sfinte Iisuse din Nazaret, ia-mă sub oblăduirea Ta. Mă voi duce la Bătrânul și-i voi istorisi despre cadavru. Agită pumnul său uriaș pe sub nasul lui Porta: Cu asta însă, mi-am isprăvit misiunea. Mai bine halesc scârnă decât să mă mai amestec în înmormântările voastre!

Cizmoaiele sale țintuite bocăniră pe coridor. Heide se uită după el cu gura căscată:

— Ie-te-te că se duce!

— După cum vezi, chicoti Porta.

O expresie de infinită ușurare se așternu pe fața lui Heide.

— Totuși, Micuțul ăsta e un băiat de ispravă. Crezi c-o să se lase cu bubuială?

— De asta poți fi convins.

Micuțul dispăru prin îngusta ușiță de fier care ducea spre coridorul central, unde se afla camera de gardă. Reapăru după puțin timp, urmat de Bătrânul și de Barcelona Blom. Bătrânul se aplecă peste cadavrul chircit pe jos, examinându-l atent.

— Nasoală treabă, făcu el îngândurat. Hai să vedem cum vom proceda... Lindenberg e în celula lui? (Heide confirmă, dând din cap.) Voi, ăștia de aici, n-ați văzut nimic înainte ca Lindenberg să urce și să vă povestească ce și cum. S-ar putea să se prindă, deși cu Dorn mă cam îndoiesc: cel de gardă pe coridor ar fi trebuit să vadă ce se petrece și avea datoria să împiedice crima.

Bătrânul îi aruncă o privire stăruitoare Micuțului, care rodea un coltuc de pâine.

— N-am nici o vină, sări imediat huiduma. Sunt cufurit rău de tot. M-am dus de douăzeci și șase de ori la umblătoare, pe ziua de azi. Acolo eram și când Gustav a dat ortu' popii.

— Da la infirmerie ai fost?

— Nu, am neglijat chestia asta, ziceam că mă dreg singur...

— Ar fi fost bine, suspină Bătrânul, clătinându-și capul. Acum ascultă și bagă la bilă: azi-dimineață, la opt, te-ai dus la infirmierul Holzermann care ți-a dat un hap pe care l-ai înghițit pe loc.

Mutra boccie a Micuțului se luminează:

— Întocmai! Și nu un hap, ci toate cinci pe care mi le-a dat mai marele peste clistire.

— Dar, fiindcă-i vorba de tine, toată lumea o să te creadă. Tu, Porta, te aflai în celula lui Lindenberg pe care o percheziționai în timpul absenței acestuia. De aia nici n-ai auzit nimic.

— Dar eu? întrebă, aproape șoptit, Heide.

— Tu inspectai closetele, așa cum ți-am ordonat.

— Păi tocmai mă ușuram eu acolo, protestă Micuțul.

— Bine. Atunci tu, Heide, numărai tacâmurile. Fă rapid o listă cu ele, ai zece minute la dispoziție.

— O recopiez pe cea de ieri și ascund două linguri ca să existe o diferență, spuse Heide și o șterse pe dată.

— În ceea ce-l privește pe Sven, din cupola unde-i instalată mitraliera, nu poate vedea nimic sub acest unghi. Se pare că nu-i reia combinația. Micuțule, să-l previi pe Lindenberg cum e chestia cu percheziția celulei și faceți ceva dezordine acolo.

Tropăind ca un munte care se năruie, matahala se năpusti spre celulă și, în câteva clipe, aceasta arăta ca un câmp de bătălie, până și salteaua fusese sfâșiată, dovedind zelul cu care se procedase la percheziție.

Barcelona Blom porni în trap săltat spre cancelaria unde trona Dorn. Porta înșfăcă o pompiță de ulei și o trusă de scule și se luă după el ca să poată asista, fie și de departe, la desfășurarea evenimentelor.

Confortabil instalat pe scaunul său, cu picioarele pe masă, Hauptfeldwebel-ul Dorn fuma unul din trabucele comandantului închisorii. Pentru el, trabucul reprezenta nu numai o țigare, ci și un rang social. Amușina trabucului și făcea rotocoale de fum, așa cum văzuse el că fac actorii de film, și răsfoia niște fotografii porno, recent primite. Ca de obicei, pe masă se îngrămădeau teancuri uriașe de dosare și hârtii.

Cineva ciocăni la ușă. Dorn se prefăcu a nu fi auzit. După ciocănit, era limpede că-i vorba de un prăpădit de subaltern. O nouă bătaie, dar Dorn tot nu strigă „întră!”. Ca să fie admis, intrusul trebuia să bată, reglementar, de trei ori.

Deci, după ce bătut și a treia oară, Barcelona deschise ușa, pocni din călcâie, salută cu conștiinciozitatea unui recrutar și dădu să-și înceapă raportul. În aceeași clipă, în ușă răsunară trei ciocănituri precipitate și Porta intră, senin ca un nou-născut.

— Herr Hauptfeldwebel, caporalul Porta Joseph din compania a 5-a blindate, de gardă la închisoare, raportează că, din ordinul domnului comandant Vogel, sunt însărcinat să revizuiesc mașinile de scris și alte materiale de birou. Și, drept dovadă, Porta întinse trusa de scule și pompița de ulei.

— Din al cui ordin? îl întrebă, surprins, Dorn.

— Al domnului comandant Vogel, minți cu îndrăzneală Porta, pe deplin convins că nici o ființă vie din această pușcărie nu se va apuca să controleze afirmația lui. Deși cam ciudată, se putea să fie și adevărată, și atunci vai de jocul cretinului care ar fi pus la îndoială ordinul comandantului Vogel. Nimeni nu îndrăznise să-l deranjeze vreodată cu asemenea fleacuri.

— Și-atunci, ce mai aștepți? zbieră Dorn, furios. Execută ordinul și n-o mai freca atât!

Porta, înarmat cu o cârpă și cu pompița lui, se apucă, afectat, de treabă, ștergând pe unde se nimerea, suflând cu nădejde și manipulând de zor șurubelnița.

— O să mai dureze mult?

— Asta nu se știe niciodată, răspunse, cam în dodii, roșcovanul.

Dorn vru să mai spună ceva, dar tot ce ieși din el fu un „să te ia dracu!” după care se întoarse spre Barcelona Blom:

— Și tu, plutoniere, ce mai vrei?

— Herr Hauptfeldwebel, Feldwebel-ul Blom, din Regimentul 27 Panzer, compania a 5-a, raportează, conform ordinului primit de la comandantul său de pluton, Feldwebel-ul Beier că...

— Vorbește ca lumea! îl întrerupse Dorn.

— Să trăiți, Herr Hauptfeldwebel..., începu, militărește, Barcelona.

— Vorbește ca oamenii, vită cazonă! zbieră Dorn, trântind un pumn în tabla mesei.

Cu un surâs imperceptibil în colțul buzelor, Barcelona capitulă și

anunță în clar:

— Stabsfeldwebel-ul Dürer Gustav a dat ortul popii. Acum se află pe coridorul blocului 6, cam în dreptul vorbitorului.

Lui Dorn îi scăpă trabucul dintre degete.

— Am zis că Stabsfeldwebel-ul a crăpat prin gâtuire.

Dorn își culese de jos trabucul și-l cercetă cu o expresie de totală aiureală pe figură.

— Dar nu-i posibil să se fi înecat? Cu ce s-a înecat? Ce-a mâncat?

— Nu știu Herr Hauptfeldwebel, dar știu că cel care l-a trimis pe lumea aialaltă a fost deținutul Lindenberg, și Barcelona mimă gestul sugrumării.

— Nu-mi sta aici ca un idiot! răcni Dorn, care începuse să se monteze. Și n-o mai fă pe măscăriciul! Și nu-mi vorbi păsărește! Raportează exact ce s-a întâmplat!

Pe măsură ce se derula povestirea, răcnetele Hauptfeldwebel-ului sporeau în intensitate, întretăiate de amenințări și blesteme, unele mai cumplite ca altele.

În acest răstimp, Porta, care lustruia cu râvnă tot ce-i cădea sub mână, constatând de la fereastra unde-și făcea de lucru că ar fi cazul să intervină, intră în acțiune:

— Herr Hauptfeldwebel, caporalul Porta întreabă respectuos dacă trebuie să controleze și masa de scris? Știți, se întâmplă uneori ca sertarele să se înțepenească.

Dorn se răsuci ca un taur și-i aruncă lui Porta o privire furibundă:

— Ce pasca mă-sii învârtiți pe-aici?

— Să trăiți, raportează că revizuiesc mașinile de scris din ordinul lui dom comandant.

— Atunci, revizuieste-le! Revizuieste tot căcatul ăsta, dar să nu-ți văd mutra! Mă calci pe nervi!

— Dar domnu comandant a zis..., începu Porta.

Dorn făcu un pas înspre el, cu dorința vizibilă de a-l strânge, și pe el, de gât.

— Un singur cuvânt și-or să fie doi morți! Auzi cu ce-mi bate el capul când Gustav a fost asasinat! Dorn păru să guste expresia „asasinat” și o repetă, accentuând-o. „A-sa-si-nat”. Cine era de gardă?

Barcelona o făcu pe niznaiul.

— Sigur, urlă majurul, o bandă de porci în cârdășie cu deținuții! Cu lepre ca voi s-a dus dracului victoria! Da las c-o să mă cunoașteți, bandiților! Până acu am fost cumsecade, dar de-aici încolo a înțârcat bălaia! O să-l pomeniți cu toții pe Joachim Dorn! Auzi, să-l asasineze pe Gustav! Colaboratorul meu cel mai bun! Asta-i... asta-i...

Se căzni să-și aprindă trabucul care se stinsese în focul discuției, dar truda îi fu în zadar. Turbat, strivi sub călcâi trabucul și se duse să-și caute un altul în sertarul de la biroul comandantului. O imperceptibilă liniuță făcută cu creionul îi permitea să controleze dacă și altcineva își îngăduia neobrăzarea să umble la el.

Se proțăpi, cu picioarele crăcănate, în fața lui Barcelona, tăie cu precizia unui mare cunoscător capătul trabucului și-l aprinse tacticos. Pentru el, o țigară bună și groasă era un adevărat sprijin moral.

— Cine te-a făcut plutonier? îl întreabă pe Barcelona, uitându-se la el ca

la o pereche de obiele murdare.

De fapt, răspunsul nici că-l interesa, mai ales pentru că acolo era vorba de un oarecare locotenent-colonel, comandantul Regimentului 36 Panzer din Bamberg, un regiment cât se poate de select, format numai din bavarezi și austrieci, unde nimeni nu urla cum urlă prusacii, lucru cu care el, Blom, nu se putuse niciodată obișnui, și de aceea regreta deseori Regimentul 36 Tancuri.

— Semeni cu o ciozvârtă de carne prost friptă, bună de dat la câini! decretă, scârbit, Dorn.

— Da, domnule Hauptfeldwebel, conveni Barcelona, dându-și seama că orice discuție ar fi fost nebunie curată.

— Herr Hauptfeldwebel! răcni Porta, strălucind de bucurie. Sertarele au fost frecate cu talc și acum lunecă la perfecție. Să le dau și pe cele ale lu' dom' comandant?

— Ce-e-e? Mai ești aici? mugi Dorn. M-ai scos din să-ri-te! Am altceva pe cap decât sertarele tale. Ceva *ultra-gekados*.

Înhăță centironul de care atârna tocul pistolului, îndesă pe cap o caschetă de cavalerist la care n-avea nici un drept și se năpusti ca un motan sălbatic spre corpul de gardă în care pătrunse vijelios.

— Voi l-ați descoperit pe Jern Gustav? (Își roti, furibund, privirea prin încăpere.) Unde-i acum sacul ăla de rahat?

Bătrânul îl pofti pe coridor și-l conduse până la locul unde zăcea defunctul gardian-șef.

— Fain lucrat, constată Dorn, ca unul care se pricepea, examinând urmele negre lăsate de degete pe pielea gâtului. Gluma asta însă o să-l coste capul.

Procedă apoi la constatarea decesului și interogatoriul martorilor. În fundul sufletului său îi mulțumea lui Jern Gustav că-i oferă prilejul să-și manifeste competența. Verifică scrupulos spusele fiecăruia din cei implicați, arborând morga unui președinte de tribunal, morgă pe care și-o cam pierdu când află de la Micuțul, în termenii cei mai cazoni cu putință, care-i erau îndeletnicirile în momentul crimei.

— Obergefreiter Kreutzfeld, e de ajuns să te văd ca să mi se întoarcă mațele pe dos! Locul tău e într-un ospiciu de nebuni, nu într-o armată demnă de aceste nume. Dispari imediat! Și, întorcându-se către Bătrânul, ordonă: Feldwebel Beier, pune-l pe individul ăsta să facă orice, să spele closetele până plesnește, numai să piară din ochii mei!

Apoi, Dorn se îndreptă spre celula lui Lindenberg, îl amenință cu moartea pe condamnatul la moarte, îi explică ce înseamnă să te ia Gestapo-ul în fabrică, că acest caz va ajunge fără doar și poate la Gestapo și că el, Dorn, se va ocupa, personal, ca lucrurile să se petreacă întocmai. Dar fu cât pe-aici să damblagească auzindu-l pe Lindenberg declarând că i se rupe-n paișpe și că e cât se poate de încântat că i-a făcut de petrecanie brutei de Jern Gustav.

Mut de stupoare, Dorn deschidea și închidea gura precum un pește scos din apă: era clar că Lindenberg ăsta era nebun de legat. Care om normal declară, așa, cu seninătate că și-a strâns de gât superiorul, ba, mai mult, că-i încântat de ispravă?

— Ești chiar Lindenberg? întrebă el precaut. Nu te-ai lovit cumva la

cap?

— Nu m-am lovit nicăieri și lasă-mă dracului în pace!

Dorn nici măcar de înjurat nu mai izbutea să înjure. Se răsuci pe călcâie și plecă, amărât. Mărturisirea asta strica totul. Unde s-a mai pomenit ca anchetarea unui asasinat să se termine atât de repede? Acum, nu mai rămânea decât să completeze câteva formulare stupide și cu asta Jern Gustav va fi definitiv șters din controalele armatei. Turbând de furie și pufăind ca o locomotivă, Hauptfeldwebel-ul Dorn se îndreaptă spre cancelarie.

— Scroafele dracului! scrâșni el deschizând ușa.

— Pardon? se auzi o voce mirată.

Dorn fu pe punctul de a slobozi unul din răcnetele sale obișnuite, dar și-l înghiți la timp constatând cine se afla în încăpere. Pocnindu-și călcâiele, răcni:

— Heil Hitler! și, îndulcind glasul, se interesă: Domnul maior a dormit bine azi-noapte?

Maiorul, adjunct al comandantului, o relicvă a armatei imperiale, agent de asigurări în civilie, se credea mai departe la agenția sa de la Innsbruck și-l considera pe Dorn ca pe un soi de coleg de birou cu care se afla, firește, pe picior de egalitate. Niciodată nu i-ar fi trecut prin minte că Hauptfeldwebel-ul prusac nutrea pentru amabilul și politicosul maior cel mai profund dispreț.

— Mulțumesc, dragul meu Dorn, am dormit cum nu se poate mai bine, gânguri maiorul, mângâindu-și mustăcioara blondă, poreclită de Hauptfeldwebel „florii fecioarei”. Ce ai să-mi împărtășești pentru ziua de azi, scumpe Dorn?

Hauptfeldwebel-ul își umflă pieptul, zicându-și în același timp: „Cu ce ți-oi spune, senilule, o să-ți pui creierii pe moațe”. Raportă tunător:

— Domnule maior, Stabsfeldwebel-ul Gustav Dürer a fost sugrumat de către un deținut, plutonierul Lindenberg. Moartea a survenit de puțin timp. Cadavrul se găsește pe coridorul blocului 6. (Și continuă, fără să se întreprună.) Mașinile de scris au fost curățate și revizuite din ordinul domnului comandant. Sertarele birourilor au fost date cu talc. Pe biroul dumneavoastră se află dosarele a doi deținuți. Nu s-a procedat la nici o eliberare. O sentință de execuție așteaptă semnătura dumneavoastră. De asemenea, lista cu inventarul tacâmurilor și alte inventare. În rest, nimic de semnalat. Paza închisorii e asigurată de compania a 5-a din Regimentul 27 Panzer, efectiv: 160 trupă, 15 subofițeri. Un Obergefreiter s-a prezentat la infirmerie, dar continuă serviciul. Diagnostic: diaree.

Dorn pocni încă o dată din călcâie și se uită la maior. Maiorul se uita la Dorn. Își tampona fruntea cu o batistă de albeața zăpezii, cizmele, impecabil lustruite, scârțâiau încetșor de parcă ar fi vestit și ele norii cei negri care se buluceau la orizont.

— Dragă Dorn, pofteste, te rog, în biroul meu, cele spuse de dumneata se cer analizate și aprofundate. Un Stabsfeldwebel asasinat. Însăpăimântător! Asemenea fapte reprobabile într-o închisoare civilizată... De neînchipuit! Poate că te-ai înșelat, dragă Dorn?

— Nu, domnule maior, răcni Dorn. Scroa..., fusese pe punctul să zică „scroafa aia vărgată”, dar se reținu la timp. Banditul acela de Lindenberg a mărturisit de bună-voie că s-a năpustit asupra Stabsfelwebel-ului și l-a

sugrumat.

Maiorul clătină, nedumerit, din cap:

— De ce, dragul meu Dorn? Doar era un om atât de simpatic, acest Gustav, atât de politicoș și de amabil?

„Cretinule!” se taxă Dorn în sinea sa, amintindu-și că uitase să-l întrebe pe făptaș care fusese mobilul crimei. Clipi de vreo două ori, apoi îi veni o idee, pe care o găsi genială și o comunică, răcnind ca de obicei, maiorului, năuc și atât de însingurat în tot acest mișmaș:

— Raportez domnului maior că deținutul nu-l putea suferi pe Stabsfeldwebel!

— Însământător! repetă maiorul, ștergându-și din nou fruntea cu batista pe care o ținea, muiereste, în mâneca vestonului.

Zelos, Dorn pregăti hârtiile pentru semnat. Maiorul le semna fără să le mai citească. Nutrea o deplină încredere în subalternul său și, oricum, n-avea altă cale, fără acest personaj competent și descurcăreț ar fi fost pierdut în jungla birocrăției prusace. Până și soneria telefonului îl făcea să sară în sus de spaimă, la simpla idee că l-ar putea auzi pe comandantul închisorii, acest Vogel care improșca vorbele precum niște proiectile, folosind termeni de-a dreptul de neînțeles, dar care aduceau întotdeauna numai bătaie de cap și neplăceri.

Zâmbind într-o parte, Dorn întinse maiorului un dosar roz și-l deschise îndatoritor. Recunoscător, maiorul se aplecă și semnă, fără să mai stea să citească. Privirea-i fugi, nevăzătoare, peste literele gotice, negre, înscrise pe coperta roz:

„Dosarul Feldwebel-ului Lindenberg Hermann
Regimentul 43 Infanterie”

Lipseau doar două date:

„Mort la data de...”

Predat la crematoriu la data de...”

De fapt, semnând ordinul de execuție, maiorul nu se gândea decât la toate belelele pe care acest asasinat avea să i le aducă. Ce ghinion ca așa ceva să se întâmple tocmai în sectorul său! Dacă n-ar fi fost atât de bine-crescut, probabil s-ar fi răcorit cu o injurătură.

Ușurat, Dorn strânse hârtiile semnate. Sigur nu se temea de vreo anchetă, dar un document e un document și te ferește întotdeauna de bătaie de cap.

— Să închei și procesul-verbal în legătură cu decesul Stabsfeldwebel-ului?

— Excelentă idee, dragă Dorn, excelentă, suspină, mulțumit, maiorul luând un trabuc din sertarul biroului.

Dorn lungi gâtul și constată la iuțeală că nimeni nu se atinsese de sertar. Manierat, maiorul îi oferi și lui un trabuc și amândoi se tratară cu un păhărel de coniac luat din fișet. Nici unul din ei nu se miră că de aseară și până acum, conținutul sticlei se redusese pe jumătate, maiorul își spuse că Dorn simțise nevoia să se întărească nițel, după toate aceste întâmplări zguduitoare, iar Dorn își spuse: „Toți is la fel. Și ăsta bea pe ascuns. În public, nu tu femei, nu tu alcool, dar cum rămân singuri, cum se porcesc!”

Firește, nici unuia nu-i trecu prin minte că Obergefreiter-ul Porta, coloana vertebrală a armatei, descoperise ascunzătoarea cu prilejul operațiunii „talc”.

Dorn reveni în odaia lui, se prăvăli în scaun și oftă mulțumit. Sergentul-major Schmidt îi prezentă corespondența din ziua respectivă. Dorn o frunzări indiferent, până ce dădu de un anume plic, singurul care-l interesa. Restul fu dat de o parte, ca un balast netrebuincios. Plicul conținea o nouă serie de poze porno. După ce le studie cu atenție, grohăind de plăcere și plescăind din limbă, temnicerul-șef se apucă de raportul referitor la moartea Stabsfeldwebel-ului. La rubrica „Cauza decesului” înscrise, cu majuscule, cuvântul „Asasinat”. Pe foaia albă de hârtie, termenul sărea imediat în ochi. Dedesubt, înșiră, iarăși cu majuscule: „Anchetă efectuată sub conducerea Hauptfeldwebel-ului Dorn”.

Scoase capacul stiloului și continuă redactarea raportului, deosebit de satisfăcut de sine însuși. Cine știe, poate documentul ajungea chiar pe masa de lucru a Reichsführer-ului SS Heinrich Himmler și se și vedea vărsat la Gestapo. Ce ochi va căsca Inge Maria în ziua în care va apărea în civil, cu plăcuța aurie în buzunar! Numai acest simplu gând îl făcu să suradă.

Plăcutele gânduri fură întrerupte de doi gardieni care aduceau un nou deținut. Dorn îl întâmpină după tipic:

— Javră! Om de nimic! Las că nu faci purici aici! Trădători de teapa ta n-au ce căuta printre germanii autentici!

Înșfăcă dosarul roz al lui Lindenberg și-l flutură pe sub nasul deținutului care încremenise în poziție de drepti, holbându-și ochii.

— Uite, ăsta-i dosarul unui nemernic pe care-l vom împușca mâine, un bandit care și-a asasinat superiorul. Azi e marți. N-apuci sfânta duminică! Sâmbătă te-am și pus la zid. Îți întocmesc actele expres!

Îl întrerupse soneria imperioasă a telefonului. Dorn se uită chiorâș la aparat:

— Iarăși un dobitoc care mă deranjează! Să vezi ce-i fac!

Apucă receptorul și se pregăti să dea drumul uneia din obișnuitele sale sudălmii, când glasul comandantului închisorii răsună, prevestitor de rele:

— Ce se întâmplă în sectorul dumitale? Ce-am auzit?

Vocea lui Dorn se muie pe dată și-și făcu raportul în termeni oarecum învăluiți, adăugând în final că trecuse ancheta în competența șefului său, maiorul Divalordy.

— Te-ai învărtit și de data asta, șuieră glasul comandantului și se auzi pocnetul receptorului pus în furcă.

Odată prima emoție trecută, Hauptfeldwebel-ul înhăță telefonul și se puse să frece ridichea întregului personal al închisorii, amenințând în dreapta și în stânga cu expedierea pe frontul de est de ajunseseră până și zidurile să dărdăie de frică.

— Puturoșilor! Vi s-au îngreuiat buclele de atâta stat! Ei, las că v-arăt eu vouă! Formă numărul corpului de gardă și răcni la nimereală: Ia-ți picioarele de pe masă când vorbești cu mine, Hauptfeldwebel-ul tău!

Comandantul corpului de gardă, sergentul-major Heidebricht, care, într-adevăr, se instalase confortabil cu picioarele pe masă, sări ca ars:

— Am înțeles, să trăiți!

— Ai văzut! răcni Dorn, încântat de bafta avută. Un Hauptfeldwebel știe

tot, vede tot, aude tot! Îți închipuiai, poate, că ești la tractir?

Receptorul pocni și amuți, lăsându-l pe sergentul-major pradă celor mai sumbre gânduri. Turbat, se repezi în încăperea în care dormitau cei care nu erau de serviciu.

— Care m-a turnat? Cine naiba a putut să mă toarne? Doar n-o vedea prin zid! Sunt opt pereți între noi! Imposibil. Dar, pentru mai multă siguranță, ascunse sub un pat sticla cu rachiu care trona pe masă. Verifică amănunțit activitatea fiecăruia din oamenii plutonului de gardă, dar niciunul nu avusese posibilitatea materială să ajungă la Dorn. În cazul ăsta, conchise el, neliniștit la culme, Hauptfeldwebel-ul e dracul în persoană și trebuie să am multă grijă!

După ce-și înjurase și blestemase copios toți subalternii, fără excepție, Dorn îndesă într-o servietă diverse hârtii fără importanță și luă drumul nesfârșitelor coridoare ale pușcării. Servieta îi slujea drept alibi în cazul întâlnirii cu vreun superior, cel mai primejdios din toți fiind, firește, comandantul. Avea o dispoziție de dulău căruia i s-a smuls osul din gură. În această stare de spirit, dădu peste câțiva deținuți ocupați, cam în dorul lelii, cu spălatul podelei.

— Trântorilor! zbieră el. Mi-ați scos peri albi! Vă credeți într-un sanatoriu pentru hodorogi?

Un șut în găleata cu apă declanșă o adevărată inundație. Dorn își văzu de drum, dar, ajuns în capătul coridorului, urlă:

— Ciurucuri ale omenirii! De asasinat știți să asasinați, dar când e vorba să spălați ca lumea o podea, la asta nu vă mai pricepeți! Las că vă drege el, batalionul de marș!

Coborând scările, se încrucișă cu maiorul Divalordy a cărui paloare era vizibilă chiar și în semiobscuritatea ce domnea în acel loc. Dorn salută țeapăn, ca la cazarmă și raportă ceva vag. Maiorul se uita, pierit, la adjunctul său.

— Dragul meu Dorn, trăim niște timpuri cumplite...

„Triplu cretin!” făcu, în sine, sa, majurul, dându-i totodată dreptate.

— Am fost convocat la comandant pentru orele 11,07, murmură maiorul cu glas de muribund.

— Da, domnule maior, am aflat de asta prin adjutant.

— Așa-i, dragul meu Dorn, așa-i...

„Într-o asemenea zi, gândi Dorn, e preferabil să fii vidanjour decât ofițer. Da mie mi se rupe!” Pocni de două ori din călcâie, salută și o luă grăbit spre magazia de efecte și armament peste care trona Oberfeldwebel-ul Thomas, deținător al unei puteri nelimitate asupra ușilor strașnic zăvorâte. Thomas îl avea ca mână dreaptă pe mărunțelul legionar, care, la rândul său, și-l luase ca ajutor, pentru trei zile, pe Micuțul. Trio-ul își omora în chip plăcut timpul, jucând cărți.

— Aș avea chef de o muiere, mărturisi Thomas ciracilor săi, adunând miza.

În același moment, un pumn autoritar bătu în ușă.

— Deschideți, cretinilor, sunt eu!

Thomas aruncă o privire Legionarului, apoi Micuțului și-și spuse: „Uite cum ni se prăpădește ziua”. Tacticos, scoase din rastel o pușcă-mitralieră și-i desfăcu închizătorul. Cărțile dispăruseră. Legionarul răsturnă pe jos o cutie

cu gloanțe, Micuțul își făcea de lucru cu două pistoale, totul indica o activitate debordantă.

Thomas desferecă ușa și-l salută, prietenește, pe Dorn. Acesta pătrunse, cu burta înainte, maiestuos ca un transatlantic care intră în radă. Știa că în acest sector puterile sale sunt nule, dar își zise că nu costă nimic să încerce. Aruncă deci o privire circulară și tună:

— Poftim, halal magazie! O cutie goală de la cartușe, violent șutată, zbură în celălalt capăt al încăperii. Karl August Thomas, ce crezi că s-ar întâmpla dacă, nefiind eu un băiat de comitet, aș face un raport pe care domnul comandant l-ar găsi mâine pe biroul său? Ce zici?

Așteptă un moment, dar Thomas rămase tăcut. Atunci, o luminiță de bucurie i se aprinse în ochi. Ieșise învingător și Thomas se dovedise a fi o curcă plouată.

— Așa va să zică, Karl August? Ai chef să afli cum miros obielele lui Ivan? Norocul tău e că-s băiat bun și nu-mi place să-mi denunț prietenii. (Reținu pentru o clipă privirea Legionarului, vădit batjocoritoare, dar tot el își spuse că, neîndoios, se înșelase.) Hai să facem o partidă de 14-21, propuse el, generos, adjudecându-și cel mai bun taburet din magazie.

Thomas nu protestă și buna dispoziție a lui Dorn atinse zenitul, așa cum se și cuvenea unui Hauptfeldwebel de școală veche, avea situația în mână. Cu un gest condescendent le îngădui și celorlalți să se așeze. Micuțul se instalează pe un teanc de izmene, scos, fără rușine, dintr-un raft. Legionarul dădu cărțile și remarcă imediat că Dorn a pitit două, dar experiența îl învățase demult pe mărunțelul soldat al deșertului că nu-i niciodată recomandat să observe că superiorul tău trișează. Așa ceva ținea de bunele maniere. Un timp, jucară în tăcere. Dorn câștiga întruna, de, era cel mai mare în grad! Thomas se sătură primul. Se opri din joc și spuse:

— Ce porcărie e și afacerea asta cu Jern Gustav!

Dorn explodează la rândul-i și azvârli cărțile cât colo.

— O ticăloșie fără seamăn! Arză-l-ar focul de bandit!

— Feldwebel-ul Lindenberg? întrebă, candid, Thomas.

— Bine-nțeles că nu! Pe Jern Gustav! Să-l ocrotească Dumnezeu pe popă dacă îndrăznește să-i facă slujbă nemernicului ăstuia! Auzi, vechi subofițer prusac și să te lași gătuț ca un pisoai în propria-ți pușcărie!

Thomas dădu aprobator din cap. Dorn continuă:

— Așa ceva nu s-ar fi văzut niciodată pe vremuri! E drept, Gustav era un bețivan, avea un caracter infect și nu provoca decât belele!

— O scroafă vârgată! întări Thomas.

Iritat la culme, Dorn se întoarse către Legionar.

— Ia spune, Kalb, în legiunea aia de nenorociți în care te-ai înrolat, chestii din astea trebuie să se întâmple cu grămada?

— Cătuși de puțin, replică Legionarul. Asemenea fapte nu se petrec decât în închisorile prusace.

Pe Dorn, mai, mai să-l lovească damblaua. Dezmeticindu-se, răcni:

— Mă batjocorești, caporal?

— Deloc, domle Hauptfeldwebel, răspunse calm Legionarul. Dar uite, de întâmplat, s-a întâmplat tocmai aici, la Torgau, și tocmai în închisoarea dumneavoastră. Ghinion!

— Doamne, ce adunătură de secături mi-a căzut pe cap! mugi Dorn și

scuipă dezgustat. Mi-e silă, zău că mi-e silă!

— Un început tot trebuie să existe, cugetă cu glas tare Micuțul.

Dorn se răsuci ca fript și deveni apoplectic:

— Iarăși dau de tine, cretinule? Ți-am spus o dată că nu suport să te văd! Piei din ochii mei!

— Raportez lu dom Hauptfeldwebel că am fost numit de serviciu aici, și Micuțul trosni regulamentar din călcâie. Da pot să și plec, adăugă el, făcând-o pe drăgălașul.

Dorn înghiți de câteva ori în sec, apoi sări și-și flutură pumnul pe sub nasul huidumei:

— Ai să pleci, ți-o jur! Spre răsărit, în cel mai scurt timp! Thomas pune-l pe buhaiul ăsta să facă lună toate mitralierele!

— Prea bine, rinji Thomas. Auzi, treci la curățat mitraliere!

— Poate dă Dumnezeu și crapă! urlă Dorn, după care efectuează o retragere maiestuoasă și trânti ușa.

Micuțul puse zăvorul și se îndreptă spre Thomas și Legionar, care-și reluaseră locurile. Înainte de a se așeza, făcu de trei ori ocolul mesei ca să cheme norocul și abia după aceea împărți cărțile.

Un deținut care era de corvoadă la bucătărie le aduse prânzul — pentru Micuțul două gamele — și rămaseră în magazie până la orele 19, moment în care Dorn părăsea închisoarea. Își puseră la iuțeală uniforme de oraș și ajunseră la „Godacul vesel” tocmai în momentul în care izbucnise un caft general. Micuțul se alese cu falca scrântită, dar mardeala a fost pe cînste și, de câte ori pocnea pe vreunul, se gândea, cu plăcere, că-l are pe Dorn în față.

Pe unul îl chema Katz, pe celălalt Schröder și făceau parte din Gestapo. Ambii erau îmbuibați de propria importanță și încântați că oamenii se târau înaintea lor.

Dorn începuse prin a ridica glasul, deoarece ambii erau în civil, dar, când pricepu cu cine are de-a face, schimbă imediat tonul.

Cei doi tenebroși crezură că au învins, cel puțin, la început. Când însă părăsiră închisoarea, luând drumul Berlinului, lucrurile se prezentau cu totul altfel și Katz mârâi:

- Un porc, colonelul ăsta! Și când te gândești că nu-i decât artilerist...*
- Ciung, în plus, adăugă Schröder.*
- Și nu mai înalt decât o balegă.*
- Încalte să fi fost din SS, dar așa, e doar din Wehrmacht!*
- Urâtă treabă. Mai bine o ștergeam de la bun-început.*
- Dacă am înainta un raport Reichsführer-lui?*
- Nu, zise Schröder, făcându-și buzele pungă. Ceva îmi spune că n-am avea decât de pierdut. Noi, Katz, n-am văzut nimic.*
- Ai dreptate, Schröder, n-am văzut nimic.*

GESTAPO

Dimineața de tot, Feldwebel-ul Lindenberg a fost dus la locul execuției. Pășea între Micuțul și Porta, și toți trei aveau aerul că au ieșit la plimbare.

Lindenberg era în uniforma feldgrau, dar cu capul descoperit, conform regulamentului. Și, tot conform regulamentului, fără centiron. Escorta purta căști de oțel, cu luciri mate, sinistre și puștile la umăr. În cartușieră, câte un încărcător. Iarăși, conform regulamentului, tot ce era pielărie fusese uns și lustruit. Burnița. Îngusta și micuța piațetă era numai băltoace, pustie și tristă, frigul te pătrundea.

Plutonul 1, sub comanda locotenentului Ohlsen și a Bătrânului, se aliniase. Lângă zidul curții interioare stăteau un căpitan de la Comenduire, preotul și medicul-adjunct. Mai încolo, lângă portiță, doi brancardieri așteptau, așezați pe targă.

Lindenberg aruncă o privire nervoasă în jur. Oare curajul o să-l părăsească în ultimul moment?

— Sus capul, camarade, îi șopti Micuțul. Scurpă-i în bot, arată-le că nu te lași ingenuncheat!

Lindenberg avu un zâmbet trist și dădu, imperceptibil, din cap. Pașii care-l mâneau spre stâlp se făcură mai fermi. Se potrivi singur, astfel ca Micuțul să-l poată încâtărâma mai lesne. Căpitanul se apropie, ținând în mână o basma cu care urma să-l lege pe condamnat la ochi.

— Păstrează-ți cârpa, n-am nevoie de ea! scrâșni Lindenberg și scurpă în direcția ofițerului spilkuit și țațoș.

Locotenentul Ohlsen ridică brațul. Lindenberg văzu țevile puștilor ațintindu-se spre cârpa albă care-i fusese prinsă de piept, marcând locul inimii. O inimă care bătea nebunește. Gura i se schimonosi. Avea senzația că arterele îi vor exploda dintr-o clipă într-alta. O frică viscerală puse stăpânire

pe el. O clipă crezu că-și va pierde cunoștința și se va prăbuși ca un sac de cartofi, dar își dădu seama că e legat și că cingătoarea de sub brațe nu-l va lăsa să cadă.

Trebuia, neapărat, să-și revină... Nici o slăbiciune... Să stea drept, de dragul camarazilor din față... privirea îi lunecă peste rândul aliniat la câțiva pași de el. Camarazi ucigând un camarad... Ce ciudat: uniforme negre ale tanchiștilor și cele bleumarin ale mateloților vor trage acum într-o uniformă verzui-cenușie, aparținând însă aceleiași armate, aceluiași popor.

— Camarade, șopti el, uitându-se la Micuțul, siluetă gigantică în flancul drept al plutonului, cu picioarele ușor desfăcute și patul armei bine înfipt în scobitura umărului.

Privirile li se întâlniră. Pușca se clinti, țeava se ridică imperceptibil. Micuțul nu va trage într-un camarad. Pușca lui Porta avu aceeași mișcare. Un imens val de recunoștință se revărsă peste cel care avea să moară:

— Mulțumesc, camarazi, murmură el și-și dădu seama că lacrimile îi șiroiesc pe obraz.

Unul din soldații plutonului leșină. Un ochelarist, dacă să fi avut optsprezece ani. Căzu grămadă și pușca zăngăni pe ciment, scăpându-i din mâini.

„E prea mult pentru un puști, gândi comandantul. Sărmane copil, o săă uiți multe, dar așa ceva nu. Despre asemenea lucruri nu se vorbește, nu se scrie, dar nici nu se uită...”

Ultimul lucru pe care-l mai văzu a fost zâmbetul cald al lui Porta, apoi ceva îl izbi, aidoma unei lovituri năprasnice de ciomag. Răsună un țipăt atroce.

Locotenentul Ohlsen se repezi spre stâlp, cu pistolul în mână.

— Lovitura de grație nu-i necesară!

Privirea se opri, îndelung, asupra mortului.

La un semn al medicului, cei doi brancardieri se apropiară cu targa. Săltară corpul pe ea și dispărură prin portița din zid. Plutonul se încolonă și porni spre cazarma închisorii. În urmă, cineva vomita.

— Porta, șopti Micuțul, ce-o să ne mai troscăim când o să le facem ălorlalți figura asta!

— Atunci, n-o să mai trag în vânt.

Orologiul din turnul închisorii bătu de cinci ori. Cu exact douăzeci de minute în urmă, Lindenberg fusese trezit în celula sa. Acum, totul se isprăvisese.

La ora 11, Hauptfeldwebel-ul Dorn încheiase definitiv cazul Lindenberg. Toate documentele *gekados* se stivuiseră pe birou: raportul privitor la execuția propriu-zisă, certificatul de înhumare, cheltuielile ocazionale, costul pânzei de la brancardă care a trebuit schimbată, costul muniției etc. Totul se ridica la suma de 1 290 mărci și 5 pfehingi. Dorn aplică ștampila închisorii pe toate documentele și parafa maiorului, le băgă într-un plic și puse plicul în caseta hârtiilor de arhivă. Cazul Lindenberg era clasat pentru totdeauna.

Hauptfeldwebel-ul se întinse alene, își puse picioarele pe masa de scris și luă cu voluptate servieta *gekados* conținând colecția de poze porno. Orele astea ale dimineții erau cele mai plăcute pentru el, nimeni nu cuteza să-l deranjeze și tocmai se pregătea să plonjeze în studiul unei partuze de toată frumusețea când telefonul întrerupse acest mod agreabil de a-și petrece

timpul.

Era magazionerul care se interesa unde trebuie expediate lucrurile lui Lindenberg.

— E ceva care ne-ar putea interesa?

— Scrisori de la o femeie și alte porcării dintr-astea.

— Atunci, expediază-le celor de la Tribunalul militar să se șteargă la cur cu ele, ordonă, brutal, Dorn. Schimbă intonația, devenind amenințător: Și dacă tot te am la capătul firului, bagă-ți în cap, odată pentru totdeauna, Adams, că dimineața am o groază de treburi și că nu vreau să fiu deranjat sub nici un pretext. Dacă mai uiți o singură dată, ai să te trezești într-un batalion de marș, direcția est. Căcănarule!

Dorn scuipă pe jos, aprinse unul din trabucele maiorului și reveni la plăcutele-i îndeletniciri.

N-a trecut mult și a urmat al doilea deranj din acea dimineață. Ușa dinspre coridor se deschise, fără o prealabilă ciocănitură, și în încăpere pătrunseră doi indivizi. La îmbrăcăminte și ochi păreau gemeni, în rest, mutrele erau deosebite. Însă ochii... Cenușii, inexpresivi, sfredelitori... Pe cap, pălării moi, cu borurile lăsate în jos, pe care cei doi nu se grăbiră deloc să le scoată. Haine lungi, de piele, cenușii, pe corp, încheiate până sus. În picioare, pantofi butucănoși, maro închis, scârțâitori.

— Ce poftesc domnii? lătră Dorn nemodificându-și poziția.

— Mai greu de zis, răspunse cel care se numea Katz. Întorcându-se spre coechipierul său, îl arată pe Dorn. De fapt, ce poftim, Schröder?

— Poate să stăm nițeluș la taclale cu mnealui, rânji numitul Schröder.

— Ai ceva de băut, Hauptfeldwebel?

Năuc, Dorn se uita la cei doi. Simțea că va urma ceva tare neplăcut, dar nu voia să capituleze. Ce-i puteau reproșa, fie ei și de la Poliția secretă? Că-s de-acolo o ghicise din primul moment, dar se simțea cu cugetul perfect curat. Se ridică fără grabă, se rezemă de perete și închise pe jumătate ochii.

— Aici nu avem decât apă, dar la popotă puteți găsi bere.

— Amiral de apă dulce, spuse, cam anapoda, Schröder. În orice caz, nu-ți mai ține copitele pe masă! E un bun care aparține statului!

— Da-n definitiv, voi ce vreți? țipă Dorn, scos din sărite. Ce caută aici niște civili?

Cei doi schimbă între ei un zâmbet plin de subînțelesuri.

— E un băncos, ce zici, Katz? Un băncos gras și tâmpit cât cuprinde.

Era mai mult decât Dorn putea suporta. Se umflă mai, mai să plesnească, deveni stacojiu, își înghiți saliva și se porni pe înjurat. Răcni cât îl țineau bojogii, bătu din picior, amenință cu stâlpul de execuție, cu închi-soarea, cu frontul de est, cu batalionul disciplinar, cu toate caznele iadului. Când, în sfârșit, se opri ca să-și tragă sufletul, constată cu stupefație că nu-i impresionase câtuși de puțin pe cei doi civili și că aceștia se distrau de minune urmărindu-i accesul de turbare.

— Șefu', fumezi niște trabuce pe cinste, făcu Schröder, arătând spre țigarea maiorului pe care Dorn continua s-o țină între degete. Fă-te rapid cu una-ncoace! Rapid, șefu'!

— Când mi-oi vedea ceafa! zbieră, exasperat, Dorn. Ajunge! Și apăsă pe soneria de alarmă ca să cheme garda.

— Vita asta încălțată îi cheamă acum pe arcașii regelui! izbucni în râs

numitul Katz. Pentru ce? Pentru că am poftit la un trabuc? Ascultă, măi, troacă plină cu ciorbă, avem nevoie de o masă, de o mașină de scris, de trei scaune și de două lămpi cu becuri de 500 de wați. Ne mai trebuie trei caftangii, dar din ăia idiști, care bat și nu pricep nimic. Găsește-i la repezeală. Și ne mai trebuie unul, dar unul dur de tot, din ăia care se pricep să mânuiască ștreangul prin pușcăriile voastre.

Dorn holbase ochii, nevenindu-i să creadă ce-i auzeau urechile.

— Ce anume vă trebuie? îngăimă el.

— Complet idiot, suspină Schröder. N-am spus, de la bun început, că-i idiot din naștere?

Amicala discuție fu întreruptă de apariția gărzii comandate de un sergent-major.

— Uite că ți-a venit și garda, spuse Katz, neîntorcând nici măcar capul. Hai, să te vedem ce faci?

— Da, da, șefu', chicoti Schröder, acu-i acu!

Dorn înghiți de câteva ori în sec, apoi se porni pe răcnit:

— Cărați-vă de-aici, neisprăviților! Marș din ochii mei!

Sergentul-major mormăi ceva despre alarmă și consemn.

— Cretinilor! zbieră Dorn, pomenind, după bunu-i obicei, și de batalionul de marș și de frontul de est.

Sergentul-major și soldații săi dispărură, ferm convinși că majurul Dorn înnebunise subit.

— Perfect, spuse Katz, acum, hai să ne jucăm nițel.

— Da unde te crezi, mugi Dorn, semănând, mai mult ca oricând, cu un buhai furios.

Katz nu se grăbi cu răspunsul. Scoase din buzunar un teanc de hârtii și le înșiră pe masă.

— Află că știm foarte bine unde ne aflăm, nu-i așa, Schröder? catadicsi el, în sfârșit, să vorbească. Ce facem cu el?

— Cu mine n-aveți ce face! se rățoi Dorn, dar fără să fie prea sigur că lucrurile stăteau într-adevăr așa.

O undă de frică i se strecurase în suflet, ba începuse chiar să se teamă de-a binelea. Prea vorbeau în dodii tipii ăștia.

— S-ar putea să te invităm până la noi și să-ți lustruim nițeluș buclile alea grase până o să poți fierbe ouă la ele. De unde crezi că suntem?

— E mult prea tolomac ca să ghicească. Mărturisește, băi, că ești un cretin.

— Dacă nu vă cărați, izbucni Dorn la capătul răbdării, îl chem pe comandant și-atunci să văd ce mutre o să faceți!

Cei doi se porniră pe râs.

— Facem ceva pe comandantul tău. N-are nici cel mai mic chef să ne cunoască. Ce-i nebun să-și pună așa, din senin, curul la bătaie?

Katz ocoli masa și se instalează pe jilțul lui Dorn.

— O să avem nevoie de scaunul ăsta, clar? Uite ce scaun de ofițer și-a adjudecat Tarzanul ăsta numa' osânză!

— Dacă-i cretin, făcu Schröder, și trimise un scuipat pe dușumeaua cu al cărei lustru Hauptfeldwebel-ul se mândrea atât de tare.

Apucăturile lor grosolane îl făceau pe Dorn să turbeze, dar se abținu de la orice fel de protest: remarcase niște umflături suspecte în dreptul

subțioarei stângi, sub pielea cenușie a mantalei. Coburi de umăr, ghici el. Calibru mare. Infecți tipi. Identitatea vizitatorilor săi îi devenea din ce în ce mai limpede.

— Sunteți de la Gestapo? întrebă el cu glas dintr-o dată îndulcit.

Cei doi pufniră în râs, de parcă ar fi auzit ceva neasemuit de comic. Katz chicoti:

— Ești iute la minte. Mă jur pe Dachau că ești iute! O să ai o viață frumoasă și îndelungată, firește dacă apuci să trăiești! Acum însă, avem câteva mici chestiuni de rezolvat împreună.

— Sunteți de la Gestapo? repetă el întrebarea.

— Exact, confirmă Schröder. Katz și cu mine suntem de la RSHA4-2 A și murim de poftă să stăm puțin de vorbă cu tine. Ești un tip mare, ai pus în mișcare cea mai formidabilă problemă judiciară la ora actuală, valul de asasinate de la închisoarea militară Torgau.

Un nou scuipat ateriză pe scândurile lucioase ale dușumelei. Dorn îl privi reprobator și-și spuse: „Ce bădăran! Să scuipe pe dușumeaua mea! Câtă nesimțire!”

Katz ridică un deget:

— Ia cheamă-l încoace pe șturlubaticul ăla al tău să ne povestească și nouă, în liniște, cam cum se sugrumă oamenii pe aici, pe la voi.

— Vă referiți cumva la asasin?

Vizibil nervos, Dorn freca între degete un creion.

— Exact. Chiar dacă ne distrăm de minune în societatea ta, nu pentru asta am făcut atâta drum.

Hauptfeldwebel-ul șterse cu mâneca vestonului sudoarea care-i îmbrobodise fruntea, simțind cum și mațele lui manifestă neliniște. „O să se lase cu bubuială” își spuse el.

— E imposibil, articulă el cu greutate.

— Ce anume e imposibil?

— Nu-l puteți vedea pe criminal. A fost executat azi-dimineață. Dorn schiță un gest cu mâna. Împușcat și incinerat. Totul e acum încheiat.

Schröder se ridică alene de pe scaunul pe care se instalase.

— Ascultă, băiețică, în chestii dintr-astea nu suport glumele. Nici alea bune, nici alea proaste. Ne anunți, deci, că l-ai executat pe ucigaș, prin urmare, ai sabotat ancheta noastră privind o crimă împotriva Siguranței statului, încălcând în același timp paragraful 1 019 din Codul penal. Știi ce înseamnă asta? Că o să fim nevoiți să te atârnam într-unul din cârligele măcelăriei din Plotensee!

Dorn era lac de nădușeală.

— Eu n-am dat nici un ordin, pe mine nu mă privește, eu nu fac decât să întocmesc hârtiile necesare...

— Întocmai. Tu întocmești hârtiile. (Îl apucă pe Dorn de un nasture al vestonului pe care începu să-l răsucescă în stânga și-n dreapta.) Dacă nu ne poți procura criminalul, o să stai agățat în cârlig. Descurcă-te!

— Oi fi semnat în cel puțin douăzeci de locuri, ce zici, Sherlock Holmes? Ai anchetat, ai elucidat, ai descoperit, ai obținut mărturisiri, ai fost genial, dar acum, geamandură cu, rahat, ai să ne prezinți la iuțeală pe ticălosul care a găuit un gardian! Ne trebuie un asasin, ce fel de asasin n-are importanță, dar cu mâna goală nu plecăm! Bagă-ți asta în tărtăcuță!

Dorn deschidea și închidea gura ca peștele pe uscat. Creierul nu-i mai funcționa. „Sunt pierdut, gândea. Pierdut! Urmează batalionul de marș direcția frontul de est. Mânca-l-ar viermii pe janghinosul ăla de Jern Gustav, un nenorocit, un terchea-berchea, care și-n viață, și după moarte n-a știut decât să aducă belele pe capul oamenilor!” Se mai domoli însă, amintindu-și că el îl adusese aici pe Jern Gustav. Halal inspirație! Pe front, contra rușilor, acolo era locul lui Jern Gustav! De acum înainte însă s-a terminat cu slăbiciunile! Vor vedea ei cum se poartă un adevărat Hauptfeldwebel. Gata cu familiarismele și înțelegerea față de subalterni! Ba, chiar și față de superiori. N-o să se mai lase dus de sentimente! Va fi dur, dur precum oțelurile Krupp! Fără să-și dea seama, Dorn se autoaproba, dând energic din cap. Decizia fusese luată.

Schröder se apropie de el ca o fiară sigură de prada ei și-l împunse în piept cu un deget nu tocmai curat:

— Acum, mișcă-ți curul! N-avem timp de așteptat! Am venit să facem curățenie în cocina asta a voastră. În ce te privește, totul e clar. Avem celule pregătite, una pentru năpârca aia de comandant și alta pentru șeful tău de sector, caraghiosul ăla de maior.

Katz izbucni într-un hohot de râs, Schröder îl imită, numai lui Dorn îi cam atârna falca. Brusc, gestapoviștii se opriră din râs, devenind ca de gheață.

— Așază-te acolo! ordonă Katz, arătându-i taburetul din mijlocul încăperii. Un taburet ordinar pentru trupeții de rând, pe care el, Dorn, nu se mai așezase de optsprezece ani.

— Din clipa asta, ești arestat!

Dorn simți cum inima-i încetează să bată. Se și vedea deținut la Glatz, spălând dușumelele și executând tot soiul de alte munci umiltoare destinate doar unor ciurucuri. Un alt gând, și mai atroce, îi trecu imediat prin minte, făcându-l să se cutremure. Dar dacă va fi închis chiar aici, la Torgau, printre pușcăriașii care-l cunoșteau ca Hauptfeldwebel? Se scutură ca de friguri.

— Numele, prenumele, vârsta, religia? ordonă Katz care se apucă să redacteze un raport, munca sa preferată. Raportul se dovedi lung, cu cinci masive capete de acuzare: sabotaj, conducere ilicită a unei anchete, acțiune judiciară ilegală, neglijență în serviciu, falsificare de acte oficiale.

Dorn semnă totul fără să crâcnească, adăugând din obișnuință și gradul: Hauptfeldwebel.

— Nu mai ești nici un fel de Hauptfeldwebel! se stropși la el Katz. Ești un simplu arestat! Un nime-n lume, pricepi?

În acel moment dramatic, ușa se deschise lăsând să treacă prin ea un ofițer mărunțel, aproape pitic. Însă, din acest chiștoc de om se degaja o teribilă impresie de forță. Avea gradul de colonel și purta uniforma gri-deschis a artileriei de asalt, cu două capete argintii de mort pe petlițele negre. La centiron spânzura, într-un toc de piele maro, nou-nouț, uriașul *Parabellum* P-38, care, față de micimea posesorului, semăna mai curând a obuzier decât a pistol. Mâneca stângă flutura goală. La gât atârna de panglicuța ei Crucea de fier cu frunze și spade, una din decorațiile cele mai prestigioase și mai râvnite. Nasul personajului era uriaș, aidoma figurilor de provă ale fregatelor de altădată, depășind sensibil umbra pe care o arunca viziera, trasă adânc pe ochi, a caschetei, gri-deschis și ea.

Mărunțelul se opri în mijlocul camerei și așteptă. Dorn sări în sus ca împins de un arc năprasnic.

— Atențiune! răcni el. Domnule colonel, Haupt... Se înecă, dar se corectă imediat: Arestatul Dorn Jaochim e prezent împreună cu doi polițiști!

Nici un mușchi nu tresări pe chipul colonelului. Semăna cu o statuie de gheață bătută de crivățul iernii. Cei doi gestapoviști se ridicară și ei. O tăcere de moarte se lăsă în birou. Prin simpla sa prezență, colonelul cel pitic domina situația.

Pe Dorn îl apucă tremuraturul. De câte ori îl întâlnea pe comandantul închisorii simțea cum i se înnoadă mâțele de frică. Într-un târziu, acesta rupse tăcerea.

— Domnii aparțin Poliției secrete, constată el cu o glacială indiferență în glas.

— Exact, domnule colonel! clănțani Katz. Expresia „poliție secretă” nu-l încântase deloc. SS Oberscharführer Katz, însoțit de Unterscharführer Schröder ca asistent. Detașați în vederea întocmirii unui raport privind asasinatul săvârșit în blocul 6 al închisorii militare Torgau de către un deținut asupra persoanei unui Stabsfeldwebel.

— Sper că v-ați putut efectua ancheta, domnilor? se interesă colonelul pe un ton insidios-dulceag. Presupun că da, de vreme ce vă găsesc în cancelaria sectorului 2, căruia îi aparține blocul 6. Dorn e cumva complice la asasinat?

— Nu, domnule colonel, răspunse Katz.

Colonelul ridică o sprânceană. Nărilor îi palpită ca ale unui ogar care a dat de urmă.

— În cazul acesta, nu mai înțeleg nimic. Aș putea afla ce caută acești domni în cancelaria sectorului 2? Fără grabă, scoase din buzunarul tunicii un ceas cu capace de aur și verifică ora după pendula din perete. Domnii au trecut prin corpul central de gardă la ora 9 și 37 de minute. Acum sunt orele 17 și 14 minute. Deci, șapte ore și treizeci și șapte de minute de când domnii se află în incinta închisorii, iar eu abia acum am plăcerea să-i întâlnesc. Or, eu, și nu sectorul 2, am cerut să veniți. Am dorit ca ancheta să fie efectuată de persoane străine instituției. Să vă fi prezentat la comandamentul meu și să fi uitat eu lucrul acesta? De necrezut!

Pentru a treia oară în acea zi, ușa se deschise fără ca cineva să fi ciocănit, în prealabil, în ea. Era maiorul Divalordy.

— Bonjour! făcu el jovial, dar înțepeni de parcă l-ar fi izbit trăsnetul. Ticuri nervoase îi schimonosiră fața, gura i se deschise și se închise de câteva ori și, până la urmă, se hotărî să se prezinte reglementar, adăugând că „nimic de semnalat” și îndrăznind chiar să se intereseze de sănătatea colonelului, așa cum „se poartă la Viena”, adăugă el cu un soi de chicoteală complice în glas.

Colonelul replică sarcastic:

— Nu prea stați bine cu imaginația la Viena, maiorule. Dacă pentru dumneata nu s-a întâmplat nimic, țin să te anunț că s-au petrecut anumite fapte catastrofale, cu consecințe... cu consecințe neplăcute, încheie el, izbind ușurel cu cravașa în biroul lui Dorn.

— Într-adevăr, într-adevăr neplăcute, domnule colonel, crezu maiorul că e cazul să întărească spusele superiorului.

— Nu și pentru mine, preciză comandantul. Pentru dumneata.

Maiorul își înghiți saliva. Brusc, simți că nu mai poate de cald. Colonelul prinse în arcadă monoculul, luă din mâinile lui Katz, încremenit în poziția de drepti, raportul proaspăt întocmit și-l citi într-o tăcere de mormânt.

— Tâmpenii! spuse el, aruncând foile dactilografiate pe masă. Aruncă o privire spre Katz, apoi una și mai lungă spre Schröder. Dumneavoastră, domnilor, ați nesocotit în totalitate ordinul meu de a vă prezenta la comandamentul închisorii, adică la mine. Dimpotrivă, ați găsit că-i mult mai amuzant să bântuiți prin cancelaria sectorului 2 și să vă jucați de-a Curtea cu juri cu unul din subordonații mei.

O clipă făcu pauză. Cei doi gestapoviști încremeniseră, fixând portretul lui Adolf Hitler, obligatoriu în orice birou, sugând de la el forță și curaj.

— Tăcerea dumneavoastră o iau drept o mărturisire. În următoarele cinci minute vă prezentați la aghiotantul meu, care a lămurit tot ce era de lămurit, și căruia îi veți semna anumite acte. Diseară sunteți așteptați la Berlin. Măine-dimineață veți pleca pe frontul de est, în cadrul unui pluton de poliție militară, dintr-un batalion de marș. Cu un gest sec al mâinii, îi mătură pe cei doi spadasini ai lui Himmler. Călătorie sprâncenată, domnilor.

Bocănind cu tălpile lor țintuite, cei doi o șterseră. Suflară abia când ajunseră pe coridor. Katz îi mărturisi lui Schröder:

— S-o ștergem! Javra dracului, are pile peste tot! Doamne, ce boală am pe coloneii ăștia!

Zece minute mai târziu, zburau ca suflați de vânt prin poarta închisorii, blestemându-l amarnic pe Jern Gustav.

După plecarea lor, micuțul colonel se întoarse spre Dorn.

— Ai fost mult prea mult timp temnicer-șef. Ultimele evenimente mi-au demonstrat că serviciul acesta nu-ți mai place, ba chiar te obosește. Însă dumneata, Dorn, ești un ostaș curajos și văd că arzi de dorința să te măsoari și să-i înfrunți, corp-la-corp, pe inamicii Reichul-ui și ai Führer-ului. Așa-i?

— Da, domnule colonel, băigui Dorn, trecând prin toate culorile curcubeului.

— Eram sigur de asta, susură colonelul. Documentele dumitale sunt gata întocmite la aghiotantul meu. Ba, cred chiar că-s deja la comandantul batalionului de marș. Te prezinți într-o oră. La revedere și drum bun.

Dorn dispăru din scenă. Pocni, la ieșire, de două ori din călcăie și se mistui ca alungat de vârcolaci. Un univers întreg se năruise! Totul se terminase, totul se isprăvisese! „Asta-i recunoștința pentru tot ce-am făcut? Aruncat la grămada de bălegar! Eu să mă bat pentru Führer și Reich? Să-i ia dracul pe toți! Să fiu alungat din închisoare, din închisoarea „mea”! Arză-l-ar focul să-l arză pe colonelul ăsta!”

N-apucă Dorn să tragă ușa după el, că piticul colonel se răsuci către maior.

— Ce mocirlă mai e și închisoarea asta, maiorule! Cui i-a venit ideea năstrușnică să te trimită aici?

Maiorul tuși, înghiți în sec, dar se feri să răspundă.

— Te-ai lăsat dus de nas, continuă necruțător, colonelul, dumneata și întregul sector, de un oarecare majur. Sunt lucruri pe care nu le tolerez: ori ești ofițer, ori ești o cârpă! Dumneata ce ești?

— Ofițer, domnule colonel!

Maiorul încercase să-și facă un glas de stentor, dar nu prea reuși.

— Găsești? Vom vedea. Întrucât însă chestiunea mă interesează direct, ți-am găsit un alt post. Regimentul de pionieri are nevoie de un comandant de batalion, or, dumneata, cel puțin așa o indică uniforma, ești genist. Unitatea lor pleacă zilele astea pe front și comandantul regimentului mi-a spus că ar fi fericit să te numească în această funcție. Pornind de la ideea că te consideri ofițer și nu obiectul acela de care tocmai vorbisem, mi-am zis că vei fi fericit să lupți pentru patrie și, eventual, să-ți sacrifici viața pe altarul ei.

Surâzând, ciungul colonel scoase din buzunarul vestonului o foaie de hârtie bătută la mașină și o întinse maiorului, devenit alb ca varul.

— Ca să evit pierderea de timp, aghiotantul meu a întocmit o cerere de transfer la batalionul de marș al regimentului de pionieri. Nu rămâne decât s-o semnezi. Îți urez și dumitale același „drum bun”.

Duse cravașa, în chip de salut, la viziera caschetei, se răsuci pe călcâie și dispăru. Fluturarea mânecii goale semăna cu un „adio” batjocoritor.

„Groaznic își spuse maiorul. Uite unde am ajuns. Și dacă voi fi rănit? Ce-or să zică doamnele din lumea bună vieneză de un bărbat estropiat?”

Se prăbuși, greoi, pe taburetul grosolan din mijlocul camerei. Groaznic. O clipă se gândi să se sinucidă, dar tot el își zise că sinuciderea nu rezolvă nimic. Poate va izbuti să obțină o slujbă mai acătării în spatele frontului și, cine știe, chiar și o decorație? I-ar prinde bine când se va întoarce la Viena.

Îmbărbătat de această perspectivă, maiorul își făcu valizele și nu omise să pună într-una din ele douăzeci și opt de cămăși albe.

Tranșeele au constituit pentru el o surpriză din cele mai neplăcute. A murit de dizenterie în lagărul de prizonieri de la Tobolsk, în 1948. L-au găsit, zăcând, în fața barăcii cu numărul 9.

Toate sentințele curților marțiale treceau, pentru semnătură, pe la șeful Controlului judiciar al armatei.

Șeful acestui serviciu, generalul de infanterie von Grabach, citea doar rareori ceea ce semna, că era vorba de un lot de cârnați sau de o condamnare la moarte, pentru el era aproape totuna.

Îi plăceau cizmele cu scârț, la fel ca și amicului său, generalul de intendență von Schroll. Puterea acestuia era, de asemenea, deosebit de mare. Deseori, un camion cu alimente făcea mai mult decât un tren cu muniții și câteva lădițe cu coniac franțuzesc puteau deschide cele mai ferecate porți ale unei închisori.

Oberleutnantul Brücker surâdea, în sine sa, contemplându-l cu interes pe generalul de intendență.

— Relațiile, enunța acesta, făcând să-i zornăie pintenii, sunt un lucru foarte important.

Oberleutnantul se prefăcea că nu înțelege. Generalul se văzu nevoit să-și demaște cărțile. Tot în sine sa, Brücker rânjea satisfăcut.

„Ai intrat la apă, cretinule!” își spuse el, înțepenit în poziție de drepti. Plecând, pocni de trei ori din călcâie.

Generalul se simțea întru totul liniștit. Brücker era un ofițer leal, un autentic prusac crescut la școala virtuților tradiționale.

Firește, nici nu-i trecea prin minte că-și așezase fundul pe un vulcan ce sta să erupă.

GENERALUL DE INFANTERIE VON GRABACH

Generalul de infanterie von Grabach, șeful Controlului judiciar a patru corpuri de armată, se plimba de colo până colo prin somptuosul său birou ale cărui ferestre ofereau o admirabilă priveliște asupra lui Landwehr Kanal. Era într-o excelentă dispoziție, deoarece amanta sa îi promisese să iasă cu el seara și generalul se bucura de pe acum de ceea ce avea să urmeze. O și vedea pe doamna von Zirlitz într-un minuscul slip roz, generalul se dădea în vânt după culoarea roz, avea și el lenjerie în această nuanță. Zâmbi și aruncă o privire nerăbdătoare asupra cadranului ceasului său de mână, un ceas de aur, cadou al Consiliului municipal din București, oraș în care petrecuse patru luni de vis. Ce femei! Ce petreceri! Ce partuze!

Aici, la Berlin, lucrurile stăteau complet altfel. Trebuia să alergi după o femeie până-ți ieșea limba din gură, dar și mai rea, era hoarda aceea de turnători ai partidului, de SS-iști deghizați, veșnic la pândă. Jigodii ca ăștia n-aveau ce căuta într-o armată de gentlmeni! Generalul se schimonosi de dezgust. Se apropie de fereastră și lăsă privirea să-i rătăcească peste apele leneșe ale canalului. Un remorcher astmatic târa după el câteva șleपुरi pântecoase. Neapărat, să nu uite să-i strecoare un cuvântel amicului său, generalul de divizie, în legătură cu soțul Ebbei. Ce tămbălău ar ieși dacă acest căpitan von Zirlitz s-ar ivi așa, pe nepusă masă! Nazist înfocat, i-ar stârni imediat pe toți prietenii săi de pe Printz Albrecht Strasse. Generalul se și vedea degradat și expediat într-un batalion disciplinar. Îngăduința și

înțelegerea erau virtuți necunoscute în cel de-al III-lea Reich. Ca și cum era o crimă să te culci cu o femeie măritată, al cărei soț e pe front!

Aghiotantul său intră și depuse pe biroul sculptat câteva hârtii. Erau dosare roz venite de la Curtea Marțială. Două dintre ele erau barate de câte o dungă lată de culoare roșie: cazuri de condamnare la moarte.

— Domnule general, spuse ofițerul cu un glas ciudat, venit parcă din cap, sunt și două cereri de grațiere sosite de la Torgau. Un locotenent artilerist — omucidere, un plutonier de infanterie — dezertare.

— Mulțumesc, Walther, lasă-le pe birou, o să le examinez când o să am timp. Veșnic ne bat la cap cu cererile astea de grațiere, ca și cum am grația vreodată. Mai cu seamă noi, cei din Armata a 4-a, reputați ca cei mai duri. Nici un fel de sentimentalisme muieresti! Sentința cea mai aspră în instanță și orice recurs respins! Disciplina trebuie să fie de fier! Zâmbind după această tiradă, generalul întinse aghiotantului port-țigaretul său placat cu aur. Servește-te, Walther, țigări americane veritabile, sosite prin Crucea Roșie. Pufni în răs. Probabil că cei de la Washington știu că le fumăm noi, și nu piloții lor căzuți prizonieri, și crapă de ciudă!

— Mulțumesc, domnule general, susură aghiotantul.

Se instalară la fereastră, uitându-se la o companie de recruți care mărșăluiau, cântând, pe alee.

— Frumoși băieți, murmură generalul, adevăratul tineret german. Cu asemenea material uman vom merge departe.

— Întocmai, domnule general. Am asistat ieri la câteva exerciții de luptă. Cât entuziasm! Pot să vă încredințez că sunt cu toții gata să moară pentru Führer. Genială idee acest Hitlerjugend ca formație de pregătire paramilitară!

Generalul zâmbi, aprobă din cap și făcu rotocoale de fum.

— Ai fost cumva, în ultima vreme, pe la localul acela cu țigani, Walther?

— Nu mai departe decât aseară, domnule general.

Von Grabach chicoti:

— Ceva interesant? Dumneata, care ești cunoscător, și-i făcu cu ochiul.

— Diverse cucoane, unele foarte... receptive, și schiță un gest sugestiv.

Generalul chicoti din nou:

— Măritate?

— În marea lor majoritate, da, cu bărbații pe front sau în teritoriile ocupate. O frumusețe de iepe, bine dresate! Și aghiotantul pufni în răs de propria-i comparație.

— Se vede bine că provii din cavalerie, aprobă, încântat și el, generalul. Și încă dintr-o aleasă școală. Nu cunoști cumva, din întâmplare, un pur-sânge numit Ebba von Zirnitz? se interesă el pe un ton ce se voia indiferent.

Tânărul aghiotant se prefăcu adâncit în gânduri. O anumită inflexiune din glasul șefului său făcuse să sune clopoțelul de alarmă.

— Ebba von Zirnitz? repetă el. N-am auzit niciodată numele ăsta. Vine și ea pe la țigani?

— Nu cred, făcu generalul, mai sec. Voiam să știu doar dacă o cunoști. Râse confidențial. Pricepi! Unul dintre prietenii mei se dă în vânt după ea.

Aghiotantul râse și el, cu discreția cuvenită, aruncând și o privire piezișă superiorului său. Poftim întrebare! Acum nici două luni, el și doamna respectivă participaseră la o petrecere în stil roman, și numita Ebba trecuse

prin brațele a cel puțin zece bărbați!

Cu un semn ușor al mâinii, generalul își concedie aghiotantul. Gândurile îi erau numai la noaptea ce avea să vină și la cum o va dezbrăca pe frumoasa și voluptuoasa Ebba. Luă primul dosar de pe masă, îl răsfoi fără să-l citească, apoi îl aruncă la loc și, ridicând receptorul, formă un număr. Îi răspunse un glas cald de femeie.

— Ebba scumpă, sunt eu, Claudiu. Visez la seara noastră.

Un lung sărut porni pe firul telefonic.

Se auzi un râs sonor.

— Și eu. Nu uita că mi-ai promis o blană.

— N-am uitat. Vei căpăta mantoul.

Trei zile la rând cele două cereri de grațiere rămaseră pe biroul generalului fără ca cineva să se atingă de ele. Erau mulți — și nu numai la Torgau — cei care așteptau, cu inima sfâșiată, un răspuns la ultima lor speranță. Câte demersuri, câți bani, câte umilințe costaseră aceste cereri de grațiere! Nădejdea se născuse din lacrimi, din mituiri, din plânsete. Sora locotenentului de artilerie devenise ibovnica unuia din membrii Curții Marțiale doar ca să obțină o recomandare, un prețios covor persan și bijuterii de familie trecură de la un proprietar la altul. Nevasta plutonierului artilerist făcea ore suplimentare la o fabrică de muniții ca să aibă cu ce plăti drumul de la Hamburg la München, singurul loc de unde-și putea procura certificatele necesare cererii de grațiere. Și acum, în două celule de la Torgau și în două cămine din Hamburg, niște ființe omenești așteptau cu inima strânsă. Știau că dosarele lor se aflau pe biroul unui personaj care putea ucide sau milui după bunul său plac. Orice pedeapsă cu moartea putea fi comutată, decizia aparținea numai și numai generalului.

Până una-alta însă, generalul n-avea timp. Pe ușa biroului său atârna o pancartă albă, scrisă cu roșu: „Ocupat cu probleme de serviciu. A nu fi deranjat”.

Walther o vedea de câte ori trecea pe acolo.

— Serviciul, Walther, serviciul! spunea, râzând, generalul și făcea ștrengărește cu ochiul.

Serviciul se chema Ebba von Zirlitz. Șeful intendenței, generalul de divizie Schroll, îi procurase generalului von Grabach un mantou din zibelină, confiscat cu prilejul unei descinderi efectuate de SS. Blana ar fi trebuit livrată armatei pentru a fi transformată în căptușeală, destinată combatanților de pe frontul de est. Dar, exemplarele cele mai frumoase erau imediat înhățate de diverșii ștabi pentru nevestele sau amantele lor, cele de mai mică valoare reveneau grangurilor din trupele de ocupație, iar cei care ocupau tranșeele nu căpătau nimic.

Generalul de intendență ținea cu tot dinadinsul să fie în termenii cei mai buni cu șeful Controlului judiciar. „E nevoie de relații” spunea el întotdeauna, chicotind ca o bătrână răzgâiată.

— Munca dumitale e pasionantă, scumpe coleg, tocmai îi zicea el generalului de infanterie.

— Da, e în permanență câte ceva interesant, îi răspunse acesta, mânuind cu eleganță o scobitoare de argint.

Se găsea în biroul intendentului-șef, confortabil instalat în cel mai spațios fotoliu din piele. Acest birou era unul din cele mai somptuoase

birouri din tot Berlinul. Nimic făcut din economie. Paharele din care-și sorbeau coniacul erau din cristal cizelat de Boemia, scrumierele din cel mai fin porțelan de Meissen.

— Firește, firește, gânguri intendentul, luând o înghițitură zdravănă de coniac. Coniacul fusese rechiziționat în Franța și era, în principiu, destinat spitalelor. La mine, ce-i în gușă e și-n căpușă. Ieri, de pildă, am deferit Curții Marțiale un plutonier vinovat de sustragerea unor bunuri aparținând statului. Își frecă, satisfăcut, bărbia ascuțită. Nici un fel de milă! Sper ca tribunalul să facă din acest caz un exemplu pentru toți amatorii de ciupeli. Pedepsa capitală ar fi binevenită.

— Îți promit, dragă Schroll, că voi veghea personal ca individul acesta dezgustător, care și-a însușit din bunurile destinate eroilor noștri de pe front, să fie spânzurat. Acum câteva zile, unul din subordonații mei a revenit din permisie cu trei zile întârziere. Inadmisibil. Serviciul e serviciu, mai presus de orice. E însăși viața mea. Voi face din acest caz un exemplu răsunător. L-am dat pe mâna jandarmeriei și, conform articolului 1 133, paragraful 9, pot cere pedeapsa capitală pentru tentativă de dezertare. Unde-am ajunge dacă asemenea fapte s-ar permanentiza? Regimente întregi și-ar pune coada pe spinare!

— Ai, de o mie de ori, dreptate, scumpe coleg. După părerea mea, Codul militar de justiție e mult prea indulgent. De câte ori nu asistăm la comutarea unei pedepse cu moartea, perfect justificată, într-o viață de trândăvie, fie în închisoare, fie într-un batalion disciplinar?

— În serviciul meu, grațierile sunt rarissime, afirmă von Grabach. În momentul de față, de pildă, avem un caz de insubordonare și refuz de executare a ordinelor. E vorba de un tânăr căpitan, dintr-o excelentă familie, de altfel cu multiple relații. Ei bine, deși cazul va fi judecat abia peste trei săptămâni, am și dat ordin ca pe fișetul lui să fie aplicate sigiliile roșii.

— Înainte de a se da sentința? se miră generalul de intendență.

— O facem adesea. Verdictele Curții Marțiale sunt rostite în sensul sugerat de noi și acest băiețandru va fi executat cu toate relațiile lui suspuse. Nimeni, dar absolut nimeni — și asta țin s-o reții, generale Schroll — nu mă poate influența. Doar Führer-ul și, poate, Heinrich Himmler, însă aceștia doi, te asigur, nu sunt pentru reducerea pedepselor. Mă mândresc cu această decorație — arată Crucea de fier de la gât — pe care am primit-o pentru severitatea și rigoarea serviciului pe care-l conduc. Reichsführer-ul a spus: „Războiul presupune duritate, iar duritatea trebuie răsplătită!” Orice idiot poate lupta pe front, dar arată-mi, te rog, unul care ar putea dirija cu mână forte un serviciu ca al meu? De la bun-început, e nevoie de multă cultură, simț psihologic și o vastă experiență de viață.

— Cât se poate de adevărat. Munca noastră e o muncă grea. Pe mine, bunăoară, medicul vrea neapărat să mă trimită pentru șase săptămâni de odihnă obligatorie la Baden-Baden. Nu cunoști, scumpe coleg, niscaiva adrese pe-acolo?

Von Grabach surâse cu subînțeles și urmări cu privirea volutele fumului de țigară.

— Ce trabucuri excelente ai, dragă Schroll. Nu mi-ar displace să am vreo două cutii dintr-astea...

— Vei avea cinci mâine, promise Schroll.

— Minunat! O să ți-o trimit pe servanta mea rusoaică și o listă de adrese utile.

Generalul Schroll se aplecă spre urechea oaspetelui său și-i șopti confidențial:

— Ai auzit de zvonurile alea îngrozitoare care circulă prin Berlin? Cică armata noastră din Caucaz e în plină derută. Dacă-i adevărat, victoria nu mai e chiar atât de sigură...

Generalul von Grabach sări ca ars.

— Refuz să cred! Te îndoiești cumva de victorie?

— Pentru nimic în lume! strigă imediat celălalt. Nici în somn nu mi-ar trece prin cap asemenea gând! Dar s-a găsit în serviciul meu un Oberfeldwebel care și-a permis tot soiul de aprecieri defetiste. Firește, am să-i fac imediat vânt. Tipul neagă, evident, laș ca toți cei de teapa sa. Eu, când aud zvonuri, vād roșu!

Generalul von Grabach suflă un nor gros de fum și contemplă cu atenție capătul incandescent al trabucului.

— Sper, scumpe coleg, că omul de care-mi vorbești a și ajuns pe mâinile cui trebuia?

Obrazul lui Schroll căpătă culoarea pătlăgelei răskoapte. Bâigui ceva de neînțeles, apoi făcu primul lucru care-i trecu prin minte, adică înșfăcă telefonul.

— Ai să mă ierți, scumpe coleg, dar mi-am amintit de o chestiune foarte importantă. Ceru centralei biroul de furnituri speciale și angajă o scurtă conversație cu șeful depozitului: Dragă Obersintendent Schmidt, fii atât de amabil și trimite-mi opt cutii cu trabuce lungi și o navetă cu șase sticle de șampanie. Acelea cu etichete aurii pe care tocmai le-am primit. Mersi, mersi, dragă prietene și să știi că problema permisiei dumitale s-a aranjat.

Râse subțirel, puse receptorul în furcă și-l bătu amical pe umăr pe colegul său de la Justiție:

— Trabucele sunt pe drum. M-am gândit și la niște șampanie pe care am primit-o chiar acum din Franța. E marca dumitale preferată.

Se despărțiră, strângându-și cordial mâinile. Ajuns la ușă, von Grabach se opri.

— Înaintează-mi un raport referitor la porcul acela de zvonist. Îl vom instrumenta cât se poate de rapid. Tocmai am primit de la Cartierul General instrucțiuni foarte severe în legătură cu sancționarea celor care propagă știri false și defetiste.

Rămas singur, generalul de intendență se porni să măsoare biroul în lung și-n lat, zornăind din piteni. Simțea cum îl ia cu fierbințeli.

„Ticălosule! mormăia el cu năduf. Ticălosule, vrei să mă-nfunzi!”

Luă un trabuc, îl frânse între degete, luă un altul. Umplu paharul cu coniac, îl dădu pe gât și-și mai turnă unul. Cum să scape din încurcătură? Pe cine ar putea sacrifica? Ia stai, parcă nu demult, în timpul unui chef... Schroll se învioră. Îi venise ideea salvatoare. Pe loc, îl chemă pe adjunctul său, un alt Stabsintendent, contabil de bancă înainte de război.

— Brandt, îl întâmpină generalul, îți amintești de Oberfeldwebel-ul ăla care îi tot dădea cu retragerile strategice „pe poziții dinainte stabilite”?

Adjunctul se gândi câteva clipe, apoi fața sa spelbă de conțopist se învioră.

— Da, domnule general, mi-l amintesc.
— Trebuie arestat imediat, ordonă generalul.
— Arestat? Pentru ce?
— Manifestări defetiste! explodă generalul care începuse să se monteze. Zvonuri! Neîncredere în victorie! Asemenea indivizi nu trebuie lăsați în libertate!

Adjunctul emise un vag protest:

— Dar, domnule general, eram cu toții de acord, retragerile astea „strategice” prea se țineau lanț!

— Se prea poate, domnule Brandt, ca *dumneata* să fi împărtășit aceste păreri, în nici un caz eu! Asta sună a propagandă moscovită sau a măgarilor de la BBC care urmărește slăbirea încrederii trupelor în infailibilitatea Führer-ului și credinței în victoria finală!

Scârța-scârța pe hârtie, care era Brandt, se arici pe loc. Avea o excelentă memorie, își aducea perfect aminte de spusele generalului și se decise să împrăspăteze ținerea de minte a șefului său.

— Domnule general, spuse el pe tonul unui contabil care semnalează o regretabilă eroare, v-aș aminti, cu permisiunea dumneavoastră, că ați aprobat retragerile strategice, ba chiar ne-ați povestit tot soiul de nostimade în legătură cu aceste operațiuni.

Nervos, Schroll își miji ochii și-și frecă bărbia pe care o avea moale și teșită.

— Ai o admirabilă memorie, domnule Brandt. Poate ai putea să-mi amintești și alte spuse de-ale mele. Nu mai țin minte nimic.

Nătângul adjunct nu intui primejdia și continuă să turuie:

— Oh! Domnul general a făcut o remarcă din cele mai spirituale. Ne-am tăvălit cu toții de răs. Domnul general a întrebat: „Ce-i acela un paradox?” Și cum nimeni n-a știut să răspundă, tot domnul general ne-a lămurit: „Este de a te stabili, din plăcere și nesilit de nimeni, în cel de-al III-lea Reich!”

— Ia te uită, mormăi generalul, frecându-și și mai insistent bărbia.

— Am mai și cântat, continuă nevinovatul Brandt, am cântat și un cântecel nu prea ortodox, ba chiar deloc:

*„Doamne, ia-ne graiul.
Căci e subversiv în al III-lea Reich
Ia-ne vâzul, ia-ne auzul,
Subversive în al III-lea Reich!”*

— Eram, desigur, beți, dragă Brandt. Nici un ofițer german sănătos la minte n-ar cânta asemenea orori!

— Chiar foarte beți, confirmă fostul contabil. Oberfeldwebel-ul Kaiser era și el machit rău de tot.

— Într-un cuvânt, toată lumea era beată criță, conchise generalul. Dar spune-mi, dragă Brandt, de la cine au pornit toate aceste tâmpenii?

— Păi... de la dumneavoastră, domnule general, îngăimă adjunctul. Ba, ați afirmat chiar că poporul german se împarte în două grupuri: unul care luptă și altul care profită de pe urma celor care se bat.

— Îngrozitor ce poate spune omul la beție, gemu generalul. Să n-o luăm însă în tragic, scumpe Brandt, oameni suntem, ce Dumnezeu!

Fostul contabil avu un chicotit complice, era întru totul de acord cu generalul.

— Și acum, continuă generalul, hai să vorbim nițel despre acel Oberfeldwebel. Servește-te, cu un trabuc, dragă prietene. O persoană lipsită complet de simțul umorului se interesează de el. Așa stând lucrurile, fă-i vânt de aici și cât mai departe cu putință. Aranjează ceva și cu actele lui, totul trebuie să dispară.

Adjunctul înțepeni:

— Imposibil, domnule general! în plus, e și incorect. Toate documentele de serviciu sunt înregistrate. Nu-i cu putință ca ele să dispară! Documentele sunt un lucru foarte important, domnule general. Unde am ajunge dacă n-am ține la documente?

De data asta, generalul își ieși completamente din țâțâni:

— Să te ia dracu cu documentele și corectitudinea dumitale! Fă ce ți se ordonă sau te expediez într-un batalion de marș!

Pe Brandt îl apucă dărdăitul. Nu-l mai văzuse niciodată pe general în asemenea hal. Ce, ăsta era un ton pe care să-l folosești într-o discuție de oameni aleși? Doar răcanii pot vorbi așa!

— Nenorocitul ăsta de Oberfeldwebel să dispară imediat ca măgarul în ceață! M-ai înțeles, Stabsintendent?

— Înțeles, să trăiți, domnule general. Îl trimit la un regiment de infanterie în Grecia, am acolo pe cineva...

— Cretinule! urlă generalul. Îl trimiți pe frontul de est, la o unitate din linia-ntâi, îl trimiți în Finlanda, dincolo de Cercul polar! Nu înțelegi că individul trebuie să dispară? Nu pricepi că-i o amenințare pentru noi? Cât privește hârtiile lui... Generalul coborî vocea și se plecă spre urechea adjunctului său, alb ca varul la față. Hârtiile, în sobă cu ele, să nu rămână decât cenușă și fum!

Brandt își pierdu până și glasul. Ceea ce se întâmpla nu încăpea în creierul său de contabil. Sfinte Dumnezeule! Păi asta însemna distrugere de documente oficiale! Fals în acte publice! Abuz în serviciu! Simțea cum se năruie un întreg univers, universul lui. În ce viespar nimerise?

Imediat ce acesta părăsi biroul, generalul ceru să vină la el aghiotantul, un tânăr locotenent de infanterie, foarte curajos, ce-și pierduse pe front un picior.

— Fă-te comod, Brücker, îl invită el, arătându-i fotoliul. O țigară?

Vorbind, generalul se învârtea prin cameră, plesnindu-se ușor peste palmă cu o riglă.

— Brücker, continuă el, e din cale-afară de greu să navighezi prin lumea asta ticăloasă evitând recifele și bulboanele.

Locotenentul fumă în tăcere, reflectând: „Ce porcărie mai pui la cale, jigodie? De mine nu te poți atinge, fratele meu e în anturajul lui Himmler și te poate expedia pe front înainte de a putea să zici „uf!”. Hai, parșivenie, dă-i drumul!”

Nebănuind tandrele gânduri ale subalternului său, generalul se apropie de el zâmbind:

— Adjunctul meu e un trântor, deloc ceea ce ne-ar trebui aici.

— Un imbecil, făcu, sec, locotenentul.

— Da, cam așa ceva, confirmă, cu oarecare rezervă, generalul. M-ai

putea scăpa de el? Înțelegi însă, Brücker, n-aș vrea pentru nimic în lume să se știe că eu i-am dorit mutarea. În nici un caz! Dimpotrivă, trebuie să pară că am făcut tot ce mi-a stat în putință ca să-l rețin.

Brücker dădu din cap în semn că a înțeles. Generalul chicoti, nervos.

— Se face cât ați bate din palme, domnule general. O să ajungă precum un meteorit, direct în linia întâi. De preferință într-o unitate SS din Ucraina.

Generalul își frecă mâinile.

— Dacă izbutești, ești căpitan în două luni.

„Fanfaronule! gândi Brücker. Pot deveni și fără tine. Mă întreb însă ce știe despre tine acest adjunct de vrei să scapi de el atât de urgent? Prea-i cretin însă ca să nu merite să ajungă în tranșee, laolaltă cu alți eroi”.

Patru ceasuri mai târziu, soarta adjunctului era pecetluită. Prin teleimprimator, Serviciul de cadre al armatei cerea afectarea fostului contabil la o unitate din zona operativă. Animat de cele mai frumoase sentimente, generalul se strădui să-l ajute pe nefericitul său adjunct, dar eforturile lui rămaseră vane. Peste tot, primea același răspuns: „Ordin venit de sus.” Cu această ocazie, generalul constată, destul de înspăimântat, și ce vaste și influente relații avea aghiotantul său, ologul locotenent. Fostul adjunct primi tot felul de încurajări, un pachet cu diverse lucruri bune de mâncare și, în aceeași seară, plecă spre Riga. De acolo, trecu în Finlanda. Pe ordinul său de misiune scria: „Frontul de nord. Suomisalmi. Regimentul 14 vânători de munte”. Era regimentul din cel mai nordic sector al frontului, poreclit și „Congelatorul”. Se zvonea că oamenii mureau pe capete, degerați.

Peste puțin timp, von Grabach se informă ce-i cu Feldwebel-ul defetist. Schroll îi răspunse că, spre marele său regret, subofițerul fusese mutat, dar că, dacă generalul dorește, poate ordona ca omul să fie căutat. Aflând însă că aparține de acum unei alte armate, staționate în afara Germaniei, von Grabach nu insistă. Un asemenea demers ar fi putut crea complicații. Serviciul de cadre al armatei putând fi, uneori, supărător de curios. Nu-i rămânea decât să claseze cazul și să-și salute „colegul” care se dovedise surprinzător de isteț.

În aceeași zi, primi două lădițe cu coniac, iar generalul Schroll plecă să se odihnească la Baden-Baden.

— E de speriat cât de tare te poate istovi o muncă prestată cu conștiințiozitate, declară el pe peronul gării.

Coniacul Intendenței se dovedi a fi o licoare divină, și generalul von Grabach îl primi pe consilierul de stat Bemmer plutind în plină euforie. Convorbirea lor dură destul de mult. Consilierul îl implora să dea dovadă de clemență în cazul fiului său, locotenentul artilerist Heinz Berner.

La început, generalul rămase inflexibil, dar dându-și, pe parcurs, seama că vizitatorul său are relații multiple și influente, deveni amical și promise că va face tot ce-i va sta în putință.

— Înțelegeți însă, domnule consilier de stat, e dificil, extrem de dificil. Nu sunt eu cel care decide, ordinele îmi vin de sus. Dacă ar fi după mine, i-aș grația pe toți câți sunt. Am oroare de violență și brutalitate, dar disciplina, domnule consilier de stat, stă mai presus de orice, datoria unui militar e să se supună orbește.

— E un război îngrozitor, murmură consilierul.

Generalul îl aprobă în tăcere.

— Crima fiului meu e o crimă pasională, nu era în toate mințile când a comis-o.

Nervos, Berner bătea darabana cu degetele în rezemătoarea fotoliului.

— Vă implor, obțineți ca fiul meu să fie trimis într-o unitate disciplinară. Chiar și printre deținuții de drept comun...

Berner vorbea cu înfocarea disperării. Generalul dădea din cap. Sigur, va face imposibilul ca să-l salveze pe băiat.

Luară împreună cafeaua, bine stropită. La al patrulea pahar de coniac, Berner îl invită pe general să petreacă o zi, două, trei la Hamburg, la reședința sa din Blankensee. La rândul său, generalul făgădui solemn să înainteze și să sprijine, uzând de întreaga-i autoritate, cererea de grațiere.

— Noi, oamenii de lume, trebuie să ne susținem unul pe altul, conchise Berner.

Se întoarse acasă cu sufletul în sărbătoare și nu se putu abține de a nu povesti celor” din compartimentul de tren cazul care-l adusese în capitală.

— Cât de omenoși sunt generalii noștri! exclamă el în final. Zău dacă cei împotriva cărora luptăm se pot lăuda cu același lucru!

Nevasta sa leșină de bucurie aflând vestea. Telefonul zbârnâia întruna. „Heinz a fost grațiat!” Nu „va fi”, ci „a fost”.

Consilierul începu pe dată demersuri în vederea afectării fiului său la un regiment disciplinar de artilerie. Generalul-maior Hartmann, care cunoștea pe cineva la statul-major al unităților disciplinare, promise că se va ocupa de Heinz și-i va găsi un loc într-un regiment din cadrul Armatei a 14-a, în prezent pe front.

Consilierul expedie o lungă scrisoare fiului său: „... Ai fost grațiat și sperăm să fii trimis într-un regiment disciplinar de artilerie...”

Scriind pe plic adresa, zâmbi înduioșat și-și spuse: „Data viitoare voi scrie numărul unei autentice unități militare, și nu pe acela al închisorii ăsteia oribile.”

La Berlin, generalul von Grabach își aprinse trabucul, turnă un păhărel de coniac și se instalează confortabil la vastul său birou. Petrecuse o noapte senzațională cu amanta, sa și fusese anunțat că va beneficia de o lungă permisie la Berchtesgaden. Ce minunată călătorie. Între două înghițituri, luă primul dosar de grațiere.

„Locotenent artilerist Heinz Berner, Degradat. Condamnat la moarte. Deținut la fortăreața Torgau, Saxonia, sectorul 2, celula 476”.

Generalul frunzări, indiferent, dosarul, citind când ici, când colo. Îl lăasă pe masă și-l luă pe celălalt, absolut identic. Diferea doar numele.

„Feldwebelml infanterist Paul-Nicolas Grün”

Cu aceeași indiferență lăasă privirea să-i lunece peste paginile acoperite de un scris mărunț și des. Sorbi din coniac. Ar fi vrut să citească mai departe, dar era atât de plicticos... Își aminti că trebuie să-și pregătească și bagajele. Plecarea la Berchtesgaden era pentru a doua zi.

Luă stiloul. Cerneala curgea prost și se văzu nevoit să apese penița. Fără o secundă de șovăire așternu cu câteva linii drepte, regulate, cuvinte care puneau capăt la două vieți. Din acel moment, nimic nu-i mai putea salva pe cei doi deținuți de la Torgau. Chiar dacă rușii ar fi apărut la poarta închisorii, condamnații tot ar fi fost executați, fie și-n celulele lor. Ordinul-i ordin.

Amintirea acestei clipe nu-l va chinui niciodată pe generalul von Grabach, nu va reînvia nici măcar în visele sale cele mai urâte. Disciplina aparține războiului, așa cum îi aparțin mormanele de cadavre. Vor exista de-a pururi oameni care să trimită alți oameni la moarte.

Generalul așeză meticulos cele două dosare unul peste altul, le potrivește colțurile și dădu să se scoale, când un gând neplăcut îi trecu prin minte: promisiunea pe care o făcuse consilierului Berner. De ce venise imbecilul ăla să-l sâcâie? „Un război îngrozitor.” Păi ăsta-i defetism sadea! Tipul ar trebui pus sub urmărire.

Iritat de această amintire, generalul porni să măsoare încăperea în lung și-n lat. De ce-i lăsase omului o falsă speranță? De vină era numai acel savuros coniac, de vreme ce el, personal, era împotriva grațierilor. Curtea Marțială judecase, se pronunțase și cu asta basta! Disciplina era o necesitate absolută. Dacă se renunță la ea, înseamnă să se renunțe la însăși ideea de război. Or, așa ceva era de neconceput! Generalul se învioră. Totul se isprăvisese. Sună și apăru un subaltern.

— Trimite hârtiile astea la Torgau, ordonă el tânărului ofițer. Și, când să iasă pe ușă, îi strigă: Ah, uitasem. Comunică-le părinților condamnaților că le este îngăduită o ultimă vizită.

— Am înțeles, domnule general!

Pocni din călcâie. Ofițerul Von Grabach dădu din cap și-și spuse: „Poate sunt dur, dar, în orice caz, omenos. Cine ar mai fi dat o asemenea încuviințare?”

Doamna Berner desfăcu plicul oficial.

„Dacă doriți să faceți o ultimă vizită deținutului Heinz Berner înainte de execuția acestuia care va avea loc pe data de 24 mai, la ora 5 dimineța, prezentați-vă la Kommandatura închisorii Torgau pe data de 23 mai, orele 18. Autorizația e valabilă pentru patru persoane și numai la data și ora stabilite. Durata vizitei: 10 (zece minute). Semnat: von Grabach, general de infanterie”.

Doamna Berner scoase un țipăt sfâșietor. Cazul doamnei Grün a fost mai tragic. Douăsprezece ore pe zi, ea muncea ca femeie de serviciu la hotelul „Graf Moltke”. Primind scrisoarea, veni la lucru într-o stare de cvasisomnambulism. Își făcu treaba prost și fu amenințată că va fi reclamată la Inspectoratul muncii, ceea ce echivala cu trimiterea într-o fabrică de muniții. Trei luni mai târziu, femeia se sinucidea aruncându-se sub roțile metroului în stația Sankt-Pauli.

La Torgau, scrisoarea consilierului fusese citită de toată lumea și eram convinși că băiatul scăpase.

— Pe Sfânta Fecioară! exclamase Heide, uluit de-a binelea. E prima oară când văd așa ceva! Heinz, ești băftosul băftoșilor!

Topit de fericire, Heinz Berner râdea. Noi ne instalasem pe patul lui. Celula fremăta de bucurie.

— Consideră-te înviat din morți, îi spuse Porta. În orice caz, acum ești un camarad, un prieten, și nu o scârbă mucoasă de ofițer. Te luăm cu noi la „Godacul vesel”!

Doar Bătrânul părea sceptic.

— E prea frumos ca să fie adevărat, spuse el după ce părăsirăm celula.

Nu pricep de unde a aflat taică-su toate astea, când noi nu știm încă nimic. Ar fi trebuit să primim ordinul prin teleimprimator.

— Ba eu am întâlnit în Legiunea Străină un caz asemănător, interveni Kalb. Gagiul fusese de-acum legat de stâlp când a sosit în goană unul de la comandament cu grațierea.

— Bizar, bizar, mormăia Bătrânul. E aici ceva care mă depășește... Sper că nu-i nimeni atât de mârșav încât să glumească într-o atare situație!

— Pariezi că se găsesc și dintre-ăștia? întrebă Porta.

— Nu pariez pe asemenea lucruri! se stropși Bătrânul. Termină cu tâmpeniile!

Barcelona a fost cel care, venind de la secretariat, ne-a adus vestea. Livid la față, abia reușea să vorbească.

— Îl împușcă pe Heinz... Măine... la 5 dimineața...

— Imposibil!

— Am văzut cu ochii mei ordinul, se bâlbâia Barcelona: E semnat de nu-și care general. Hauptfeldwebel-ul îl are pe mașina de scris...

Ne-am privit în tăcere.

— Bietul băiat, șopti Bătrânul. Va fi groaznic.

— Credea că mâine va fi eliberat.

— Cine o să-i spună?

— Eu, se oferi Micuțul. Și când te gândești că, la început, nu-l puteam suferi pe ofițerașul ăsta! Acu mi-e drag și mă îndurerează. Rar lucru să mă îndurereze ceva...

— Mă întreb cine-l va executa? făcu Porta.

— Noi, răspunse cu voce joasă Barcelona.

Imediat, se stârni zarvă. Barcelona scutură din cap:

— Noi, grupa întâi. Așa ne pică rândul. În afară de Heinz, mai sunt alți trei, deci va fi aliniat întregul pluton. Vedeți și voi că n-avem nici o șansă să fim înlocuiți.

Legionarul își mușcă unghiile.

— În cazul ăsta, trebuie să-l ajutăm. Scoase din buzunar două țigări cu opium și le întinse Micuțului. Dă-i-le! O să-l mai ușureze. Eu mă duc după sanitar ca să-i facă o injecție în plus peste cea reglementară.

— După ce-o să-l măturăm pe Adolf și-o să băgăm la zdup toată gașca lui, o să-i anunț pe toți că-i grațiez și-o să-i spânzur a doua zi!

— Până atunci, o să-ți treacă, îl potoli Bătrânul, și n-ai să spânzuri pe nimeni.

— Mă duc la Heinz, anunță Micuțul. Și vă jur că pe comisarul de poliție Müllerwitz, de la circa de pe Davidstrasse o să-l gâtui cu mâinile mele îndată ce isprăvim cu războiul lui Adolf și n-o să mă poată împiedica nici un rusnac ori yankeu de pe lumea asta!

— Bun, bun, dar acum du-te la Heinz și vezi ce vorbești, îi făcu vânt Bătrânul.

Micuțul descuie ușa celulei. Heinz citea. Se rezemă de ușcior și aruncă legătura cu chei pe masă. Berner tresări.

— Nu-mi spune c-ai venit să-mi dai drumul? Sunt atât de fericit că nici să mănânc nu-mi vine.

Micuțul îi întinse o țigare. Un timp, fumară în tăcere.

— Crezi că mâine, la ora asta, voi fi transferat la un regiment

disciplinar?

— Nu, articolă Micuțul, nu cred.

„Haide, își spunea el, uitându-se la ferestruica zăbreilită ca să evite privirea deținutului, haide, trebuie să-i spui înaintea venirii popii”. Cercetă câteva clipe policioara cu cărți prinsă deasupra mesei din scândură grosolană, apoi îl fixă pe Berner drept în ochi. Plin de veselă așteptare, tânărul îi întoarse căutătura.

— Mare ciudățenie și cu tine, Micuțule. Ești banditul cel mai brutal din câți am întâlnit, bagi spaima în oricare om cumsecade și, totuși, uite, nu știu cum Dumnezeu, dar lumea ajunge să te îndrăgească.

— Nu sunt deloc un băiat bun, mormăi Micuțul, și nici nu țin să fiu așa ceva.

— Ce-i cu tine? întrebă mirat, Berner. S-a întâmplat ceva?

— Ține-te tare, camarade. Ăștia nu vor să te lase.

— Ce-ai spus? Berner sări în picioare. N-am fost grațiat?

— A fost un banc prost.

— Te înșeli! gemu locotenentul, apucându-l pe Micuțul de mână. Se făcuse alb ca varul la față, parcă golit de sânge. Cu mișcări nesigure, căută pe pipăite scrisoarea tatălui său și i-o întinse. Privește! Uite, scrie aici: „Am obținut grațierea ta și mutarea într-un regiment disciplinar.” Nu-i cu puțință! N-ar fi scris niciodată așa ceva dacă nu era sigur! E o încurcătură. O confuzie de nume!

— La Torgau nu există decât un singur locotenent Heinz Berner și acela ești tu. Ți-a venit rândul, prietene, vorbi, poticnindu-se, Micuțul.

Berner se prăbuși ca secerat.

— Ce-i? Ce s-a-ntâmplat? mormăi Micuțul, aplecându-se îngrijorat deasupra condamnatului la moarte, care-și revenea cu greu din șoc.

În același moment, intră și preotul. Purta uniforma cenușie de campanie, cu vulturul de postav ținând în gheare zvastica cusut pe mânecă și crucifixul spânzurând de gât. Era un tinerel, cu gradul de Oberleutnant. O clipă se uită la cei doi. Privirea i se încrucișă cu scăpărarea feroce din ochii Micuțului, adevărat hău de ură. Pricepu că n-are ce căuta aici și se retrase fără un cuvânt.

— Când? întrebă Berner, strivind între degete mâna Micuțului.

— Măine, la 5 dimineața.

— Cine o va face?

Colosul nu răspunse imediat. Mușcându-și buzele, fixa becul care spânzura de tavan.

Berner se sculă de pe jos și începu să se învârtă prin celulă, ascunzându-și fața în palme. Se opri și-l apucă pe Micuțul de umeri.

— Cine o să împuște?

— Noi.

— Camarade, ajută-mă! Nu rezist! E cumplit, acum, când m-am crezut salvat.

Micuțul se foi.

— Uite, propuse el, arde-mi una în cap cu patul pistolului meu și după aia zboară-ți singur creierii. Așa, o să-ți fie mai ușor. Da fă-o la iuțeală, altminteri îs eu bun pentru douășpe gloanțe în hoit și asta nu-mi mai convine!

— Nu îndrăznesc, gemu Berner. Mi-e frică. Trage tu mai bine în mine, ca și cum aș fi vrut să evadez...

— Atunci când de-abia picaseși aici, aș fi făcut-o cu plăcere, acum însă nu. Nu pot trage într-un prieten. Și nici n-o s-o fac. La fel și Porta.

— Dar dacă și alții nu vor trage?

— Nu conta pe asta, băiatule! O să ochească și o să ochească bine. Ce-am hotărât, eu și Porta, ne privește numai pe noi. În caz de refuz, întreaga grupă ajunge la Curtea Marțială și, după aia, direct la zid! O știi și tu că doar ești ofițer: sabotarea ordinului, pedeapsă cu moartea. Uite, ți-l trimit pe Julius, încearcă să-l pocnești și s-o ștergi, el va trage la sigur. Îl cuprinse cu brațul pe după umeri. Eu, eu nu pot înțelege. Sunt un porc, e adevărat, dar nu ca Julius. Țasta-i un ticălos de prima mână. Odată, în Rusia, a denunțat jandarmeriei un prăpădit de țăran și a lăsat orfană o fetiță de-o șchioapă. Acu, amice, trebuie să plec. Dacă-i ceva, sună. Bătrânul o să vină să stea de vorbă cu tine. Se pricepe mai bine ca mine. Brusc, fața de brută a Micuțului se luminează: Știi ceva, poate că toate poveștile astea cu Raiul nu-s chiar scorneli, poate că-s adevărate? Poate că, mâine-dimineață, la cinci și cinci, ai să te simți cu mult mai bine decât ai fi visat vreodată!

Berner plângea pe-nfundate, cu capul în palme.

— Cu siguranță că e un strop de adevăr în tot ce se spune despre „lumea de apoi”. Un popă mi-a zis că, odată mort, ți-e mai bine. Moartea lentă e cea nasoală, dar tu ai să ai parte de una rapidă de tot. Heide și saharianul sunt trăgători de elită și nici n-ai să simți cum ai ajuns la cer. Acum, camarade, trebuie să o roiesc. Aruncă pe masă un pachet de țigări și o cutie de roiesc. Aruncă pe masă un pachet de țigări și o cutie de chibrituri, faptă care-l putea costa șase luni de carceră cu fiare la picioare, pedeapsă oficial suprimată, dar mai departe în vigoare la regimentele disciplinare. Sunt acolo și două țigări cu opium, fumează-le în ultimul moment, ajută. Încearcă, mai ales, să nu te gândești la nimic. Timpul trece, trece repede. N-apuci să zici „uf” și s-a și făcut dimineață. Cel mai bun lucru însă ar fi s-o faci singur, și Domnul n-o să te mustre, chiar dacă scrie la Evanghelie că nu-i îngăduit. E vorba, totuși, de un caz special. Dă-mi una-n cap și ia-mi revolverul.

Berner continua să plângă.

Micuțul îl părăsi. Odată pe coridor, își vărsă furia pe o nevinovată găleată cu apă, care zbură cât colo, improșcând în toate părțile conținutul.

— Ce faci, idiotule? zbieră Heide, aflat la etajul inferior, văzând apa revărsându-se pe scară în jos.

— Gura! Cu ce plăcere aș apăsa pe trăgaci dacă te-aș avea pe tine în vârful cătării!

Și colosul coborî scările metalice ca o locomotivă turbată. Prudent, Heide se făcu nevăzut, în asemenea momente, Micuțul era în stare să ucidă.

— Bătrâne, glăsui Micuțul făcându-și apariția în corpul de gardă, mergi la Heinz în celulă și povestește-i ceva despre Iisus. La mine nu ține, sunt mult prea ticălos, iar El mult prea bun.

— E cumva credincios puștiul? întrebă Barcelona.

— Nu cred, interveni Porta, dar i-ar face numai bine dacă Bătrânul l-ar convinge că Iisus, fiul Mariei, împreună cu Sfântul Petru îl așteaptă la biroul de primire din ceruri.

— Vă spun cinstit, băieți, că dacă aș avea ceva mai multă glavă în tărtăcuță și aș pricepe cât de cât din toate chestiile astea cu religia, zău dacă mi-ar păsa dacă mă omoară sau nu. Se pare însă că-s prea tolomac. Da poate că-i mai bine așa, dracu știe ce s-ar întâmpla dacă m-ar umfla râsul exact în momentul în care m-ar lega de stâlp?

— Mare pacoste pentru omenire mai ești și tu, Micuțule, făcu, râzând, Porta.

— Allah știe ce face, predică Legionarul. Îl va adăposti la sânul său pe Heinz, așa cum îi adăpostește pe toți cei care se pocăiesc și vin spre el. Dacă Heinz dorește acest lucru, porțile grădinii lui Allah îi vor fi deschise.

Micuțul se întoarse spre el:

— Mergi și povestește-i lui Heinz despre grădinile astea ca să-i ușurezi inima și să se bucure pentru ziua de mâine, iar pe noi să ne socoată drept niște prieteni de nădejde.

Măruntul legionar căzu pe gânduri, își mușca buzele și-și trecea palma peste obrazul mutilat. Uriașa cicatrice care-i brăzda fața, de la tâmplă până la baza gâtului, devenise purpurie.

— E o chestiune atât de delicată... Nu-s tocmai o fire duioasă... Nu știu dacă aș putea consola pe careva sortit, mâine, morții...

Bătrânul se ridică brusc:

— O să mă duc eu.

Își puse boneta și-și aranjă centironul de care atârna greul *parabellum*.

— Cred c-o să mă descurc mai bine decât preotul. Julius și Porta, să nu văd picior de străin prin preajma celulei. Oricine ar fi!

— Gata, șefu'. O să fie „Trecerea oprită”.

Bătrânul rămase aproape trei ceasuri în celulă. N-am aflat niciodată ce s-a petrecut acolo, dar, în final, Heinz părea ușurat și împăcat cu soarta. Bătrânul spusese exact ce era de spus și totul a mers bine până la vizita părinților.

Ședeau, față în față, ei și fiul lor, despărțiți de o măsuță joasă. Nițel mai la dreapta, aidoma unei coloane de piatră, se proțăpise un jandarm care asculta cu ambele urechi, dar fără să pară c-o face. Mai curând, ai fi zis că tipul dormitează. Era exact ce trebuie să fie slujitorul unui stat dictatorial: stupid și încremenit sufletește, impermeabil la tot ce nu-i literă și paragraf de regulament, îndesate în căpățâna lui după infailibila metodă prusacă. Acum, de pildă, era martorul unei vizite, cea din urmă, dar trăgea cu urechea, doar, doar o prinde vreun cuvânt interzis și i-ar putea denunța pe vizitatori ca elemente subversive. Și tare i-ar fi plăcut să poată raporta așa ceva.

Consilierul Berner trebuia să facă un efort ca să-și privească fiul. Doamna Berner plângea cu suspine.

— Heinz, să fim curajoși! Și apucă mâna fiului său.

Căutătura jandarmului deveni feroce: încerca oare să-i strecoare ceva ilegal? Dar, spre marea-i decepție, nu fusese decât gestul unei mame deznădăjduite. Ea murmură:

— Heinz, băiețelul meu iubit...

— Stop! răcni jandarmul. Trebuie să vorbești cu glas tare și răspicat!

— Tată, întrebă Heinz, în ai cărui ochi stăruia un licăr de speranță, e adevărat? Nu mă vor grația?

Tatăl clătină din cap:

— Nu, băiatule, ai curaj. (Rostea cuvintele rar, părând că urmărește niște imagini printr-un perete transparent). Într-o zi ne vom regăsi. Trebuie să crezi în acest lucru.

— Mi-e atât de frică..., îngăimă Heinz.

Consilierul tremura și el, și lui îi era frică.

— Bătrânul mi-a spus că nu trebuie să mă tem. Bătrânul a zis că Dumnezeu iartă totul. Bătrânul mi-a spus și alte lucruri care mi-au făcut mult bine...

„Se referă, probabil la preot, își spuse consilierul. De ce însă îi zice „Bătrânul”?

— Și Micuțul mi-a spus că totu-i foarte rapid. Că nici nu bagi de seamă. Barcelona mi-a șoptit că cel mai greu e parcursul între celulă și curticica interioară. Odată ajuns acolo, se termină aproape imediat. Legionarul și Julius sunt trăgători de elită, au fost și decorați pentru asta...

„Dumnezeule, se gândi consilierul, bietul de el și-a pierdut mințile”. Se uita, disperat, la chipul livid al fiului său, la cearcănele de sub ochii injectați.

— Heinz, băiatule, despre cine vorbești?

— Despre camarazii mei.

— Camarazii tăi? făcu, stupefiat, tatăl.

— Da, confirmă condamnatul la moarte cu un zâmbet stins. Bătrânul, adică Feldwebel-ul Beier, comandantul plutonului, Micuțul, care-i gardian pe coridorul meu, apoi Barcelona Blom, Heide, Porta, Sven și mărunțelul legionar, toți de la corpul de gardă al sectorului.

— Și ei sunt camarazii tăi? întrebă, aproape înspăimântat, tatăl.

— Cei mai buni din câți am avut vreodată. Măine-dimineață urmează să mă execute.

Fără un zgomot, fără un suspin, doamna Berner lunecă de pe scaun și se lungi pe jos. O culcară pe o laviță. Consilierul se prăvăli alături, strângându-și tâmplele între palme. În jurul lui, totul se învârtea, se amesteca, se destrăma. Cum poți fi prieten cu cei care te vor ucide, cum poți fi și camarad și călău? În mintea lui de funcționar neamț și nazist, totul se învălmășise și pentru prima oară îl încercă ura pentru societatea în care trăia și pe care o slujea cu atâta devotament.

— Într-o bună zi, se va scrie, poate, o carte despre noi, deținuții de la Torgau...

Consilierul de stat își șterse fruntea.

— Da, acum știu că această carte va fi scrisă.

Feldjandarmul se uită la ceas.

— Durata vizitei a expirat! răcni el ca la cazarmă.

— Tăticule! strigă Heinz, agățându-se de mâna acestuia.

Groaza de cele ce se vor petrece îl copleși ca o maree. A fost nevoie să fie despărțiți cu forța. Se auzeau până la noi țipetele fostului locotenent de artilerie:

— Dați-mi drumul! Nu vreau, nu vreau, nu vreau!

Doi temniceri îl târâră până la sectorul 2 și-l lepădară pe coridor ca pe un sac cu târâte, după care plecară, râzând. L-am dus pe Heinz în corpul de gardă, lucru strict-interzis, și Bătrânul i-a dat un pahar de rachiu, alt lucru

interzis.

În noaptea aceea, Barcelona și cu mine am rămas de gardă. Ceilalți au întins-o la „Godacul vesel”, în primul rând ca să nu mai audă plânsetele și țipetele lui Heinz Berner. S-au întors către miezul nopții, beți pleasnă. Micuțul mai tare ca toți. A trebuit să-l pocnim zdravăn ca să nu mai urle că aruncă închisoarea în aer și scoate mațele din primul SS-ist pe care-l întâlnește. La un moment dat, a apărut și locotenentul Ohlsen, băut și el. Cu un deget tremurător îl arată pe Micuțul și ordonă:

— Tu, să taci din gură! după care se aplecă peste chiuvetă și vomită.

În cazul Micuțului, a fost nevoie să-l altoim de patru ori cu patul puștii ca să-l domolim și să-l putem lega de pat.

Nu departe de închisoare, într-un mic han denumit „Husarul roșu”, familia Berner închiriasse o cămăruță.

Au stat în tăcere toată noaptea, ținându-se de mână și privind în gol, în vreme ce vechea pendulă din perete mărunțea, ticăind, timpul și contragreutățile împingeau încet limbile spre ceasul în care unicul lor copil, locotenentul de nici douăzeci de ani, urma să fie executat. Erau ca într-o stare de catalepsie, incapabili să scoată o vorbă.

În celula sa, Heinz Berner umbla, neostoit, de colo până colo. Din când în când, se mai oprea, își proptea fruntea de zid și bătea cu pumnii în ușă, țipând cu disperare. Un lung strigăt: „Ajuto-o-o-r!” ca acela al omului pierdut în mijlocul oceanului.

La patru dimineața s-a sunat deșteptarea. Legionarul, a plecat la magazie după muniție. Câte trei gloanțe de căciulă, în total treizeci și șase, gloanțe frumoase, lucind de vaselină.

Comandantul închisorii sosi la ora 4,30, urmat de adjunctul său. Veneau din cealaltă aripă, acolo unde fusese încarcerat condamnatul la moarte Grün. Cu glas sec, comandantul îi comunică lui Berner ceea ce acesta știa de acum, și anume că cererea de grațiere a fost respinsă și că va fi executat. Din ușă, se mai întoarse o dată spre cel ce urma să moară și adăugă tăios:

— Stăpânește-te! Nu uita, ești ofițer! Fiecare dintre noi trebuie să poată privi moartea în față. E un lucru pentru care avem datoria să fim permanent pregătiți. Ia-te în mână și nu te purta ca un laș!

Ușa se închise cu zgomot și pintenii comandantului răsunară pe coridor. Misiunea lui se încheiase.

Dimineața era răcoroasă și soarele poleia, în culorile diafane ale aurorei, zidurile sinistrei închisori. Locotenentul Ohlsen se ivi și el, avea obrazul tras și pecetea unei nesfârșite tristeți pe el. Purta, ca și noi, cască de oțel, greul pistol P-38 atârna de centiron, încărcat cu opt gloanțe destinate loviturii de grație.

Bătrânul prezintă raportul:

— Să trăiți, domnule locotenent, grupa întâi, pluton de execuție. Câte trei gloanțe de persoană. Regulamentul e cunoscut. Grupa se compune din doisprezece oameni, comandați de Feldwebel-ul Beier.

Locotenentul duse trei degete la cască și spuse, abia auzit:

— Mulțumesc, Feldwebel.

Ne trecu, cu privirea, în revistă, apoi comandă, deloc reglementar:

— Pas de voie, după mine.

Ajunserăm la celula lui Heinz. Locotenentul Ohlsen puse mâna pe umărul condamnatului.

— Curaj, băiatule, nu durează. Sunt însă obligat să te leg la mâini.

Avea pregătită o frânghiuță, albă și nouă, cu un nod care permitea o legare rapidă și sigură. Nodul acesta era, se pare, rezultatul unor lungi și laborioase căutări.

Brusc, Berner se prăbuși. Se prăbuși atât de neașteptat, încât nimeni nu apucă să-l rețină. O clipă, am sperat cu toții că a făcut un stop cardiac, dar nici el, nici noi n-am avut această baftă.

Bătrânul și locotenentul îl ridicară. Îi tremurau buzele, apoi țâșni strigătul. Era urlet de fiară, repercutat de ziduri, răscolind celulele altor condamnați la moarte ce-și așteptau rândul.

— Nu vreau! Lăsați-mă să trăiesc! Nu trebuie! Nu trebuie!

Am fost nevoiți să-l înșfăcăm și să-l târâm de-a lungul coridorului. Heide scăpă pușca, lui Porta îi sări casca de pe cap și se rostogoli până la plasa de siguranță de la parter pe care săltă ca o minge. Un spasm îmi întoarse stomacul și am vomitat, dureros, numai bilă. De când aflasem ce avea să urmeze, am fost incapabil să pun ceva în gură. Găsind pretextul ca să-și descarce nervii, Porta zbieră la mine:

— Porcule! Mi-ai murdărit cizmele!

— Potoliți-vă! ordonă Ohlsen, care-și stăpânea și el cu greu nervii.

Din celule, țâșneau acum strigătele deținuților, strigăte de furie și de deznădejde:

— Ucigașilor!

— Fiți blestemați!

— Fasciști ticăloși! ne invectivă un subofițer de aviație, probabil comunist.

Expresia fu preluată și acum deținuții o scandau, tropăind din picioare:

— Fas-ciști ti-că-loși! Fas-ciști ti-că-loși!

Nervii stăteau să plesnească și cel mai mic incident putea declanșa un dezastru.

Apăru grupa a treia, escortându-l pe Feldwebel-ul Grün. Alb ca varul la față, pășea calm încadrat între doi ostași, solemn ca la o procesiune. Heinz Berner deveni de-a dreptul nebun, acum făcea spume la gură, ochii îi ieșiseră din orbite, privirea era dementă.

— Camarazi! Camarazi, dați-mi drumul! Ajutor!

Se zbătea disperat și nodul care-i lega mâinile se desfăcu. Pesemne, locotenentul nu-l strânsese ca lumea. Dar și pe acesta îl lăsaseră nervii. Cu un soi de scâncet, se prăvăli pe patul unei celule goale. Dacă istoria asta ar fi ajuns la urechile comandantului, probabil ar fi ieșit cu scandal și ne-ar fi pândit cine știe ce pacoste, deși puțin ne păsa, paza unei închisori militare nu era cu nimic mai bună decât linia întâi.

— Nu vreau să mor, țipa băiețandru, agățându-se de mâneca Bătrânului. Bătrâne, nu mă lăsa să mor, ajută-mă Bătrâne, ajută-mă!

Ce poți să-i spui unui puști înnebunit de groaza morții?

Deodată se auzi un glas calm și ușor răgușit, acela al Feldwebel-ului Grün, celălalt condamnat la moarte:

— Nu-ți fie teamă, nu-i chiar atât de cumplit.

Cu ochi rătăciți, Heinz Berner se uită la tovarășul său de nenorocire.

Acesta zâmbea.

— Suntem împreună și așa vom rămâne până la capăt, continuă infanteristul. Camarade, nu mai ești singur...

Heinz Berner își îndreptă umerii:

— Mulțumesc, camarade.

Porni pe coridor, drept ca o lumânare. Alături de Bătrânul, coborâră scara și ieșiră afară.

În uniforma sa gri de campanie, cu crucifixul de gât, preotul urma procesiunea. Se ruga cu glas scăzut, și-l auzirăm cum spune: „Și ne iartă, Doamne, greșelile noastre...”

Pe boltă, soarele se ridicase, trecând de creasta zidului. Se înnegurase, oare, vreodată, neluminând toate cele câte luminase? În orice caz, acum strălucea, țesând betea de aur și argint, ca și când însăși natura ar fi dorit să sugereze condamnaților că îi așteaptă „veșnicia”.

O mierlă făcea triluri, câteva prigorii săgetau văzduhul pe deasupra curții, totul era splendid și încântător până în momentul în care douăsprezece gloanțe vor ciurui pieptul fostului locotenent Berner.

Heide și Micuțul îl legară de stâlp, un stâlp grosolan, așchiat, cu pete de sânge uscat pe el.

— Vrei să-ți pun bandoul pe ochi? întrebă Bătrânul.

— Nu vreau să mor, bălbăi Heinz. Ajutor!

Bătrânul îl legă la ochi. Când i se propuse același lucru, infanteristul atașat de celălalt stâlp răspunse tare și limpede: „Nu, vreau să văd.” Ce voia să vadă? Moartea sau lumina care se revărsa, generoasă, peste sinistrul, mohorâtul zid al închisorii?

Ultimul lucru pe care-l văzu Heinz Berner a fost mâna scrijelită de explozia unei grenade a Bătrânului, în nări îi pătrunse mirosul reavăn, îmbătător, al pământului încălzit de soare.

Cele două plutoane de execuție se aliniară: grupele unu și trei. În locul locotenentului Ohlsen apăruse un alt locotenent, necunoscut nouă. Uitase de tradiționala țigară sau, pur și simplu, dorea ca totul să se isprăvească mai repede? Fumatul ultimei țigări lungă, execuția cu circa cinci minute. O veșnicie în asemenea cazuri. Dumnezeule, să se termine odată! Pesemne, locotenentul visa să se îmbete. Ca și noi, de altminteri! După o execuție, aveam liber până a doua zi. Așa prevedea multumanul regulament prusac!

Locotenentul își potrivi casca și strânse jugulara. Aparținea infanteriei motorizate. Își pierduse un braț la Stalingrad. Pieptul îi era acoperit de decorații. Să fi avut maximum douăzeci și cinci de ani. Fără să știm nimic despre el, l-am urât din primul moment.

Luând poziție de drepti, comandă:

— Grupa I, alinie-e-e-rea!

Bătrânul ieși din rând pentru verificare.

— Porta, puțin mai în față! Heide, jumătate de pas înapoi. La picior, arm!

— Privirea drept înainte, comandă, iarăși, locotenentul, încărcăți, arm!

Închizătoarele tăcăniră. Primul glonț lunecă în camera de explozie.

— La ochi, arm!

Zidurile răstrânsă ordinul. Cătanele fixară pieptul lui Heinz. Într-o odaie a „Husarului roșu”, două ființe nu-și puteau desprinde ochii de la

acele pendulei. Era ora cinci fără un minut.

Necunoscutul locotenent aruncă o privire spre orologiul din turnul închisorii și nu văzu cum țeava puștii Micuțului și a lui Porta se ridică imperceptibil. Sigur, putea fi invocat și tremurul involuntar al mâinilor. Doi nu vor trage într-un camarad, dar rămâneau alți zece care să suprimă un condamnat de nici douăzeci de ani.

Cu dangăt prelung, orologiul sună.

— Foc!

Douăsprezece detunături, confundate într-una singură. Un strigăt, stins în țâșnituri roșii de sânge. Heinz Berner se muie în legăturile sale. Mierla amuțise.

Doi infirmieri veneau în fugă cu brancarda. Locotenentul cel ciung se apropie cu pași repezi și, fără să clipească, își descărcă pistolul în trupul care mai tresărea. Când s-o bage la loc în tocul ei, arma păru că se împotrivește.

Se răsuci pe călcâie și reveni spre noi.

— Grupa I! La stâ-â-â-nga! înainte-e-e, marș!

Până la urmă tot n-am scăpat de batalionul de marș. Vina a fost a lui Porta, a Micuțului și a unui soldat condamnat la moarte care a reușit să evadeze.

În timpul anchetei s-a stabilit că fugarul se folosisese de obiecte venite din afară: o pilă, o foarfecă de grădinărit, un cuțit. Izbutise să descuie ușa, să se furișeze pe coridor, iar de acolo, folosind piroanele bătute din loc în loc în perete, să ajungă pe acoperiș. Burlanul de scurgere îi slujise drept scară, apoi, cu ajutorul unei funii confecționate dintr-o pătură tăiată fâșii și având la capăt un soi de ancoră, se cățăraseră pe zidul centurii interioare, după care, o frânghie, de data asta adevărată, îi facilitase escaladarea zidului exterior, înalt de șase metri. Toate acestea se petrecuseră cu trei zile înainte de execuție.

Micuțul și Porta, ambii de gardă, au fost imediat arestați și luați la întrebări. După paisprezece zile li s-a dat drumul, considerându-se că explicațiile lor stau în picioare și că, oricum, evadatul nu mai putea fi prins atât de ușor.

Colonelul Vogel i-a făcut vânt Gestapo-ului, venit să-și bage nasul, dar a expedit și compania noastră într-un batalion de marș. Până la plecare, ne-a frecat rău de tot ridichea și ne-a înjurat cum i-a venit la gură, ceea ce, în cazul colonelului Vogel, nu era chiar o partidă de plăcere.

Când să plecăm, colonelul a venit să ne ureze drum-bun. I-a debitat locotenentului Ohlsen ceea ce se spune, de regulă, în asemenea împrejurări și nu a strâns decât mâna unui singur om: Micuțul.

— Încearcă să rămâi teafăr, triplu idiot!

La care, Micuțul zâmbi cu gura până la urechi:

— Să trăiți, dom colonel! Voi executa întocmai ordinul lui dom colonel.

Colonelul își duse mâna înmănușată la gură și se îndepărtă grăbit. Mai târziu, Porta avea să afirme că o făcuse ca să nu se vadă cum râde.

BORDELUL DE LA MAREA NEAGRĂ

Orășelul din apropierea frontierei cu România, acum pe jumătate abandonat, fusese odată o așezare mică, dar cochetă, cu vile albe și terase pe care sezoniștii stăteau întinși în șezlonguri și se rumeneau la soare, admirând Marea Neagră.

Orășelul se numea Țiestanova, Reprezenta cândva un important nod de cale ferată și rutieră, la nord de Velkovo, dar succesivele bombardamente îi anulaseră această calitate. Cea mai mare parte a populației fugise în munți sau se refugiase, dincolo de frontieră, în România.

Intrând odată într-o casă părăsită, ne-am putut da seama cât de precipitată fusese fuga oamenilor. Pe podea mai zăcea un pantof de damă, cu toc înalt, ce-și cerea perechea, și un urs din pluș galben a cărui vedere îl tulbură pe Bătrânul. Culese de pe jos ursul și, ținându-l în palmă, murmură:

— Oribil război... Suferă până și copiii...

Micuțul se trezi atunci să mârâie că plozii nu ne interesează și că,

oricum, au prea multe oase. Ce tip ciudat și Micuțul ăsta! Uneori, atât de blând, atât de delicat, alteori, atât de bestial, de cinic. Bătrânul, mai-mai să pună mâna pe revolver.

— Te previn că m-am săturat! urlă el, de obicei nefiresc de calm. Dacă te prind vreodată că te atingi de un copil, ai de-a face cu mine!

Și ieși, trântind ușa. Huiduma se uită, nedumerită, la noi.

— Ce l-a apucat?

— Suferința copiilor îl înnebunește, zise Porta, arătând ursulețul.

— Da ce, e vina noastră? replică Micuțul. N-am salvat și noi copii? Creșea aia? Și convoiul de copii cu destinația Maidanek? Nu eu am fost ăla care a tras în SS-iști ca să poată fugi țâncii? Nu eu i-am scos inima SS-istului ăluia și-am dat-o la câini?

— Tu, dar atunci ai cam sărit peste cal, spuse Porta. Chiar și din punctul nostru de vedere.

Revăzusem cu toții scena aceea atroce, acea noapte de groază când, în Polonia, în tovărășia a nouă partizani polonezi, picaserăm peste convoiul de copii. Se pare că unul din partizani fusese colonel. Cutremurat de ceea ce Micuțul se pregătea să-i facă ofițerului SS pe care-l capturase, scosese, în sprijinul protestelor sale, un teanc de acte și o fotografie care-l înfățișa în uniformă militară cu caraghioasa aia de caschetă în patru colțuri ce amintea de vechile șepci ale ulanilor de altădată. Micuțul și Porta îi răspunseră că și ei sunt generali, deghizați așa, de hohă, în răcani, ceea ce-l înfurie teribil pe polac, care dispăru în pădure, urmat de șase dintre oamenii săi și de cârdul de copii. Ceilalți doi care rămăseseră l-au ajutat pe Micuțul la macabra lui treabă, după care spânzuraseră cadavrul de-o cracă, cu capul în jos. Bătrânul nu i-a vorbit o săptămână Micuțului, până când acesta n-a cerut iertare și n-a restituit ghiulul de aur furat de la SS-ist. Bătrânul l-a aruncat într-un râu pe lângă care înaintam, fapt considerat de Micuțul drept o mare tâmpenie.

În orașel, ocupam o vilă, o magnifică vilă așezată ceva mai sus decât restul localității și oferind o vedere splendidă asupra mării. Vila era părăsită. La primul și la al doilea etaj, camerele se înșirau una după alta, tapetate toate în roz și bleu, cu câte un enorm pat înăuntru și oglinzi prin diverse locuri. Stăruia, pregnant, mirosul de femeie.

— ăsta nu-i pat, ci un adevărat futodrom! exclamă Micuțul lățindu-se pe unul din ele.

— Trăiască Partidul și clasa conducătoare! exclamă Porta, tolănit într-un fotoliu adânc. Dacă mai apar și câteva pipițe în furouri negre și chiloți cu dantelă, războiul ăsta poate să dureze și treizeci de ani! Bună și vecinătatea cu România! Ce țară de aur! Vă amintiți când i-am furat umflatului de Hermann un compartiment întreg de bunătați?

Amintirea acelei isprăvi ne făcu pe toți să râdem. Porta deschise larg ferestrele și adoptă tonul unui ghid turistic:

— Marea pe care o vedeți este Marea Neagră, dar, chiar și niște aiuriți ca voi, pot să-și dea seama că n-are nimic negru în ea, departe, departe, dincolo de această mare albastră, căreia i se spune neagră, e războiul, dar până una alta, acest capitol nu ne privește.

— Grozavă oglinda asta montată în tavan, interveni Micuțul, lungit în continuare pe pat. Cui i-o fi venit ideea? Tare mai miroase a portjartiere din

dantelă și chiloței cât un timbru poștal...

Necheză de plăcere și se lăsă furat de dulcea evocare a unor combinezoane străvezii, plutind prin aer și a unui regiment de femei pe trei sferturi goale.

Legionarul râse încetișor și-i aruncă o privire plină de subînțelesuri Bătrânului, care fuma rezemându-și coatele de pervazul ferestrei. Mesele le luam pe terasă, ceea ce a fost cât pe-aci să-l coste pe Micuțul viața, dobito-cul voise să arunce cu o grenadă într-un câine care urla în curtea vecină, se dezechilibrase și, dacă n-ar fi fost intervenția promptă a lui Barcelona, s-ar fi rostogolit în jos, strivindu-se de pavaj.

În aceeași zi, Micuțul dădu peste o gigantică muiere care se pregătea să golească un dulap în perete aflat la etajul întâi. După o clipă de năuceală, își reveni, se repezi la femeie și încercă s-o trântască la podea.

— Ce-i cu scroafa asta aici?

Sosirăm în galop, la timp, ca s-o scăpăm pe neașteptata vizitatoare, moartă de frică, din labelle Micuțului. Ea se grăbi să-i explice Bătrânului că vila îi aparține, dar că locuiește într-o altă casă, ceva mai încolo.

— Familia mea s-a îmbolnăvit de tifos, mai adăugă ea.

Imediat, ne-am tras îndărăt. Cuvântul „tifos” ridica între noi și ea o barieră de netrecut. Intrusa luă câteva boarfe din dulap și dispăru. Legionarul își miji ochii, fixând îndelung ușa prin care dispăruse.

— Mi se pare cam suspectă buda asta de osânză.

— Crezi că-i o curvă? se interesă Micuțul.

— Nu tocmai, dar cunosc îndeajuns bordelurile ca să pot repera de la zece kilometri un pește sau o codoașă. Or, balena seamănă al dracului cu o „tanti” de profesie. Așteptați-mă aici.

Își îndesă pe cap boneta neagră de tanchist, își puse centironul de care atârna greul *parabellum*, vârî un cuțit în mâneca vestonului și un altul în carâmbul cizmei. Mărunțelul caporal era un specialist al cuțitului și ne învățase și pe noi cum să ne servim de această teribilă armă, cum să ucidem fără ca victima să scoată un sunet. Cel a cărui pradă apuca să țipe era obligat, la prima ocazie, să dea de băut.

— Mă duc s-o scutur nițel de purici pe grăsană. Dacă nu-i asta patroană de bordel, înseamnă că nici eu n-am călcat vreodată pe la Legiunea Străină!

Micuțul descoperise în localul fostei Kommandaturi o cantitate uriașă de provizii și odaia pe care o ocupa se transformase într-un adevărat depozit, de tavan spânzurau trabuce, pe sofa și la picioarele ei se înșirau pântecoase sticle de coniac franțuzesc, conservele alcătuiau veritabile piramide, iar pe un perete trona un imens tablou înfățișând două femei goale în atitudini voluptos-lascive.

— Ca să mă gonească de aici, declarase el, va fi nevoie de un nou Stalingrad!

— Dar asta ce mai e? întrebă Barcelona, arătând spre o vază de porțelan agățată la căpătâiul patului.

— Țucalul meu personal. Operă de artă, băi țărane, cu floricele roz și bleu și amorași care zburdă. În viața mea n-am văzut ceva mai frumos, plus că poate fi golit pe fereastră.

Legionarul reveni cu o desagă întreagă de noutăți. Se așeză turcește

lângă Micuțul și se întinse după coniac și țigări de foi.

Exceptându-l pe el și pe Bătrânul, nimeni dintre noi nu putea suferi trabucele, dar ne făceam cu toții un punct de onoare în a le fuma. Heide borâse de-acum de vreo două ori, dar o lua mereu de la capăt, jurându-se că nu-i nimic mai bun.

— Știți în ce casă ne-am instalat? întrebă Legionarul, chicotind pe-nfundate.

— O casă de ștabi bolșevici.

— S-o credeți voi. Casa asta, fraților, avea pe vremuri felinar roșu la poartă.

Micuțul rămase cu gura căscată.

— Vrei să zici că ne-am încartiruit într-un azil pentru coarde?

— Exact. Cu personal de înaltă calificare, mă rog frumos.

— Și unde-i, unde-i personalul? zbieră, excitat, Porta.

Într-o fracțiune de secundă, Micuțul era în picioare, echipamentul zbură pe un dulap, veston, pantaloni, cămașă, izmene.

— Iată-mă-s gata! răcni el.

Bătrânul, care se tăvălea de răs, arătă cu degetul spre cizme.

— Da cizmele?

— Cizmele nu le scot. În cizme și cu centiron nu-ți mai pasă de nimeni!

Porta lepădase și el tot ce avea, înfățișându-se în costumul lui Adam, păstrase doar cizmele, centironul cu pistolul în toc, iar pe cap trona, falnic, jobenul cel galben. Micuțul se grăbi să se împodobească, la rândul-i, cu melonul gri.

— Gata de atac! strigă Porta. Să vină gagicile! Sahara, cheam-o pe Madama!

— De văzut, ați văzut-o: o scroafă, ce mai tura-vura. Toarnă pe ea câte o jumătate de litru de parfum în fiecare dimineată ca să nu-i simți duhoarea, n-are treabă cu conștiința și cântărește pe puțin o sută douăzeci de kilograme. Am întrebat-o chiar câte tone de osânză are ca deplasament și a vrut să mă trombonească, zicând că doar nouăzeci de kile. Stă într-un apartament, tot pe strada asta, ceva mai departe, dar ce apartament! Pe lângă el, vila noastră e o magherniță! Fumează tot timpul dintr-o pipă curbă și toarnă la trăscau în ea mai abitir ca un hamal din port.

— Bun, da unde-i restul garnizoanei? se strofocă Porta. Nu văd nimic!

— Aici e buba, lămuri Legionarul. Toată trupa a întins-o dincolo, la români, de frica băieților lui nen-tu Iosif Vissarionovici, și-a rămas numai bordelul, dar fără fufe. Aia-i: când fu Tică, nu fu Tache...

Micuțul scoase un suspin sfâșietor și se prăbuși pe canapea, urmat imediat de Porta.

— Ce viață haină, se tângui el.

— Eu, clamă Barcelona, eu nu mai pot, sunt în stare să violez și o sobă încinsă!

Porta își reveni primul din șoc.

— Dar dacă ne-am mulțumi numai cu codoașa? întrebă el, practic. Ia zi, Sahara, cum se prezintă dama?

— Ca o betonieră! Dacă te rătăcești prin ea, nu mai găsești ieșirea.

— Fleacuri! Principalul e să știm dacă vrea să-și lepede chiloții. Restul ne privește.

— Nu cred să facă mofturi, spuse Legionarul. O cheamă Olga. Pronunță numele cu o vagă strâmbătură de dezgust.

— Ai dreptate, comentă Micuțul, Olga nu sună bine pentru o damă de bordel care se respectă, dar e război și peste tot dai numai de surogate. Asta-i situația.

Porta tresări deodată:

— Ascultă, ești sigur că putoarea nu ne, trage-n piept?

— Cum, adică?

— Să nu fi dosit cumva menajeria ei, socotind că nu suntem prea de soi, noi,ăștilalți?

Legionarul își aprinse țigarea și căzu pe gânduri.

— De exclus, n-ar fi exclus, însă unde naiba le-ar fi putut camufla?

— Facem anchetă! sări Micuțul. Aflu în zece minute dacă pipițele au fost dosite și-o gâtui pe codoașă dacă descopăr c-a vrut să ne trombonească!

— Încetați cu tâmpeniile, interveni Bătrânul. Una ca asta are întotdeauna relații pe la poliție, chiar și la Gestapo. E o caracatiță cu tentacule peste tot și, dacă vă reclamă, o luați pe coajă, mamă, mamă!

— Nu-mi pasă! strigă Porta. Întâi jucăm o polcă-pe-saltea și pe urmă, fie ce-o fi!

Cu urlate de veselie, întreaga gașcă se îndreptă spre casa Olgăi. Micuțul uitase cu desăvârșire că-i gol-pușcă și fundul său, și așa imens, părea și mai enorm din pricina centironului și a cizmelor cu carâmbii scurți.

— Aici, indică Legionarul, arătând spre o vilă albă care părea să se înalțe direct dintr-un uriaș buchet de flori. Deschise ușa, neluând în seamă cartonașul pe care scria: „Sunați de trei ori”.

Am traversat un hol spațios și ne-am trezit într-un salon, cu nenumărate divane și sofale tapițate, cu mătase, înșiruindu-se de-a lungul pereților. Acolo am dat și de Olga, așezată la o masă de scris sculptată, cu sânii revărsându-se peste tăblia ei, era ca o figură de provă spintecând luciul mării. Transpirase toată și fardul i se dusese, incremenind pe fălci și pe sub pungile de la ochi precum o lavă răcită.

— Sfinte Sisoe, ce de cărnuri! gemu Porta.

— Cărui fapt datorez onoarea vizitei dumneavoastră? întrebă ea cu glas găjâit. Domnii doresc să-mi vorbească?

— Depinde de depande, mârâi Micuțul. Noi am venit să te întrebăm unde-s plesnetele, *panimaeși*?

— Vai, ce expresii folosește domnul, mieună ea.

— Isprăvește cu bălciul, budană cu seu! N-avem timp de așteptat! Frățiorii din față ne cam înghesuie și-ai să vezi atunci cum o să-ți mângâie buclele cu aruncătorul de flăcări! Eu te-am întrebat politicos ce mă interesa, dar asta nu înseamnă că mă poți lua la mișto. Așadar, sună adunarea!

— Ușurel, ușurel, băiete, replică ea, dar făcu un pas prudent îndărăt când Micuțul porni spre dânsa.

— Da, Micuțule, ușurel, interveni Legionarul. Se va aranja totul. Madam Olga și cu mine ne vom înțelege.

— Mersi, se sclifosi grășana, adresând Legionarului un zâmbet recunoscător.

— Madam, i se adresă Legionarul, trecându-și mâna peste cicatrice, așa cum v-a anunțat și camaradul meu, îi așteptăm pe colegii noștri din răsărit.

Trupele noastre s-au retras, lăsând totul de izbeliște, prin urmare avem mână liberă. Râse sarcastic. Odată moartă, la ce mai pot servi relațiile? Ca atare, dovediți că sunteți o femeie deșteaptă și asta la iuțeală. Un zâmbet pieziș, dar elocvent îi schimonosi gura: *panimaieși?*

— Obergefreiter..., începu Olga.

Nu apucă însă să spună mai mult. Din hol răbufni o hărmălaie îngrozitoare, ușa fu dată de perete și în salon năvăli o droaie de soldați români. Soldații o înșfăcară pe Olga și se apucară s-o salte în tavan, la fiecare aruncătură, balena scotea chirăituri de groază, iar fusta i se umfla precum o parașută.

— Scroafo, iată-ne din nou! zbieră, vesel, un caporal român. De pe poziție, direct la tine!

Porta își scoase trișca, Heide muzicuța de gură și note săltărețe se adăugară tămbălăului general.

— Ce dracu v-a adus? întrebă Micuțul.

— Același care te-a adus și pe tine, îi replică un sergent tanchist. Ivan sosește în galop, a simțit miros de curve și este datoră noastră să apărăm acest distins stabiliment! Scoase din toc pistolul și-l agită prin aer. Dar mai întâi trebuie să ne distrăm puțin ca să vedem dacă grajdul ăsta merită să fie apărat!

Olga se ridică, gemând, de pe jos, frecându-și fundul îndurerat de ultima căzătură. Micuțul descoperi o blană de urs, se înfășură în ea și se apropie în patru labe de Olga. Cu botul larg căscat al fiarei prinse glezna codoașei, care scoase un țipăt de spaimă și căzu la loc. Cinci oameni săriră pe ea, prefăcându-se că se luptă cu ursul. Madama zbiera ca din gură de șarpe, soldații o înșfăcară de picioare și porniră să se joace de-a troika, târând-o încolo și încoace. Micuțul o făcea pe surugiul, instalat chiar pe monumentalele țâțe ale dămeșei.

Când i-au dat drumul, în primul moment am zis că-i moartă. Dar nu. Smiorcăindu-se și blestemând, ajunse teafără sub pian. Toată casa nu era decât cioburi și mobile răsturnate.

Micuțul descoperi un butoi de vreo cincizeci de litri de bere pe care, cu ajutorul unui infanterist român, îl rostogoli până în salon. Cu un dos de palmă, tot ce era pe o măsută zbură, polobocul fu urcat pe ea și proptit cu niște bibelouri, pare-se de preț.

În mai puțin de un minut, totul putea a bere. În butoiuș fură vărsate cinci sau șase sticle de vin roșu și vreo șapte de votcă. Sergentul român adăugă și trei flacoane de coniac.

— Altă viață! exclamă el sughițând.

Caporalul îi expedie grășunei un șut:

— Adă corvetele! Unde-s?

Beat cui, porni să le caute, în patru labe și, negăsindu-le, își înfipse baioneta într-o pernă, umplând toată camera de fulgi. Heide răsturnă o oală cu bere peste Olga, sergentul o tăvăli prin pene. Zbătându-se, balena urla:

— Fie-vă milă! Fetele au plecat! Sunt în drum spre Sulina!

— Zău? rânji Porta. La Sulina, zici?

— Da, țipă disperată Olga, de frica voastră!

— Păi, cam aveau dreptate! Se aplecă și o apucă de urechi. Acum, însă, drăguță, ai să povestești frumușel lu' nenea Porta unde ai dosit gagicile.

M-am cam săturat de minciunile tale.

— Sunt în drum spre Constanța.

— Întâi Sulina și acum Constanța?

— Am avut ordin, gemu umflata.

— Evident. Nimeni nu mișcă fără ordin. Sunt încredințat că până și Adolf e protejat de niște ordine!

Interveni o lungă tăcere. Privirile tuturor erau ațintite spre Olga. Apoi, Porta explodă:

— Ajunge cu tâmpeniile! Adu șeptelul!

Turbat de-a binelea, Micuțul învârti prin aer blana ursului și o plesni peste mutră pe codoașă.

— Trombonisto! Inspectoare de găoaze! Toate coardele în linia întâi!

Gata să-și dea duhul, Olga ridică trei degete în aer:

— Jur că au plecat cu mașinile.

— Sigur, sigur? scrâșni Heide, smulgând baioneta din teacă și băgând-o sub nasul madamei. Ține-o tu tot așa și-am să te caut la mațe cu lama asta de n-o să poată douăzeci de chirurghi să le mai descurce!

În clipa aceea s-a produs minunea: de afară se auzi duduital astmatic al unui motor. Porta aruncă o privire pe fereastră și scoase Un strigăt înăbușit:

— Am căpiat sau am vedenii? Micuțule, vino să-mi spui ce vezi!

— Corvetele! răcni mastodontul. Două camioane pline!

Și țin-te ȋopăială! Spectacolul era, într-adevăr, nemaipomenit: două camioane antediluviene, gen Ford 1928, parcau în străduță. În cabine și pe platforma din spate se înghesuia o liotă de fetișcane îmbrăcate cum a dat Dumnezeu: unele aproape goale, altele cu un mantou de blană pus direct peste combinezon, altele în rochii de seară.

Scrâșnind din frâne, camioanele opriră în dreptul vilei.

— Sfântă Precistă din Kazan, sughița Micuțul, gagicile au aflat că sunt prezent la datorie!

Caporalul român îi administră un șut Olgăi:

— Comandant peste putori, înainte-e-e marș!

Amândoi se rostogoliră în stradă. Bătrânul, care-și umplea pipa așezat alături de Legionar, pufni în răs:

— Se-ncinge tărăța. Nu-i mai oprește nici un T-34. Mă întreb chiar dacă și vila o să reziste mai mult de cinci minute.

Din stradă ne parveni un urlet de bucurie, urmat de chirăiturile ascuțite ale unor femei, împletindu-se imediat cu zbierete sălbatice și un potop de înjurături pe românește.

Rămăsesem încremeniți, cu ochii ȋintă la ușa prin care urma să pătrundă hoarda. Sosi precum un ciclon, mai întâi, vreo duzină de fete, mai mult sau mai puțin îmbrăcate, apoi Micuțul, doar cu cizmele și melonul gri, după care un nou lot de frumoase urmate de Porta, și el doar în cizme și cu jobenul galben pe cap.

— Vino-ncoa, gagico! trâmbiță el, prinzând o roșcovană care n-avea decât un furo negru pe ea. De ce te ferești, nu-ȋi cer nimic anormal!

Într-o clipită, Barcelona rămase la fel de gol ca și ceilalți doi. Heide scoase un urlet prelung și nădragii săi zburară pe fereastră, rămânând agățați de catargul pe care flutura drapelul cu zvastică, unanim detestat de

toți locuitorii așezării, dar încă temut. Pesemne că pantalonului i se făcu silă și rușine de asemenea vecinătate pentru că se desprinsese de la sine și căzu pe spinarea unui porc ce dormea pașnic la piciorul catargului. Dobitocul sări în sus, guițând de mama-focului, când își dădu însă seama că nu-i decât o bucată de cârpă, inofensivă, se apucă voios s-o sfâșie. Unul dintre români se grăbi să-l prevină pe Heide:

— Vezi că porcul îți halește budigăii.

— Ducă-se-n... Tot n-am nevoie de ei!

Barcelona și un român se tăvăleau cu una din dive pe canapea. Steiner căzuse în cada de baie și n-a lipsit mult să moară înecat. Când l-am scos de acolo sufla ca o focă și i-a trebuit un pahar mare de rachiu ca să-și revină. Dar, odată revenit, înșfăcă o brunetă, grecoaică pare-se, și, din prea mult elan, sări cu ea pe fereastră. Din fericire, aterizară pe prelata întinsă ca să țină umbră, trezind din somn un biet măgăruș care, speriat, se porni să ragă din răputeri.

Legionarul izbucni în râs și se plecă spre Olga care, ca și cum n-ar fi pățit nimic, își făcea vânt cu un evantai din pene de struț, cadou probabil de la vreun marinăr.

— Scumpă doamnă, ce drăguț din partea dumneavoastră că ați permis această mică petrecere în delicioasa dumneavoastră locuință.

— Domnule soldat, replică ea, făcând-o pe distinsa, sunteți un cavaler. Francez probabil?

— Da, doamnă, sunt caporal în Legiunea Străină.

Olga dădu din cap, prefăcându-se că înțelege franceza. Micuțul, care se uita la ei cu gura căscată, îi dădu un ghiont lui Porta:

— Ce maniere elegante în bordelul ăsta! Se cîrpește numa' în străineză!

Trase un pârț tunător, își ajustă centironul și, înșfăcând o blondă precum grâul, îi făcu vânt spre un soldat român care tocmai intra cu o tavă încărcată cu pahare. Sticlăria zbură în toate părțile, românul căzu în fund, iar fata, și ea pe jos, în chiloți roz cu dantele verzi și ciorapi albi cu jartiere roșii râdea în hohote, plesnind podeaua cu palmele într-un acces de veselie delirantă.

— O s-o apuce bățul pe Olga! sughița ea între două cascade de râs.

Annie — aflasem că-i nemțoaică din Hanovra — se molipsi și ea:

— N-am avut niciodată asemenea vizite! De unde naiba ați apărut? Mare noroc pe noi că n-am izbutit să ajungem la destinație!

Porta dădea din mâini ca o moară de vânt.

— Nimeni n-o să te creadă, Sven, dacă-ntr-o zi o să te apuci să descrii războiul ăsta al lui Adolf! Pricepi, Sussi, zise el, mângâind sânii uneia din fete, va fi cronica acestui război de rahat. Doamne, câte am mai văzut! Am băut din Volga, ne-am bălăcit în Mediterana printre vapoare care se scufundau în flăcări, ne-am răcorit târțițele pe ghețurile Ladogăi, ne-a mâncat de vii țăntărimea din mlaștinile Pripetului, am făcut dragoste în igluri de eschimoși lângă Cercul polar, am scuipat din vârful Elbrusului în văile Caucazului, am cărat tunuri în piese detașate peste creasta munților și am ars lemn de palisandru ca să ne frigem slănina de-a lungul drumurilor georgiene...

Bătrânul fornăi pe nas și trase din vechea sa pipă cu capac:

— Tot ce spui tu, Porta, e perfect adevărat, le-am făcut pe astea și încă

multe altele. Dar la ce bun să povestești? Pe cine interesează?

Porta însă se dezlănțuise:

— Ne-am salvat din tancuri cuprinse de flăcări, am trecut pe plute Marea de Azov, ne-am îmbătat până ce n-am știut de noi, ne-am îmbăiat în șampanie și ne-am spălat boabele cu vinuri de Crimeea, ne-am deghizat în soldați de-ai lui Ivan și-am făcut-o pe turiștii în T-34. Am fost de toate: pietrari, terasieri, parașutiști, spioni, mecanici de locomotivă, artificieri, temniceri, călăi, hoți, falsificatori de documente, vinovați de înaltă trădare de zece ori pe zi, ne-am șters la fund cu *Mein Kampf*⁵⁹ și textele lui Alfred Rosenberg⁶⁰!

Dădu capul pe ceafă și scuipă în direcția pianului la care cânta un fost locotenent maghiar. Cânta cu patimă ceva de la el de-acasă, de pe vremea când, nefiind încă degradat, făcea parte din ofițerimea elegantă și frecventa saloanele budapestane flirtând cu frumoasele de acolo. Visa. Uitase unde se află. Uitase că în jurul său sunt acum numai soldați murdari, îngâlați, cu iluziile pierdute, oameni care nu mai visau decât la beții și la violuri. Sunetele se revărsau în valuri armonioase, nechezau cai cu coamele-n vânt, pusta răsuna de tropotul copitelor, un escadron de husari cu dolmane de culoarea cerului galopa spre luciul unui lac...

— Nemernicul de Micuțul s-a pișat chiar și pe drapel. Cu un ceas înainte de a fi decorat de comandantul corpului nostru de armată. Bătrânul n-a mai știut cum să țină afurisitul ăla de steag ca să nu se vadă udătura. Doamne, ce-am mai putut să ne distrăm! Dar nu atât ca azi! Sărută pe una din fete și-i mângâie părul: Vino, copilă neprihănită, vino, Joseph Porta e gata!

— A dracului căldură! strigă Barcelona, răsturnându-și în cap conținutul unei glastre cu flori.

Locotenentul degradat începu alt cântec. Era un cântec de dragoste, un cântec trist. Micuțul deșertă glastra lui Barcelona, între timp umplută cu vodcă, în pian.

— După toate câte-i faci, i-o fi sete și flașnetei ăsteia! și-l bătu pe umăr pe fostul locotenent, căznindu-se să imprime gurii sale de brută un surâs amical. Acum, cretinule nu mai ești ofițer, ești un prieten printre prieteni. Ce să-nțelegem noi din cântecele tale ungurești? Iar Ivan vine peste noi cu o grămadă de T-34 și vom sfârși sub o cruce de lemn, cu o cască găurită și ruginită în vârf. Cântă, mai bine, cântece pe care să le pricepem, d-alea frumoase, despre țate și buci!

Legionarul se apropia, clătinându-se ca o corabie pe furtună, beat cui.

— Locotenente, hai să cântăm imnul morții, al dulciei morți!

Se aplecă peste claviatură, placă două-trei acorduri și fredonă:

*„Tunurile intonează ultimul psalm,
Vino, dulce moarte, vino,
Ia-mă de mână...”*

⁵⁹ * „Lupta mea” — carte scrisă de Hitler în închisoare, după eșecul puciului din 1923, devenită ulterior o veritabilă biblie a nazismului.

⁶⁰ AR. — teoretician al nazismului, autorul lucrării „Mitul secolului XX”, suportul teoretico-mistic al politicii rasiale dusă de cel de-al III-lea Reich.

Dădu capul pe spate, izbucni într-un râs răgușit, amuți și fixă marea peste care se lăsa, ca o baie de sânge, lumina asfințitului.

— Îi auziți?

Ciulirăm cu toții urechea. Canonada ne parvenea ca o surdă rumoare.

— Ciocăne la ușă, ricană Legionarul. Curând, curând îi vom avea alături pe devotații noștri colegi! Ei și! În zori, vom fi cu toții morți!

Micuțul își cufundă capul într-un lighean plin cu vodcă, coniac și bere și bău ca un cal din adăpătoare. Își umplu gura cu fiorosul amestec și-o improșcă pe Olga. Balena se porni pe zbierete, atunci, Micuțul se repezi spre peretele pe care, într-o ramă de lemn poleit, atârna un portret al lui Hitler, îl smulse de-acolo și-l îmbracă pe capul codoașei:

— Portretele unor asemenea jigodii n-au ce căuta într-o casă cinstită, răcni el, făcând rama să se învârtă în jurul gâtului, numai cute de grăsime, al Olgăi. Arză-te-ar focul de scroafă borțoasă! Nu știi că expunerea pozelor porno e interzisă prin lege?

Porta înhăță o sticlă de coniac, o decapsulă de marginea pianului și o turnă în capul Olgăi, așezată cu fundul pe dușumea și cu Hitler în jurul gâtului.

— Hidoșenie grasă! O să fierbi în cazanele Iadului cu Führer-ul tău cu tot! Și să-ți ții fleanca atunci când vorbește Joseph Porta! Eu sunt coloana vertebrală a înfrângerii! Trăiască înfrângerea!

— Hai, fii drăguț, se miorțăia Olga, să petrecem și noi un moment plăcut...

— De plăcut, va fi plăcut, poți fi sigură! Uitați-vă și voi la căpița asta de slană care-și închipuie că am bătut atâta drum ca să nu ne distrăm pe cinstel!

Deșurubă unul din becurile lustrei și-l azvârli în curte unde acesta se sparse cu pocnet de pistol.

— Ajutor! guiță Micuțul. Ne-au năpădit satirii și trag în noi!

Se smulse dintre cele două gagici goale între care se tolănise, smulse *parabellum*-ul din toc și goli încărcătorul în podea. Așchii de lemn și cioburi de sticlă zburară în toate părțile. Corvetele țipau, Olga înjura de mama-focului, cu portretul Führer-ului de gât. Micuțul se tăvălea de râs, degradatul locotenent cânta:

„Husarii roșii trec în galop.

Vino, drăguțe, cu mine pe șa.”

În acest moment, Olga descoperi că blana ursului dispăruse. Blana asta, pe care i-o dăduse un vaporean, era obiectul ei de fală: colții fiarei fuseseră auriți, ochii înlocuiți cu două rubine sintetice.

— Cine l-a furat pe Martin? Porcule, tu l-ai zulit! și-l înșfăcă pe Micuțul de braț.

— Nici pomeneală! se jură Micuțul. Da bietul de el s-a săturat să-ți tot vadă moaca aia pocită și-a șters-o acasă, în pădure! Și punctă afirmația cu o palmă zdravănă peste fesele matroanei.

Julius Heide se apropie de ei, împleticindu-se, beat pleasnă. Întinse un deget acuzator spre Olga, dar își pierdu echilibrul și degetul i se propti direct

în gura femeii.

— E aici o chestie care nu-i în regulă, rosti el căznindu-se, cu încăpățănarea oricărui bețiv, să articuleze cât mai corect. Porta, bunule și bătrânule Porta, tu care porți numele unui sfânt, nu-i așa că ești de aceeași părere? Ceva nu merge. Pațachina asta grasă umblă cu fofârlica. Păzea, Olga, vezi să nu facem din tine „biftec-tartar”. Te frăgezim cu centiroanele, Olguțo, cu centiroanele, auzi tu?

Râse și ciufuli lațele jagardelei. Pe ea o trecuseră toate nădușelile, groa-za ei cea mare era ca nu cumva, în beția generală, fetele să se apuce să ciripească. În acest caz, s-a terminat cu ea! Lașul de comandant al garnizoanei o ștersese, căcănarii ăia de polițiști, la fel, și cea mai apropiată autoritate germană era la zeci și zeci de kilometri, deci nici o nădejde de ajutor. Cum ar fi mai bine să procedeze cu banda asta de golani? Nu-i trebuise mult timp ca să descopere ecusonul negru pe care-l purtau la mânecă, un ecuson cu două capete de mort argintii și inscripția „Sonderabteilung” adică „Detașament special”. Știa despre ce-i vorba: tot soiul de bandiți, de criminali, de asociați care schimbaseră zeghea vărgată a pușcăriașului pe uniformă feldgrau sau neagră a combatanților. Dar asta nu-i făcuse mai buni! Ofițerii care treceau pe la ea îi vorbiseră nu o dată despre aceste regimente disciplinare, în care durata medie de viață nu depășea o lună, dar care erau cele mai formidabile unități din linia întâi, tocmai pentru că știau că n-au nimic de pierdut. Își jucau la pocher decorațiile, n-aveau nici un Dumnezeu și dacă mureau și apucau să fie îngropați, pe crucea lor scria, sub nume și dată: „Mort reabilitat”. Singura recompensă postumă. Inamicul se temea de ei ca de dracu și când îi prindea vii nu-i cruța. La rândul lor, știau lucrul acesta și de aceea nu se predau niciodată și nici nu dezertau. Și chiar dacă le-ar fi venit cheful s-o facă, familiile lor erau imediat întemnițate, în chip de represalii.

Ticăloși, dar nu voiau să-și expună familia.

Olga aruncă o privire furișă către Micuțul. Goriloiul ăsta o fi având familie? Până acum, o amenințase de patru ori c-o sugrumă și, dacă i-ar afla taina, cu siguranță că n-ar ezita s-o facă. Ce labe avea! Cu labelle astea putea sugruma și un elefant! Și ce bocciu putea fi! Cel mai înțelept lucru era să se dea bine pe lângă el, poate în felul ăsta mai îmblânzea fiara...

Heide întrerupse, cursul gândurilor ei.

— Olga, batoză, plină cu rahat, mi-a venit o idee. Dezbracă-te, vrem să te vedem goală!

O brunetică, pe care Micuțul o cocoțase pe un șifonier, țipă în gura mare:

— Puneți-i și blana de urs, așa o să arate mai bine!

Olga îi aruncă o căutătură rapidă: „Nelly riscă să-și arate colții. N-ar fi trebuit niciodată s-o primesc pe belgianca asta parșivă”, își spuse ea, dar de vorbit, vorbi cu glasul cel mai suav:

— Nelly dragă, ce idei în căpșorul ăsta fermecător.

Fata râdea gâlgâit și-l gâdila pe Micuțul după ureche cu degetul gros al piciorului ei gol.

— E o japiță și-o ticăloasă! S-o luați cu voi când plecați și s-o înecați în prima mlaștină ieșită în cale!

Micuțul întinse spre Olga un deget gros cât un parizer:

— Unde-i ursul? Vreau ursul! O să-l iau cu mine pe front ca să nu mai

îngheț ca iarna trecută.

Nelly sări de pe șifonier și, înălțându-se pe vârful picioarelor, șopti ceva la urechea colosului. Acesta izbucni într-un hohot de râs:

— Nelly, ești o comoară! Dacă toate belgiențele sunt ca tine, mă mut în Belgia. Olga, vacă premiată, dă jos țoalele, vreau să-ți văd buicile! De-o viață visez să văd un cur ca al tău!

Porta se prăpădea și el de râs.

— La pielea goală! La pielea goală! Ursul trebuie purtat direct pe șoric!

Olga se zbătea și protesta:

— Ați înnebunit cu toții! Porcilor!

— Atenție! strigă Nelly. O s-o șteargă!

— Nimeni n-o șterge nicăieri fără permisiunea mea, clamă Micuțul și cu o piedică magistral pusă o expedie pe Olga drept peste burta lui Heide, întins, nu se știe de ce, pe podea. Imediat, tot el o înhăță de picioare și porni s-o învârtă așa cum învârt atleții ciocanul înainte de a-l arunca. O sută și ceva de kile de carne flască vâjâiau prin aer, în timp ce noi zbieram un cântec porcos, acompaniați la pian de fostul locotenent.

— Dă-mi drumul! Dă-mi drumul! urla Olga.

— Pentru un gentleman ca mine, rugămintea unei doamne e ordin, declară solemn Micuțul și, după o nouă învârtitură, își descleștă pumnii.

Olga porni ca o rachetă, mătură ca pe niște popice vreo două măsute, două sau trei scaune și pe netotul de „Profesor” care atunci se găsisse să intre în cameră și ateriză pe pian, scoțând din el un adevărat vuiet. Imperturbabil, locotenentul trecu la altă melodie.

Olga se ridică abia mișcându-se, stâlcită rău, dar turbând de furie:

— O să mi-o plătiți, porcilor!

Un scurt moment de acalmie. Micuțul și cu Annie se așezaseră pe jos și jucau zaruri cu sergentul român și încă un soldat. Annie desenase pe sânii goi cu dermatograful conturul unui sutien, declarând că întotdeauna a ținut să apară în public decent îmbrăcată. „Profesorul” revenit din șoc, se apropie de ea, țeapăn ca o coadă de mătură. În dosul lentilelor, cu nenumărate dioptrii ale ochelarilor, ochii săi clipeau nervos. Înghiți de vreo două ori în sec, roși, tuși dregându-și glasul și, în sfârșit, izbuti să articuleze:

— Iertați-mă, domnișoară, nu v-am fost prezentat, dar ați accepta să fiți a mea?

Auzind așa ceva, Micuțul uită să mai dea cu zarurile și rămase cu gura căscată, cu o expresie de totală uluială pe mutra lui boțită. Annie se uită la „Profesor” de jos în sus, trase o dușcă de vodcă direct din sticlă și pufni:

— Te-ai văzut în oglindă, idiotule? Pe mine ori mă f..., ori te duci dracului!

Jignit de moarte, „Profesorul” se îndepărtă împleticindu-se și ieși în curte unde se refugie lângă măgăruș.

Brunetica Nelly se mută de unde ședea și se instalează între Bătrânul și Legionarul. Vorbea repede și ceea ce spunea părea să-l intereseze în cel mai înalt grad pe omul deșerturilor. Din când în când, își freca viguros cicatricea. Din ungherul unde se refugiase, Olga îi urmărea cu priviri bănuitoare. Ochii Legionarului se îngustaseră ca la feline și, pe măsură ce Nelly povestea, privirea lor devenea tot mai tăioasă. Bătrânul dăduse pe ceafă boneta sa neagră de tanchist și pufăia de zor din pipă, învăluindu-se în nori de fum.

Tiptil, tiptil, Olga începu să se deplaseze spre ușă. De mult ar fi trebuit s-o facă. Cine știe ce porcării mai povestea putoarea aia de Nelly?... Iar individul ăla cu cicatrice, Dumnezeule, ce tip sinistru! Mai periculos, cu siguranță, decât un șarpe cu clopoței. Uite, nu-l interesau nici măcar femeile, și har Domnului, gagicile erau tot una și una... De-ar putea alerta Feldgendarmeria! Mai avea doar nițel până la ușă când strigatul lui Porta o blocă:

— Olga! Superbo! Doar n-ai de gând s-o roiești? Doar nu vrei să abandonezi o atât de plăcută companie!

Înșfăcând-o viguros de mână, o trase în mijlocul camerei. Micuțul lepădă zarurile și se apropie de ea, legănându-se ca un urs, urmat de Heide, beat cui.

— Vreau să-ți văd târțița! zbieră Micuțul. Onoratul public e rugat să ia loc. Scroafa cea mai grasă de pe lume ne va prezenta un număr de striptease! Noi doi o vom face pe cameristele.

Întreaga clădire se zgudui de hohotul nostru de râs. Imediat, ne instalăm pe jos, în semicerc.

— Combinezonul! comandă Micuțul.

O bucată de mătase neagră zbură pe fereastră.

— Țătarul!

Sutienul luă același drum.

— Burtiera!

Cu o mișcare brutală, Heide îi smulse centura. Olga scoase un țipăt și dădu să se împotrivescă.

— Onorat public, trâmbiță Micuțul, ceea ce urmează nu-i o pânză de corabie umflată de vânt, ci un parcur, cel mai mare din lume, comandă specială executată la șantierele navale din Odessa pentru acest cargobot de osânză!

— Arde-o! țipă, isteric, Nelly. Arde-o pe scroafa asta!

Legionarul avu un zâmbet răutăcios în colțul gurii:

— Calm. Calm. O să primească ce i se cuvine, nu-ți fie teamă.

Olga încremenise, goală pușcă. Micuțul se trase doi pași îndărăt și își împreună palmele, ca un copil în fața pomului de Crăciun.

— Sfinte Moise, amiral al Mării Roșii, ce de-a hălci!

— Unde-i ursul? zbieră Porta. Să i-l punem pe Moș Martin!

Fetele se tăvăleau pe jos de râs. Porta se lăsă în patru labe și porni să scotocească pe sub mobile.

— Unde-i ursul? Unde-i ursul?

Ce urmă e de nedescris, fură smulse picioarele măsuțelor, răscolite dulapurile, deșertată pe covor pubela, cratițele din bucătărie zburară pe fereastră, o mătură fu tunsă cu pumnalul, pernele spintecate, vesela făcută cioburi.

— Unde-i ursul?

— Unde-i ursul? necheza Barcelona dând jos cu focuri de revolver tablourile de pe pereți.

Fetele se țineau de burtă. Olga plângea și ne blestema cât o ținea gura. Răcneam dintr-o odaie într-alta:

— Ai găsit ursul?

— Nu! Da tu?

Bibelourile din porțelan se pulverizau, perdelele fuseseră făcute tăiței, careva smulsese chiar giurgiuveaua ferestrei și o azvârlise afară, în curte.

Brusc, dintr-una din camere răsunară câteva rafale scurte. Ne repezirăm cu toții să vedem despre ce-i vorba. Pe un garderob burduhănos trona blana ursului, capul animalului depășind marginea de sus a mobilei, Porta și Micuțul, adăpostiți, după toate regulile războiului, în dosul unei canapele, cu trei gagici goale în chip de servanți, deschiseseră focul asupra bietului Moș Martin.

— Încă o rafală și l-am răpus! zbieră Porta.

— Ba am să-l înfrunt corp-la-corp! mugi Micuțul. Atâta i-a fost, nenorocitul!

Se năpusti ca la asalt, înfipse baioneta în ceafa ursului și smuci din răspuțeri. Blana și dulap căzură peste el, răsturnându-l. Dintr-o singură lovitură de pumnal, Porta desprinsese uriașa căpățână.

— Uf, l-am avut! gemu Micuțul, ieșind de sub șifonier.

— A fost greu, greu de tot, gâfâi Porta.

Olga, turbând de furie, le smulse blana din mâini. Porta izbucni în râs și-i arătă o pată roșie de pe fesa dreaptă a lui Annie:

— Uite, madam, ce i-a făcut ursul. Dacă te mușca și pe tine, da din față? Zi mersi c-ai scăpat de fiară!

Atunci, apărură Legionarul. Cu chiștocul în colțul gurii, cu boneta neagră adusă pe sprâncene, mic și nespus de periculos.

— Și-acum, între noi doi, Olga. Sunt câteva mici amănunte pe care țin să le lămurim.

Zâmbetul lui îți dădea fiori. Din urmă veniră Bătrânul și Nelly. Olga uită și de urs, și de toate. Cu ce i-a putut împuia capul curva aia de Nelly? Și alelalte putori? Arză-le-ar focul! Ar fi trebuit să accepte propunerea Hauptsturmführer-ului care se oferise să le lichideze pe toate. Mare tâmpit! Dacă ar fi întins-o cu el, pune la repezeală pe roate un alt bordel. Prin lagărele de muncă forțată erau, slavă Domnului, destule deportate și tinere și frumoase, de toate naționalitățile și toate culorile. Scârba asta de franțuz o îngrozea. De ce dracu îl primiseră nemții printre ei? N-or fi nici ei niște mielușei, dar cobra asta e mai rea decât toți!

— Olga, îți plac băieții de la Gestapo?

Legionarul zâmbea, dacă se putea numi zâmbet grimasa aceea sinistră. În glasul lui era ceva care o înfiora. Miji ochii, și așa înecați în grăsime, și se uită la el cu un amestec de ură și de teroare.

— Ce vrei să insinuezi? Lucrez de douăzeci și cinci de ani, am fost întotdeauna corectă cu fetele și n-am săvârșit nimic dezonorant.

Legionarul continua să zâmbească.

— Dezonorant? Rostindu-l, accentuă cuvântul. Odată, pe când eram în Legiunea Străină și luptam în Siria, am întâlnit un tip. Făcea parte din grupa mea. Venea de la Paris și, după spusele lui, nu făcuse nimic dezonorant. Numai că, într-o bună zi, Danezul, adică sergentul Hansen, a dat peste un ziar mai vechi. Și ce să vezi? În ziar figura poza individului. Era căutat de poliție. Ucisese un copil. Copilul lui, pe care-l ținea tot într-o bătaie pentru că țâncul plângea cam des. Într-o noapte, copilul a plâns mai mult decât de obicei și atunci gagiul l-a strâns de gât până ce plodul a amuțit de tot. L-a aruncat într-o pubelă, a fugit la Marsilia, s-a înrolat și a venit la noi. Allah

însă, care le știe și le vede pe toate, a făcut în așa fel încât ziarul cu pricina să cadă în mâinile Danezului și nemernicul a luat drumul Iadului cu un cuțit între omoplați. Uite, chiar cu asta — și Legionarul trase din carâmbul cizmei lama sclipitoare și lungă, tăioasă ca briciul, a pumnalului său maur.

— Ce vrei să spui cu toate aiurelile astea? țipă Olga, cu priviri de nebună în ochi.

Acum nu mai ținea seama că e complet goală.

Legionarul își trecu palma peste față, ca și când ar fi vrut să șteargă zâmbetul de până atunci. Toată ființa lui degaja o răceală de cavou. În salon se făcu liniște, și ea ca de mormânt. Din camera alăturată răzbăteau slab notele pianului.

— Vreau să spun, Olga, că a venit ceasul socotelilor. Ai auzit vreodată de Regimentul 2? Mândria Legiunii Străine? Știi cum procedam acolo cu denunțatorii, cu ucigașii, cu lașii? După ce suna stingerea și era coborât drapelul, îi spânzuram de catarg. Aici, pe țărmul Mării Negre, cum procedați?

— Ar trebui să facem la fel! strigă Nelly. E cea mai ticăloasă dintre ticăloase! Ne-a cumpărat pe toate ca pe niște vite. Aveam de ales: lagărul de muncă sau bordelul.

— Așa-i! interveni o altă fată. E un monstru. Are bordele la București, Zagreb, Salonic... Cu evreicele, treaba era simplă: bordelul sau camerele de gazare. Numai în cursul lunii trecute a expediat cinci fete în lagărul morții de la Ravensbrück. Pe Desa a gătit-o cu propriile mâini. Cu Gestapo-ul era bot în bot și împărțea toate beneficiile cu Hauptsturmführer-ul Nehri.

Furios, Porta o apucă pe Olga de gât, iar Micuțul o împunse zdravăn cu baioneta într-una din buci. Grasa scoase un urlat de durere.

Locotenentul degradat lovea, dezlănțuit, clapele pianului. Boneta îi căzuse, sudoarea șiroia pe fruntea ca de var. O clipă, muzica se opri, apoi izbucni într-un crescendo sălbatic, o adevărată explozie de note... Muzica aceasta turbată ne scotea din minți, ne biciuia nervii. Porta expedie un pahar de cristal în perete, Micuțul sparse cu lama baionetei gâtul unei sticle de vodcă și-și turnă conținutul direct pe gât. Se clătina pe picioare, ochii i se injectaseră. Se holbă, crunt, la Olga și cu toată puterea îi azvârli sticla în cap. Cu o fantastică promptitudine, madama reuși să se ferească de ucigașul proiectil.

— Ești iute, putoareo! Dacă te nimeream, te făceam îngeraș!

Și Micuțul izbucni într-un râs care nu prevestea nimic bun. Răsuflarea îi putea a alcool, privirea îi era încărcată de ură, vorba-i era mai mult scrâșnet. Pentru ea, devenise clar că de la acești oameni nu poate aștepta cruțare. O cuprinse o frică cumplită, o frică viscerală, cum nu mai cunoscuse în viața ei. Disperată, îl căută din ochi pe Bătrânul, eventual singura ei speranță. Ședea pe un scaun și fuma. Se repezi spre el.

— Domnule! Vă implor! Potoliți-i! Sunt nebuni, nebuni de legat! Ajutați-mă. Am bani! Vă dau cât doriți! Închid toate casele pe care le am! N-am vrut așa ceva, m-au forțat să le înființez!

Bătrânul o privi îndelung, o privire grea ca o lespede de mormânt, se ridică și părăsi încăperea. Fără să rostească un cuvânt, o condamnase. Olga se simți pierdută: ar fi fost singurul care o mai putea salva.

Am făcut cerc în jurul ei. Spectacolul era oarecum grotesc, mai toată

lumea fiind în pielea goală. Fetele, cu ochi scăpărând de ură, se adunaseră în spatele nostru.

— Din pricina ei, Margaret Rose din Bremen a fost împușcată! strigă una din ele.

— Pe Ilse și pe Yvonne le-a expediat într-un lagăr de concentrare. Amândouă au murit în dosul sârmei ghimpate. Ne-a spus-o chiar ea, amenințându-ne cu aceeași soartă dacă nu suntem supuse. Pe Silva a biciuit-o până a schilodit-o din pricină că povestise unui client, un ofițer de infanterie, cum am ajuns cu toatele aici.

— Ne jefuia de toți banii, de toate cadourile, ne căuta până și-n... ca nu care cumva să dosim ceva! Dacă sunteți bărbați, dacă sunteți oameni, răzbunați-ne!

Legionarul își aprinse o țigară. Calm, tacticos.

— Perfect. Vom constitui un tribunal. Un procuror și juriul. Așa se proceda și la Regimentul 2 Legiunea Străină. Era găselnița unui căpitan, un om drept pe care-l iubeam și-l respectam cu toții. Iar hotărârea juriului era sfântă, fără drept de apel.

Luă un scaun și-l așeză în mijlocul salonului.

— Vă prezint primul membru al juriului: Yvonne, moartă în detenție. Un alt scaun: aceasta este Ilse. Încă un scaun: Desa. Pe acesta va sta Margaret Rose, iar alături de ea, Silva. Pentru cine ar fi următorul?

— Pentru Lone! strigă una din fete. Lone pe care au spânzurat-o în lagărul de la Ovideopol.

— Bine, aprobă Legionarul. Aici va sta și judeca Lone cea spânzurată. Mai e cineva?

— Gerda! Gerda pe care un gestapovist beat a împușcat-o la îndemnul Olgăi pentru că n-a acceptat perversiunile lui sadice.

— N-o uitați pe Monica din Viena! Au aruncat-o într-o veche carieră de piatră, împreună cu Sonia din Kiev!

Se aliniară alte scaune goale.

— Nouă scaune, nouă fete moarte. E mult, dar parcă nu-i destul. Mai avem nevoie de trei. Există încă trei moarte?

O belgiancă sări în picioare. Ochii îi aruncau văpăi. Îngrozită, imensă și diformă în goliciunea ei, Olga se lipise de perete. Semăna cu o pictură de Rubens, executată de un mângălici.

— O mai ții minte pe Alice din Frankfurt? Dar pe Gola din Atena? Pe Cecilia italianca? Și mai sunt și altele!

— *Merci, medemoiselle*, am întrunit numărul cerut, spuse Legionarul. Tu, Nelly, vei fi judecător. Eu sunt acuzatorul. De apărare n-avem nevoie, oricum nimeni n-ar fi dispus să și-o asume.

Micuțul sări de pe locul său:

— Sahara, dă-mi voie să fiu și eu judecător. Înțelegeți, mi-am dorit întotdeauna rolul ăsta, că prea am fost eu cel veșnic judecat!

Legionarul acceptă, o mai alese pe iugoslava Sorka, cea care trecuse prin alte nouă bordele sub patronaj nazist. Fata luă loc pe scaunul ce-i fusese desemnat. Galant, Micuțul îi oferă *parabetlum*-ul:

— Ia obuzierul ăsta, fato. Folosește-l ca ciocănel, ai văzut prin filme cum fac judecătorii când vreunul se apucă să zbiere prea tare. O judecată trebuie să se desfășoare în liniște și pace, ca și pedeapsa să fie dată cu

înțelepciune și cumpănire. Așa că nu te sfii să-l folosești.

Sorka izbi de trei ori cu patul pistolului în masă.

— Ședința e deschisă, aduceți acuzata.

— Auzi, mișcă-ți curul! și Porta îi dădu un ghiont Olgăi. Onorata curte vrea să te audă.

— Nu! se tângui Olga. N-aveți nici un drept să mă judecați. Sunt nevinovată. Nu-s eu cea care a făcut legile! Sunt legile celui de-al III-lea Reich. Eu, m-am supus doar lor!

— Perfect, spuse Legionarul. Jurații vor cântări atent toate capetele de acuzare. Dacă te găsec vinovată, te spânzurăm. Dacă nu, ești liberă s-o întinzi unde vrei.

— Ce atâta farafastăcuri! sări Micuțul. Scroafa e vinovată sută-n sută! O spânzurăm și terminăm bâlciul!

— Acuzarea are cuvântul! interveni, procedural, Sorka.

Legionarul se ridică și făcu o plecăciune:

— Doamnelor și domnilor, în numele omeniei și al dreptului la libertate o acuz pe Olga Geis de omucidere, tortură, sclavagism și denunț în scopul unor profituri personale.

— Auzit-ai? se repezi Micuțul, remarcând că grășana se așezase pe un scaun. Băi, caltaboș, saltă-ți bucle și ia poziția de drepti când un judecător îți face cinstea să-ți vorbească! Aud? Ești sau nu ești vinovată? Răspunde scurt, militărește!

— Nu-s vinovată, abia șopti Olga.

— Continuăm interogatoriul, rosti solemn Sorka. Inculpata poate să se așeze.

Legionarul se întoarse spre șirul gol al scaunelor juriului și-și făcu palma căuș la ureche de parcă ar fi ascultat niște răspunsuri inaudibile.

— Ce părere are distinsul juriu? Vinovată sau nu? Din nefericire, onoratul juriu nu se poate exprima cu glas tare și, de aceea, mă roagă să retransmit eu spusele lui. Juriul o declară pe Olga Geis vinovată de toate acuzațiile ce i-au fost aduse și lasă în seama nobilei Curți să ia decizia ce se impune.

— Nimic mai simplu! zbieră, imediat, Micuțul.. Propun spânzurarea cu o lumânare aprinsă sub fund!

Olga se trânti pe podea și se porni pe răcnit:

— Ajutor! Ajutor!

În același moment, un glas răstit și autoritar răsună din capătul celălalt al salonului:

— Ce se întâmplă aici? Măinile sus!

Să nu ne credem ochilor: în ușa de la intrare se proțăpiseră trei jandarmi, cu armele în mână. Cel care strigase era, firește, un Oberfeldwebel. Mai idiot ca ceilalți, unul dintre ei trase. Hanna, olandeza, scoase un țipăt, sângele-i țâșni pe gură și se prăbuși peste Barcelona Blom. Olga sări de pe locul unde zăcea cu un strigăt de triumf:

— Au vrut să mă omoare. Scăpați-mă de bestiile astea!

— Fără scandal! comandă Oberfeldwebel-ul. Aici noi suntem stăpâni!

N-apucă să termine fraza, și cel de lângă el se răsturnă pe spate cu un gălgâit ciudat. În beregată mai vibra încă pumnalul maur al Legionarului.

Feldwebel-ul căscă gura — așa ceva nu i se mai întâmplase niciodată —

dar Heide, om al tranșeelor și al luptelor corp-la-corp, era de-acum cu un pistol-mitralieră în mână, adăpostit după cadavrul încă proaspăt al Hannei.

— Nimeni nu mișcă! Labele sus!

Cei doi se executară. Barcelona îi dezarmă. Prudent, Porta îi perchiziționă. Locotenentul continua să mângâie clapele:

„Departe, departe, e țara mea...”

Legionarul își recuperează pumnul, șterse sângele de pe lamă de vestonul mortului, îl băgă la loc în teaca de sub mânecă, după care salută scaunele goale ale juriului și onoratul tribunal:

— Scuzați întreruperea, am uitat să încuiem ușile tribunalului.

Cei trei judecători schimbă câteva vorbe șoptite între ei. Micuțul pufni în râs:

— Moarte prin spânzurătoare. Acuzată, ridică-te!

Zâmbetul triumfător al Olgăi dispăruse demult, niciodată, nici măcar în visele ei cele mai aberante, nu-și putuse imagina că cineva ar putea cuteza să ridice mâna asupra unui feldgendarm. Militarii ăștia veneau direct din iad. Ar fi trebuit șterși de pe fața pământului. Ah, dacă Führer-ul ar afla!... Cu o mișcare reflexă îi căută portretul, dar ceea ce mai rămăsese din el arăta de-a dreptul jalnic. Un geamăt prelung îi scăpă printre buzele cât niște crenvuști.

— În numele dreptății..., începu Sorka, articulând cuvintele tare și răspicat.

Olga se holbă, înnebunită. O oroare, un adevărat coșmar: Sorka, doar în sutien, chiloți roșii și ciorapi negri, cu jartieră, iar alături de ea, matahala aia sinistră, individul acela groaznic, gol-pușcă, numai cu centironul și cizmele pe el. Ce bandit! Ce bestie!

— Olga Geis, continuă fata, ai fost condamnată în unanimitate la pedeapsa capitală. Unul din judecători a cerut ca, în prealabil, să fii tăvălită prin catran și pene, iar cadavrul tău să fie aruncat la câini.

— Eu am fost acela! trâmbiță Micuțul. Doar cu spânzurătoarea scapi prea ușor!

— În regulă, spuse Legionarul. Acuzarea nu mai are nimic de adăugat.

— Uite și funia! sări Heide, smulgând unul din cordoanele draperiei.

Cu dexteritate, făcu un nod și-l petrecu pe după grumazul Olgăi, paralizată de groază, în timp ce Micuțul îi lega mâinile la spate cu un sutien găsit pe jos.

— Și acum, draguțo, urmează marele salt!

Olga se porni pe urlat. Situația îi apărea în toată oroarea ei. Se smuci, încercă să muște, să lovească, în dreapta și-n stânga, cu picioarele: pentru o clipă izbuti chiar să se elibereze, dar fetele săriră ciotcă pe ea și o târâră spre fereastra deschisă, obligând-o, cu împunsături de baionetă, să urce pe pervaz. Capătul liber al cordonului fu legat zdravăn de vârful catargului. Pe o bucată de carton adusă din bucătărie, Barcelona scrisese cu litere de-o șchioapă: TURNĂTOARE ȘI BESTIE. Cartonul îi fu atârnat de gât.

— Sări, putoare! comandă Micuțul.

Olga continua să urle. Atunci Nelly, înhățând o pușcă rezemată de perete, o pocni din toate puterile peste încheietura genunchilor. Olga basculă

în gol. Catargul port-drapel se îndoi, mai, mai să se rupă, dar rezistă până la urmă. Imensul leș se legăna, rotindu-se încetisor.

Pe toți ne trecu un fior de scârbă și groază. Fereastra fu închisă la iuțeală și fiecare dintre noi încerca să nu se uite într-acolo. Impasibil, fostul locotenent continua să-și plimbe degetele pe clape, acum interpreta poemul simfonic „Mazepa” de Liszt. La vremea lui, Mazepa fusese și el un trădător.

Legionarul se apropie de jandarmi. Ambii abia respirau.

— Care dintre voi a tras în fată? întrebă el, arătând spre cadavrul care zăcea într-o băltoacă de sânge.

Oberfeldwebel-ul dărdăia ca scuturat de friguri. În colțul buzelor îi apăruse un pic de spumă. Clipi din ochi și rosti cu glas sugrumat:

— Eu. Mi-a scăpat degetul pe trăgaci. N-am făcut dinadins. Mă jur că nu dinadins...

— Te credem, dar asta n-o s-o învie. E cazul s-o însoțești acolo unde ai trimis-o. Barcelona, Heide, scoateți-l în curte, după grămada de gunoi. Căinii turbați trebuie suprimați.

— Cu plăcere, ricană Heide. Hai, eroule!

Ieșiră. În salon se făcu liniște. Locotenentul placă un ultim acord și lăsă mâinile să-i atârne de-a lungul corpului. Minutele treceau. Nu se auzea decât răsuflarea noastră. Tăceau până și Porta și Micuțul. Apoi, răpăi o rafală de pistol-mitralieră, urmată aproape imediat de detunătura seacă a unui P-38.

— Amin, rosti Porta și duse la gură sticla cu coniac.

Îi urmarăm imediat exemplul.

S-a lăsat cu o beție, dar ce beție...

Sovieticii străpunseseră pe toată lungimea sectorului sudic al frontului. Noi ne găseam pe undeva, prin flancul Armatei a 3-a române. Primisem chiar și ordine: să reluăm lupta și să păstrăm poziția pe care ne aflam. „Dacă și un bordel poate fi numit poziție...”, comentă, sarcastic, Porta.

Auzind asemenea tâmpenie, am fost cât pe aici să ne înecăm de răs. Un întreg front se prăbușise, opt divizii o luaseră la goană și dumnealor voiau ca un prăpădit de pluton, compus dintr-o adunătură ca vai de lume, să îndiguiască puhoiul inamic!

— O să vă bateți? întrebă una din fete.

— Da, dar cu tine și pe orizontală, îi răspunse Porta, trăgând-o spre un divan.

Bătrânul îi înjura pe idioții de la statul-major, Micuțul se războia cu sticlele, locotenentul ungar cânta mazurci, Barcelona și Heide trăgeau cu pușca-mitralieră într-o pisică, eu și cu Legionarul ascultam poveștile lipsite de haz ale uneia dintre pipițe despre clienți și diversele bombe prin care trecuse.

— Ajunge, am auzit destul, o întrerupse Legionarul și desfăcu micul covoraș pe care-l purta întotdeauna cu el, îngenunche, pregătindu-se de rugăciune.

Necunoscându-i obiceiul, fata chicoti amuzată, dar în secunda imediat următoare un dos de palmă o expedie cu zgaibele în sus.

— Să nu râzi niciodată de cele sfinte, putoare!

Întors cu fața spre Mecca, omul nisipurilor se închină adânc atotputernicului Allah.

MICUȚUL, CURTEA MARTIALĂ ȘI CUM SE NAȘTE O EROINĂ

Chiolhanul nostru nu se mai isprăvea. Uitasem aproape cu desăvârșire ce se întâmplă la nord-est de pașnica stațiune în care ne aflam. Ni se rupea în paispe că un front întreg fusese pulverizat, că drumurile erau înțesate de coloanele celor care se retrăgeau, că într-o învălmășeală îngrozitoare, valuri-valuri de soldați abandonau poziții, căutând scăpare.

Între Bug și Nistru, regimente întregi cădeau în încercuire, panica se întinsese ca o molimă, artileriștii părăseau pozițiile, lăsând intacte gurile de foc, infanteriști, geniști, furieri, sanitari, cei de la intendență, chiar și tanchiști deveniți pedestrași se îmbulzeau, bezmetici, dezorientați.

Cum se stârnise panica? Foarte simplu, așa cum se întâmplase nu o dată și în tabăra noastră, și într-a lor. De data asta, câteva T-34, cu vreo companie, două de infanteriști după ele, străpunseseră liniile noastre, în ultima vreme extrem de subțiri, și careva mai slab de înger se pusese pe zbierat: „Ne-au încercuit rușii! Scapă cine poate! Ivan năvălește cu tancurile!”

De aici a pornit totul. Fie ce-o fi, dar să scapi de încercuire, să nu fii capturat!

Statele-majore fură inundate de știri, una mai catastrofală decât alta: cele câteva T-34 se prefăcură în batalioane, regimente, divizii. Un căpitan se jura pe toți sfinții că întreaga Armată a V-a sovietică pornise ofensiva generală, ceea ce era o idioțenie fiindcă sus-pomenita armată se afla încă în sectorul Kerci din Crimeia, unde-și lungea rănille și aștepta întăriri. Respectivul căpitan a ordonat să fie arsă toată arhiva și aruncate în aer toate vehiculele, cu excepția unuia singur, acela în care urma s-o șteargă.

Mai târziu, același brav căpitan a compus un adevărat tratat despre retragerea strategică de la Tatar-Bunar, lucrare care circulă și la ora actuală în școlile militare de ofițeri, fiind considerată drept un model al concepției moderne în materie de retragere. Pentru succesul manevrei întreprinse, căpitanul a fost avansat, ultrarapid, maior, apoi colonel, a căpătat Crucea de cavaler și a fost numit la Marele stat-major. După război și după ce tribunalul l-a declarat denazificat, l-au așteptat și alte onoruri.

Tancurile care provocaseră toată această debandadă înaintau, unul după altul, pe un drumeag îngust, împingând spre apus o hoardă de soldați căpiați. Puținii care-și păstraseră capul pe umeri și sângele rece și încercaseră să organizeze o rezistență — perfect posibilă de altfel — au fost măturați de avalanșa umană. Un general-maior fu îmbrâncit într-un smârc. Ieși de acolo cu mare greutate și se pomeni în mijlocul unui soi de tragice ariergarde formate din răniți, estropiați, schilozi, cărați sau sprijiniți de alții, mai puțin grav atinși. Ofițerului îi dădură lacrimile, dar cu lacrimi nu poți stopa blindatele roșii care soseau din urmă trăgând cu tot armamentul de bord. O clipă, generalul contemplă acest infern, își smulse Crucea de fier de la gât, culese de pe jos câteva grenade de mână, le legă cu centironul mănunchi și se năpusti spre primul T-34. Se împiedică însă, căzu, grenadele îi scăpară

din mână și se rostogoliră sub burta tancului, fără să explodeze însă. Generalul dădu să se ferească din calea monstrului de oțel, apucă țeava de eșapament din care țâșneau flăcări lungi de un metru, carnea de pe palmă sfârii ca o bucată de slănină aruncată pe o tigaie încinsă, poala mantalei fu prinsă de șenilă, o forță irezistibilă îl trase sub patinele de oțel. Urletul lui răzbătu până și prin blindaj, acoperi duduțul motorului și, privind prin vizor, locotenentul Pimen, din Regimentul 19 care de luptă, văzu un braț ridicându-se ca pentru salut.

— Uite un hitlerist care ne dă binețe! spuse el, râzând, ochitorului de alături.

Generalul-maior, baron von Bielow fu prefăcut într-un terci de carne și oase. Peste magma sângerândă trecură și alte șenile. Puținul care a mai rămas îl devorară furnicile și alte gânganii...

Trei luni mai târziu, în Germania, baroneasa, soția lui, află că generalul căzuse în fruntea trupelor sale în timpul unui atac împotriva pozițiilor fortificate sovietice. Evident, nimeni nu moare niciodată în debandada unei retrageri!

— Și-a căutat-o cu lumânarea, fu orația funebră a unui grenadier, care, împreună cu alți patru camarazi, se camuflase în păpurișul bălții învecinate, lăsând să treacă pe lângă ei atacul, tactică prea binecunoscută de toți cei pentru care linia întâi nu mai era demult o noutate.

Ignorând cu desăvârșire ce se întâmplă la numai câțiva kilometri depărtare, la Kita, în sediul primăriei, trona o Curte Marțială. Dezertori aveau cu duiumul și condamnările la moarte plouau. În momentul în care primul tanc sovietic, însoțit de un grup de pistolari, își făcea apariția în capul satului — un sat înșirat de-a lungul unei unice ulițe —, tocmai venise rândul unui infanterist, prins că-și lepădase pușca și masca de gaze ca să poată fugi mai lesne.

Colonelul care prezida completul de judecată adora articolele, paragrafele, literele, suprema sa voluptate era lectura Codului de procedură militară pe timp de război și-n taina inimii spera că, după ce va pronunța și cea de-a doua suta condamnare la moarte, va fi avansat general și mutat la Tribunalul militar suprem de la Berlin.

Din păcate, nu izbutise să totalizeze decât o sută treizeci și șapte, cu asta de acum, o sută treizeci și opt. Nu asistase la nici o execuție, nici prin împușcare, nici prin spânzurare, era un om delicat și avea oroare de tot ce înseamnă violență. Condamnații constituiau pentru el simple abstracții, spețe juridice în gigantul angrenaj pe care-l presupunea războiul și obținerea victoriei finale.

Aruncă, așadar, o privire perfect indiferentă amărâtului de pifan care urma să moară peste câteva minute ca să slujească exemplu altora care ar face ca el. O matahală de jandarm își așează laba pe umărul zdrențărosului osândit, și-i spuse, aproape prietenește:

— Hei, băiatule, cu tine s-a terminat.

Condamnatul ieși brusc din starea de prostrație în care se aflate.

— Nu! strigă el. Nu! și începu să se zbată.

Jandarmul cunoștea și figura asta. Blândețea dispăru ca suflată de vânt.

— Porcule! scrâșni el, pocnindu-l cu patul armei peste spinare, după o

tehnică bine studiată. Javră! Îndrăznești să dai în mine?

O priză de jiu-jitsu îl trânti la pământ și nefericitul fu târât afară ca un sac cu cartofi.

Tocmai atunci, trei lovituri de tun bubuiră la marginea satului, urmate de rafale lungi de arme automate. Fărâme de tencuială se desprinseseră din tavan și căzură peste dosarele îngrijit rânduite pe masă.

— Asta ce-o mai fi? se răsti, furios, colonelul Schmidt, scuturând praful albicios de pe impecabila sa uniformă.

Unul dintre judecători, căpitanul Laub din Regimentul 7 infanterie motorizată, se ridică și se apropie de fereastră. Livid, se întoarse spre colonel.

— Rușii!

— Ce tot îndrugi, căpitane? Cum să fie rușii? Răspândești zvonuri alarmiste?

Acuzatorul, maiorul Blank, care se rezezise la o altă fereastră, își schimonosi gura într-un soi de rânjet:

— Din păcate, căpitanul Laub are dreptate. Sunt chiar rușii.

— Ai înnebunit, maiorule? Țipă, aproape isteric, colonelul, holbându-se la subalternul său care continua să rânjească.

Jandarmul uitase de condamnat. Frica îi înnoda mâțele.

— Ivan! Dumnezeuule, ce ne facem?

Condamnatul întrevăzu o șansă de scăpare, sări în picioare și se rezezi pe coridorul acum pustiu. Pe uliță, postate în triumphiuri, tancurile trăgeau „din scurtă”⁶¹. De după case și din grădini, -asemeni unor demoni kaki, pistolarii sovietici alergau în zig-zag, improșcând tot ce mișca din „balalai-cele” lor. Un zdrahon în scurtă de piele și o căciulă cu clape pe ceafă se apropia, în salturi rapide, de combatant deprins cu luptele de stradă. Sări peste cele două sau trei cadavre care zăceau pe treptele primăriei, îl îmbrânci pe infanteristul care rămăsese cu gura căscată și strigă într-o germană aproape fără accent:

— Ce dracu se-ntâmplă aici?

Infanteristul vru să răspundă ceva, făcu un pas înainte, dar cel cu haina de piele, înșelându-se, probabil, asupra intențiilor proaspătului condamnat la moarte, îi slobozi două gloanțe în țeastă. Un glonț german, un glonț rusesc, care-i, în fond, diferența? Omul se rostogoli pe scări în jos, iar doctorul Goebbels, ministrul propagandei, ar fi putut oricând proclama: „După cum vedeți, chiar și condamnații la moarte luptă pentru cel de-al III-lea Reich” și milioane de naivi l-ar fi crezut. Dar nici doctorul Goebbels, nici altcineva, n-a aflat vreodată ce s-a întâmplat cu infanteristul Adalbert Wulff. Unii au zis că a căzut prizonier, alții că a murit în luptă, în spital, de tifos, de dizenterie, înecat, îngropat de un obuz și câte și mai câte... Realitatea a fost mai simplă: unul din T-34 a trecut peste cadavrul lui, făcându-l chisăliță, un câine a înșfăcat o halcă și a fugit cu ea, iar porcul din curtea vecină, scăpat din cocină, a halit restul.

Pistolarii care însoțeau ca trupă de protecție tancurile dădură buzna în primărie. Colonelul înmărmuri la biroul său, printre dosare. Căpitanul Laub dădu să scoată pistolul, dar o rafală îl expedie la pământ. Căzu, cu o expresie de totală stupeoare pe obrazul său cu trăsături aristocratice, nepricepând

⁶¹ În jargon militar, lovitura trasă de pe loc, cu tancul oprit

cum poate trage cineva într-un membru al Curții Marțiale.

Colonelul, încorsetat până la stupiditate în concepțiile sale despre importanța, rolul și funcția unui magistrat militar, se ridică demn de pe scaun:

— Domnilor, domnilor, se adresează el năvălitorilor, fixându-și monoculul în orbită, mai mult calm. Ne predăm, conform prevederilor Convenției de la Geneva și ne remitem soarta în mâinile dumneavoastră.

— *Iob tvoi mat!* fu lapidarul răspuns al unui sergent vânjos, care ca să fie și mai explicit în privința modului în care privea el Convenția de la Geneva, îi expedie jandarmului încremenit lângă perete o vajnică lovitură de cizmă în burtă. Gemând, acesta se refugie instinctiv lângă colonel care, în ciuda situației deloc potrivită ifoselor, strâmbă ostentativ din nas — jandarmul mâncase usturoi și, prizonier sau nu, colonelul nu suporta mirosurile mitocănești.

— *Davai, davai!* răcniră rușii, îmbrâncind prizonierii afară din cameră.

Profitând de îmbulzeala creată la ușă, cel care o făcuse pe grefierul, un plutonier gras cu mutră de bulldog, încercă s-o șteargă, vrând chiar să arunce o grenadă, chit că explozia ei i-ar fi sfârtecat, deopotrivă, și pe ruși, și pe ai lui. Cu o uluitoare promptitudine, cel cu scurta de piele trase cu naganul de pe șold, cum poți vedea numai în western-uri și nimeri, cum tot numai în filme se întâmplă. Plutonierul căzu cu fața la pământ, zvâcni o dată din picioare și încremeni. Lăsa în urma lui nenumărate nereguli în gestiune și o nevastă care avea doi amanți: un magazioner-șef în portul Murvik și un măcelar din Neumünster, fabricant de cârnați și furnizor al armatei aerului, Luftwaffe. Cârnații lui, de altminteri excelenți, îl scutiseră până acum de mobilizare și trimitere pe front, o lădiță cu deliciosul produs expediată lunar la Centrul militar, și amânarea era asigurată. În atare condiții, războiul putea să mai dureze și treizeci de ani de acum încolo! Miracolul cârnaților nu se oprea, însă, numai la atât. Grație lor, ingeniosul măcelar obținuse ca pe carnetul lui de partid să figureze un număr anterior anului 1933, ceea ce-l situa automat în rândurile vechilor militanți naziști, de unde și o puzderie de avantaje, plus trimiterea pe frontul de est a unui creditor cam prea săcăitor, cu mențiunea: „Unitate combatantă din linia întâi, sector expus, de dorit o moarte de erou”.

Cel cu haină de piele, pesemne un comisar, dădu câteva ordine scurte, cu glas răstit, obișnuit să comande. Cei trei prizonieri — colonelul, căpitanul și jandarmul, care continua să se țină de burtă — fură urcați în spatele turelei unui T-34 care se întorcea la bază ca să se reprovizioneze cu muniții, iar ei urmând a fi predați celor în drept.

Ascunși printre răchite și mestecăniș, camuflați cum numai ei știau s-o facă, Micuțul și Barcelona Blom auziră încă de departe duduitul motorului și plesnetul șenilelor pe solul mocirlos. Motorul bătea neregulat, tușea — probabil în carburatoare se adunase mizerie — și conductorul îl ambala nervos, temându-se să oprească mașina în pustietățile astea mlăștinoase, acum când nu mai avea nici un proiectil de tun în rastel și nici o bandă de mitralieră. Iar nemții, dracu să-i pieptene! Puteau fi oriunde. Cel cu haină de piele, comisarul batalionului, îl înjura copios de câte ori motorul dădea câte un rateu, iar conductorul spera la, rândul său, din tot sufletul, ca prima oară când bestia moscovită își va scoate capul din turelă să se găsească prin preajmă vreun Fritz lunetist care să-l expedieze cu un glonț bine plasat în

colhozul lui Satan.

— Ia-n te uită, mârâi Micuțul, săltându-se într-un cot, al dracului să fiu dacă nu-i o cotigă blindată de-a lor care s-a rătăcit și mai suferă și de ticnăfes. O auzi cum găfâie? Cretinii ăia habar n-au că cel mai bun soldat al invincibilei armate germane, Obergefreiter-ul Kreutzfeld, coloana vertebrală a Wehrmacht-ului, e la datorie și că are pregătită o mină, tocmai bună de lipit de burta unui T-34!

— Nu mai fă pe tâmpitu! îl apostrofă Barcelona. Lasă-l să se ducă în aia mă-sii, treaba noastră e să-i împiedicăm pe infanteriști să ajungă până la cazemată.

— Cazemată? E prima oară când aud că un bordel poate fi numit cazemată!

— Pentru că ești cretin! Când vom fi citați prin ordin de zi pe divizie, cum vrei să scrie ăia de la statul-major? „Credincioși jurământului dat Führer-ului mult iubit, un grup de ostași germani, adevărați eroi wagnerieni, au înfruntat hoardele bolșevice apărând cu prețul sângelui... un ce, măi, boule, un bordel?

Copleșit de argument, Micuțul își împinse pe ceafă melonul cenușiu care înlocuia, în toate momentele cruciale, casca reglementară și se cufundă într-o muțenie bosumflată, până în clipa în care blindatul își făcu apariția de după un cot al îngustului șleau.

— Oho-oho! exclamă el, gândești că au și pasageri! Niște eroi de-ai noștri!

— Or fi dintr-ăia care și-au zis că drumul până la Moscova e mai scurt decât cel până la Berlin.

Tancul mai înaintă câțiva metri, slobozi o serie de rateuri asurzitoare și stopă definitiv. Starterul guiță prelung, apoi amuți, pesemne, bateriile se duseseră și ele. Din turela, al cărei oblon rămăsese deschis, țâșni comisarul în haină de piele, conductorul se strecură prin oblonul din față, și amândoi se repeziră să vadă ce-i cu motorul. Atunci plesniră sec două detunături. Fix două, dar atât de apropiate una de alta încât s-ar fi putut crede că n-a fost decât una singură. Comisarul se răsuci ca un titirez și căzu, cu mâinile larg desfăcute, ca un crucificat. Conductorul, care-i dorise atât de mult moartea, îi împărtăși soarta și acum zăcea, mogâldeată cenușie, pe verdele crud al ierbii de primăvară.

În spatele turelei, cei trei prizonieri se băgaseră, înfricoșați, unul într-altul. În jur, o liniște deplină în care orăcăitul broaștelor și ușorul foșnet al frunzelor se încorporau organic.

Trecură astfel câteva lungi minute. Închiși în cutia lor blindată, cu vizibilitatea redusă din pricina unghiurilor moarte, ochitorul și radistul-mitralior nu știau ce să, facă. Până la urmă, înșelați de lipsa oricărui zgomot ce-ar fi putut însemna pericol, deciseră să iasă și să vadă despre ce-i vorba. Oricum, nu puteau porni, hardughia de oțel înțepenită printre smârcuri.

Micuțul rânji:

— Mai fain chiar decât pe poligon! Și țeava brunată a pistolului său mitralieră descrie un imperceptibil semicerc.

— Când cineva e atât de tâmpit încât să iasă dintr-o cotigă blindată, fie ea și oprită, își merită soarta! Și o scurtă rafală adăugă încă două cadavre celor deasupra cărora insectele mlaștinii se și porniseră să roiască.

— Vezi tu, Suge-Portocale, continuă Micuțul, înlocuind încărcătorul pistolului-mitralieră și încrețindu-și fruntea într-un vizibil efort de gândire, în împușitul ăsta de război sunt tot felul de surprize. Esențial e ca cele neplăcute să se întâmple, întotdeauna, altora.

Broaștele amușiseră. Parcă se domolise și vântul, frunzele nu mai foșneau, tăcerea era adâncă, deplină. Atunci, de după turela cenușie a tancului, se iși mutra schimonosită de groază a jandarmului.

— Kamaraden! Kamaraden! urlă el, ridicând cât putea mai sus mâinile.

— Ia te uită! exclamă Barcelona, săltându-se într-un genunchi. Un jandarm, un jandarm adevărat, cu semilună la gât, care s-a predat lui Ivan și acum ne consideră camarazi! Zău, Micuțule, dacă nu merita mai curând ăsta să aibă țeasta sfârtecătă decât prăpădiții ăia de colo! Poftiți, poftiți în-coace stimabililor! Atenție cum săriți de pe tanc, să nu vă scrântiți, ferească Dumnezeu, vreun oscior!

Grupul format din bătrânul colonel, maiorul care o făcuse pe procurorul și un jandarm se apropie, cu pași mărunți și temători, de cei doi soldați în uniforme de camuflaj, cu grenade înfipite în centiroane, cu pistoalele-mitralieră lipite de sold, gata să deschidă în orice moment focul. Unul dintre ei barem era de-a dreptul sinistru: uriaș, cu nasul stâlcit și, grozăvia-grozăviilor, pe cap cu un soi de pălărie caraghioasă, cenușie, dintr-acelea care se purtau în urmă cu vreo cincizeci de ani. Mârâia, îngrozitor de fals, un cântecel din care urechea delicată a colonelului desprinsese clar oribilele cuvinte „cur” și „bulane”.

— Pe aici, domnilor, pe aici, îi pofti Barcelona pe cei trei, indicându-le o vagă potecă făcută din crengi care străbătea mlaștina. Avea aerul că se amuză copios. Vorbiți însă în șoaptă, iubiți camarazi, altminteri riscați să vă treziți cu găoaza găurită de un glonț de-al lui Ivan. Ar fi păcat, pentru că bunul Dumnezeu v-a înzestrat deja cu una.

Ca un făcut, în același moment, o rafală lungă de mitralieră răsună în apropiere și gloanțele țiuiră printre copaci.

— De ce trag așa, aiurea? întrebă jandarmul.

— Pentru că nu ți-au văzut încă moaca de șobolan și nici gașca de căcănari pe care o cărăm după noi! îi explică, placid, Micuțul și expedie un scuipat drept pe bombeul cizmei maiorului.

Acesta se făcu roșu ca sfecla, dar nu îndrăzni să scoată un cuvânt.

Ajunși lângă un mărăciniș des și înalt, Barcelona se opri.

— Ce zici, Micuțule? Ne încercăm norocul sau rămânem aici până la noapte? Mi-e teamă ca Ivan să nu bănuiască ce tolmaci ducem cu noi și să nu-l apuce mâncărimea la deștiul care stă pe trăgaci. Și, spunând acestea, îi zâmbi drăgălaș colonelului.

— Vedem mai încolo, zise Micuțul și se trânti pe pământul jilav.

Barcelona se instală alături și extrase din buzunarul de la piept o cutiuță de tablă plină cu chiștoace. Atent să nu risipească un firicel de tutun, le desfăcu, rupse dintr-o foaie de ziar o bucată și răsuci o țigară barosană pe care i-o oferă huidumei, pentru sine, confecționează una mai mică, căci de, camaraderia își are legile ei.

— Frumoasă zi, oftă cu vădită plăcere Micuțul, lungindu-se pe mușchiul proaspăt și moale și încercând să gonească roiul de țânțari care bâzâiau prin preajmă. Dacă n-ar fi prăpădiții ăștia...

— Au măcar vreun gust țigările astea? întrebă, batjocoritor, maiorul-procuror, privind totodată cu scârbă pe cei doi soldați, incredibil de jechoși, echipați alandala, lungiți la picioarele sale.

— Nici cât o bășină, dom șef, răspunse alene Micuțul. Cine știe, poate și pentru că stai proțăpît ca un arac de vie aici, în fața mea.

Maiorul simți că se sufocă. Așa ceva nu i se întâmplase niciodată și nici cu gândul nu gândise că s-ar fi putut întâmpla! El, ditamai juristul, insultat de acest buhai cu mutră de asasin! Dar lasă că vor ajunge în liniile germane, acolo unde ordinea și disciplina sunt încă atotputernice și va vedea el, împutitul ăsta de soldățoi, cum e pedepsită lipsa de respect pentru un ofițer, reprezentant al magistraturii militare!

O nouă rafală de mitralieră răpăi, tocând frunzele copacilor. În mlaștină explodară câteva proiectile de aruncător.

— Dumnezeu! gemu colonelul.

— Nu faceți în pantaloni, dom colonel, îl liniști, rânjind Barcelona. Ivan vrea doar să ne semnaleze că-i pe undeva pe aproape și că, încă, n-am câștigat războiul.

— De ce, dracu, n-o luăm din loc? întrebă, iritat, maiorul uitându-se când la Barcelona, care ședea turcește, când la Micuțul, lungit în iarbă, cu cutia măștii de gaze puse, în chip de pernă, sub ceafă. Nici măcar nu clipiseră când rafala de mitralieră şuierase printre copaci.

Neînvrednicit cu nici un răspuns, maiorul repetă întrebarea, pe un ton și mai acerb. Barcelona îl privi îndelung, ca un entomolog care studiază o insectă rară, iar răspunsul pe care-l dădu îi lăsă pe membrii fostei Curți Marțiale cu gurile căscate și ochii holbați.

— Maiorule, dacă vrei să le dai binețe fărtaților cu steluță roșie la bonetă, ia-o în direcția aia, da nu mai mult de cincizeci de metri. Ai să dai peste câteva grămezi de cadavre aparținând unor cretini ca tine care au vrut, în plină zi, să simtă cam cum miroso obielele lui Ivan. Cândva, aveam acolo câteva tancuri în ambuscadă, acum, din tancuri n-a mai rămas mare lucru și Ivan s-a instalat ca la el acasă. Ceea ce, maiorule, nici nu mi se pare din cale-afară de nedrept.... Noi, urmează să-l ocolim, păș-păș, ca să ajungem, în sfârșit, la bordelul nostru.

— La ce? bâigui maiorul.

— La bordel. Adică, la poziția defensivă pe care am organizat-o și unde ne așteaptă ceilalți camarazi, împreună cu trupa de târfuline, ca să respingem asaltul hoardelor bolșevice.

Membrii fostului Tribunal militar, cândva atât de darnic în condamnări la moarte, schimbară între ei priviri buimace.

— De ce vă zoriți? murmură Micuțul, suflând într-o păpădie. Aici suntem în siguranță. Dincolo de mlaștină ne așteaptă moartea. O moarte de erou cum scrieți voi prin ziare.

Suflă încă o dată în ultimele umbreluțe rămase, imitând zgomotul unui avion în picaj.

— Suntem împresurați, încercuiți, prinși în clește, *panimaieși?* conchise el, cu aerul că le dă cea mai îmbucurătoare veste.

— Împresurați... Încercuiți... Îngăimă bătrânul colonel, frecându-și nervos palmele.

— Întocmai, confirmă Barcelona. Cu un morcov în fund cât un stâlp de

telegraf. Așa că aveți grijă cum dați din buci!

După care, considerând încheiată prezentarea situației tactice, Micuțul și cu Barcelona se angajară într-o aprigă dispută asupra preferințelor lor culinare pe bază de slănină, cârnați și fasole-boabe. Micuțul dădea energie din cap:

— Nu și nu! Fără ceapă, nu merge. Da niște cepe mari, nu căcăreze d-alea de arbagic cum fac francezii! Și ferească Sfântul să arunci apa primei fierturi! E drept că, dacă ești în fruntea coloanei și ai vântul în față, vai de cozonacul și nasul celor care sunt după tine!

— Ce porci, murmură dezgustat colonelul, îndepărtându-se cu câțiva pași.

În același moment, dinspre sud-est, porni un lung vuiet, un urlet care-ți sfredelea timpanele, un vâjâit care ți se împlânta în creier ca zeci de cuie înroșite în foc. Parcă se năruiau munți, se prăvăleau stânci, deraiau trenuri, gigantice baroase pisau sticlă, vaerele tuturor morților lumii se înălțau spre cer. Bateriile de *katiușe*, acele infernale aruncătoare de rachete, deschiseseră focul. Comete mortale cu lungi cozi de flăcări, proiectilele reactive treceau pe deasupra pădurii, trasând pe albastrul cerului apocalipticele lor parabole. Undeva, departe, frontul încremenise, infanteriștii se lipiră de fundul tranșelor sau al lăcașurilor individuale, blindatele — câte apucară — dispărură sub acoperământul pâlcurilor de copaci, prin lăstăriș, pe după diverse construcții, soldații căscau gurile, aidoma unor pești morți, ca să-și protejeze timpanele, vâlvătăile de foc se ridicau de pretutindeni, aerul fierbea, apele fierbeau, pământul fierbea. O baterie de obuziere, fiecare cântărind câteva tone, fu spulberată ca o biată căpiță de paie, dintr-un întreg batalion n-a mai rămas, în câteva minute, decât un singur supraviețuitor, un locotenent tinerel al cărui ochi spânzura pe obraz menținut doar de nervul optic. Tancuri surprinse în câmp deschis ardeau ca niște gigantice torțe, improșcând vâlătuci de fum negru și înecăcios. Dar toate astea n-aveau cum să le știe cei cinci de pe malul mlaștinii, înfundați în mușchi și noroi, ei auzeau doar trecând pe deasupra lor prăpădul. Colonelul, uitând cu desăvârșire de olfactul său delicat, se înghesuia în Micuțul (și martor e Cel de Sus că huiduma putea cât zece latrine laolaltă!), jandarmul scurma pământul, doar, doar s-ar putea infunda în el, maiorul zăcea, livid la față, cu zvâcnituri spasmodice ale mâinilor și picioarelor. Câteva rachete, cu traiectoria prost-calculată, nimeriră și în smârcul nostru improșcându-ne, de sus până jos, cu o mocirlă puturoasă, plină de lintiță și mormoloci.

— Și când te gândești că dom Goebbels pretinde că Ivan e la capătul puterilor, și că, mâine, poimâine o să tragă în noi cu praștia! Băga-l-aș de unde a ieșit pe șchiopul ăsta nenorocit!

— Ale dracului *katiușe*! exclamă, aproape admirativ, Micuțul, după care se porni să-l înjure pe Stalin, pe Hitler, pe Churchill și întregul Univers.

Râzând, Barcelona aruncă un bulgăre de noroi în direcția membrilor fostei Curți Marțiale, rămași mai departe cu fața în țărână.

— Așa, domnii mei! Trageți bine pe nas mirosul pământului rusesc. Că doar nu vă închipuiți că sunteți abonați la viața veșnică. Ce scrie la Biblie? „Din pământ v-ați născut, în pământ vă veți întoarce!”

O clipă, Micuțul rămase năucit de atâta cultură. Își reveni însă la iuțelă:

— Las c-am auzit și eu ceva, că dacă-ți scapă vreunul o carabă peste obrazul drept să-l întinzi și pe ăl stâng. Așa că, eroi de mucava, băgați bine la cap ce scrie la Scriptură! Și acum sus, în picioare, războiul nu s-a terminat!

Buimaci, cei trei se ridicară. Jandarmului îi curgeau lacrimi pe obrazul mânjit.

— Ce te-a apucat dulău de pază? Tot așa pișai ochii și când îi executai pe amărății ăia de condamnați? Hai, acu s-a isprăvit bâlciul. Firește, până la repriza următoare. Da-ți spun eu, toate *katiușele* lui Ivan sunt un fleac în comparație cu ce-o s-o încasați de la Chiorul! Așteptați să dați ochii cu el! Dacă scăpați din mâinile lui beliți numa' pe jumătate, să-l pomeniți cu acatiste la biserică!

Se așază, se scărpină viguros în clăia de păr, zburlită și murdară, după care îndesă pe cap melonul său cenușiu. Era ca o gorilă în arena unui circ, dar nimeni nu cuteză să râdă.

— Vedeți voi, eroi din plastilină, eu sunt Micuțul din Sankt-Pauli, cel mai ticălos cartier din Hamburg, locuit doar de curve, cuțitari, dilii la cap, mardeiași de profesie și, firește, bețivani. Sunt pe front din prima zi a împuștului ăstuia de război pe care l-ați vrut atât de tare, am uitat de mult socoteala gagiilor pe care i-am trimis pe lumea ailaltă — dacă o fi vreuna! —, nu există mod în care un om să poată fi căsăpît și pe care să nu-l cunosc sau să nu-l fi aplicat. Regimentul, batalionul, compania noastră au fost reformate de nu știu câte ori din pricina pierderilor, da eu am rămas! Am băut apă din Bug, din Nipru, din Don, am halit icre negre cu polonicul pe țărmul Mării Caspice, am trecut cu tancul peste ogoare, Case, livezi și port la gât un săculeț plin cu dinți de aur smulși din gura cadavrelor. În materia asta nu-s mofturos: pot fi ai rușilor, pot fi și de-ai noștri. După ce-o să dați ortu' popii, vi-i smulg și pe ai voștri. La închisoarea de la Fagen m-au bătut de-am crezut c-o să mă dezoseze. La Torgau, așișderi. N-a fost misiune de luptă mai parșivă, mai fără sorți de scăpare, la care să nu fiu trimis. Firește, împreună cu alții, cu camarazi de-ai mei, băieți tot unul și unul. Mi-e frică doar de Doamne-Doamne. În rest, de nimeni și nimic. Așa-i băi Suge-Portocale?

— Așa-i, confirmă Barcelona, îndesând glonț după glonț într-un încărcător de pistol-mitralieră.

Glasul Micuțului coborî, deveni aproape o șoaptă, privirea căpătă o stranie fixitate, uriașii pumni se încleștară, parcă pentru a se apăra de o cumplită primejdie.

— Ei bine, așa cum mă vedeți, am tremurat ca un iepuraș în fața unui șarpe boa, „Mergi-ori-Crapă” s-a făcut verde la față, iar ceilalți băieți de-abia s-au ținut să nu-și ude nădragii. Unul n-a îndrăznit să zică nici „păs”. Știți cine a băgat în ei o asemenea groază, în ei care s-au bătut la baionetă, au sărit din tancuri incendiate, au pus mine direct sub curul lui Ivan. Taica Mercedes. Chiorul!

Maiorul, pe care această dizertație îl umpluse de scârbă și de revoltă în același timp, avu, totuși, curiozitatea să afle cine-i faimosul Chior. Pesemne, vreun majur, vechi cazarmagiu, care reușise să impună respect până și adunăturii ăsteia de derbedei.

— Feldwebel? Cretinule! urlă Micuțul. Las c-o să-l cunoști tu în curând! După cinci minute de discuție cu Chiorul o să te țină cufureala o săptămână

întreagă! Suge-Portocale, spune-i tu cine-i Chiorul!

Barcelona vâri încărcătorul în lăcașul său, își șterse mâinile de turul pantalonilor, săltă centironul împovărat de grenade.

— Chiorul, începu el cu adevărată venerație în glas, este comandantul regimentului nostru, al 27-lea Panzer. Regiment disciplinar. Cântărește 118 kilograme și aici o cască nu-i destul de încăpătoare pentru căpățâna lui. D-aia și umblă ba cu o căciulă rusească, ba cu o bonetă tot de-a lor, ba cu capul descoperit.

— E comandantul vostru! izbucni maiorul uitând cu desăvârșire unde se află și cu cine are de-a face. Cum îndrăzniți, răcani nenorociți, să-i spuneți așa și încă în prezența unui ofițer superior? O să raporteze imediat ce...

— Bine, bine, i-o reteză Micuțul. Prezintă-te mai întâi Chiorului cu raportul tău și după aia o să-i mulțumești lu Dumnezeu pân' la sfârșitul războiului dacă scapi numa' cu săpatul tranșeelor și al gropilor comune!

Congestionat, cu ochii mai, mai să-i sară din orbite, maiorul deschise gura, dar Barcelona i-o luă înainte:

— Comandantul nostru, colonelul Karl Ulrich Mercedes, cântărește, după cum ai aflat, 118 kilograme, numai oase și mușchi, fără pic de grăsime, ca voi, și are un singur ochi. Celălalt l-a pierdut în luptă și-l acoperă cu un bandou negru. E întotdeauna în mijlocul nostru când se încinge tărăța, în tanc, cu turela deschisă, și cât durează caftul nu admite să i se spună altfel decât „tu” și „Chiorule”. Cei care nu s-au conformat și și-au închipuit că, bătând dinc ălcâie și zicând „dumneavoastră” în sus, „dumneavoastră” în jos, o să se învârtă de-un locșor ceva mai ferit nu mai sunt demult printre noi. Dar și când se termină bumbăceala și trecem la refacere și repaus, gata cu bătutul pe burtă! Disciplină ca la cazarmă. Și iarăși, cei care au uitat acest amănunt, nu mai sunt nici ei printre noi. În timpul luptei, pentru Chior nu contează nici gradul, nici decorațiile, nici din ce fireturi sunt împlețiți epoletii — și zicând acestea, Barcelona aruncă o privire ironică la epoletii din fir auriu ai interlocutorilor săi: Contează doar curajul și priceperea. Atât.

— Dacă ar fi să dăm crezare spuselor acestor doi indivizi, se adresează colonelul maiorului, o atare situație depășește orice formă de organizare a Armatei germane și se impune o anchetă dintre cele mai riguroase. E o adevărată stare de anarhie, de bolșevism chiar.

— Vai de mine! se miorlăi Micuțul, făcând-o pe speriatul. E oare atât de grav? Bietul Chior, cum o să se descurce, el care în afară de tancuri nu se pricepe la nimic?

Colonelul explodă:

— Îți interzic să vorbești pe tonul ăsta cu mine! Drepti, râtane! Mâinile pe vipușcă!

— Hai, plimbă ursu', fu răspunsul Micuțului, urmat de un pârț, mai bubuitor decât *katiușele* de adineauri.

Tot sângele pieri din obrazul colonelului, omușorul i se mișcă spasmodic, din gâtlee îi ieșiră niște sunete bizare. Micuțul se hlizea, scărpinându-se indecent între picioare și așteptând ce va urma. Urmă ceva de-a dreptul caraghios: maiorul-procuror făcu un pas energic înainte și duse mâna la centiron, acolo unde s-ar fi convenit să se găsească pistolul în tocul lui de piele. Mâna însă se opri la jumătatea drumului, maiorul amintindu-și că nu

mai avea demult pistol, că-l predase chiar el rușilor și că, oricum, un biet Walther-6,35 mm (că doar el, magistrat, nu era să se deșele cărând la șold enormul *parabellum!*), n-ar fi constituit niciodată un argument în fața gorilelor astea înarmate până-n dinți. Deci, mâna recăzu, perfect inutilă.

— O să vă defer Curții Marțiale! spuse el, mai mult ca să-și salveze onoarea.

— Da, da! Așa să faci. La zid sau la spânzurătoare? îl aprobă Micuțul, slobozind un nou vânt, nu mai puțin răsunător. Băi, Portocală, mai ai ceva chiștoace?

Două țigări de dimensiunile unui coș de pachebot fură răsucite, aprinse, fumate pe-ndelete. Apoi, micul grup se puse în mișcare.

Poteca, dacă se putea numi potecă împletitura aia de crengi, se clătina ca o amărâtă de copaie pe o mare tălăzuită. Micuțul mergea în frunte, cu pistolul-mitralieră în poziție oblică, gata să improște orice copac care i s-ar fi părut suspect, în urmă, venea Barcelona, supraveghind cealaltă latură a drumului, și el cu degetul pe trăgaci. Tulpini, crengi, lăstăriș, nimic nu scăpa privirii lor scrutătoare. Moartea pândea de pretutindeni.

Prea puțin obișnuit cu asemenea experiențe, colonelul abia se mișca. Din toată morga lui nu mai rămăsese nimic, superba lui uniformă *gris-claire* era acum o țolă infectă, înnorioată, unul din revere spânzura jalnic, descusut, pantalonii de călărie plesniseră în diverse locuri. Chipiul și-l pierduse demult, părul alb, cândva curat, era plin de lintiță.

Suferea, îi era greu, îl gâtuia frica... Plonjase într-o lume atroce, inimaginabilă, o lume de coșmar... El, un colonel-magistrat, educat în cele mai bune școli și frecventând cele mai alese societăți, să se trezească așa, netamnesam, dependent de doi borfași, de doi soldați imputiți, de doi criminali potențiali sau, poate, reali, era insuportabil! Ah, un pat curat cu așternuturi proaspete, mirosind a săpun de bună calitate, a levănțică...

Brusc, piciorul îi scăpă, se împletici pe infernala potecuță, își pierdu echilibrul, lunecă. Infectul smârc îl prinse din toate părțile. Scoase un țipăt, apoi altul. Zbătându-se, cu buzele tremurânde, se agăță de o creangă. Creanga se frânse cu un pârâit sec. Se cufunda, aspirat de o forță pe care n-o putea stăpâni. O pasăre de baltă își luă zborul cu un gâgâit sinistru. Se apucă de o altă cracă, da și aceasta se rupse, la fel ca și prima.

Barcelona și Micuțul se opriră.

— Te-a apucat scăldatu'? întrebă Micuțul cu o abjectă jovialitate.

Nici unul din ei nu făcu însă un gest ca să-l ajute pe bătrânul ofițer care suporta atât de greu mirosurile urâte ale unor corpuri prost sau deloc spălate.

Maiorul îngenunche, vrând să apuce mâna colonelului, dar fără succes. Jandarmul își scoase, la repezeală, vestonul și-l aruncă înnămolitului. Acesta îl prinse și cei doi foști colegi la condamnările la moarte încercară să-l tragă afară. Mlaștina însă prinde ușor, dar lasă foarte greu să-i scape prada.

— Măi frate, spuse calm Micuțul, dându-și melonul pe ceafă, cel mai bine ar fi să stai potolit. De supt, te va suge, dar o să ai câteva minute în plus de trăit. Să știi, contează.

Trase din chiștoc și, împreună cu Barcelona, rămaseră tăcuți, asistând la lenta scufundare a celui care, în numele nepieritorului Reich milenar, trimisese atâția oameni la zid pentru cele mai felurite motive: că abandona-

seră poziții ce nu mai puteau fi, oricum, apărate, pentru o criză de dizenterie sangvinolentă, care se produsese exact în momentul atacului, pentru că, rămânând fără un braț, nu l-au folosit pe al doilea ca să arunce o grenadă care tot n-ar fi ucis nici un inamic, pentru o pâine furată, pentru că trăseseră motorină din rezervorul camionului ca să-și încălzească gamela cu gulaș înghețat bocnă, pentru că, acum, acest om se scufunda, lent și inexorabil, în necruțătoarea mlaștină sovietică.

— Mare lucru dacă mai rezistă cinci minute, spuse, indiferent, Micuțul, căznindu-se să-și reaprindă chiștocul.

— Dați-i o mână de ajutor! răcni maiorul. E un ordin!

— Dă-i mă-tii ordine, deșteptule! ripostă calm Micuțul.

Poate scos din minți, poate idiot de-a binelea, maiorul înhăță o bucată de lemn aflată la îndemână și se repezi spre Micuțul.

În aceeași clipă, plesni un foc de armă. Sec. Unul singur. Maiorul scăpă lemnul din mână, încercă să ducă mâinile la cap, dar nu-și termină gestul și se prăvăli pe potecă.

Într-o fracțiune de secundă, Barcelona și Micuțul se făcură nevăzuți printre ierburi, mușchi și lăstăriș.

— Pe primul l-am și ginit, abia șopti Micuțul, proptind zdravăn în umăr patul rabatabil al pistolului-mitralieră. Cu siguranță însă că mai e unul.

— Cred că tot prin molizii de colo. Lasă-l să se demaște.

Ajutorul veni din partea jandarmului, tâmpitul sări în picioare și vru s-o ia la sănătoasa. Lunetiștii sovietici — erau, într-adevăr, doi — traseră aproape simultan și cândva temutul zbiri deveni un simplu și banal cadavru.

Atunci răpăiră Schmeisser-urile, foc, lung, de secerare, aici nu mai putea fi vorba de punct ochit, punct lovit. Dintr-unul din molizi se rostogoliră o cască și o pușcă cu lunetă, din celălalt, un corp în uniformă kaki.

— I-am ras și pe ăștia! exclamă Micuțul. Să știi, Barcelona că, după ce Adolf va pierde războiul și o să ne lase dracului în pace, dacă o să-ți culegi portocalele tot atât de repede și sigur cum trași, devii milionar. O să te vizitez, mai ales c-am auzit că spanioloaicele sunt date naibii în pat!

Mulțumiți, se furișară afară din răchitiș, Micuțul răsturnă pe spate cadavrul maiorului, îi căscă gura cu țeava pistolului și, scoțând din buzunar faimosul lui clește de dentist, procedă la o rapidă extracție. Trei dinți cu coroane de aur dispărură în săculețul de la gât.

— Bășinosul ăla de colonel m-a furat de două coroane! zise el cu năduf și expedie un scuipat în direcția în care se scufundase odinioară atât de înfumuratul magistrat.

— Ședința Curții Marțiale a fost amânată pe vecie! Pupa-i-ar Satana în bot de scârbe! La asta se rezumă orația funebră a lui Barcelona.

Se instalară într-un loc mai uscat și Micuțul făcu inventarul punguței: nouăzeci de coroane. Scotocind, descoperi un molar. mai mare și încercă să-l potrivească acolo unde-i lipsea lui unul.

— Ce zici, n-ar fi cazul să-l opresc pentru mine? îl chestionă pe Barcelona.

— Nu te-aș sfătui. Știi că și Porta colecționează și, dacă Doamne ferește... Eu unul, m-aș feri de așa ceva, cel puțin atâta timp cât durează căcănăria asta de război.

— Crezi că Porta s-ar lăcomi și la dintele meu?

— Ba bine că nu! În fond, odată mort, ce-ți mai pasă?

— Totuși, să iei dintele unui camarad cu care ai băut împreună de atâtea ori și te-ai tăvălit cu aceleași gagici... Un pic de respect, ce dracu!

— Uite cine vorbește de respect. Las-o baltă, Micuțule.

Clătinând consternat din uriașa-i căpățână, Micuțul își strânse averea.

— Ăla de colo nu cred să aibă ceva, l-aș fi văzut când zbiera la noi, dar o verificare nu strică și, desfăcând fălcile jandarmului ucis, Micuțul îi inspectă conștiincios gura.

— Ce porcărie, comentă el. Nici o coroană, îi lipsesc trei măsele și toți ceilalți dinți sunt cariați și negri. O adevărată rușine: să fii Feldwebel, și încă de jandarmerie, și să nu-ți îngrijești dantura!

Pe seară, ajunseră în micuța stațiune maritimă. Stropită abundant cu vodcă și coniac, povestea pătaniilor lor fu ascultată cu mare atenție, punctată cu hohote de râs și înjurăturile de rigoare. Singur Bătrânul tăcea, trăgând gânditor din vechea sa pipă cu capac.

— E clar, zise el în final, am fost tăiați de-ai noștri. Julius și Sven au făcut o recunoaștere spre est și au dat peste o companie de infanterie și câteva TAB-uri. Porta, tu și cu românul ați fost pe plajă. Ce-ați descoperit acolo?

— Că sezonul scăldatului în mare nu-i deschis pentru noi. Încă nu-s mulți, doar patrule, dar va sosi și grosul, nu vă fie teamă.

— Vin rusnacii? exclamă o fată într-un combinezon verde. N-am nimic împotriva lor, sunt băieți veseli, de viață, da-s veșnic lefteri. Tătuca nu se prea omoară să le plătească solda, în cel mai fericit caz te poți alege cu o conservă de carne americană...

Nu-i răspunse nimeni. Situația era, într-adevăr, serioasă. Bătrânul despături o hartă de stat-major și se apucă s-o examineze cu maximă atenție.

— Doar pe aici cred c-ar mai fi o șansă să răzbatem, spuse Legionarul, lunecându-și degetul peste o dungă verde, cu cruciulițe negre pe ea.

— Asta reprezintă circa șazeci de kilometri de mlaștină, răchitiș și păduri dese, făcu Bătrânul, dar cred că ai dreptate, e singura cale de scăpare.

Micuțul, care trăgea direct dintr-o sticlă de vodcă, întrebă deodată:

— Da unde-i ăl de clămpănea la pian? La trăsâneală, merge și un pic de muzică.

— Și-a zburat creierii azi-dimineață, îl lămuri Heide.

Huiduma sări imediat de pe scaun.

— Ză-ă-ău? Și unde-i acum gagiul?

— Potolește-te și nu te mai strofoca atâta! îi dădu Porta cu tifla, extrăgând totodată din buzunarul de la piept un dinte de aur.

Bătrânul se ridică și începu să-și încheie nasturii bluzei de camuflaj.

— Echiparea! ordonă el. Luați cu voi strictul necesar: armament, muniție, haleală. Să nu prind pe vreunul cărând cu el un covor, o oglindă, un samovar sau alte marafeturi dintr-astea că-i găuresc țeasta cu mâna mea. Executarea!

Reflexul cazon e rapid și sigur: în câteva minute eram gata de marș.

— O întindem imediat. Fără nici o lălăială pe drum! comandă Bătrânul. Ivan poate sosi aici dintr-o clipă într-alta. Heide, împarte câte un pistol

fiecăreia dintre gagici.

— Dar nu știm să tragem, obiectă una din ele.

— Nu-i complicat. Apăsați pe trăgaci și aveți grijă să nu îndreptați țeava spre voi. Dacă nu vă descurcați, îi pocniți cu patul între ochi.

Lungind pasul, o luară în direcția mlaștinilor. Micuțul și Porta erau în fruntea micii noastre coloane, n-aveau egal în materie de orientare și găsirea celui mai bun drum. Ajunși într-o pădure, destul de deasă, ne-am îngăduit o scurtă haltă. Atunci am auzit, venind din urma noastră, o răpăială de toată frumusețea.

— Ivan ia cu asalt stațiunea, rânji Porta. O să aibă băieții niscaiva surprize!

Pestrița noastră coloană își reluă marșul. Cei cinci infanteriști ruși care păzeau podul au fost atât de uluiți încât au uitat să mai tragă: din lăstăriș, apărură mai întâi un lungan în bluză de camuflaj și cu un joben galben pe cap, urmat de o namilă, tot în ținută de camuflaj, dar cu un melon cenușiu pe scăfârlie, apoi două gagici, în sutien și chiloți, dar cu Schmeisser-urile de gât, apoi patru militari români, cu baioneta la armă, încă niște nemți, înarmați până-n dinți, și, în sfârșit, un alt grup de muieri, îmbrăcate complet aiurea, dar fiecare cu câte un revolver în mână. Până să se dezmeticească, cei cinci erau de-acum morți, uciși cu armă albă. Cele mai dezbrăcate dintre fete se repeziră să le ia uniforme.

— Dacă Ivan pune mâna pe ele, înțolite cum sunt, le așteaptă ștreangul, șopti, printre dinți, Legionarul.

— Iar pe noi un glonț de nagan în ceafă, ripostă, placid, Porta.

În micuța stațiune de pe malul mării, infanteria sovietică pătrunse prudent, desfășurată în trăgători, gata să facă față oricărei ambuscade. Nu se întâmplă însă nimic până în momentul în care fu descoperită vila cea albă și trupul uriaș al Olgăi, atârând de catargul drapelului. Atunci intrară în horă „balalaicile” și grenadele de mână zburară prin ferestre. Tot circul dură vreo zece minute până când atacatorii își dădură seama că vila e părăsită.

Identitatea spânzuratei stârni discuții aprinse, mai ales că inscripția „TURNĂTOARE ȘI BESTIE” nu era foarte clară: pe cine și cui turnase? Până la urmă, comisarul batalionului decise că nu poate fi vorba decât de o vajnică femeie sovietică, o partizană, o eroină, executată mișelește de bandele hitleriste.

— Moarte călăilor fasciști! răcni el, descărcându-și naganul în aer.

Spânzurata a fost desprinsă din ștreang, o groapă fu săpată în mijlocul grădinii, și trei salve au fost trase, conform onorurilor militare, atunci când, înfășurată într-o foaie de cort, șase zdrahoni au coborât-o, icnind și gâfâind, în mormânt. Pe o scândură smulsă din gard comisarul a scris cu mâna lui: „Aici zace Olga, căzută eroic în lupta pentru libertatea popoarelor. Moarte cotropitorilor fasciști! Trăiască marele Stalin!”

A existat și un operator corespondent de război, care a filmat, pentru posteritate, scena. După care au fost sparte ușile pivnițelor și a urmat o beție generală, așa cum numai rușii știu s-o facă: cu pupături, cu lacrimi și cu nelipsitul cazacioc.

În timpul acesta, așezați pe vine, pentru niște firești nevoi omenești, Porta și Micuțul trâncăneau pașnic, unul cu o „Pravda” în mână, celălalt cu „Volkischer Beobachter”. „Pravda” reproducea pe prima pagină o uriașă

fotografie a lui Stalin, în uniformă de mareșal, ziarul german pe aceea a lui Hitler cu chipiu și zvastica pe mâneca vestonului. Porta se șterse la fund cu Stalin, Micuțul cu Hitler.

— E o hârtie minunată, bună și pentru așa ceva, și pentru țigări, făcu Porta împăturind cu grijă ce mai rămăsese.

— Oare nu-i crimă de înaltă trădare să te ștergi la cur cu Hitler? întrebă Micuțul, luând-o agale pe cărare.

— Tot ce facem noi e crimă de înaltă trădare, răspunse, placid, Porta. Așa stând lucrurile, la ce te mai frământă? Pentru alde noi va exista oricând un batalion de marș.

CUPRINS

COMANDO CU DESTINAȚIE SPECIALĂ.....	2
ZĂPADĂ, CÂINI ȘI VODCĂ.....	14
SCHMIDT CEL ROȘU	19
UN GLONȚ ÎN CEAFĂ.....	27
BĂTĂLIA DE TANCURI DE LA LUGANSK.....	52
ÎNCHISOAREA TORGAU.....	77
RUȘINOASA MOARTE A LUI JERN GUSTAV.....	95
GESTAPO.....	113
GENERALUL DE INFANTERIE VON GRABACH.....	122
BORDELUL DE LA MAREA NEAGRĂ	141
CUPRINS.....	175